

SIGE-Magazine

Tijdschrift voor Indische Familiegesciedenis

JAARGANG 3 ♦ 2022 ♦ NUMMER 1/2

SIGE-MAGAZINE. TIJDSCHRIFT VOOR INDISCHE FAMILIEGESCHIEDENIS

Uitgave van Stichting Indisch Genealogisch Erfgoed

Omslagfoto: Henricus Franciscus Verhelst.

INTRODUCTIE

In dit (dubbel)nummer van SIGE-Magazine komen diverse families aan bod. Een familie Hillebrandt staat centraal in de rubriek Bronnen, terwijl in de rubriek Tussenstop Nederlandsch-Indië aandacht wordt besteed aan de aanwezigheid in Nederlandsch-Indië van de familienaam Holtz/Von Holtz.

Het artikel over de familie Hillebrandt raakt aan het onderwerp 'sociale zekerheid' in Nederlandsch-Indië rond 1900. Dit thema keert terug in het artikel over de familie Joppart. Het overlijden van een man en vader betekende met name in de lagere regionen van de sociale piramide nog meer armoede en niet uit een wettig huwelijk geboren kinderen leden daar het meeste onder.

Daarnaast bevat dit nummer de genealogieën van de families Camerik en Verhelst, afkomstig uit respectievelijk Lisse en de grensstreek tussen Zeeuws-Vlaanderen en de huidige Belgische provincie Oost-Vlaanderen. In beide families ontmoeten we vooral ambtenaren en cultuuremployés.

Met het artikel over de Afrikaanse fuselier Osankje en zijn afstammelingen duiken we opnieuw in de boeiende wereld van de *Belanda Hitam*. Door de manier waarop in West-Afrika geronselde K.N.I.L.-militairen de Indische samenleving betraden, werden zij al direct op achterstand gezet. De parenteel met Osankjes nakomelingen laat zien hoe zij zich desondanks maatschappelijk staande wisten te houden en niet zelden ook meer dan dat.

In het 'DNA-artikel' maken we via oude migraties naar Australië en Indonesië een reis die ons naar de Toegoegeenschap in Nederland voert. Inmiddels is gebleken dat de meeste Toegoenezen een Y-DNA hebben dat wijst naar de zogeheten Austronesische migratie, d.w.z. de migratiestroom die tussen 6000-3500 jaar geleden vanuit Taiwan en de Filippijnen richting het huidige Indonesië plaats vond.

Dit nummer wordt afgesloten met een pleidooi voor goede Indische genealogiebeoefening dat vooral wil aanzetten tot nadenken. Te vaak laat de kwaliteit van op internet gepubliceerde Indische genealogieën het nodige te wensen over. Hopelijk vormt dit artikel een eerste stap op weg om het tij te keren.

Mark Berkhout,
voorzitter SIGE.

Inhoud

Introductie	1
Nieuws	2
- Boek <i>Manga, Manga val naar beneden, Annie een kind in Indië</i>	2
- Project Gemengde relaties	2
- Project Belanda Hitam	2
- Project Asal Oesoel Japanse tijd	2
Bronnen	3
Tussenstop Nederlandsch-Indië	12
Varia	22
Artikelen	31
- Genealogie van de Indische tak van de familie Verhelst	31
- Genealogie Camerik	43
- DNA en oude migraties naar Australië en Indonesië	55
- Tragiek binnen de familie Joppart	59
- De Afrikaanse fuselier Osankje en zijn afstammelingen	67
- Een pleidooi voor goede Indische genealogiebeoefening	88
- Overzicht verkorte weergave gebruikte bronnen	93

Contact:

info@indischgenealogischerfgoed.nl

Website:

<https://indischgenealogischerfgoed.nl>

Facebook:

www.facebook.com/SIGE2019

Reacties en kopy

redactie@indischgenealogischerfgoed.nl

Doneren kan via rekeningnummer NL25TRIO0379684748 t.n.v. Stichting Indisch Genealogisch Erfgoed

NIEUWS

Boek *Manga, Manga val naar beneden, Annie een kind in Indië*

Ruim een jaar geleden benaderde Ingrid Schouten SIGE om naspeuring te doen naar haar familie in Nederlandsch-Indië. Het naar aanleiding daarvan door Mark Berkhout verrichte onderzoek droeg bij aan een prachtig persoonlijk en historisch boek. Ingrid wist zelf ook via archiefonderzoek bij onder andere het NIOD (met name in de kamparchieven) en interviews met betrokkenen veel boven tafel te krijgen. Centraal in haar vlot en helder geschreven boek staat het leven van haar moeder Annie Schouten-Hermsen en grootmoeder Elisabeth Hermsen-Bergmann op Sumatra. Daarnaast geeft zij veel historische achtergrondinformatie over onder andere de interneringskampen, Birmaspoorlijn, Bersiapperiode en de Duitsers in Nederlandsch-Indië die in mei 1940 werden geïnterneerd (een voorvader van haar was een Duitse K.N.I.L.-militair). Een aanrader als je interesse voor Nederlandsch-Indië hebt. Bestellen kan vanaf omstreeks 22 december bij de uitgever ([www. BestelMijnBoek.nl](http://www.BestelMijnBoek.nl)) (ISBN978-94-6247-297-6).

Project Gemengde relaties

Sinds enige tijd loopt bij SIGE het project Gemengde relaties, teneinde de gemeente huwelijken en concubinaatsrelaties in de periode 1815-1922 genealogisch in kaart te brengen met daaraan gekoppeld het maken van gezinsreconstructies. Op dit moment wordt samen met onderzoekers Christel Terwiel en Angeliek Venema nagedacht over het opzetten van een database voor sociaal-historisch onderzoek in de meest brede zin naar gemengde relaties in Nederlandsch-Indië. Wil je genealogische gegevens met ons delen, ken je interessante bronnen of heb je tips voor het bouwen van een database, dan kun je contact opnemen via info@indischgenealogischerfgoed.nl.

Project *Belanda Hitam*

De publicaties in dit en het vorige magazine over *belanda hitam* zijn het resultaat van het voortgaande onderzoek dat bij SIGE wordt verricht naar deze interessante groep Nederlandse onderdanen. Wij beschikken daarbij onder andere over de aantekeningen van Ineke van Kessel, auteur van *Zwarte Hollanders. Afrikaanse soldaten in Nederlands-Indië* (Amsterdam 2005). Nazaten van een Afrikaanse K.N.I.L.-militair die aan ons onderzoek zouden kunnen en willen bijdragen, zijn hierbij van harte uitgenodigd contact met ons op te nemen via info@indischgenealogischerfgoed.nl.

Project Asal Oesoel Japanse tijd

Voor het project Asal Oesoel Japanse tijd wil SIGE nog steeds graag in het bezit komen van zoveel mogelijk van deze afstammingsbewijzen. Fotokopieën of scans zijn natuurlijk eveneens van harte welkom. Doel is een publicatie waarin de verzamelde documenten (alleen met toestemming van betrokkenen) zijn afgebeeld, voorzien van een moderne genealogische uitwerking en liefst ook van een foto van degene voor wie de asal oesel werd opgesteld. Hierover contact met ons opnemen, kan via info@indischgenealogischerfgoed.nl.

op de tractementen van de ambtenaren maandelijks 2,5% in te houden. Bij nieuwe aanstellingen werd bovendien 5% van het loon over de eerste maand ingehouden. Voor een uitkering uit het fonds kwamen alleen in aanmerking weduwen die met de overleden ambtenaar wettig gehuwd waren geweest en hun wettige – of zoals toen werd geformuleerd ‘echte’ – kinderen. Aangehuwde en ‘aangenomen’ kinderen van de overleden ambtenaar konden op het fonds dus geen beroep doen. Weduwen en meisjes verloren hun pensioenrechten door respectievelijk te hertrouwen en te trouwen. Voor meisjes gold bovendien dat zij bij meerderjarigheid eveneens geen uitkering meer kregen. Voor jongens werd de grens getrokken bij het bereiken van de 18-jarige leeftijd of ‘door het aannemen van eenige civile of militaire betrekking.’

Latere regelingen brachten ten aanzien van het voorgaande geen essentiële veranderingen.² Alleen wettige en door het opvolgend huwelijk van hun ouders gewettigde kinderen konden een beroep op het fonds doen. Geadopteerde en wettig erkende kinderen vielen dus buiten de boot. Ook de regels voor het verlies van het recht op een uitkering bleven ongewijzigd. Voor meisjes bleef gedurende de negentiende eeuw – we beperken ons in dit artikel om het overzichtelijk te houden tot deze periode – onverkort gelden het bereiken van de meerderjarige leeftijd of eerder huwelijk, voor jongens stopte de uitkering als zij 18 jaar werden (20 jaar als ook hun moeder was overleden) of eerder als zij voor het bereiken van die leeftijd een burgerlijk of militair ambt gingen bekleden. Dit laatste gold overigens alleen voor ambten waaraan een bezoldiging van ten minste 600 gulden per jaar was verbonden en voor de officiersrangen. Verder werd bepaald dat alleen Europeanen en met hen gelijkgestelde personen recht hadden aan het fonds deel te nemen en te contribuëren met als saillant detail dat in 1854 ‘christenen, behorende tot de inlandsche bevolking’ expliciet werden uitgesloten. Keren we terug naar de hiervoor afgebeelde betalingslijst dan is genealogisch gezien het meest interessant de weduwe Hillebrandt. Niet alleen zij werd vermeld, maar ook haar kinderen en de kinderen uit het eerste huwelijk van haar echtgenoot.

Bijlage. Fragmentgenealogie Hillebrandt

ALEX ARNOLD HILLEBRANDT, geb. Poerworedjo (Bagelen) 9 maart 1849³ (zn. van Albert Martin Hillebrandt⁴ en de Javaanse vrouw Djria), klerk assistent-residentiekantoor te Koetoardjo (Bagelen), overl. Koetoardjo 28 juli 1897, tr. 1e Poerbolingo (Banjoemas) 24 maart 1879 (echtsch. ingeschr. Koetoardjo 6 febr. 1889) WILHELMINA FRANCINA PRAGER, geb. 18 maart 1859 en erk. Poerbolingo (Banjoemas) 1872/1873,⁵ overl., dr. van; tr. 2e Koetoardjo 20 juni 1896 Chinese vrouw TIONG HOA, genaamd KOEMPOEL,⁶ geb. Koetoardjo omstr. 1870,⁷ overl. Semarang 24 okt. 1926.⁸

Uit het eerste huwelijk:⁹

1. MARIE AUGUSTINE HILLEBRANDT, geb. Koetoardjo 29 jan. 1880, overl. Kraksaän (Pasoeroean) 13 febr. 1911, tr. Poerwokerto (Banjoemas) 15 mei 1907 LOUIS JOSEPH RENÉ BAILLIJ, geb. Magelang (Kedoe) 2 nov. 1882, ambtenaar gouvernements pandhuisdienst 1910-, laatst beheerder 1e klasse 1924-†, overl. Soerabaja 6 sept. 1925,¹⁰ zn. van Alphonse Joseph Baillij en Magdalena Josephine Le Febre, hij hertr. Magelang (Kedoe) 22 dec. 1917 Lilly Eleonora Jordaan.

Loopbaangegevens L.J.R. Baillij: ex-klerk stationsdienst staatsspoorwegen, eervol ontslag uit 's lands dienst 1907, ambtenaar gouvernements pandhuisdienst 1910-†, administrateur 3e klasse op 160 gulden per maand 12 okt. 1910, wnd. administrateur 2e klasse op 225 gulden per maand 18 febr. 1914, m.i.v. 2 maart 1914 een jaar binnenlands verlof buiten bezwaar van den lande 14 maart 1914, tijd. wnd. administrateur 3e klasse op 200 gulden per maand 16 okt. 1914, idem idem administrateur 2e klasse op 225 gulden per maand 17 febr. 1915, administrateur 2e klasse op idem 22 okt. 1915, m.i.v. 4 febr. 1916 wegens zesjarige dienst acht maanden Europees verlof 10 jan. 1916, administrateur 2e klasse 1917, beheerder 2e klasse en blijft geplaatst te Batang (Pekalongan) 1918, m.i.v. okt. 1925 wegens zesjarige dienst acht maanden Europees verlof [datum besluit onbekend], laatstelijk beheerder 1e klasse 1924-†.¹¹

2. WILHELMINA FRANCISCA/WILHELMINA FRANCINE HILLEBRANDT, geb. Koetoardjo 27 juli 1881, overl. in het militair hospitaal te Tjimahi (Preanger Regentschappen) 25 juni 1923,¹² tr. 1e Poerworedjo (Kedoe) 22 aug. 1902 (echtsch. ingeschr. ald. 17 sept. 1920) ALPHONS EMILE HENRI JANSSEN, geb. Poerworedjo 9 juli 1881, ambtenaar staatspoorwegen, stationsklerk -1914, stationscommies op 150 gulden per maand 27 febr. 1914, overl. Buitenzorg (Batavia) 14 maart 1927,¹³ verm. zn. van Henri Jean Charles Janssen en Anna Clasi-na Hageman; tr. 2e Bandoeng (Preanger Regentschappen) 4 mei 1922 PIETER VAN KOOTEN, geb. Utrecht 21 okt. 1894, adjudant-onderofficier genie K.N.I.L., overl. Tamarkan (Birma) 28 maart 1944 en herbegr. Kanchanaburi War Cemetery,¹⁴ zn. van Pieter van Kooten en Theodora Hoelen, hij hertr. Mathilde Maria Augustina Wilhelmina Remmerswaal.

Loopbaangegevens P. van Kooten: verbond zich voor vier jaar als geniesoldaat bij het regiment genietroepen 26 aug. 1912, korporaal 6 dec. 1915, nieuw verband voor twee jaar met 20 gulden premie voor elk jaar werkelijke dienst 26 aug. 1916, als korporaal der genie met een premie van 400 gulden over naar de koloniale troepen voor zes jaar 30 dec. 1916, gereëngageerd als sergeant 1e klasse 30 dec. 1922, kwam met verlof a/b s.s. "Prins der Nederlanden" in Amsterdam aan 31 okt. 1923, keerde a/b s.s. "Patria" naar Nederlandsch-Indië terug 8 maart 1924, sergeant-majoor-instrumentmaker genie (koloniale reserve) [benoemingsdatum onbekend], kwam met verlof a/b s.s. "Tjerimai" in Amsterdam aan 8 mei 1931, keerde a/b m.s. "Johan van Oldenbarnevelt" naar Nederlandsch-Indië terug 2 sept. 1931, laatst adjudant-onderofficier (koloniale reserve).¹⁵

3. ALEX LODEWIJK HILLEBRANDT, geb. Koetoardjo 13 okt. 1883, overl. Japans interneringskamp te Ambarawa 27 april 1945 en herbegr. Nederlands ereveld Kalibanteng te Semarang 6 dec. 1951,¹⁶ tr. Chinese vrouw THIO LAK NIO.

Loopbaangegevens A.L. Hillebrandt: te Tjimahi vrijwillig geëngageerd voor zes jaar met 200 gulden premie en geplaatst als fuselier bij het 1e depotbataljon 26 febr. 1900, daarna ingedeeld bij achtereenvolgende infanteriebataljons 1900-1906, gereëngageerd voor zes jaar met 300 gulden premie 26 febr. 1906, Bronzen Medaille met 12 gulden gratificatie 11 april 1906, soldaat-schrijver militaire administratie en geplaatst bij het subsistentenkader te Batavia 14 juli 1906, korporaal-schrijver 14 jan. 1907, bij het subsistentenkader te Batavia 29 mei 1907, bij het garnizoensbataljon van Celebes, Menado en Timor 20 maart 1908, deelname aan de krijgsv verrichtingen in het gouvernement Celebes en Onderhorigheden 1908-1909, paspoort in Nederlandsch-Indië toegestaan 25 nov. 1911, Zilveren Medaille 28 nov. 1911, met certificaat van goed gedrag te Makasser afgegaan 26 febr. 1912, ald. gereëngageerd voor drie jaar met 90 gulden premie en als korporaal-schrijver geplaatst bij het garnizoensbataljon van Celebes en Onderhorigheden 27 febr. 1912, gepensioneerd met 340 gulden per jaar 4 juni 1915 en te Makasser afgegaan 28 juni d.a.v.,¹⁷ wnd. Europees hoofdagent algemene politie

te Makassar -1919, wnd. aspirant-politieopziener 2e afdeling politie school te Batavia 1919, wnd. politieopziener 2e klasse 1919, te Makassar 1920-1 sept. 1920 en Batavia 1 sept. 1920-1931, politieopziener 2e klasse 1921, wnd. politieopziener 1e klasse 1921, hoofdpolitieopziener 1927, op verzoek m.i.v. 28 dec. 1931 eervol ontslag uit 's lands dienst 1931,¹⁸ opzichter Veeartsenijkundig Instituut 21 dec. 1936-, wonende te Buitenzorg (Batavia) (1938, 1941).¹⁹

4. ALBERTINA FREDERIKA HILLEBRANDT, geb. Koetoardjo 13 juni 1885, overl. Soerabaja 6 nov. 1943,²⁰ tr. Meester Cornelis (Batavia) 17 okt. 1907 CAREL PROVOOST, geb. Salatiga (Semarang) 7 febr. 1886, overl. 's-Gravenhage 30 sept. 1957,²¹ zn. van Jacobus Johannes Provoost en Maria Louisa Streib/Streijb.

Loopbaangegevens C. Provoost: tweede machinist Koninklijk Paketvaart Maatschappij, werkzaam op het hoofdkantoor te Batavia-Weltevreden 1909-1910, machinist 1912-1922 en employé 1922-1925 N.V. Soerabaiasche Machinehandel v/h Becker & Co., wonende te Soerabaja, buiten emplooi, wonende ald. 1925...1929, maandgelder Post-, Telegraaf- en Telefoondienst, wonende te Bandoeng 1929- (1932), directeur N.V. IJshandel, wonende te Soerabaja (1934...1938).²²

5. CORNELIA HILLEBRANDT, geb. Banjoemas 31 okt. 1888, overl., tr. 1e Semarang 27 sept. 1911 (echtsch. ingeschr. ald. 19 dec. 1916 en 7 april 1919) MAX AUGUST QUANDT,²³ geb. Berlijn (omstr. 1881), violist, wonende te Djokjakarta 1919...(1932),²⁴ overl., zn. van Carl August Quandt en Pauline Louise Johanna Wilhelmina Raas, hij hertr. Semarang 18 aug. 1927²⁵ inlandse Christin Radèn Maimoenah; tr. 2e Batavia 8 april 1920 FERNAND OSWALD SMITH, geb. Soerakarta 4 maart 1888,²⁶ overl. Batavia 23 nov. 1929,²⁷ zn. van Alexander Smith en²⁸ Charlotta Mariana Portier.²⁹

Loopbaangegevens F.O. Smith: ambtenaar Post-, Telegraaf- en Telefoondienst 1911-, commies 3e klasse 12 aug. 1911³⁰ en m.i.v. 1 jan. 1915 als zodanig herbenoemd 19 jan. 1915, op verzoek m.i.v. 15 maart 1917 wegens overgang in particuliere dienst eervol ontslag uit 's lands dienst 28 maart 1917 opnieuw in dienst van de P.T.T., eerste commies 1927, m.i.v. 2 juni 1928 wegens langdurige dienst een jaar Europees verlof 1927.³¹

Uit het tweede huwelijk (erkende kinderen, door het huwelijk gewettigd):³²

6. PAULINE HENRIETTE HILLEBRANDT, geb. Koetoardjo 10 dec. 1889 en aangeg. en erk. Koetoardjo tussen verm. omstr. 13 maart en verm. omstr. 16 mei 1896,³³ overl. Baarn 28 april 1958.³⁴
7. VICTOR EMANUEL HILLEBRANDT, geb. Koetoardjo 10 dec. 1889 en erk. a.v. (tweeling met de voorgaande), sergeant infanterie O.I.L. -1929, overl. Soerabaja 3 jan. 1949,³⁵ tr. Magelang (Kedoe) 7 sept. 1921³⁶ inlandse vrouw KARSINAH, geb. Karanganyer in 1889 (geschat).

Loopbaangegevens V.E. Hillebrandt: bij het korps pupillen aangenomen 17 maart 1902, aldaar aangekomen 20 maart 1902, overgegaan bij het 2e depotbataljon 25 juni 1906, bij het O.I.L. ingedeeld voor zes jaar met 25 gulden premie en geplaatst als fuselier 2e depotbataljon 10 dec. 1907, deelname aan de krijgsverrichtingen op Midden-Sumatra in 1908, korporaal 6 mei 1911, sergeant-tit. 26 aug. 1912, sergeant 7 sept. 1912, te Magelang (Kedoe) gereëngageerd voor zes jaar met 300 gulden premie 10 dec. 1913, Bronzen Medaille met 12 gulden gratificatie 12 jan. 1914, deelname aan de krijgsverrichtingen in Atjeh in 1914, 1915, 1916 en 1917, te Magelang gereëngageerd voor drie jaar met 150 gulden premie 10 dec. 1919, Zilveren Medaille 18 febr. 1920, bij reorganisatie sergeant 1e klasse 1 juni 1921, wegens volbrachte diensttijd gepensioneerd met 840 gulden per jaar 4 dec. 1922, met certificaat van goed gedrag te Magelang afgegaan 21 dec. 1922, ald.

vrijwillig gereëngageerd voor twee jaar en geplaatst als sergeant 1e klasse bij het 1e bataljon infanterie 23 dec. 1922, hem toegestaan zonder verband door te dienen 21 aug. 1924, bij reorganisatie sergeant 1 febr. 1925, Zilveren Gesp 9 febr. 1926, hem toegestaan zonder verband door te dienen 15 april 1929, overgegaan bij het garnizoensbataljon van Celebes en Menado 21 mei 1929, eervol ontslag in Nederlandsch-Indië onder toekenning van pensioen toegestaan 19 juni 1929, hem wegens volbrachte diensttijd een pensioen toegekend van 1260 gulden per jaar 1 juli 1929, te Salatiga (Semarang) uit de militaire dienst ontslagen 5 aug. 1929,³⁷ employé Java Suiker Werkgevers Bond (J.S.W.B.) (1930...1932) en Algemeen Syndicaat van Suikerfabrikanten in Nederlandsch-Indië (Suikersyndicaat) (1934...1941), wonende te Soerabaja.³⁸

Uit dit huwelijk (kind 1 gewettigd door het huwelijk):³⁹

- a. EMMA HILLEBRANDT, geb. 19 mei 1916.
 - b. MAX CHAREL HILLEBRANDT, geb. Magelang 18 okt. 1923, tijdens de Japanse aanval op Nederlandsch-Indië gemobiliseerd als militie-soldaat 2e klasse-ziekendrager te Bandoeng (stamboek-nr.36523), krijgsgevangen gemaakt 8 maart 1942, verdrongen als gevolg van of vermoord door de Japanners na de torpedering van het Japans krijgsgevangenentransportschip "Suez Maru" nabij het eiland Kangean ten oosten van Madoera 29 nov. 1943 (hij rust in een zeemansgraf).⁴⁰
8. EDMOND THEODOOR HILLEBRANDT,⁴¹ geb. Koetoardjo 23 aug. 1891 en erk. a.v., fourier infanterie O.I.L., overl. in de gevangenis te Ngawi 30 juni 1945 (hij rust in een onbekend graf),⁴² tr. Poerworedjo 3 maart 1913 HENRIETTE HERSILIE VON BANNISEHT, geb. Babakan Gedang (lees: suikeronderneming Nieuw Tersana) bij Tjiledoeg (Cheribon) 20 nov. 1893⁴³ en erk. Cheribon 5 febr. 1896,⁴⁴ overl. Baarn 3 juli 1978,⁴⁵ dr. van inlandse vrouw Soemi en erkend door Arnold Carl Anthony von Banniseht.⁴⁶

Loopbaangegevens E.Th. Hillebrandt: bij het korps pupillen aangenomen 17 maart 1902, overgegaan naar de militaire pupillenschool 27 juni 1904, overgegaan naar de Topografische Dienst 29 juni 1908, bij het O.I.L. ingedeeld voor acht jaar met 125 gulden premie en geplaatst als fuselier bij het subsistentenkader te Semarang 24 juni 1910, fourier infanterie, paspoort in Nederlandsch-Indië toegestaan 17 april 1919 en met certificaat van goed gedrag te Poerworedjo (Bagelen) afgegaan 24 juni d.a.v.,⁴⁷ opzichter Ombilinsteenkolnmijnen, wonende te Sawahloento (Sumatra's Westkust) 1919-1922, ex-opnemer boswezen (sic!), wonende te Palembang 1922-(1927), opzichter 2e klasse (1929...1934) en ex-opzichter 2e klasse (1938...1941)⁴⁸ Semarang-Cheribon Stoomtram Maatschappij (1929...1932)/Zuster Maatschappijen (1934...1941),⁴⁹ wonende te Tegal (1929...1932) en Pati (Semarang) (1934...1941).⁵⁰

9. LEONIE JOSEPHINE HILLEBRANDT, geb. Koetoardjo 8 sept. 1892 en erk. a.v., overl. 22 juli 1967 (begr. Zeist).⁵¹
10. EDWARD JACOBUS HILLEBRANDT, geb. Koetaoardjo 27 jan. 1894 en erk. a.v., adjudant-onderofficier Topografische Dienst, overl. Japans interneringskamp Baros te Tjimahi 27 jan. 1945 en herbegr. Nederlands ereveld Leuwigajah te Cimahi,⁵² tr. 1e Madioen 15 jan. 1916 (echtsch. ingeschr. ald. 15 juni 1918) PERINE THEODORINE HEIM, geb. Ngiambi/Ngerambé (Madioen) 29 juni 1895 (aangev. Ngawi, Madioen), overl. Soerakarta 20 febr. 1945,⁵³ dr. van; tr. 2e Ngawi 11 dec. 1918 CECILIA CLOTHILDE JANSEN, geb. Ngawi 22 maart 1893, overl., dr. van

Loopbaangegevens E.J. Hillebrandt: bij het korps pupillen aangenomen 17 maart 1902 en de zelfde dag in het protestants weeshuis te Semarang aangekomen, overgegaan naar de militaire pupillenschool 23 juni 1906, idem naar de Topografische Dienst 27 juni 1910, bij het O.I.L. ingedeeld voor acht jaar met 125 gulden premie en geplaatst als fuselier bij het subsistentenkader te Semarang 29 juni 1912, leerling-opnemer Topografische Dienst 9 jan. 1913, korporaal-opnemer 26 juli 1913, sergeant-opnemer 18 febr. 1914, overgaan naar achtereenvolgens het subsistentenkader te Padang 18 mei 1914 en dat te Soerabaja 14 juni 1915, sergeant-majoor-opnemer 15 aug. 1917, Bronzen Medaille met 12 gulden gratificatie 29 juli 1918, overgegaan bij het 2e bataljon infanterie 1 april 1920, paspoort in Nederlandsch-Indië toegestaan 21 juni 1920, met certificaat van goed gedrag te Djokjakarta afgegaan 29 juni 1920, ald. vrijwillig geëngageerd voor zes jaar bij de koloniale troepen met 450 gulde premie en geplaatst als sergeant-majoor-opnemer van de Topografische Dienst bij het rechter half 2e depotbataljon 15 nov. 1920, adjudant-onderofficier-opnemer 31 dec. 1920, overgaan naar het subsistentenkader te Bandoeng 1 nov. 1921, Zilveren Medaille 26 febr. 1925, overgaan naar het garnizoensbataljon van Palembang en Djambi 13 mei 1925, te Djambi herverbonden voor een jaar 15 nov. 1926, te Pangkalpinang met verbreking van zijn lopende verband herverbonden voor twee jaar 4 okt. 1927, overgegaan naar het 7e bataljon infanterie 14 okt. 1927, wegens langdurige dienst met verlof 20 okt. 1927, van verlof terug 16 dec. 1927, overgegaan bij het subsistentenkader te Bandoeng 19 dec. 1927, bij reorganisatie adjudant-onderofficier-topograaf 1 jan. 1928, hem toegestaan zonder verband door te dienen 25 juni 1929, eervol ontslag in Nederlandsch-Indië onder toekenning van pensioen toegestaan 10 okt. 1929, hem wegens volbrachte diensttijd een pensioen toegekend van 344 gulden per jaar 1 nov. 1929, te Bandoeng uit de militaire dienst ontslagen 23 nov. 1929,⁵⁴ woonde als gepensioneerd adjudant-onderofficier te Soerakarta (1941).⁵⁵

Uit het eerste huwelijk:⁵⁶

a. KAREL JOHAN HILLEBRANDT, geb. Madioen 18 nov. 1917.

Uit het tweede huwelijk:⁵⁷

b. GUUSJE ADELIN HILLEBRANDT, geb. Madioen 25 sept. 1919.

c. FREDDY ALPHONS HILLEBRANDT, geb. Ngawi (Madioen) 14 okt. 1920,⁵⁸ komende van Soerabaja ingeschr. te Nieuwenhagen 5 aug. 1955, in 's-Gravenhage uitgeschr. naar Hollandia (Nederlands Nieuw-Guinea) 5 april 1957, komende van daar ingeschr. te Voorburg 4 juli 1961, overl. 's-Gravenhage 3 juni 1981.⁵⁹ Ongehuwd.

d. HUGO ALBERT HILLEBRANDT, geb. 9 sept. 1924.

11. LUCIA CHARLOTTA HILLEBRANDT, geb. Koetoardjo 29 juli 1895 en erk. a.v., komende uit Soerabaja ingeschr. te Oegstgeest 25 juni 1951, overl. Apeldoorn 23 maart 1988, tr. Poerworedjo 5 aug. 1922 ANTHON EMIEL BANSE, geb. Makasser (Celebes en Onderhorigheden) 21 aug. 1892, overl. Japans interneringskamp te Ngawi 7 aug. 1945 en herbegr. Nederlands ereveld Kembang Kuning te Surabaya, verm. zn. van Albert Adolf Banse⁶⁰ en Carolina Margaretha Benjamins en gesch. echt. van Alijda Wilhelmina Burghardt.

Loopbaangegevens A.E. Banse: ambtenaar Post-, Telegraaf- en Telefoondienst 1927-, commies te Semarang 1927, m.i.v. 2 febr. 1928 wegens langdurige dienst een jaar Europees verlof [jaar of datum besluit niet vermeld], wegens ziekte zijn verlof met drie maanden verlengd 1929, commies kantoordienst 1929, m.i.v. 16 juli 1936 wegens zevenjarige dienst negen maanden Europees verlof [jaar of datum besluit niet vermeld], commies (herbenoeming) en geplaatst te Muntok (Banka en Onderhorigheden) 5 april 1937, op verzoek m.i.v. 25 nov. 1938 wegens volbrachte diensttijd eervol ontslag uit 's lands dienst 22 juni 1938,⁶¹ woonde na zijn pensionering te Soerakarta (1941).⁶²

- ¹ Besluit Commissarissen-Generaal over Nederlandsch-Indië, d.d. 10 juni 1817, nr. 26, 'tot regeling van de pensioenen der weduwen en weezen van burgerlijke ambtenaren (in Nederlandsch-Indië)' (*Ind. Stb.*, 1817, nr. 37).
- ² Besluit Gouverneur-Generaal ad interim in Rade, d.d. 28 febr. 1836, nr. 66, 'tot regeling van de pensioenen der weduwen en weezen van burgerlijke ambtenaren (in Nederlandsch-Indië)' (*Ind. Stb.*, 1836, nr. 21); Publicatie van wege en in naam des Konings van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, d.d. 20 dec. 1854, 'houdende de derde regeling van de pensioenen der weduwen en weezen van burgerlijke ambtenaren (in Nederlandsch-Indië)' (*Ind. Stb.*, 1854, nr. 93).
- ³ Hij werd gedoopt te Poerworedjo op 20 mei 1849 (*BRP* 4, pag. 9).
- ⁴ Zie voor hem, zijn ouders en broers en zusters: R.G. de Neve, 'De matrilineaire afstammelingen van de vrije inlandse vrouw Sintes', *DIN*, 2000, pag. 110-131, ald. pag. 111-112, 114. Aanvulling bij Albert Martin Hillebrandt op pag. 111: tr. 1e Poerworedjo (Bagelen) 31 maart 1858 inlandse vrouw Djria; tr. 2e Poerworedjo 27 nov. 1869 Chinese christin Johanna Christina. Zijn kinderen, erkend en gewettigd door het huwelijk met hun moeder (*ex matre* inlandse vrouw Djria): 1) Alex Arnold Hillebrandt, geb. Poerworedjo 9 maart 1849; 2) Albert Hillebrandt, geb. Poerworedjo 4 nov. 1850; 3) Willem Fredrik Hillebrandt, geb. Ambal (Bagelen) 19 nov. 1852. Bron: *BRP* 4, pag. 9, 59, 106. Aanvulling bij zijn schoonzuster inlandse vrouw Samira bij de doop genaamd Geertruida Landouw, eveneens op pag. 111: geb. Soerakarta 1825 en ged. ald. 23 aug. 1851 (get.: haar latere echtgenoot Jan Frederik Hendrik Hillebrandt en Willem Stekkinger), dr. van So (sic!) Smits en inlandse vrouw Siam. Zie voor haar doop: *BRP* 4, pag. 60, waar zij werd aangeduid als 'Javaanse meid, gedoopt en aangenomen'.
- ⁵ Opgaven BS in: *Naamlijst*, 1874, pag. 240. Gelijktijdig werden erkend: 1) Maria Elizabeth Prager, geb. 18 aug. 1847; 2) Carolina Frederika Prager, geb. 1 sept. 1849; 3) Hanriette Frederika Prager, geb. 23 juni 1852; 4) Leendert Alexander Prager, geb. 24 maart 1855. Inwoners van Poerbolingo waren Johannes Fredericus Prager (geb. Djokjakarta 9 febr. 1830, tr. Semarang 14 juli 1874 Sophina Wilhelmina ten Siethoff) en Leendert Alexander Prager (over hem geen gegevens gevonden via www.roosjeroos.nl). Gezien de geboortedatum van Johannes Fredericus en die van de oudste van de erkende kinderen, was Johannes Fredericus vermoedelijk niet de vader/erkenner.
- ⁶ De naam Tiong Hoa, genaamd Koempool staat vermeld op de persoonskaart van haar dochter Lucia Charlotta (mw. Banse). Daarop is de eerste voornaam van haar vader verbeterd van Alex in Aleef.
- ⁷ Geschat op basis van haar leeftijd bij overlijden.
- ⁸ BS Semarang, Overlijdensregister 1926, aktenr. 79 (geb. Koetoardjo, 56 jaar oud, wat een geschatte leeftijd zal zijn geweest, weduwe van Alex Arnold Hillebrandt).
- ⁹ Zij werden ook genoemd in een extract uit het register van besluiten van het bestuur over het Civiel Weduwen- en Wezenfonds in Nederlandsch-Indië, d.d. 08-03-1889, betreffende het aan hen verlenen van onderstand (CBG-OIB, *sub voce* Hillebrandt, nrs. FAPA045217, FAPA045218 en FAPA045219).
- ¹⁰ BS Soerabaja, Overlijdensregister 1925, akte 178 (LDS-filmnr. 1357858/www.roosjeroos.nl). Zie ook de bron, genoemd in de volgende noot.
- ¹¹ Stamboekinschrijving L.J.R. Baillij, Burgerlijke ambtenaren, inv.nr. 932, fol. 67 (scan 37).
- ¹² Overlijdensbericht in: *De Preangerbode*, 25-06-1923 (ondertekening door P. van Kooten en L. Janssen).
- ¹³ Stamboekinschrijving Alphons Emile Henri Janssen, Burgerlijke ambtenaren, inv. nr. 940, fol. 610 (scan 310).
- ¹⁴ BS Batavia, Bijzonder register van overlijden 1946, aktenr. 4763 (LDS-filmnr. 1603553/www.roosjeroos.nl); OGS. Zie ook de eerste in de volgende noot genoemde bron.
- ¹⁵ Stamboekinschrijving Pieter van Kooten, Suppletiefolio's, inv.nr. 286, fol. 46765 (scan 222); OGS. Op zijn stamboekinschrijving is in potlood aangetekend dat zijn echtgenote (zij werd niet met name genoemd) te Tjimahi overleed op 16 juli 1927.
- ¹⁶ BS Batavia, Bijzonder register van overlijden 1948, aktenr. 679 (LDS-filmnr. 1603556/www.roosjeroos.nl); OGS en OGS-PD, Persoonsdossier Alex Lodewijk Hillebrandt.
- ¹⁷ Stamboekinschrijving Alex Lodewijk Hillebrandt, Oost-Indisch boek, inv.nr. 378, fol. 11516 (scan 211) en inv.nr. 393, fol. 15110 (scan 122); Idem, KNIL-militairen, SAIP, serie 2, inv.nr. 441, fol. 36475 (scan 356).

- ¹⁸ Stamkaart Alex Lodewijk Hillebrandt.
- ¹⁹ *Adresboek*, 1938...1941.
- ²⁰ BS Soerabaja, Overlijdensregister 1943, akte 138 (LDS-filmnr. 1357859/www.roosjeroos.nl).
- ²¹ BS 's-Gravenhage, Overlijdensregister 1957, aktenr. B1843, d.d. 01-10-1957.
- ²² *Adresboek*, 1910; 1913-1922; 1923-1925; 1926...1929; 1930...1932; 1934...1938.
- ²³ Hij en de inlandse vrouw Roos lieten te Djokjakarta op 29 juli 1917 dochter Bertha Paula dopen (geb. Malang 8 dec. 1915 en erk. Djokjakarta 5 maart 1917) en op 28 sept. 1919 dochter Pauline Louise (geb. Djokjakarta 4 maart 1918 en erk. ald. 15 juni 1918). Bron: *DIN*, 2004, pag. 141, 144.
- ²⁴ *Adresboek*, 1920...1932.
- ²⁵ Ron van der Wal, 'Indische Genealogie' op www.genealogieonline.nl met verwijzing naar de trouwakte (BS Semarang, Trouwregister 1927, aktenr. 78/LDS-filmnr. 1357782). Zie voor het huwelijk ook: *Algemeen Handelsblad voor Nederlandsch-Indië*, 22-08-1927, waar de bruid zonder de titel *Radèn* werd genoemd.
- ²⁶ Stamboom Smith van Bob Smith op www.genealogieonline.nl (gezien 16-06-2022) met verwijzing naar Dan Smith. Zijn geboorte in de opgaven BS (www.roosjeroos.nl) niet aangetroffen.
- ²⁷ 'Burgerlijke stand van Batavia' in: *Het Nieuws van den Dag voor Nederlandsch-Indië*, 02-12-1929.
- ²⁸ Zij tr. Soerakarta 6 febr. 1886.
- ²⁹ Namen ouders ontleend aan: Stamboom Smith van Bob Smith (geen bronvermelding!).
- ³⁰ *RA-II*, 1915, pag. 559.
- ³¹ *De Koerier*, 09-12-1927; Stamboekinschrijving F.O. Smith, Burgerlijke ambtenaren, inv.nr. 942, fol. 603 (scan 305).
- ³² De kinderen werden gelijktijdig erkend, mogelijk bij het huwelijk van hun ouders of kort daarvoor.
- ³³ Opgaven BS in: *Naamlijst*, 1897, pag. 381.
- ³⁴ BS Baarn, Overlijdensregister 1958, aktenr. 94, d.d. 29-04-1958.
- ³⁵ BS Soerabaja, Overlijdensregister 1949, aktenr. -- (LDS-filmnr. 1357672/www.roosjeroos.nl). Van hem in de opgaven BS (www.roosjeroos.nl) geen huwelijk aangetroffen. In de adresboeken steeds vermeld zonder echtgenote.
- ³⁶ Zie de tweede in de volgende noot genoemde bron.
- ³⁷ Stamboekinschrijving Victor Emanuel Hillebrandt, Oost-Indisch Boek, inv.nr. 386, fol. 13503 (scan 181); Idem, KNIL-Militairen, SAIP, serie 2, inv.nr. 498, fol. 50816 (scan 176).
- ³⁸ *Adresboek*, 1930...1941.
- ³⁹ Blijkens de tweede in noot 37 genoemde bron.
- ⁴⁰ Interneringskaart Max Charel Hillebrandt; OGS. De krijgsgevangenen (Nederlanders en Britten) die uit het zinkende schip wisten te ontkomen en in zee dreven, werden in plaats van te worden gered, door de Japanners vanaf een escorteschip met machinegeweren afgeslacht.
- ⁴¹ Genealogie Fickel op www.genealogieonline.nl noemt hem zonder bronvermelding en foutief een zoon van Albert Hillebrandt en de Chinese vrouw Oeij Han Nio, bij de doop genaamd Anna Catharina.
- ⁴² BS Batavia, Bijzonder register van overlijden 1946, akte 1942 (LDS-filmnr. 1603554/www.roosjeroos.nl); OGS.
- ⁴³ *BRP 2*, pag. 135.
- ⁴⁴ Opgaven BS in: *Naamlijst*, 1897, pag. 348 (met alleen de datum van erkenning). Gelijktijdig werden erkend Esperanza Victoria Olympia von Banniseht, geb.; en Justina Arnoldina Maria von Banniseht, geb.
- ⁴⁵ <https://ancestors.familysearch.org/en/L5T4-P9M/henriette-hersilie-von-banniseht-1893-1978> (gezien 05-11-2022). Aldaar wordt als moeder vermeld inlandse vrouw Mainah.
- ⁴⁶ *BRP 2*, pag. 135.
- ⁴⁷ Stamboekinschrijving Edmond Theodoor Hillebrandt, Oost-Indisch boek, inv.nr. 391, fol. 14585 (scan 86).
- ⁴⁸ *Adresboek*, 1920-1922; 1923-1927; 1929...1934; 1938...1941.
- ⁴⁹ *Adresboek*, 1929...1932; 1934...1941.
- ⁵⁰ *Adresboek*, 1929...1932; 1934...1941.
- ⁵¹ <https://www.online-begraafplaatsen.nl/graf/374170/571241/Leonie-J-Hillebrandt-1892-1967>.

- ⁵² BS Batavia, Bijzonder register van overlijden 1946, akte 5259 (LDS-filmnr. 1603554/www.roosjeroos.nl); OGS; OGS-PD, Persoonsdossier Edward Jacobus Hillebrandt.
- ⁵³ BS Batavia, Bijzonder register van overlijden 1946, aktenr. 7889 (LDS-filmnr. 1603553/www.roosjeroos.nl).
- ⁵⁴ Stamboekinschrijving Edward Jacobus Hillebrandt, Oost-Indisch Boek, inv.nr. 407, fol. 18505 (scan 216); Idem, KNIL-militairen, SAIP, serie 2, inv.nr. 499, fol. 42168 (scan 158); en fol. 51081 (scan 159).
- ⁵⁵ *Adresboek*, 1941.
- ⁵⁶ Blijkens de laatste in noot 54 genoemde bron.
- ⁵⁷ Idem.
- ⁵⁸ Zijn geboorte in de opgaven BS (www.roosjeroos.nl) niet aangetroffen.
- ⁵⁹ Persoonskaart Freddy Alphons Hillebrandt.
- ⁶⁰ Albert Adolf Banse werd ten tijde van de geboorte van Anthon Emiel vermeld op de inwonerslijst van Makasser. Hij was overigens niet de enige Banse op Celebes. Jan Jacob Banse stond op de inwonerslijst van de Bergregentschappen (hoofdplaats Tjamba), terwijl Eduard en Hendrik Theodorus Banse (van hen geen huwelijk of overlijden gevonden) op de inwonerslijst stonden van de Zuiderdistricten (hoofdplaats Bonthain). Jan Jacob Banse, tr. 1e Makasser 9 april 1887 Marie Jacqueline Schenkhuysen; tr. 2e Makasser 29 dec. 1909 inlandse vrouw Saia daeng Tino.
- ⁶¹ Stamkaart A.E. Banse.
- ⁶² *Adresboek*, 1941.

TUSSENSTOP NEDERLANDSCH-INDIË

*Hermanus Holtz uit Amsterdam en zijn nakomelingen*¹

Roel de Neve

I. HERMANUS HOLTZ, geb. Amsterdam 31 maart 1833 (zn. van Hindrik Coenraad Holtz, directeur van de gasfabriek te Alkmaar, en Geertruij Pieterella van S[e]enus), ambtenaar binnenlands bestuur in Nederlandsch-Indie 1860-, laatst assistent-resident van Sandjai (Oosterdistricten, Celebes en Onderhorigheden), tevens vendumeester ald. 1866-1877,² overl. Alkmaar 21 febr. 1892,³ tr. 's-Gravenhage 21 juni 1865⁴ ELISE FREDERIKA AUGUSTE SCHIEKE, geb. 's-Gravenhage 29 mei 1841,⁵ overl. Alkmaar 25 juli 1898,⁶ dr. van Andries Schieke en Quirine Louise Bernardine van Rappard.

Zijn erkende kinderen (*ex matre* inlandse vrouw KAMIRA):

1. PETRONELLE ADELHEIDE HOLTZ, geb. Bima (Celebes en Onderhorigheden) 3 april 1858,⁷ overl. Ginneken en Bavel 1 maart 1925,⁸ tr. Balangnipa (Celebes en Onderhorigheden) 22 febr. 1876 JOHAN CONRAD VAN HASSELT, geb. Groningen 31 dec. 1849,⁹ ambtenaar binnenlands bestuur in Nederlandsch-Indië 1874-, laatst assistent-resident van Sintang (Westerafdeling van Borneo) 1891-1892, assistent-resident ter beschikking van de resident van de Oostkust van Sumatra 1892-1895 en assistent-resident van Banda (Amboina), tevens algemeen ontvanger ald. 1896-1902,¹⁰ overl. Ginneken en Bavel 9 sept. 1924,¹¹ zn. van Nicolaas van Hasselt en Johanna Hendrika Wichers.
2. FREDERIK HENDRIK, volgt II.

Uit het huwelijk:

3. HERMAN HOLTZ, geb. Bonthain (Zuiderdistricten, Celebes en Onderhorigheden) 26 maart 1866¹²/Balangnipa (Oosterdistricten) 27 maart 1866,¹³ overl. Balangnipa 20 aug. 1866.
4. GEORGINE LOUISE BERNARDINE HOLTZ, geb. Balangnipa 2 april 1867, overl. 's-Gravenhage 28 febr. 1918,¹⁴ tr. Alkmaar 6 aug. 1891¹⁵ JAN OVER, geb. Oude Niedorp (thans gem. Hollands Kroon) 15 aug. 1862,¹⁶ officier van gezondheid 2e klasse O.I.L. 1891, officier van gezondheid 1e klasse 1899-1908,¹⁷ overl. 's-Gravenhage 21 april 1931,¹⁸ zn. van Jan Abramszoon Over en Aagje Bos.
5. HERMINE ELIZE HOLTZ, geb. Balangnipa 19 okt. 1869, overl. Hilversum 20 sept. 1910,¹⁹ tr. Amsterdam 15 dec. 1898²⁰ HENDRIK SALM, geb. Amsterdam 25 febr. 1872,²¹ assuradeur, overl. Hilversum 1 okt. 1949,²² zn. van Hendrik Salm en Elisabeth Christina Zijtsema, hij hertr. Lochem 17 april 1913²³ Martha Conradine Rochussen.
6. ANDRIES HENDRIK HOLTZ, geb. Balangnipa 4 juni 1871, stuurman gouvernementsmarine 1890-, derde stuurman s.s. "Zeemeeuw" 1890, tweede stuurman s.s. "Arend" 1891-†, overl. 1 maart 1893 (ingeschr. Amboina).²⁴

II. FREDERIK HENDRIK HOLTZ, geb. Bima (Celebes en Onderhorigheden) 24 nov. 1862, werkzaam bij de Koninklijke Paketvaart Maatschappij, agent, wonende te Banda (1899)-1913, employé, wonende te Soerabaja 1916-1925, gepensioneerd employé, wonende ald. (1929...1938),²⁵

overl. Malang 29 dec. 1938,²⁶ tr. Banda Neira (Amboina) 25 okt. 1889²⁷
IDA VAN DER SLUIJS, geb. Groot Banda 5 maart 1867, overl. Malang 3 okt.
1929,²⁸ dr. van Willem van der Sluijs en Ida Magdalena Vrijmoed.

Uit dit huwelijk:

1. HERMAN WILLEM HOLTZ, geb. Banda Neira (Amboina) 22 juni 1890, [technisch] tekenaar 1e klasse staatsspoorwegen 1916-, gepensioneerd 1935, overl. Malang 30 nov. 1938,²⁹ tr. inlandse vrouw ROHAYA. Geen kinderen bekend.
2. IDA ELISE/ELISE IDA HOLTZ, geb. Banda Neira 15 mei 1891, overl. Baarn 4 maart 1971. Ongehuwd.
3. HENRI FRITS HOLTZ, geb. Banda Neira 14 maart 1893, machinist gouvernementssmarine 1915-, derde machinist a/b s.s. "Zwaluw" 1915-³⁰ derde machinist (1918) en ex-machinist (1919), wonende te Batavia, [tweede] machinist suikeronderneming Langsee bij Pati (Semarang) 1919...(1930),³¹ overl. Semarang 6 sept. 1945 (hij rust in een onbekend graf),³² tr. MALANG 14 april 1923 HESTRINA ELISABETH VAN DEN NIEUWENDIJK/MENTE, geb. Blora (Rembang) 29 april 1897,³³ komende uit Indonesië ingeschr. te Epe 10 aug. 1955, overl. Oldenzaal 12 juni 1966,³⁴ dr. van [Adrianus van den Nieuwendijk] en Johanna Petronella/Petronella Johanna Mente en gesch. echtg. van Hendrik Frederik Adriaans.³⁵ Geen kinderen bekend.
4. PETRONELLA EMMA MARIE ELEONORA HOLTZ, geb. Banda Neira 7 sept. 1894, overl. Banda Neira 17 nov. 1894.

Von Holtz (Nederlandsch-Indië)

Roel de Neve

I. CARL GEORG VON HOLTZ, geb. Bremen 29 april 1854 en ged. ald. 2 juli d.a.v. (zn. van Christian von Holtz en Henriette Caroline Therese Steinmann),³⁶ handelsgeëmployeerde, overl. Batavia 13 okt. 1911,³⁷ tr. Meester Cornelis (Batavia) 17 juni 1893 JOSEPHINA ELIZABETH CHARLOTTA TOLLENS, geb. Zuider- en Oosterkwartier Bataviase Ommelanden 3 okt. 1859,³⁸ overl. Batavia 4 mei 1919,³⁹ dr. van Mr. Louis Jacobus Anthonie Tollens en Christina Elisabeth Tiekens.

Loopbaangegevens C.G. von Holtz: handelsemployé, wonende te Cheribon (1899), boekhouder firma Erdman & Sielcken (1901), idem Nederlandsch-Indische Escompto Maatschappij 1901/1902-1903, idem firma Geo Wehry 1903-1904, zonder beroep 1904-1905, employé Indisch Veem 1905-1906, chef expeditiekantoor C. Geo von Holtz te Pasar Pisang 1906-1908, administrateur Waterleverantie Maatschappij 1908-1911, steeds wonende te Batavia.⁴⁰

Zijn kinderen (*ex matre* LEONIE EULALIE BÉNARD, gesch. echtg. van Heinrich Wilhelm Brauer):⁴¹

1. HANS CHRISTIAN, volgt IIa.
2. ELISABETH JOHANNA LEONORE BÉNARD, geb. Batavia 9 nov. 1892, overl. Buitenzorg 3 jan. 1943,⁴² tr. Batavia 10 sept. 1914 JOHAN MORITS GUSTAAF VOGELSANG, geb. Batavia 30 okt. 1889, architect waterstaat en 's lands burgerlijke openbaren werken 1929-†, overl. Soerabaja 19 dec. 1932,⁴³ zn. van Anthonius Cornelis Philippus Vogelsang en Wilhelmina de Wilde.

Loopbaangegevens J.M.G. Vogelsang: ambtenaar waterstaat en 's lands burgerlijke openbare werken, tijd. opzichter met titel opzichter 3e klasse op 150 gulden per maand en geplaatst bij de directie 27 aug. 1910, m.i.v. 1 jan. 1912 idem op 150 gulden per maand 18 nov. 1913, bij achtereenvolgens de uitvoering van de irrigatiewerken in de afdeling Pandeglang en Rangkasbetoeng (Bantam) 1915, de irrigatieafdeling Serang (Bantam) 1915, de werken ter bevoeiing uit de Madioenrivier 1918 en de sectie Madioen van de toekomstige irrigatieafdeling Solorivier 1919, tijd. wnd. architect 1922, daarvan eervol ontheven en opnieuw opzichter 2e klasse 1923, m.i.v. een nader te bepalen dag in juni 1926 wegens langdurige dienst een jaar Europees verlof 1925, hoofdopzichter en toegevoegd aan het hoofd van de Solovalleiwerken 1927, belast met de functie van architect 1928, architect 1929, overgeplaatst van Bodjonegoro (Rembang) naar Soerabaja 1930.⁴⁴

3. DOROTHEA MAGDALENA ELVIRA BÉNARD, zich noemende en schrijvende VON HOLTZ, geb. Batavia 9 nov. 1892 (tweeling met de voorgaande), overl., tr. Batavia 7 mei 1925⁴⁵ JAMES MARIANUS (SWART, bij gouvernementsbesluit van 18 sept. 1895, nr. 9 gewijzigd in) SWART SUTHERLAND (R.O.N.), geb. Soerabaja 8 mei 1871, referendaris Departement van Binnenlands Bestuur 1915-1920 en Kantoor voor Reiswezen 1920-1923 en 1929-1932, overl., zn. van Jacobus Johannis Franciscus Swart en⁴⁶ Sophia Sutherland en gesch. echtg. van Maria Adriana Schultz.

Loopbaangegevens D.M.E. Bénard: tijd. wnd. derde commies Kantoor voor Reiswezen 1920, wnd. tweede commies kantoor inspectie landelijke inkomsten 1920, tweede commies 1923, m.i.v. 19 mei 1923 wegens langdurige dienst een jaar Europees verlof 1923,⁴⁷ vertrok a/b s.s. "Patria" (kapt. C.W. van der Eem) van Batavia naar Rotterdam mei 1923,⁴⁸ wegens ziekte haar verlof met zes maanden verlengd 1924,⁴⁹ ingeschr. te 's-Gravenhage 8 okt. 1923-16 okt. 1924.⁵⁰

Loopbaangegevens J.M. Swart Sutherland: klerk Algemene Rekenkamer -1898, derde commies ald. op 150 gulden per maand 29 dec. 1898, tweede commies Departement van Binnenlands Bestuur op 220 gulden per maand 20 dec. 1903, tijd. eerste commies ald. op 300 gulden per maand 27 juni 1905, m.i.v. 3 juni 1907 wegens langdurige dienst een jaar Europees verlof 9 april 1907, eerste commies departement van Binnenlands Bestuur op 300 gulden per maand 28 dec. 1908, hoofdcommies ald. op 450 gulden per maand 17 juni 1912, referendaris ald. op 600 gulden per maand 20 mei 1915, m.i.v. 1 juli 1920 tijd. ter beschikking hoofd Kantoor voor Reiswezen op 700 gulden per maand 21 juli 1920, m.i.v. 2/16 mei 1923 wegens langdurige dienst een jaar Europees verlof 11 okt. 1922/9 mei 1923,⁵¹ vertrok a/b s.s. "Patria" (kapt. C.W. van der Eem) van Batavia naar Rotterdam 19 mei 1923,⁵² ingeschr. te 's-Gravenhage 8 okt. 1923-16 okt. 1924,⁵³ wegens ziekte zijn verlof met drie maanden verlengd 1924, daarna ambtenaar buiten werkelijke dienst (lees: op non-activiteit) 30 sept. 1925 en ter beschikking hoofd Kantoor voor Reiswezen,⁵⁴ niet gegradueerd referendaris Kantoor voor Reiswezen 10 april 1929 en 10 april 1931,⁵⁵ op verzoek m.i.v. 31 dec. 1932 wegens volbrachte diensttijd eervol ontslag uit 's lands dienst onder dankbetuiging voor de langdurige diensten door hem aan den lande bewezen 4 jan. 1933,⁵⁶ woonde na zijn pensionering met echtgenote D.M.E. von Holtz (1934)/Bénard (1938, 1941) te Batavia-Weltevreden (1934) en Batavia-Centrum (1938, 1941).⁵⁷

Uit het huwelijk:

4. EDWIN CURT, volgt IIb.
5. THERESE ELIZABETH VON HOLTZ, geb. Batavia 23 dec. 1895, komende uit Indonesië ingeschr. te 's-Gravenhage 7 juni 1950, overl. Rijswijk 7 maart 1990, tr. Batavia 13 mei 1918 AUGUST JOHN FLORENTINUS, geb. Batavia 29 nov. 1886, eerste commies hoofdbestuur Post-, Telegraaf- en Telefoondienst, overl. Bandoeng 17 nov. 1945 (hij rust in een onbekend graf),⁵⁸ zn. van Johan Hendricus Florentinus en Jeanne Koppeschaar.⁵⁹

Loopbaangegevens A.J. Florentinus: derde commies Departement van Gouvernemenstbedrijven 1919, tweede commies ald. 1921,⁶⁰ tweede commies hoofdbestuur Post-, Telegraaf- en Telefoon dienst 1923,⁶¹ m.i.v. 2 aug. 1929 wegens langdurige dienst een jaar Europees verlof 1929,⁶² vertrok met echtgenote en drie kinderen a/b s.s. "Prins der Nederlanden" (kapt. J.B. Broekman) van Batavia naar Nederland 7 aug. 1929,⁶³ vertrok met echtgenote en een kind a/b m.s. "Baloeran" (kapt. W.J. Boon) van Rotterdam naar Batavia 23 juli 1930,⁶⁴ [eerste] commies hoofdbestuur P.T.T.-dienst 1930 (herbenoeming),⁶⁵ op verzoek m.i.v. ultimo juli 1933 wegens volbrachte dienstdienst eervol ontslag uit 's lands dienst 7 juni 1933,⁶⁶ woonde als gepensioneerd eerste commies hoofdbestuur P.T.T. te Bandoeng (1934...1941).⁶⁷

6. GEORGE EDGAR/EDGAR GEORGE, volgt IIc.
7. CARL REINHARD, volgt II d.

IIa. HANS CHRISTIAN (BÉNARD, na erkenning) VAN HOLTZ, geb. Batavia 23 juni 1891,⁶⁸ employé fa. Van Nie & Co., wonende te Medan (Oostkust van Sumatra) 1913-1915, opzichter tinwinning, wonende te Muntok op Banka (Banka en Onderhorigheden) 1918-1923, machinist 1923-1925 en administrateur 1925-1926 kistenfabriek, wonende te Pengalengan (Preanger Regentschappen), employé kistenfabriek Natar, wonende te Tandjong Karang (Lamongse Districten) 1926-(1927),⁶⁹ komende uit Bandoeng ingeschr. te Noordwijk 15 okt. 1952, overl. Noordwijk 12 okt. 1973, tr. 1e Bandoeng 1918⁷⁰ inlandse VROUW IJOET /IRENE JOËT, geb. Tjikembang bij Bandoeng (Preanger Regentschappen) omstr. 1897 (schatting), overl. Tjikembang 24 dec. 1931;⁷¹ tr. 2e Bandoeng 25 jan. 1946 ROSALIE PIEPER, geb. Batavia 27 aug. 1918, overl. Emmeloord (gem. Noordoostpolder) 14 maart 1987, dr. van Maria Johanna Bertha Pieper.⁷² Uit het tweede huwelijk vier zoons en een dochter (geb. 1944-1954).

Linker foto: Hans Christian van Holtz; Rechter foto: Hans Christian van Holtz en Rosalie Pieper met hun oudste vier kinderen voor hun nieuwe huis in Noordwijk (Bron: <https://vonholtz.wordpress.com/1891-hans-christian>).

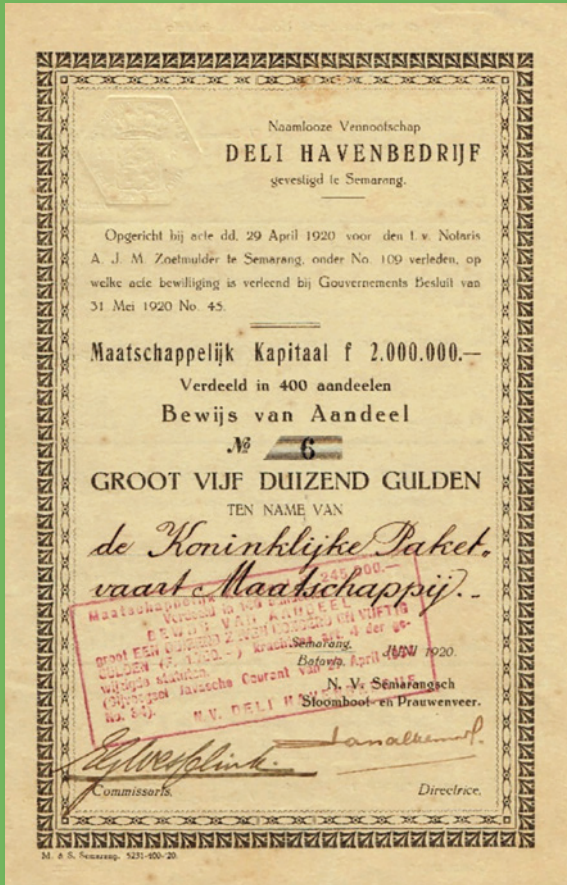
Uit het eerste huwelijk:

1. GEORGE CHRISTIAAN VAN HOLTZ, geb. Telok Betong (Lamongse Districten) 21 jan. 1922,⁷³ bleef in Indonesië, overl. Bandung 18 febr. 1991,⁷⁴ tr. NANI, overl. 2007. Uit dit huwelijk een zoon en drie dochters. Zij adopteerden daarnaast twee kinderen.⁷⁵

George Christiaan van Holtz met een deel van zijn familie voor zijn huis in Bandoeng, 1979 (Bron: <https://vonholtz.wordpress.com/1891-hans-christian>).

2. ELISABETH DOROTHEA VAN HOLTZ, geb. Bandoeng 5 dec. 1924, verpleegkundige, overl. 's-Gravenhage (omstr. 2001).⁷⁶

IIb. EDWIN CURT VON HOLTZ, geb. Meester Cornelis (Batavia) 28 aug. 1893, employé Deli Havenbedrijf 1922-1929, wonende te Medan, buiten emplooi, wonende ald. (1930), hoofdpakhuismeester Nederlandsch-Indische Scheepvaart-Etablissements (NISE), wonende ald. (1932...1941),⁷⁷ komende van Sumatra ingeschr. te Rijswijk (ZH) 3 mei 1950, overl. Rijswijk (ZH) 17 nov. 1968, tr. Batavia 26 juli 1917 ANNIE ALICE JAQUET, geb. Batavia 26 juni 1897, overl. Rijswijk (ZH) 19 juni 1978, dr. van Johannes Casparus Jaquet en Gertruida du Mosch.⁷⁸

Uit dit huwelijk:

1. GEERTRUIDA JOSEPHINE VON HOLTZ, geb. Medan 2 sept. 1919, directiesecretaresse Ned-Lloyd, overl. Rotterdam 24 febr. 2004. Ongehuwd.⁷⁹
2. JOHAN CARL VON HOLTZ, geb. Medan 20 mei 1927,⁸⁰ overl. Rotterdam 13 juni 2020, tr. 's-Gravenhage 22 aug. 1955 ANTONIA MARIA DAMEN, geb. 's-Gravenhage 9 nov. 1929, overl. Capelle aan den IJssel 4 juni 2017, dr. van Johannes Marie Damen en Elisabeth Maria Boekbinder. Uit dit huwelijk een dochter (geb. 1957).⁸¹

IIC. GEORGE EDGAR/EDGAR GEORGE VON HOLTZ, geb. Cheribon 7 (aangeg. 8) jan. 1898,⁸² ex-machinist gevangeniswezen, wonende te Semarang 1923-1926, employé onderneming Tjisoedjen bij Tjireungas (Preanger Regentschappen) 1926...(1941),⁸³ komende uit Djakarta ingeschr. te Leeuwarden 24 april 1958, overl. Schagen 15 mei 1979, tr. Buitenzorg 11 juni 1947 inlandse vrouw MAMMI (MOESJE), geb. Soekanegara 18 sept. 1905, overl. Hoogeveen 25 mei 2000 (begr. Schagen), dr. van Pah Ibrahim en *Nji Mas Oersi*.⁸⁴

Zijn kinderen (*ex matre* zijn latere echtgenote):⁸⁵

1. Dochter.⁸⁶
2. GEORGE VON HOLTZ, geb. Tjiandjoer (Buitenzorg) 23 jan. 1928, overl. Hoogeveen 19 okt. 2012, tr. Meppel 23 jan. 1959 ANTOINETTE CORNELIA BROUWER, geb. Batavia 17 okt. 1920, overl. Hoogeveen 16 aug. 2004, dr. van Victor Emanuel Brouwer en Clémentine Espérance Marchelinus.⁸⁷ Dit huwelijk was kinderloos.
3. POEPON VON HOLTZ, geb. Tjiandjoer 19 juni 1936, tr. Bogor 16 dec. 1954 B.T. TIO.⁸⁸

IId. CARL REINHARD VON HOLTZ, geb. Batavia 14 febr. 1902, werkzaam bij de Koninklijke Paketvaart Maatschappij 1922-(1927) en firma Fraser & Neave 1929-(1941), komende uit Surabaya ingeschr. te 's-Gravenhage 29 jan. 1953, overl. Voorburg 26 febr. 1956, tr. 1e Medan 14 okt. 1929⁸⁹ (echtsch. ingeschr. 's-Gravenhage 4 maart 1950) HENRIËTTE THEODORA UILKENS, geb. Makassar (Celebes en Onderhorigheden) 22 nov. 1902, overl. 's-Gravenhage 11 april 1995, dr. van Cornelis Theodorus Uilkens en Jacoba Kloppenburg; tr. 2e Surabaya 23 juni 1950⁹⁰ ELEONORE PAULINE NOORDUIJN, geb. Pontianak (Westerafdeling van Borneo) Pontianak 9 mei 1919, overl. Leidschendam 14 dec. 1998, dr. van Pieter Jan Willem Noorduijn en Johanna Frederika Pauline Cassa.⁹¹ Uit het tweede huwelijk een zoon (geb. 1951, getrouwd 1976, en twee dochters, geb. 1979 en).⁹²

Loopbaangegevens C.R. von Holtz: employé Koninklijke Paketvaart Maatschappij, wonende te Samarinda (Zuider- en Oosterafdeling van Borneo) 1922-1923, Batavia 1923-1925, Tandjong Balei (Oostkust van Sumatra) 1925-1926 en (1929) en Laboean Bilik (Oostkust van Sumatra) 1926-(1927),⁹³ employé 1929...(1938) en branche-manager (1941) firma Fraser & Neave,⁹⁴ wonende te Medan (1930, 1932) en Soerabaja (1938, 1941).⁹⁵

Uit het eerste huwelijk:

1. YVO REINHARD (YVO) VON HOLTZ, geb. Medan 9 juli 1930, overl. Veghel 25 okt. 1999, tr. Heemstede mei 1954 SOPHIA CATHARINA ELISABETH (FIE) VAN SCHENDELEN, geb. Utrecht 3 dec. 1927, overl. Veghel 21 juni 2006, dr. van [Nicolaas Theodorus van Schendelen en Geertruida Alida Catharina Uijterwaal].⁹⁶ Uit dit huwelijk een zoon (geb.) en twee dochters (geb. 1956 en 1957).
2. WINNIE RONA VON HOLTZ, geb. Soerabaja 16 aug. 1938, tr. 's-Gravenhage 13 aug. 1960 Jhr. ROBERT FREDERIK WENDELIN DE KOCK, geb. Den Helder 14 maart 1930, luitenant-ter-zee 1e klasse K.M., daarna werkzaam bij Hollandse Signaal Apparaten B.V. te Hengelo,

overl. 's-Gravenhage 27 okt. 2009, zn. van Jhr. Frederik Eliza de Kock en Cornelia Clazina den Boer.⁹⁷

- 1 Deze familie Holtz moet waarschijnlijk worden onderscheiden van de (wijdvertakte) Indische familie Holtz, die afstamt van zendeling-leraar Friedrich Wilhelm Holtz (geb. Nehdau bij Königsberg, Oost-Pruisen, tegenwoordig Kaliningrad, Rusland 1808/1809-Amboina 5 juni 1843) en zijn echtgenote Sara Abel. Naar deze familie wordt uitgebreid onderzoek gedaan door Rinus Holtz, een afstammeling van het echtpaar Holtz-Abel.
- 2 Stamboekinschrijving H. Holtz, Burgerlijke ambtenaren, inv.nr. 906, fol. 314 (scan 161).
- 3 BS Alkmaar, Overlijdensregister 1892, aktenr. 85, d.d. 22-02-1892.
- 4 BS 's-Gravenhage, Trouwregister 1865, aktenr. 345, d.d. 21-06-1865.
- 5 Bevolkingsregister Alkmaar, 1807-1989.
- 6 BS Alkmaar, Overlijdensregister 1898, aktenr. 171, d.d. 25-07-1898.
- 7 Stadsarchief Breda, Bevolkingsregister Ginneken en Bavel, 1912-1922, inv.nr. 1645.
- 8 BS Ginneken en Bavel, Overlijdensregister, aktenr. 21, d.d. 03-03-1925.
- 9 BS Groningen, Geboorteregister 1850, aktenr. 1, d.d. 02-01-1850.
- 10 Stamboekinschrijving J.C. van Hasselt, Burgerlijke ambtenaren, inv.nr. 912, fol. 107 (scan 57); RA-II, 1895, pag. 217; RA-II, 1902, pag. 251.
- 11 BS Ginneken en Bavel, Overlijdensregister 1924, aktenr. 114, d.d. 10-09-1924.
- 12 Opgaven BS in: *Naamlijst*, 1867, pag. 68.
- 13 CBG, Collectie familieadvertenties (*sub voce* Holtz).
- 14 BS 's-Gravenhage, Overlijdensregister 1948, aktenr. B429, d.d. 01-03-1948.
- 15 BS Alkmaar, Trouwregister 1891, aktenr. 58, d.d. 06-08-1891.
- 16 Bevolkingsregister 's-Gravenhage, 1913-1939; Bron genoemd in de volgende noot.
- 17 Stamboekinschrijving J. Over, Officieren KNIL, inv.nr. 658, fol. 7 (scan 17).
- 18 BS 's-Gravenhage, Overlijdensregister 1931, aktenr. 1541, d.d. 23-04-1931.
- 19 BS Hilversum, Overlijdensregister 1910, aktenr. 355, d.d. 21-09-1910.
- 20 BS Amsterdam, Trouwregister 1898, aktenr. 3770, d.d. 15-12-1898.
- 21 Bevolkingsregister Amsterdam, 1874-1893.
- 22 BS Hilversum, Overlijdensregister 1939, aktenr. 661, d.d. 03-10-1949.
- 23 BS Lochem, Trouwregister 1913, aktenr. 13, d.d. 17-04-1913.
- 24 Stamboekinschrijving A.H. Holtz, Burgerlijke ambtenaren, inv.nr. 950, nr. 39 (scan 24).
Adresboek, 1899...1913; 1917-1925; 1929...1938.
- 25 BS Malang, Overlijdensregister 1938, aktenr. 187, d.d. -- (zn. van Hermanus Holtz en inlandse vrouw Kamira; echtgenoot van Ida van der Sluijs) (LDS-filmnr. 1721286/www.roosjeroos.nl).
- 26 Zie ook: *BRP* 9, pag. 107.
- 27 BS Malang, Overlijdensregister 1929, aktenr. 63, d.d. -- (LDS-filmnr. 1357951/www.roosjeroos.nl).
- 28 BS Malang, Overlijdensregister 1938, aktenr. 174, d.d. -- (zn. van Frederik Hendrik Holtz en Ida van der Sluijs, echtgenoot van Rohaya) (LDS-filmnr. 1721286/www.roosjeroos.nl); Stamboekinschrijving Herman Willem Holtz, Burgerlijke ambtenaren, inv.nr. 944, fol. 539 (scan 273), met vermelding namen ouders, echtgenoot en overlijdensplaats en -datum.
- 29 Stamboekinschrijving H.F. Holtz, Burgerlijke ambtenaren, inv.nr. 950, nr. 381 (scan 197).
- 30 *Adresboek*, 1920...1930; OGS-PD, Persoonsdossier Henri Frits Holtz.
- 31 OGS.
- 32 Opgaven BS in: *Naamlijst*, 1898, pag. 356 (ingeschreven met geslachtsnaam van den Nieuwendijk). Op de inwonerslijst van Blora stond A. van den Nieuwendijk. Adrianus van den Nieuwendijk, overl. Bodjonegoro (Rembang) 11 juli 1908. Van hem in de opgaven BS (www.roosjeroos.nl) geen huwelijk aangetroffen. Hij was de enige van zijn naam in Nederlandsch-Indië. In *Adresboek*, 1903 en 1904 vermeld als administrateur van respectievelijk de houtaankap Daroepono en de houtstapelplaats te [Pasoeroean], met echtgenote P.J. Mente wonende respectievelijk te Semarang en Pasoeroean. Blijkens *Adresboek*, 1910 woonde weduwe A.A. (sic!) van den Nieuwendijk, geb. P.J. Mente te Semarang.

- 34 BS Oldenzaal, Overlijdensregister 1966, aktenr. 100, d.d. 13-06-1966. Zij werd in-
geschreven met de geslachtsnaam Mente en met vermelding van alleen de naam
van haar moeder, te weten Johanna Petronella Mente. Petronella Johanna Mente,
geb. Bodjonegoro (Rembang) 1 mei 1874. Het lijkt er sterk op dat zij werd geboren
uit het huwelijk (plaats en datum onbekend) van Adrianus van den Nieuwendijk en
Petronella Johanna Mente (zie vorige noot) en dat zij later om voorsnog onbe-
kende redenen (echtscheiding van haar ouders?) de naam van haar moeder heeft
aangenomen, dan wel is gaan gebruiken.
- 35 Persoonskaart Hestrina Elisabeth Mente.
- 36 FamilySearch, 'Deutschland Geburten und Taufen, 1558-1898'. Zie voor zijn ge-
boortedatum ook zijn grafscript op Tanahabang (Batavia) (*GHG 2*, pag. 155).
- 37 Overlijdensbericht in: *Bataviaasch Nieuwsblad*, 14-10-1911 (ondertekening na-
mens de familie door wed. J. von Holtz-Tollens en kinderen).
- 38 Zie ook haar geboortebericht in: *Java-Bode*, 08-10-1859. Haar grafscript geeft als
haar geboortjaar 1860 op (*GHG 2*, pag. 155).
- 39 Overlijdensbericht in: *Bataviaasch Nieuwsblad*, 05-05-1919.
- 40 *Adresboek*, 1899; 1901; 1903; 1904; 1905; 1906; 1907-1908; 1909-1911.
- 41 Leonie Eulalie Bénard, geb. Palembang 31 dec. 1854 (dr. van Alfred Edouard/
Alfred Eduard Bénard en (tr. Batavia 7 jan. 1861) inlandse vrouw Sarina, bij de
doop genaamd Marie Louise), overl. Batavia 16 sept. 1905 (voornaam Leonie en
vermeld in het eerste bijregister), tr. Batavia 3 aug. 1872 (echtsch. ingeschr. Am-
sterdam 5 maart 1891, aktenr. 379) Heinrich Wilhelm Brauer. Dit huwelijk was blij-
kens de hiervoor genoemde akte door echtscheiding ontbonden bij vonnis arr.-rb.
te Amsterdam, d.d. 15 jan. 1891 op grond van overspel door de vrouw gepleegd.
Leonie Eulalie Bénard werd begraven op Tanahabang (Batavia) in hetzelfde graf
als dat van Louise Bénard, overl. 28 jan. 1888; en Marie Josephine Demaison,
geb. Bénard, overl. Batavia 24 dec. 1914 (*GHG 2*, pag. 62).
- 42 Louise Bénard was identiek aan inlandse vrouw Sarina, overl. Batavia 28 jan.
1888 (wed. van Alfred Eduard Bénard). Marie Josephine Bénard, geb. Palembang
15 okt. 1852, overl. Batavia 23 (sic!) dec. 1914 (opgaven BS in: *Adresboek*, 1916,
pag. 236), tr. Batavia 22 okt. 1868 Joseph François Demaison.
- 43 BS Batavia, Bijzonder register van overlijden 1946, aktenr. 7530, d.d. -- (geb.
Batavia, 50 jaar oud, geen verdere info) (LDS-filmnr. 1603553/www.roosjeroos.nl).
- 44 BS Soerabaja, Overlijdensregister 1932, aktenr. 179, d.d. -- (geb. Batavia, 43 jaar
oud, tweede voornaam gespeld als Maurits, vermelding namen ouders en echtge-
note) (LDS-filmnr. 1357858/www.roosjeroos.nl). Zie ook de bron, genoemd in de
volgende noot.
- 45 Stamboekinschrijving J.M.G. Vogelsang, Burgerlijke ambtenaren, inv.nr. 935, fol.
186 (scan 95).
- 46 BS Batavia, Trouwregister 1925, aktenr. -- (LDS-filmnr. 1208811/www.roosjeroos.
nl).
- 47 Zij tr. Soerabaja 27 aug. 1856.
- 48 *Bataviaasch Nieuwsblad*, 29-05-1923.
- 49 *Bataviaasch Nieuwsblad*, 16-05-1923 (passagierslijst; gepland vertrek 19 mei).
- 50 Stamkaart mej. D.M.E. von Holtz; Het *Nieuws van den dag voor Nederlandsch-
Indië*, 29-05-1923.
- 51 Bevolkingsregister 's-Gravenhage, 1913-1939.
- 52 Stamboekinschrijving J.M. Swart Sutherland, Burgerlijke ambtenaren, inv.nr. 927,
fol. 49 (scan 31).
- 53 *Bataviaasch Nieuwsblad*, 16-05-1923 (passagierslijst; gepland vertrek 19 mei).
- 54 Bevolkingsregister 's-Gravenhage, 1913-1939.
- 55 RA-II, 1929, pag. 285.
- 56 RA-II, 1931, pag. 321 (benoeming 10 april 1929); RA-II, 1932, pag. 324 (benoe-
ming 10 april 1931).
- 57 Bron, genoemd in noot 51.
- 58 *Adresboek*, 1934...1941.
- 59 Persoonskaart Thérèse Elizabeth von Holtz; BS Batavia, Bijzonder register van
overlijden 1946, aktenr. 1585, d.d. -- (LDS-filmnr. 1603555/www.roosjeroos.nl);
OGS.
- 60 [http://www.martens-harten.eu/Hendrik-Weijer-Harten/gezin-florentinus-koppe-
schaar.htm](http://www.martens-harten.eu/Hendrik-Weijer-Harten/gezin-florentinus-koppe-
schaar.htm) (gezien 13-12-2022).
- 61 *Bataviaasch Nieuwsblad*, 13-07-1921.
- 62 *Bataviaasch Nieuwsblad*, 15-06-1923.
- 63 *Soerabaiasch-Handelsblad*, 17-01-1929.

- ⁶³ *De Locomotief*, 05-08-1929.
- ⁶⁴ *Bataviaasch Nieuwsblad*, 19-08-1930, *De Locomotief*, 19-08-1930. In *De Indische Courant*, 20-08-1930 was sprake van 'A.J. Florentinus en kinderen'.
- ⁶⁵ *Algemeen Handelsblad voor Nederlandsch-Indië*, 26-08-1930 ('ambtenaar van buitenlands verlot terug verwacht, laatstelijk die betrekking bekleed hebbende').
- ⁶⁶ Stamkaart A.J. Florentinus.
- ⁶⁷ *Adresboek*, 1934-1941.
- ⁶⁸ Opgaven BS in: *Naamlijst*, 1892, pag. 304 (geboorte Hans Christian Bénard). Een uittreksel van zijn geboorteakte te zien op: <https://vonholtz.wordpress.com/1891-hans-christian> (gezien 08-12-2022). Hij werd daarin genoemd als zoon van de 'echtlieden' Carl Georg van Holtz en Eulalie Leonie Benard. Van een huwelijk tussen zijn ouders is het, afgaande op de nu bekende gegevens, echter nooit gekomen.
- ⁶⁹ *Adresboek*, 1914-1915; 1919-1923; 1924-1925; 1926; 1927.
- ⁷⁰ Persoonskaart Hans Christian van Holtz. Dit huwelijk in de opgaven BS (www.roosjeroos.nl) niet aangetroffen.
- ⁷¹ BS Bandoeng, Overlijdensregister 1932, aktenr. -- (vermelding naam Ijoet von Holtz en geboorteplaats Tjikembang bij Bandoeng, 34 jaar oud, wat een schatting zal zijn geweest, echtgenote van (zij waren dus getrouwd) Hans Christiaan van Holtz) (LDS-filmnr. 1208770/www.roosjeroos.nl). Op de persoonskaart van Hans Christian van Holtz staat zij vermeld met de naam Irene Joët, geb. Bandoeng 23 maart 1908, overl. Bandoeng 1930.
- ⁷² Persoonskaart Rosalie Pieper. Volgens <https://vonholtz.wordpress.com/1891-hans-christian> heette haar natuurlijke vader Lodewijk Gerhardus Jérôme Böger (hiervoor geen bron opgegeven). Een uittreksel van de huwelijksakte van het echtpaar von Holtz-Pieper te zien op <https://vonholtz.wordpress.com/1891-hans-christian> (gezien 08-12-2022).
- ⁷³ Opgaven BS in: *Adresboek*, 1923, pag. 150. Echter volgens <https://www.genealogieonline.nl/nederlandse-tak-familie-von-holtz/l71.php> werd hij geboren op 5 nov. 1921 (bron: 'familiegegevens') (gezien 05-11-2022).
- ⁷⁴ <https://www.genealogieonline.nl/nederlandse-tak-familie-von-holtz/l71.php> (gezien 05-11-2022) (bron: 'volgens zijn grafscript').
- ⁷⁵ <https://vonholtz.wordpress.com/1891-hans-christian> (gezien 05-12-2022).
- ⁷⁶ <https://www.genealogieonline.nl/nederlandse-tak-familie-von-holtz/l72.php> (gezien 05-11-2022).
- ⁷⁷ *Adresboek*, 1923-1929; 1930; 1932...1941. NISE werd in 1915 opgericht voor de bouw en het beheer in Nederlandsch-Indië van havenetablisementen onder andere te Belawan.
- ⁷⁸ BS Rijswijk, Overlijdensregister 1968, aktenr. 166, d.d. 19-11-1968; Persoonskaarten Edwin Curt von Holtz en Annie Alice Jaquet.
- ⁷⁹ Persoonslijst Geertruida Josephine von Holtz. Phiene von Holtz verloofd met Peet Sparreboom, Buitenzorg/a/b m.s. "Kota Inten" 7 okt. 1947 (*Het Dagblad*, 07-10-1947).
- ⁸⁰ Geboortebericht in: *De Sumatra Post*, 20-05-1927.
- ⁸¹ Persoonslijst Johan Carl von Holtz; Bevolkingsregister 's-Gravenhage, 1913-1939, Gezinskaart Johannes Marie Damen.
- ⁸² Volgens zijn grafscript geboren op 7 jan. 1898 (<https://www.online-begraafplaatsen.nl/graf/363210/555632/Edgar-George-von-Holtz-1898-1979>, gezien 05-11-2022).
- ⁸³ *Adresboek*, 1924-1926; 1927...1941.
- ⁸⁴ Persoonskaart Edgar George von Holtz; www.online-begraafplaatsen.nl; <https://vonholtz.wordpress.com/1898-edgar-george-von-holtz> (gezien 08-12-2022). Op de persoonskaart van Edgar George von Holtz is als het geboortjaar van zijn echtgenote 1905 vermeld, terwijl op hun grafsteen het jaar 1901 valt te lezen.
- ⁸⁵ Zij werden allen geboren te Pasir Loehoer (Preanger Regentschappen). Zie bron, genoemd in de volgende noot.
- ⁸⁶ <https://vonholtz.wordpress.com/1898-edgar-george-von-holtz> (gezien 08-12-2022).
- ⁸⁷ Persoonslijsten George von Holtz en Antoinette Cornelia Brouwer.
- ⁸⁸ Persoonskaart Edgar George von Holtz.
- ⁸⁹ Trouwbericht in: *Deli Courant*, 14-10-1929.
- ⁹⁰ Trouwbericht in: *Nieuwe Courant*, 27-06-1950.
- ⁹¹ Persoonskaart Carl Reinhard von Holtz; Persoonslijsten Eleonore Pauline Noorduijn en Henriëtte Theodora Uilkens.
- ⁹² CBG, Collectie familieadvertenties (*sub voce* Von Holtz).

⁹³ *Adresboek*, 1923; 1924-1925; 1926 en 1929; 1927.

⁹⁴ *Adresboek*, 1930...1938; 1941.

⁹⁵ *Adresboek*, 1930...1941.

⁹⁶ Geboortebericht Yvo Reinhard von Holtz in: *Deli Courant*, 10-07-1930; Overlijdensbericht Yvo Reinhard von Holtz in: CBG, Collectie familieadvertenties (*sub voce* Von Holtz); Trouwbericht in: *Nieuwe Haarlemsche Courant*, 17-05-1954; Bidprentje Sophia Catharina Elisabeth von Holtz-van Schendelen in: Bidprentjesverzameling van de Heemkundekring Vehchele (<https://www.openarch.nl/hkv:5f64c5cf-c319-7634-e717-fc8713312782>).

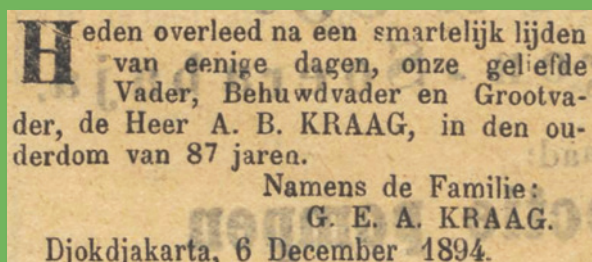
⁹⁷ 'Burgerlijke stand Soerabaja' in: *Soerabaiasch-Handelsblad*, 24-08-1938; Persoonslijst Jhr. Robert Frederik Wendelin de Kock; *NA*, 1996-1997, pag. 415-452 (genealogie de Kock), ald. pag. 431.

VARIA

Familie Kraag

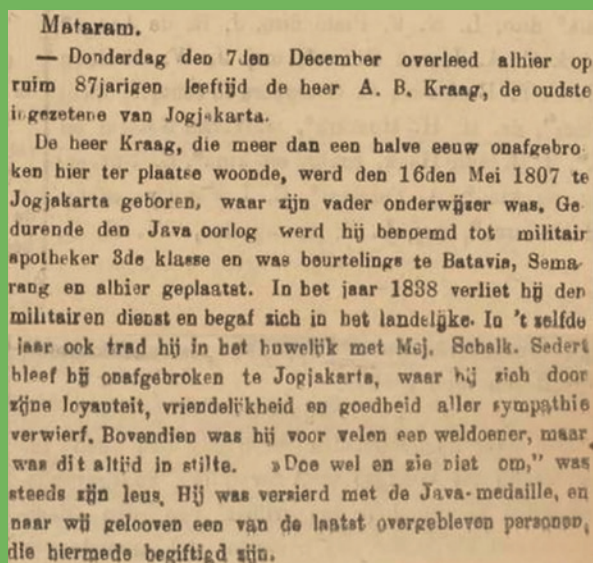
Te midden van familie, vrienden en bekenden in goede gezondheid 80 jaar oud mogen worden, is op zich al reden voor vreugde. En als zo'n mijlpaal ook nog gepaard gaat met een openbaar huldeblijk van je stadsgenoten wordt het natuurlijk extra feestelijk. Het overkwam A.B. Kraag op 16 mei 1887 toen een groot aantal inwoners van Djokjakarta hem ter gelegenheid van zijn tachtigste verjaardag om negen uur 's avonds een 'ovatie' bracht. Zij waren voorafgegaan door de 'bataillons muziek' en begeleid door ongeveer 40 fakkeldragers vanaf de Sociëteit in optocht naar de woning van de jubilaris getrokken. In de stoet liepen ook de 'burgervader' van Djokjakarta en de plaatselijke militaire commandant en zijn officieren mee. Als oudste lid van de Sociëteit kreeg de jarige het erelidmaatschap aangeboden, terwijl hij door de Djokjase loge (dat was de Loge Mataram) werd bevorderd tot Meester van Eer. Na een 'sierlijke en gevoelvolle' rede door de president van de Sociëteit werd 'Wien Neerlandsch bloed' en 'Lang zal hij leven' gespeeld. De feestelijkheden werden afgesloten met een voorstelling door de vereniging Thalia en een bal dat tot in de vroege ochtenduren duurde en ook veel 'nontonnens' trok.

Het ongetwijfeld stralende middelpunt van die dag bereikte uiteindelijk de leeftijd van 87 jaar. Blijkens zijn overlijdensbericht in *De Locomotief* van 10 december 1894 eindigde vier dagen eerder zijn – zeker voor die tijd – lange leven, waarna in *De Nieuwe Vorstenlanden* van 14 dec. d.a.v. een In Memoriam verscheen.

Heden overleed na een smartelijk lijden van eenige dagen, onze geliefde Vader, Behuwdvader en Grootvader, de Heer A. B. KRAAG, in den ouderdom van 87 jaren.
Namens de Familie:
G. E. A. KRAAG.
Djokdjakarta, 6 December 1894.

De Locomotief, 10-12-1894.

Mataram.
— Donderdag den 7den December overleed alhier op ruim 87jarigen leeftijd de heer A. B. Kraag, de oudste ingezetene van Jogjakarta.
De heer Kraag, die meer dan een halve eeuw onafgebroken hier ter plaatse woonde, werd den 16den Mei 1807 te Jogjakarta geboren, waar zijn vader onderwijzer was. Gedurende den Java oorlog werd hij benoemd tot militair apotheker 3de klasse en was beurtelings te Batavia, Semarang en alhier geplaatst. In het jaar 1838 verliet hij den militairen dienst en begaf zich in het landelijke. In 't zelfde jaar ook trad hij in het huwelijk met Mej. Schalk. Sedert bleef hij onafgebroken te Jogjakarta, waar hij zich door zijne loyaleit, vriendelijkheid en goedheid aller sympathie verwierf. Bovendien was hij voor velen een weldoener, maar was dit altijd in stilte. »Doe wel en zie niet om,» was steeds zijn leus. Hij was versierd met de Java-medaille, en naar wij gelooven een van de laatst overgebleven personen, die hiermede begiftigd zijn.

De Nieuwe Vorstenlanden, 14-12-1894.

De hoofdpersoon tijdens al deze festiviteiten, Arent Bernhardt Kraag, werd geboren te Djokjakarta op 16 mei 1807 en trouwde in diezelfde plaats op 26 sept. 1838 met Fredrica Josina Schalk. Zijn bruid was vier jonger dan hij en kwam te Djokjakarta op 28 februari 1811 ter wereld. Overigens staat in sommige publicaties, bijvoorbeeld in *De Indische Navorscher* en deel 3 van de *Bronnenpublicaties van de Indische Genealogische Vereniging* als zijn geboortejaar foutief 1808 vermeld.¹ Kraag behoorde tot een categorie die in Djokjakarta (Djokja) en Soerakarta (Solo) op midden-Java beeldbepalend was voor de Europese samenleving in beide plaatsen. De landhuurders, over hen gaat het

hier, waren ondernemers die van de vorsten van Djokja en Solo en de inheemse adel van beide rijken gronden huurden – vandaar de term landhuurder – om er landbouwondernemingen op te vestigen die produceerden voor de Europese markt. De producten die zij leverden waren vooral suiker, indigo, koffie en tabak. In meer algemene zin duidde men de Europese landbouwondernemers destijds aan als cultuurondernemers, ondernemers in de Europese cultures of kortweg planters. In de jaarlijks verschenen Indische almanakken zijn sinds 1865 staten opgenomen van Europese landbouwondernemingen waaronder die in de Vorstenlanden. In *Almanak*, 1870 vinden we A.B. Kraag vermeld als landhuurder-eigenaar van de indigo-ondernemingen Blitaran, Petir en Wanoedjojo, alle in het Djokjase gelegen. Tien jaar later stond hij op de lijst als eigenaar van de tabakonderneming Wanoedjojo en de in het Solose gelegen suiker- en koffieonderneming Gedaren. Na zijn overlijden in 1894 waren beide ondernemingen eigendom van zijn erfgenamen. Verdere bijzonderheden over hem en zijn vader en kinderen zijn opgenomen in de hiernavolgende fragmentgenealogie Kraag.

Fragmentgenealogie Kraag

I. FRANS HENDRIK KRAAG,² geb. Soerakarta 20 maart 1786,³ sergeant cavalerie O.I.L., later landhuurder in het Djokjase, overl. Djokjakarta 23 juli 1871,⁴ tr. [Djokjakarta?] [juni] 1806 ANNA MARIA ARENDS, geb. Semarang 5 okt. 1787, overl. Djokjakarta 25 dec. 1844,⁵ dr. van Crispinus Andries Arends en Anna [Contantiana?] Schouten.

Loopbaangegevens F.H. Kraag: dragonder te Djokjakarta (1804),⁶ sergeant ald. (1807),⁷ als gepensioneerd soldaat vermeld op de inwonerslijst van Djokjakarta (1817),⁸ op de inwonerslijst van Semarang 1818-1825⁹ en Djokjakarta 1823-†),¹⁰ vermeld als gepensioneerd fourier te Djokjakarta (1 aug. 1823),¹¹ vermeld als huurder voor 15 jaar van het land Sribiek Geroedo in het Solose (12 djoengs groot) (1837)¹² en van hetzelfde land, maar nu genaamd Sribit Groedo (45 bouw groot) (1845, 1851),¹³ ouderling protestantse gemeente te Djokjakarta 1832-1840, 1845-1846,¹⁴ lid subcommissie onderwijs ald. 1832-1848,¹⁵ directeur Lombard/Bank van Lening ald. 1836-1845.¹⁶

Uit dit huwelijk:

1. AREND BERNHARDT, volgt II.

Zijn dochter (*ex matre* inlandse vrouw SIELAG):¹⁷

2. JULIANA LOUISE BERNARDINA KRAAG, geb. Djokjakarta 20 juli 1852,¹⁸ overl. Djokjakarta 30 april 1899,¹⁹ tr. Djokjakarta 20 april 1872²⁰ JOCHEM GREVE, geb. Zwolle 28 nov. 1842,²¹ sergeant infanterie O.I.L., later administrateur suikeronderneming Gedaren (Djokjakarta), overl. Djokjakarta 11 juni 1911,²² zn. van Jochem Greve en Wijntje Anna Boom. Uit dit huwelijk nakomelingen.

Loopbaangegevens J. Greve: vrijwillig geëngageerd als soldaat voor tien jaar zonder handgeld bij het Instructiebataljon 16 febr. 1859, korporaal-tit. 1 dec. 1859, overgeplaatst bij het 5e regiment infanterie 15 febr. 1860, korporaal 21 febr. 1860, over naar het Koloniaal Werfdepot met een vrijwillige verbintenis voor zes jaar bij de koloniale troepen met 125 gulden gratificatie m.i.v. de dag van zijn inscheping 23 april 1863, vertrok a/b schip "Kosmopoliet" vanuit Brouwershaven naar Nederlandsch-Indië 4 juli 1863, laatst sergeant, paspoort met certificaat van goed gedrag toegestaan 1 okt. 1869, te Djokjakarta afgegaan 16 okt. d.a.v.,²³ op de inwonerslijst van Djokjakarta 1869-²⁴ vermeld als opziener van een land (20 april 1872), administrateur suikeronderneming Gedaren (Soerakarta) 1893-1910.²⁵

II. AREND BERNHARD[T] KRAAG, geb. Djokjakarta 16 mei 1808,²⁶ landhuurder in het Djokjase, diaken protestantse gemeente te Djokjakarta 1850-, overl. Djokjakarta 6 dec. 1894, tr. Djokjakarta 26 sept. 1838²⁷ FREDRICA/FREDERIKA JOSINA/JOSINA FREDERIKA SCHALK, geb. Djokjakarta 28 febr. 1811,²⁸ overl. Djokjakarta 16 febr. 1856, dr. van Adrianus Schalk²⁹ en Frederica Josina Senstius.³⁰

Loopbaangegevens A.B. Kraag: élève pharmacie -1828, militair apotheker 3e klasse te Djokjakarta 17 maart 1828,³¹ geplaatst in het militair hospitaal te Semarang -1838, op verzoek eervol ontslag 1838,³² op de inwonerslijst van Djokjakarta 1838-³³ huurder van het land Wanoedjojo in het Djokjase (94 bouws groot) (1845),³⁴ landhuurder,³⁵ eigenaar ondernemingen Wanoedjojo (afd. Kalasan, Djokjakarta) (1865)-†,³⁶ Peteer/Petir (afd. Kalasan, Djokjakarta) (1865)-1876,³⁷ Blitaran (afd. Kalasan, Djokjakarta) 1865-1876³⁸ en Gedaren (afd. Bojolali, Soerakarta) 1876-†,³⁹ diaken protestantse gemeente te Djokjakarta 1839-1842⁴⁰ en 1850-1859,⁴¹ tevens kerkmeester ald. 1852-1859.⁴²

Uit dit huwelijk:⁴³

1. Levenloos kind, geb. Djokjakarta 30 jan. 1840.
2. EMELIA MARIA KRAAG, geb. Djokjakarta 8 maart 1841,⁴⁴ landhuurster, mede-eigenaar (als een van de erven A.B. Kraag) onderneming Wanoedjojo (regentschap Kalasan, Djokjakarta) 1894-1908 en onderneming Gedaren (Klaten, Soerakarta) 1894-1909,⁴⁵ overl. Djokjakarta 7 dec. 1911, tr. 1e Djokjakarta 14 mei 1858 (echtsch. ingeschr. ald. 27 aug. 1862)⁴⁶ WILLEM CAREL HENDRIK LEOPOLD COENRAAD VON WINCKELMANN, geb. Japara 29 juni 1830, overl. Salatiga (Semarang) 2 mei 1876, zn. van Abraham Johannes Carl von Winckelmann en Caroline Henriëtte van der Geugten, hij hertr. Ambarawa (Semarang) 21 maart 1873 inlandse vrouw MARIËM; tr. 2e Djokjakarta 5 aug. 1867⁴⁷ PETER LAMBERT BAKHUIS/BAKHUIJS, geb. Rotterdam 19 febr. 1820,⁴⁸ overl. Djokjakarta 18 aug. 1884, zn. van Hermanus Bakhuis/Bakhuijs en Francisca Sophia Dominica (1822)/Sophia Dominica Lambertina (1820)/Lambertina Sophia Dominica (1856) Aleff.⁴⁹

Loopbaangegevens W.C.H.L.C. von Winckelmann: opzichter 3e klasse 's lands waterstaat en burgerlijke openbare werken -1857, opzichter 2e klasse en zal werkzaam zijn in de residentie Djokjakarta met standplaats Djokjakarta 1857,⁵⁰ overgeplaatst naar de hoofdplaats Semarang 1860,⁵¹ wegens ziekte eervol ontslag uit zijn betrekking en op wachtgeld gesteld 1860,⁵² hersteld in activiteit en bepaald dat hij in zijn rang werkzaam zal zijn in de hoofdplaats Semarang onder de bevelen van de eerstaanwezend ingenieur in de residentie Semarang 1861,⁵³ ontslag uit zijn betrekking 1861,⁵⁴ herbenoemd tot opzichter 2e klasse 1870,⁵⁵ geplaatst te Semarang 1870,⁵⁶ achtereenvolgens overgeplaatst van de hoofdplaats Semarang naar Poerwodadi (Semarang) 1871,⁵⁷ van Poerwodadi naar Ambarawa (Semarang) 1872⁵⁸ en van Ambarawa naar Kediri 1873,⁵⁹ ontslag uit zijn betrekking 1874,⁶⁰ eervol ontslag uit 's lands dienst 1876.⁶¹

Loopbaangegevens P.L. Bakhuijs: officier van gezondheid 3e klasse bij het leger in Nederland 10 juli 1841,⁶² over naar de militair geneeskundige dienst van het O.I.L. 1851,⁶³ eervol ontslag uit de militaire dienst met rang van officier van gezondheid 2e klasse-tit. 1867,⁶⁴ particulier geneesheer te Djokjakarta 15 okt. 1867-†.⁶⁵

3. WILHELMINA LOUISA FREDERIKA ADRIANA KRAAG, geb. Djokjakarta 6 jan. 1843,⁶⁶ overl. Meester Cornelis 5 aug. 1882,⁶⁷ tr. Djokjakarta 1 okt. 1860⁶⁸ ADRIANUS JOHANNES VROOM, geb. Soerabaja 3 april 1839, administrateur onderneming Sewoegalor (Djokjakarta) (okt. 1879),⁶⁹ overl. Djokjakarta 2 okt. 1879, zn. van Gabriël Pieter Gerrit Vroom en Cornelia van Thiel.

4. GEORGE EDUARD ALEXANDER KRAAG, geb. Djokjakarta 7 febr. 1844,⁷⁰ vermeld als administrateur (14 april 1892), administrateur ondernemingen Petir (Djokjakarta) 1871-1876⁷¹ en Wanoedjojo (Djokjakarta) 1877-1895,⁷² mede-eigenaar (als een van de erven A.B. Kraag) onderneming Wanoedjojo 1894-1908 en onderneming Gedaren (Klaten, Soerakarta) 1894-1909, landbouwondernemer, wonende te Djokjakarta (1899)-†,⁷³ overl. Djokjakarta 20 juli 1916, tr. Djokjakarta 14 april 1892⁷⁴ (zijn schoonzuster) GEORGINA EMELIA/GEORGINA EMILIA DOM. Hij had voor zijn huwelijk kinderen bij inlandse vrouw MARINEM.⁷⁵
5. ANNA MARIA CORTIANA KRAAG, geb. Djokjakarta 3 mei 1847,⁷⁶ mede-eigenaar (als een van de erven A.B. Kraag) onderneming Wanoedjojo (regentschap Kalasan, Djokjakarta) 1894-1908 en onderneming Gedaren (Klaten, Soerakarta) 1894-1909, overl. Djokjakarta 20 april 1921,⁷⁷ tr. Djokjakarta 22 mei 1866⁷⁸ JOHANNES HENDRIK VAN RIJN, geb. Alphen (Gld.) 13 aug. 1838, kapitein infanterie O.I.L., daarna landhuurder en wijnhandelaar, overl. Djokjakarta 18 nov. 1910,⁷⁹ zn. van Jacobus van Rijn en Susanna Jacoba Kiewit.

Loopbaangegevens J.H. van Rijn: [met een verbintenis] voor tien jaar als soldaat bij het Instructiebataljon 26 nov. 1856, korporaal-tit. 1 juni 1857, overgeplaatst naar het 8e regiment infanterie 11 sep. 1857, korporaal 11 sept. 1857, fourier 25 jan. 1859, tweede luitenant infanterie O.I.L. 10 juni 1861, te Nieuwe Diep geëmbarkeerd a/b van het schip "Landbouw" 2 okt. 1861, gedebatkeerd te Batavia 21 jan. 1862, geplaatst bij het 11e bataljon infanterie 10 maart 1862, eerste luitenant bij het 4e bataljon infanterie 19 febr. 1865, achtereenvolgens geplaatst bij het 4e bataljon infanterie 22 dec. 1868 en het garnizoensbataljon van Celebes 7 dec. 1871, kapitein 21 aug. 1873, achtereenvolgens geplaatst bij het 13e bataljon infanterie 30 sept. 1873 en het 4e bataljon infanterie 11 juli 1874, twee jaar verlof naar Nederland tot herstel van gezondheid 19 april 1875,⁸⁰ verlof verlengd met zes maanden 1877,⁸¹ na terugkeer uit Nederland geplaatst bij het 4e bataljon 1877,⁸² over naar achtereenvolgens het 3e garnizoensbataljon van Groot-Atjeh 1878⁸³ en het 2e depotbataljon 1879,⁸⁴ eervol ontslag wegens volbrachte diensttijd 1880,⁸⁵ landhuurder,⁸⁶ handelaar in Kaapse wijnen, wonende te Djokjakarta (1899),⁸⁷ landhuurder (1901)-1905⁸⁸ en wijnhandelaar 1905-†,⁸⁹ wonende ald., een van de directeurs van "De Vereeniging" ald. (1883),⁹⁰ lid plaatselijke schoolcommissie ald. 10 juli 1883-1888,⁹¹ ouderling protestantse gemeente ald. 1884-1888.⁹²

6. GODERT CONSTANTIJN NICOLAÏ KRAAG, geb. Djokjakarta 18 febr. 1851,⁹³ vermeld als landhuurder (20 dec. 1871), mede-eigenaar (als een van de erven A.B. Kraag) onderneming Wanoedjojo (regentschap Kalasan, Djokjakarta) 1894-1908 en onderneming Gedaren (Klaten, Soerakarta) 1894-1909, landbouwondernemer, wonende te Djokjakarta (1899)-†,⁹⁴ overl. Djokjakarta 7 mei 1914, tr. Djokjakarta 20 dec. 1871 (echtsch. ingeschr. ald. 16 aug. 1889)⁹⁵ GEORGINA EMELIA DOM, geb. Djokjakarta 20 febr. 1854 en aangeg. en erk. ald. tussen verm. omstr. 1 dec. 1863 en verm. omstr. 5 febr. 1864,⁹⁶ overl. Djokjakarta 18 juli 1930,⁹⁷ dr. van Pieter Melier Dom, landhuurder in het Djokjase, en Javaanse vrouw Niah/Niag. Uit dit huwelijk kinderen.⁹⁸
7. Levenloos kind, geb. Djokjakarta 4 april 1855.

Zijn erkende zoon (*ex matre* inlandse vrouw SATIRAH):

8. HERMAN WILLEM LAMBERTUS KRAAG, geb. Djokjakarta 7 april 1869 en aangeg. en erk. ald. tussen verm. omstr. 15 mei en verm. omstr. 3 juni 1869 en ged. ald. 20 maart 1870,⁹⁹ overl., tr. Djokjakarta 25 okt. 1916 inlandse vrouw SAKIËM. Hij erkende voor zover bekend vier zoons en drie dochters van zijn vrouw die door het huwelijk

werden gewettigd. Staande het huwelijk werden voor zover bekend nog twee zoons geboren. Eerder erkende hij twee dochters van de inlandse vrouw WAGINEM.

Loopbaangegevens H.W.L. Kraag: employé onderneming Wanoedjojo (Djokjakarta) (1901)-1904, landbouwondernemer, wonende te Djokjakarta 1904-1907, employé onderneming Kenajan (Djokjakarta) 1907-1910, woonde zonder vermelding van beroep te Djokjakarta 1910-(1934).¹⁰⁰

Familie Camerik

De inwoners van Malang begroeven hun overledenen voor 1870 op de oude begraafplaats aan de Brantas. P.F.L.C. Lach de Bère beschreef de nog aanwezige grafschriften – 36 stuks – in het tijdschrift *De Nederlandsche Leeuw* en kwalificeerde de toestand waarin de graven zich bevonden als 'vervallen'. Hij verwachtte dat er over enige jaren niet veel meer van over zou zijn.¹⁰¹ Vanaf de jaren 1870 diende de begraafplaats Klodjen Lor (Klodjenglor) als laatste rustplaats voor overleden Malangers. Afgaande op Bloys van Treslong Prins zou Hendrik Jacobus Tak, afkomstig uit Amsterdam en overleden te Malang op 12 februari 1871 de eerste zijn geweest die daar werd begraven.¹⁰² Sinds 1921 werden op Klodjen Lor geen nieuwe graven en grafkelders meer aangelegd. Daarvoor moest men naar de nieuwe begraafplaats Soekoen.¹⁰³ Op Klodjen Lor vonden nog wel nieuwe bijzettingen plaats in bestaande grafkelders, zo blijkt uit een bericht in het *Soerabaiasch-Handelsblad* van donderdag 31 januari 1935 naar aanleiding van de begrafenis van S.W. Camerik (zie afbeelding hiernaast). De overledene was in de ochtend van de vorige dag onder grote belangstelling te ruste gelegd in het graf waarin eerder zijn dochter mevrouw Vogelzang (overleden in 1915) en zijn echtgenote (overleden in 1918) werden begraven. Zij waren overigens de enige Cameriks die op een Malangs kerkhof lagen. De familie Camerik behoorde dan ook niet tot de oude Malangse families. Afgaande op hun geboorte-, trouwen overlijdensplaatsen (periode tot en met 1922) kan Semarang worden aangewezen als hun thuisstad.¹⁰⁴

De graven op Klodjen Lor werden in 1963 geruimd, waarna de stoffelijke resten werden bijgezet in een verzamelgraf op Soekoen. De tekst op een ingemetselde steen herinnert hieraan: 'Disini di makamkan kembali djenezah 2 yang di pindahkan dari kuburan kristen Klojen Lor t[ang]g[a]l 17 oktober 1963' (Hier werden op 17 oktober 1963 de stoffelijke resten begraven, die afkomstig waren van de Christelijke begraafplaats Klodjen Lor). De graven op Soekoen zijn gefotografeerd

B e g r a f e n i s .

Alhoewel de oude begraafplaats aan Klodjenlor niet meer gebruikt mag worden voor nieuwe aanvragen van grafkelders en graven, toch bestaat er nog gelegenheid om in de oude familiekersen de afgestorvenen bij te zetten. Meestal bezitten de oudere Malangsche families, als 't ware door de traditie van ouder op ouder met de stad verbonden, daar nog een grafkelder.

Zoo werd ook het stoffelijk overschot van den heer S. W. Camerik daar Woensdagmorgen heen gebracht onder zeer groote belangstelling. Van de Maçonnieke Loge „Malang” waren er ca. 20 leden met den voorzitter, ir. Baron van Slingelandt, voorts vele familieleden en dan eenige tientallen Inlandsche werklieden van het technisch bureau „De Kawie”.

Ruim 50 bloemstukken en kransen dekten de baar. Bij de geopende groeve werd het woord gevoerd door ir. Baron van Slingelandt, waarna de gep. godsdienstonderwijzer Van den Bos vooring in gebed. Een zoon van den ontslapene dankte vervolgens voor de be-
wezen eer.

door Rob van de Ven Renardel de Lavalette en te vinden op zijn website Pentalpha.¹⁰⁵ Zijn beschrijving van de grafteksten is gepubliceerd in *DIN*, 2003.¹⁰⁶ Ook de stoffelijke resten van S.W. Camerik zullen in 1963 zijn herbegraven in het verzamelgraf op Soekoen. De vraag is, wie was hij en uit wat voor familie was hij afkomstig?

Zijn voornamen waren Simon Willem, net als die van zijn vader. Hij (we noemen hem hierna S.W. jr.) kwam in Amsterdam op 10 februari 1852 ter wereld. Zijn vader (S.W. sr.) zag op Banka op 23 januari 1830 het levenslicht en was de zoon van de Chinese vrouw Angiem. Hij werd erkend door Simon Gerardus Camerik (Lisse 1796 – Zutphen 1844), chirurgijn in het Oost-Indische leger, die sinds het begin van 1826 op Banka was gestationeerd. Simon Gerardus repatrieerde in 1838 met medeneming van zijn zoontje (S.W. sr.). Moeder Angiem bleef, zoals in die dagen gebruikelijk, in Nederlandsch-Indië achter. Door in te stemmen met de erkenning van haar zoon, had zij feitelijk eerder al afstand van hem gedaan.

S.W. sr. trouwde te Zutphen op 19 oktober 1849 met Johanna Willemina Maria Elisabeth Sieverdink (Zutphen 1828 – Semarang 1873). In de trouwakte werd als zijn beroep en woonplaats vermeld winkelier en Zutphen. Hij stond ongetwijfeld in de winkel van zijn schoonmoeder die in de trouwakte figureerde als winkelierster, wonende te Zutphen. Met toestemming van zijn echtgenote tekende hij in september 1852 voor zes jaar bij het Oost-Indisch leger om pas op 8 juli 1853 aan boord van het schip "Schelde" naar de Oost te vertrekken. Zes jaar later zwaaide S.W. sr. af als sergeant-majoor-tekenaar. Hij keerde niet terug naar Nederland, maar sleet zijn verdere dagen op Java. Zijn vrouw overleed te Semarang op 5 juni 1873, waarna hij nog twee maal hertrouwde (zie hierna de genealogie Camerik). Hij overleed te Semarang op 13 augustus 1897. Of hij ooit zijn Chinese moeder nog heeft teruggezien, vertelt het verhaal niet. De familienaam Camerik werd onder andere via S.W. jr. doorgegeven.

De mannen Camerik vonden een echtgenote uit de families Breem, Haighton, De Lange, Muller, Van Naerssen, Vardon en Von Winckelmann. Hun zusters trouwden in de families Bouwmeester (twee maal), Dibbets, Goldbach, Van Haastert, Keijser, Roorda en Vogelzang. In menige Indische kwartierstaat zal men dus de naam Camerik aantreffen. De genealogie van deze familie is elders in dit magazine gepubliceerd.

¹ *DIN*, 1995, pag. 72; *BRP* 3, pag. 13.

² Wie zijn ouders waren, is vooralsnog duister. In de landmonsterrol van 1785 komen te Soerakarta geen personen voor met de naam Kraag of een variant. Wel aangetroffen Jan Thobias Craa, geb. Soerakarta, dragonder op negen gulden per maand en in 1777 in Azië als soldaat voor rekening van de kamer Amsterdam in dienst van de V.O.C gekomen (V.O.C., inv.nr. 5233, fol. 222 (scans 452-453).

³ Berekend op basis van zijn leeftijdsopgave bij overlijden (zie volgende noot); in Register 1823 vermeld hem als zijnde 37 jaar oud.

⁴ Oud 85 jaar, 4 maanden en 3 dagen (BvTP).

⁵ Overlijdensbericht in: *Javasche Courant*, 08-01-1845. Zij was blijkens haar overlijdensbericht 57 jaar en 2 maanden oud en overleed na een huwelijk van 38 en een half jaar.

⁶ P.A. Christiaans, 'Naamrolle van alle ... Christenen als zig ten deesen comptoire bevinden ...', *DIN*, 1991, pag. 26-32, ald. pag. 30. Hij was gereformeerd, onge-trouwd en werd vermeld zonder wettige of onwettige kinderen.

⁷ R.G. de Neve, 'Naamrol der Christenen te Djokjakarta van 1807', *DIN*, 1995, pag. 191-202, ald. 195 en 201. Hij was geboren te Soerakarta, getrouwd met Maria

- Martha Crispinius, vrijburger en werd vermeld zonder kinderen. Dit register werd gedagtekend Djokjakarta, 30 sept. 1807, m.a.w. afgesloten te Djokjakarta op genoemde datum. Hoe Maria Martha Crispinus zich verhoudt tot het huwelijk met Anna Maria Arends is voornamelijk een raadsel.
- ⁸ *Almanak*, 1817. In *Almanak*, 1818 werd hij niet genoemd.
- ⁹ *Almanak*, 1819-1823, 1825.
- ¹⁰ *Almanak*, 1824-1864 en *Naamlijst*, 1865-1871.
- ¹¹ Register 1823. Hij was geboren te Soerakarta en 37 jaar oud. Als gepensioneerd fourier ook huwelijksgetuige te Djokjakarta op 31 okt. 1833 en was toen 47 jaar oud (*BRP* 3, pag. 10). Register 1819 vermeld over hem alleen dat hij sinds 2 febr. 1820 te Djokjakarta woonde, wat niet strookt met andere bekende gegevens.
- ¹² Missive resident van Soerakarta aan wnd. algemeen secretaris te Batavia, d.d. 4 dec. 1837, nr. 1054, Nationaal Archief, Min. van Koloniën 1814-1849, inv.nr. 4262, Verbaal 28 aug. 1840, nr. 300 geheim, met bijbehorende staat der verhuurde landen in de residentie Soerakarta in november 1837.
- ¹³ Staat der verhuurde landen in de Vorstenlanden over 1845, Nationaal Archief, Min. van Koloniën 1814-1849, inv.nr. 1867, Verbaal 10 juli 1848, no. 17/400; Staat der verhuurde landen in de Vorstenlanden over 1851, Nationaal Archief, Min. van Koloniën, 1850-1900, inv.nr. 201, Verbaal 23 aug. 1852, no. 35 (behorend bij missive G.G. aan Minister van Koloniën d.d. 13 juni 1852, nr. 380/5).
- ¹⁴ *Almanak*, 1833, pag. 43 (eerste vermelding); *Almanak*, 1840, pag. 46 (laatste vermelding); *Almanak*, 1846, pag. 163.
- ¹⁵ *Javasche Courant*, 02-08-1832; *Javasche Courant*, 03-06-1848 (eervol ontslag wegens 'gevorderde jaren').
- ¹⁶ *Almanak*, 1837, pag. 38 (eerste vermelding); *Almanak*, 1845, pag. 49 (laatste vermelding).
- ¹⁷ Overl. (vóór 20 april 1872).
- ¹⁸ Zie voor haar geboorte (en doop) ook: P.A. Christiaans, 'Het doopregister van de Protestantse gemeente van Djokjakarta 1830-1874 (III)', *DIN*, 1999, pag. 168-184, ald. pag. 175.
- ¹⁹ Zie ook haar overlijdensbericht in: *De Nieuwe Vorstenlanden*, 01-05-1899.
- ²⁰ Zie ook: *BRP* 3, pag. 62; en haar trouwbericht in: *De Locomotief*, 22-04-1872.
- ²¹ BS Zwolle, Geboorteregister 1842, aktenr. 473, d.d. 29-11-1842.
- ²² Zie ook zijn overlijdensbericht in: *De Locomotief*, 15-06-1911.
- ²³ Stamboekinschrijving Jochem Greve, Suppletiefolio's, inv.nr. 148, fol. 11806 (scan 134).
- ²⁴ *Naamlijst*, 1870-.
- ²⁵ *RA-I*, 1894, Bijlagen, pag. 440 (eerste vermelding); *RA-I*, 1910, Bijlagen, pag. 623 (laatste vermelding; eigenaar van Gedaren was de Cultuur-Maatschappij Gedaren).
- ²⁶ *BRP* 3, pag. 13 (zonder bronvermelding).
- ²⁷ *BRP* 3, pag. 13. Bruid en bruidegom waren resp. 27 en 30 jaar oud.
- ²⁸ *GHG* 1, pag. 203.
- ²⁹ Geb. 10 juli 1787, overl. 19 juli 1844 (*GHG* 1, pag. 203).
- ³⁰ R.G. de Neve, '[Kwartierstaat] De Jong-Heijligers', *DIN*, 2012, pag. 84-85, ald. pag. 85.
- ³¹ *Almanak*, 1838, pag. 90 (laatste vermelding). In de almanakken meestal vermeld als B. Kraag, soms als A.B. Kraag. Zie voor zijn benoeming ook: *Javasche Courant*, 22-03-1828 (B. Kraag).
- ³² *Javasche Courant*, 11-07-1838 (B. Kraag).
- ³³ *Almanak*, 1839-.
- ³⁴ Staat der verhuurde landen in de Vorstenlanden over 1845, Nationaal Archief, Min. van Koloniën 1814-1849, inv.nr. 1867, Verbaal 10 juli 1848, no. 17/400.
- ³⁵ Als zodanig (resp. 39 en 52 jaar oud) huwelijksgetuige (Djokjakarta 20 juni 1846, 6 mei 1859) en bij het huwelijk van zijn kinderen (Djokjakarta 14 mei 1858, 1 okt. 1860, 22 mei 1866, 5 aug. 1867, 20 dec. 1871, 14 april 1892).
- ³⁶ *RA*, 1865, pag. 139 (eerste vermelding); *RA-I*, 1895, Bijlagen, pag. 466 (laatste vermelding). *RA*, 1865 was de eerste regeringsalmanak waarin staten van particuliere landbouwondernemingen werden gepubliceerd.
- ³⁷ *RA*, 1865, pag. 138 (eerste vermelding); *RA*, 1876, pag. 302 (laatste vermelding).
- ³⁸ *RA*, 1866, pag. 139 (eerste vermelding); *RA*, 1876, pag. 302 (laatste vermelding).
- ³⁹ *RA*, 1877, pag. 308 (eerste vermelding); *RA-I*, 1895, Bijlagen, pag. 470 (laatste vermelding).
- ⁴⁰ *Almanak*, 1840, pag. 135 (eerste vermelding); *Almanak*, 1842, pag. 137 (laatste vermelding).

- 41 *Javasche Courant*, 07-09-1850. Eerste vermelding in: *Almanak*, 1851, pag. 228, laatste vermelding in *Almanak*, 1859, pag. 337.
- 42 *Almanak*, 1853, pag. 242 (eerste vermelding); *Almanak*, 1859, pag. 337 (laatste vermelding).
- 43 Zie ook: P.A. Christiaans en D. van Duijn, 'Hoofdstuk VII. Naamlijst van de oprichters van de loge "Mataram" te Djokjakarta', *DIN*, 1995, pag. 64-82, ald. pag. 72.
- 44 Zie ook geboortebericht in: *Javasche Courant*, 20-03-1841.
- 45 *RA-I*, 1896, Bijlagen, pag. 343 en 347; *RA-I*, 1908, Bijlagen, pag. 552 (laatste vermelding v.w.b. Wanoedjojo); *RA-I*, 1909, Bijlagen, pag. 616 (laatste vermelding v.w.b. Gedaren). Wanoedjojo vanaf *RA-I*, 1909 eigendom Cultuurmaatschappij Wanoedjojo. Gedaren vanaf *RA-I*, 1910 eigendom van Cultuurmaatschappij Gedaren. Welk eventueel aandeel de familie Kraag in beide ondernemingen had, is niet onderzocht.
- 46 Zie ook: *BRP 3*, pag. 32 en 40. Uit dit huwelijk drie dochters.
- 47 *BRP 3*, pag. 50-51; Trouwbericht in: *De Locomotief*, 12-08-1867.
- 48 BS Rotterdam, Geboorteregister 1820, aktenr. 358 (fol. a074), d.d. 21-02-1820. Bij het huwelijk van zijn ouders (Rotterdam 11 dec. 1922) erkend en door het huwelijk gewettigd.
- 49 Geboorte zoon te Rotterdam (1820), trouwen te Rotterdam (1822) en overlijden te 's-Gravenhage (1856).
- 50 *Java-Bode*, 24-06-1857.
- 51 *Oostpost. Soerabayasche Courant*, 23-01-1860.
- 52 *Javasche Courant*, 10-11-1860.
- 53 *Oostpost. Soerabayasche Courant*, 08-07-1861.
- 54 *Javasche Courant*, 09-10-1861.
- 55 *Javasche Courant*, 21-01-1870 (benoeming met toevoeging 'vroeger die betrekking bekleed hebbende').
- 56 *Javasche Courant*, 08-03-1870; *Java-Bode*, 08-03-1870 (besluiten directeur burgerlijke openbare werken gedurende de maanden januari en februari 1870).
- 57 *Java-Bode*, 08-02-1871.
- 58 *Java-Bode*, 06-04-1872.
- 59 *Bataviaasch Handelsblad*, 07-05-1873.
- 60 *De Locomotief*, 29-06-1874.
- 61 *Java-Bode*, 19-08-1876 (zijn eervol ontslag was hem kennelijk postuum verleend).
- 62 *Almanak*, 1867, pag. 389 (laatste vermelding).
- 63 *Nederlandsche Staats-Courant*, 06-08-1851.
- 64 *Java-Bode*, 20-07-1867.
- 65 *Almanak*, 1869, pag. 323 (eerste vermelding); *RA-II*, 1884, pag. 327 (laatste vermelding).
- 66 Zie ook: P.A. Christiaans, 'Het doopregister van de Protestantse gemeente van Djokjakarta 1830-1874 (I)', *DIN*, 1999, pag. 72-88, ald. pag. 87; Geboortebericht in: *Javasche Courant*, 18-01-1843.
- 67 Overlijdensbericht in: *Bataviaasch Handelsblad*, 05-08-1882.
- 68 Zie ook: *BRP 3*, pag. 36.
- 69 *De Locomotief*, 13-10-1879. Hij werd als zodanig genoemd in een artikel onder de kop 'De Indische mail'.
- 70 Zie ook: P.A. Christiaans, 'Het doopregister van de Protestantse gemeente Djokjakarta 1830-1874 (II)', *DIN*, 1999, pag. 118-136, ald. pag. 118.
- 71 *RA*, 1872, pag. 267 (eerste vermelding); *RA*, 1876, pag. 302 (laatste vermelding).
- 72 *RA*, 1878, pag. 318 (eerste vermelding); *RA-I*, 1895, Bijlagen, pag. 466 (laatste vermelding).
- 73 *Adresboek*, 1899...1916.
- 74 Zie ook: *BRP 3*, pag. 119.
- 75 Zie: *BRP 3*, pag. 119 (huwelijk met F.L.Ch.G. Frowein); pag. 129 (huwelijk met J.J. van Medenbach de Rooy).
- 76 Zie ook: Christiaans, 'Protestants doopregister Djokjakarta (II)', pag. 123.
- 77 Overlijdensbericht in: *De Locomotief*, 21-04-1921.
- 78 *BRP 3*, pag. 47.
- 79 Zie ook overlijdensbericht in: *De Nieuwe Vorstenlanden*, 21-11-1910.
- 80 Stamboekinschrijving J.H. van Rijn, Officieren KNIL, inv.nr. 399, fol. 36 (scan 41); inv.nr. 670, fol. 108 (scan 119).
- 81 *De Locomotief*, 31-03-1877.
- 82 *Java-Bode*, 31-10-1877.
- 83 *Java-Bode*, 09-01-1878.

- ⁸⁴ *Bataviaasch Handelsblad*, 31-03-1879.
- ⁸⁵ *Java-Bode*, 04-10-1880.
- ⁸⁶ Als zodanig vermeld bij het huwelijk van zijn kinderen (Djokjakarta 7 sept. 1896; 19 juni 1900; en 19 maart 1903).
- ⁸⁷ *Adresboek*, 1899, pag. 100.
- ⁸⁸ *Adresboek*, 1901...1905.
- ⁸⁹ *Adresboek*, 1906-1911.
- ⁹⁰ *RA-II*, 1883, pag. 618.
- ⁹¹ *RA-II*, 1888, pag. 334 (laatste vermelding).
- ⁹² *RA-II*, 1885, pag. 302 (eerste vermelding); *RA-II*, 1888, pag. 364 (laatste vermelding).
- ⁹³ Zie ook: Christiaans, 'Protestants doopregister Djokjakarta (II)', pag. 133.
- ⁹⁴ *Adresboek*, 1899...1914. *De Locomotief*, 23-09-1895 meldde dat aan de heer G.C.N. Kraag te Djokjakarta tot wederopzegging vergunning was verleend om in de residenties Soerakarta en Djokjakarta gronden in te huren, geschikt voor de landbouw. Zie hiervoor ook: *Bataviaasch Nieuwsblad*, 02-10-1895.
- ⁹⁵ Zie ook: *BRP* 3, pag. 60 en 108.
- ⁹⁶ Opgaven BS in: *Naamlijst*, 1865, pag. 58. Gelijktijdig werden erkend: Elise Dom, geb. 2 okt. 1855; en Louise Dom, geb. 23 dec. 1857.
- ⁹⁷ BS Djokjakarta, Overlijdensregister 1930, aktenr. 36, d.d. -- (LDS-filmnr. 1357869/www.roosjeroos.nl).
- ⁹⁸ Zie *BRP* 3, pag. 149 (huwelijk met mej. W.E. van Stralendorff); *BRP* 3, pag. 153 (huwelijk met mej. Davidsz); *BRP* 3, pag. 162 (huwelijk met W.J. Leyds).
- ⁹⁹ Opgaven BS in: *Naamlijst*, 1870, pag. 228; P.A. Christiaans, 'Het doopregister van de Protestantse gemeente van Djokjakarta 1830-1874', *DIN*, 2001, pag. 67-80, ald. p. 76 (waar als geboortedag 7 jan. wordt opgegeven). NB: laatstgenoemde bron (waarom deze aflevering niet het volgnummer V kreeg, is een raadsel) is een vervolg op aflevering IV over het protestantse doopregister van Djokjakarta in *DIN*, 2000, pag. 23-39.
- ¹⁰⁰ *Adresboek*, 1901...1904; 1905-1907; 1908-1910; 1911...1934.
- ¹⁰¹ P.F.L.C. Lach de Bère, 'Gedenkteekenen en grafschriften in Indië. Malang', *DNL*, 1903, kol. 282-284.
- ¹⁰² *GHG* 3, pag. 251.
- ¹⁰³ Rob van de Ven Renardel de Lavalette vermeldt dat Soekoen in 1921 de 'opvolger' werd van Klodjen Lor. De graven op Soekoen zijn door hem gefotografeerd (zie: <http://pentalpha.nl/elementor-2482>).
- ¹⁰⁴ Twaalf van de zesentwintig geboren plus nog een geboorte elders in de residentie Semarang, dus dertien in totaal; zes van de dertien overledenen plus vier overlijdens elders in de residentie Semarang, dus tien in totaal. Wat de huwelijken betreft hielden Semarang en Soerabaja elkaar in evenwicht, zeven om zeven van de in totaal vijftien huwelijken.
- ¹⁰⁵ <http://pentalpha.nl>.
- ¹⁰⁶ *DIN*, 2003, pag. 119-137.

ARTIKELEN

Genealogie van de Indische tak van de familie Verhelst

Ralph Ravestijn

Inleiding

De *roots* van de (kleine) Indische familie Verhelst liggen in het grensgebied van Zeeuws-Vlaanderen en de huidige Belgische provincie Oost-Vlaanderen. Het leven van de naaste familie van de Indische stamvader speelde zich vooral af in Assenede (België), op ongeveer vier kilometer afstand ten westen van Sas van Gent gelegen, en Westdorpe (Zeeuws-Vlaanderen), dat ongeveer twee kilometer ten oosten van Sas van Gent lag. Petrus Franciscus Verhelst, de Indische stamvader, werd op 2 april 1805 in Assenede geboren en was bakker van beroep. Vanaf medio augustus 1824 woonde hij anderhalve maand in Westdorpe bij zijn zestien jaar oudere broer Hendrikus Jacobus Verhelst en diens gezin. In 1824 nam hij dienst als militair en vier jaar later ging hij over naar de koloniale troepen met een dienstverband 'voor het leven'. Op 18 juli 1828 vertrok hij aan boord van het schip "Vasco da Gama" naar Nederlandsch-Indië waar hij vermoedelijk begin december 1828 aankwam. Waarom hij een dienstverband voor het leven aanging, weten we niet, maar zijn vertrek uit Nederland was in elk geval een definitief afscheid. Zijn toekomst lag voortaan in Nederlands-Indië en Europa zag hij nooit meer terug. Over zijn militaire activiteiten weten we weinig tot niets. Bekend is alleen dat hij het uiteindelijk tot sergeant-majoor bracht. Zijn dienstverband voor het leven bleek uiteindelijk slechts vijftien (tropen)jaren te duren. Hij overleed namelijk te Semarang al op 1 september 1843.

Zijn naamdragende Indische nageslacht werd grotendeels gevormd door zijn eigen gezin en de gezinnen van zijn zoon Henricus Franciscus (generatie II) en kleinzoon Henri François (generatie IIIa). Genoemde zoon en kleinzoon, respectievelijk gepensioneerd als assistent-resident en administrateur in de cultures, deden het maatschappelijk gezien goed. Zij pasten daarmee in het algemene beeld van in Nederlandsch-Indië gewortelde families die wat hun beroepen en functies betreft niet onderdeden voor veel volbloed Europeanen.

Een aparte positie werd ingenomen door kleinzoon Louis Verhelst (generatie IIIb). Over zijn leven is nauwelijks iets bekend. Zijn kinderen en verdere nageslacht leven in Indonesië en hebben de Indonesische nationaliteit.¹

Genealogie

I. PETRUS FRANCISCUS VERHELST, geb. Assenede ten westen van Sas van Gent (thans gelegen in België, provincie Oost-Vlaanderen) 2 april 1805 (zn. van Jacobus Ludovicus Verhelst en Petronella Theresia Verbrugg[h]e),² overl. Semarang 1 sept. 1843, tr. MARIE FRANÇOISE/MARIA FRANCISCA VAN HORN, geb. Brussel 22 okt. 1823,³ overl. Padang (Sumatra's Westkust) 16 maart 1858, dr. van Hendrik Joseph van Horn en Petronella de Smedt, zij hertr. Padang 17 juni 1847 Hendrikus Johannes van Giebink.

Loopbaangegevens P.F. Verhelst: bakker, ingeschreven in Westdorpe bij Sas van Gent (Zeeuws-Vlaanderen) 16 aug. 1824, ald. uitgeschreven 1 okt. d.a.v., woonde in Westdorpe ten huize van zijn oudere broer Hendrikus Jacobus Verhelst, winkelier (later ald. vermeld als herbergier), en diens vrouw Colleta Slock,⁴ in Nederlandse militaire dienst, vrijwillig geëngageerd als soldaat bij de 3e afdeling infanterie voor zes jaar met twaalf gulden handgeld 5 okt. 1824, korporaal 6 jan. 1825, fourier 6 april 1826, als fourier over naar het Oost-Indisch leger en geëngageerd voor zijn leven zonder handgeld 4 juni 1828, te Harderwijk aangekomen 13 juni d.a.v., sergeant 26 juni 1828, vertrok a/b schip "Vasco da Gama" van Vlissingen naar Nederlandsch-Indië 18 juli 1828,⁵ dit schip lag in december d.a.v. op de rede van Soerabaja en vertrok vandaar op of kort na 13 dec. met bestemming Antwerpen,⁶ fourier 1 jan. 1832, sergeant-majoor [datum onbekend], gegageerd 20 nov. 1841, drager Zilveren Medaille.⁷

Uit dit huwelijk:

1. HENRICUS FRANCISCUS, volgt II.
2. PETRUS LODIVICUS/PETRUS LODEVICUS VERHELST, geb. Padang 11 jan. 1840, overl. Padang 16 juli 1842.
3. ADOLPHINA MARIANNA THEODORA EMELIA VERHELST, geb. Padang 17 maart 1842, overl. Padangse Benedenlanden (Sumatra's Westkust) 18 juni 1883, tr. Padang 14 juli 1859⁸ JOHAN HE[]NRICH CHRISTOPH SCHULTZE, geb. Aijer Bangies (Sumatra's Westkust) 1834 en aangeg. Nattal (Natal) (Sumatra's Westkust),⁹ Oost-Indisch ambtenaar <1859-, laatst pakhuismeester te Padang 1876-†, overl. Padang Pandjang (Padangse Bovenlanden, Sumatra's Westkust) 23 nov. 1879, zn. van Johan Henrich Christoph Schultze en inlandse vrouw Sie Kaboen.¹⁰

Loopbaangegevens J.H.Ch. Schultze: klerk bureau der comptabiliteit te Padang (14 juli 1859)-1860, commies op 125 gulden per maand bureau van de controleur te Natal 17 nov. 1860, derde commies op 125 gulden per maand bureau van de resident van Tapanoelie 31 aug. 1863, commies op 150 gulden per maand bureau van de assistent-resident van Mandheling en Ankola (Sumatra's Westkust) 12 dec. 1863, idem bureau van de assistent-resident van Siboga (Tapanoelie) 20 april 1873, wegens meer dan 15 jaar onafgebroken dienst in Nederlandsch-Indië twee jaar verlof naar Nederland 17 sept. 1875, op verzoek dit verlof ingetrokken 20 april 1876, pakhuismeester op 150 gulden per maand te Padang Pandjang (Padangse Bovenlanden, Sumatra's Westkust) 24 juni 1876-†.¹¹

II. HENRICUS FRANCISCUS VERHELST (R.O.N.), geb. Padang (Sumatra's Westkust) 26 aug. 1837,¹² Oost-Indisch ambtenaar <1862-, laatst assistent-resident van Montrado (Westerafdeling van Borneo) 1879-1886 en 1887-1888, de Zuiderdistricten (Celebes en Onderhorigheden) 1888-1891 en Billiton 1891-1892, overl. Salatiga (Semarang) 16 maart 1920,¹³ tr. Semarang 29 aug. 1860 en ingeschr. in het bijregister van trouwen te Semarang 1860¹⁴ ROSALIE SCHORNACK, geb. Semarang 2 nov. 1840 en aangeg. en erk. ald. tussen verm. omstr. 30 juli en verm. omstr. 4 aug. 1844,¹⁵ overl. Salatiga 3 jan. 1906,¹⁶ dr. van Johannes Christoffel Schornack en de vrije Javaanse vrouw Klarissa.

Loopbaangegevens H.F. Verhelst: klerk bureau van de assistent-resident en magistraat te Padang -1862, commies op 200 gulden per maand bureau van de resident van de Padangse Bovenlanden (Sumatra's Westkust) 1862, tweede commies bureau van de assistent-resident en magistraat te Padang 9 juli 1862, Radicaal van Indisch ambtenaar 3e klasse 10 febr. 1864, commies bij de comptabiliteit op 200 gulden per maand bureau van de gouverneur van Sumatra's Westkust 10 dec. 1864, wegens ziekte twee jaar verlof naar Nederland 13 febr. 1865, in Nederlandsch-Indië teruggekeerd en op non-activiteit 1866, tijd. toegevoegd aan de resident van de Zuider- en Oosterafdeling van Borneo teneinde op diens bureau te Bandjermasin te worden te-

werkgesteld op 300 gulden per maand 26 nov. 1866, op verzoek wegens ziekte eervol ontslag uit die betrekking 1873, secretaris residentie Westerafdeling van Borneo op 400 gulden per maand, tevens vendumeester ald. 18 okt. 1873, assistent-resident op 600 gulden per maand van achtereenvolgens Sintang (Westerafdeling van Borneo) 25 febr. 1878 en Montrado (Westerafdeling van Borneo) 14 dec. 1879, wegens meer dan 15 jaar onafgebroken dienst in Nederlandsch-Indië twee jaar Europees verlof 5 juli 1886, assistent-resident op 600 gulden per maand van achtereenvolgens Montrado 1 dec. 1887, m.i.v. 3 febr. 1888 de Zuiderdistricten (Celebes en Onderhorigheden), tevens vendumeester ald. 10 dec. 1887 en Billiton (op 800 gulden per maand) 16 sept. 1891, op verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst 28 okt. 1892.¹⁷

Uit dit huwelijk:¹⁸

1. PETRONELLA MARIA FRANCISCA (MARIE) VERHELST, geb. Padang 16 sept. 1861, overl. Tjimahi (Priangan) 8 aug. 1933,¹⁹ tr. Sintang (Westerafdeling van Borneo) 26 aug. 1878 JULIUS CORNELIUS (JULES) DIRKSEN, geb. 's-Gravenhage 26 juli 1850,²⁰ Oost-Indisch ambtenaar 1871-, laatst assistent-resident van Pontianak en Ommelanden (Westerafdeling van Borneo) 1889-1890, de Noorder-Districten (Celebes en Onderhorigheden) 1890-1893, de Zuider-Districten (Celebes en Onderhorigheden) 1893-1896 en Sintang (Westerafdeling van Borneo) 1896-1898, overl. Salatiga (Semarang) 1 sept. 1911,²¹ zn. van Hendrikus Johannes Dirksen, ook genaamd Derkse,²² en Louise Charlotte Paulowna Schijff.

Loopbaangegevens J.C. Dirksen: ter beschikking gouverneur-generaal van Nederlandsch-Indië om daar te worden benoemd tot ambtenaar voor de burgerlijke dienst 1870, vertrok a/b schip "Cornelis Wernard Eduard" naar Nederlandsch-Indië okt. 1870, ambtenaar Binnenlands Bestuur in de Westerafdeling van Borneo op 150 gulden per maand 19 nov. 1871, m.i.v. 1 jan. 1873 zijn bezoldiging verhoogd naar 225 gulden per maand 15 jan. 1873, controleur 2e klasse Binnenlands Bestuur buiten Java en Madoera op 300 gulden per maand 24 juli 1873, blijft geplaatst in de Westerafdeling van Borneo 1873, controleur 1e klasse op 400 gulden per maand 21 nov. 1878, overgeplaatst naar het gouvernement Sumatra's Westkust 1880, wegens ziekte twee jaar verlof naar Nederland 25 maart 1882, tijd. wnd. controleur 2e klasse op 300 gulden per maand 5 mei 1884, geplaatst in het gouvernement Celebes en Onderhorigheden 1884 en controleur 1e klasse (herbenoeming) op 400 gulden per maand 5 juni 1884, geplaatst achtereenvolgens te Plenang Loë (afd. Makasser) 1884-1885, Kadjang (afd. Ooster-Districten) 1885-1887 en Pangka (afd. Noorder-Districten) 1887-1889, assistent-resident op 600

Henricus Franciscus Verhelst (part. coll.).

Petronella Maria Francisca Verhelst (part. coll.).

gulden per maand van Pontianak en Ommelanden (Westerafdeling van Borneo) 10 april 1889, idem van de Noorder-Districten (Celebes en Onderhorigheden), tevens fd. notaris en vendumeester ald. 13 okt. 1890, idem van de Zuider-Districten (Celebes en Onderhorigheden), tevens fd. notaris en vendumeester ald. 16 febr. 1893 en idem van Sintang (Westerafdeling van Borneo) 6 mei 1896, eervol ontslag uit 's lands dienst 1898.²³

2. LOUIS HENRI ANTOINE VERHELST, geb. Padang (Sumatra's Westkust) 2 okt. 1863, overl. Delft 13 maart 1883 en ingeschr. Singkawang (Westerafdeling van Borneo).²⁴
3. HENRI FRANÇOIS VERHELST, geb. Amsterdam 4 mei 1866, overl. Bandjermasin (Zuider- en Oosterafdeling van Borneo) 2 maart 1871.
4. ADÈLE HENRIETTE CHARLOTTE URSULE VERHELST, geb. Bandjermasin 28 april 1869, overl. Salatiga (Semarang) 12 nov. 1904, tr. Bangil (Pasoeroean) 18 maart 1894²⁵ GUILLAUME GERARD DESSAUVAGIE, geb. Kalimas (Semarang) 2 okt. 1867,²⁶ vermeld als landbouwondernemer, wonende te Lawang (Pasoeroean) (18 maart 1894), wijkmeester en lid commissie voor het beheer der Europese begraafplaatsen ald. 1893-1896,²⁷ overl. Semarang 21 juni 1896, zn. van Pierre Gérard Nicolas Dessauvague en Ellen Marchal/Marshall.

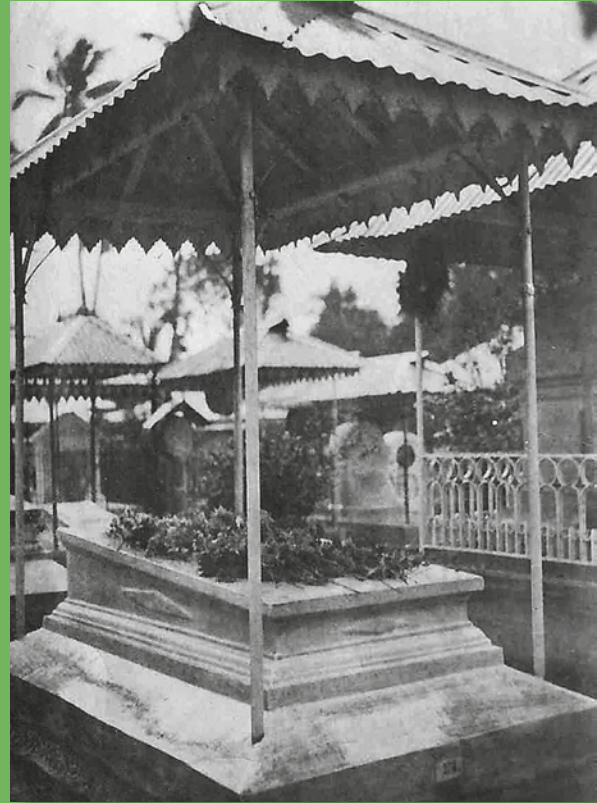

Adèle Henriette Charlotte Ursule Verhelst (part. coll.).

Guillaume Gerard Dessauvagine en Adèle Henriette Charlotte Ursule Verhelst (part. coll.).

Graf van Adèle Henriette Charlotte Ursule Verhelst (part. coll.).

5. HENRI FRANÇOIS, volgt IIIa.

Zijn erkende zoons:

6. ALBERTUS HENRICUS VERHELST, geb. Salatiga (Semarang) 15 mei 1907, erk. ald. tussen verm. omstr. 27 juli en verm. omstr. 19 aug. 1909 en ged. ald. (r.k.) 2 aug. 1909 (*ex matre* inlandse vrouw Mas KASIJEM),²⁸ overl. Haarlem 26 aug. 1980, tr. 1e Pati (Semarang) 8 juni 1929 (echtsch. ingeschr. Soerabaja 16 nov. 1948) JENNY TOOROP, geb. Mllongo bij Japara (Semarang) 29 jan. 1904, overl., dr. van; tr 2e Loemadjang (Pasoeroean) 6 april 1949 (zijn nicht) MARIE ROSALIE VERHELST (generatie IIIa, 4), wed. van Jacob Dirk Douw van der Krap.²⁹

Loopbaangegevens A.H. Verhelst: werkzaam bij de P.T.T., monteur, wonende te Pati (1930) en Bandoeng (Preanger Regentschappen) (1932), monteur 1e klasse, wonende te Tegal (1934, 1938) en Kediri (1941),³⁰ werkmeester 1e klasse, chef-vakman.

7. LOUIS, volgt IIIb.

Zijn pleegkinderen (*ex matre* inlandse vrouw SASTRO PAWIRO):³¹

8. CORNELIA (SASTRO PAWIRO, bij Gouvernementsbesluit van 13 dec. 1920, nr. 89 gewijzigd in) VERHELST, geb. Salatiga 26 mei 1911, overl. Maastricht 11 maart 2005, tr. Amsterdam 16 jan. 1935 DENIS JOHANNES FRANCISCUS HERMENS, geb. Roermond 9 mei 1912, cadet K.M.A. militaire administratie K.N.I.L. 23 sept. 1931, m.i.v. 29 juli 1934 tweede luitenant 23 juli 1934, vertrok a/b m.s. "Christiaan Huijgens" naar Nederlandsch-Indië 30 jan. 1935, m.i.v. 29 juli 1937 eerste

luitenant 1937,³² krijgsgevangen gemaakt 8 maart 1942,³³ kapitein, majoor K.L., komende uit Medan, ingeschr. te Amsterdam 24 juni 1948, ald. uitgeschr. naar Batavia 15 okt. 1948, komende vandaar ingeschr. te Amsterdam 30 aug. 1952, luitenant-kolonel 1955,³⁴ overl. Amsterdam 18 febr. 1994, zn. van Arnoldus Hendricus Theodorus Hermens en Margaretha Maria Petronella Moons. Uit dit huwelijk een dochter en een zoon (geb. 1938-1940).³⁵

9. WILLEM (SASTRO PAWIRO, bij Gouvernementsbesluit van 13 dec. 1920, nr. 89 gewijzigd in) VERHELST, geb. Salatiga 23 jan. 1913, werktuigkundig ingenieur, overl. Rijswijk 1 febr. 1968, tr. Amsterdam 5 juni 1940 JOHANNA WILHELMINA DE JONG, geb. Putten 23 maart 1918, lid N.S.B., afdeling Amsterdam,³⁶ overl. (na haar echtgenoot), dr. van Dirk de Jong en Willemina Gijsbertha Vrijenberg. Uit dit huwelijk drie zoons.³⁷

Al[e]jida Johanna Jacoba van Daalen (part. coll.).

IIIa. HENRI FRANÇOIS VERHELST, geb. Pontianak (Westerafdeling van Borneo) 25 jan. 1876, werkzaam in de cultures, laatst administrateur ondernemingen Soember Redjo (Pasoeroean) 1914-1918 en Bandoeardjo bij Kepandjen (Pasoeroean) 1918-(1934), lid (Indische) N.S.B., kring Malang -†,³⁸ overl. Malang 1 april 1938,³⁹ tr. 1e Pasoeroean 26 mei 1906 (echtsch. ingeschr. Malang 23 mei 1913) ANNA HOLINA KREEKEL, geb. Pasoeroean 31 jan. 1887,⁴⁰ overl. Pasoeroean 18 febr. 1919, verm. dr. van Johannes Theodorus Kreekel en⁴¹ Marijntje Brust, zij hertr. Pasoeroean 11 mei 1918 François Emanuel Alexander Keller; tr. 2e Malang 4 juni 1913 AL[E]IDA JOHANNA JACOBA VAN DAALEN, geb. Malang 23 maart 1886 of 24 maart 1887 en aangeg. en erk. Loemadjang (Probolingo) tussen verm. omstr. 27 maart en verm. omstr. 30 april 1892,⁴² overl. Malang 23 okt. 1936,⁴³ dr. van Wilhelmus Gerardus van Daalen en een inlandse vrouw en wed. van Willem Alexander David von Franquemont († 1908).⁴⁴

Loopbaangegevens H.F. Verhelst: employé cultuurondernemingen Soemberhilar bij Malang (Pasoeroean) (1899, 1901), Poerwodadi bij Sengoro/Senggoeroeh bij Kepandjen (Pasoeroean) 1902-1904, Soember Nongko bij Kepandjen 1904-1909, Bandoe Ardjo bij Ngebroek en Kepandjen 1909-1910 en 1912-1913, Soemberredjo bij Kepandjen 1910-1912, en Alas Plengon bij Ngebroek en Kepandjen 1913-1914, administrateur ondernemingen Soember Redjo 1914-1918, en Bandoeardjo 1918-(1934).⁴⁵

Zijn erkende kinderen (*ex matre* inlandse vrouw MARINTEN):

1. HENRIETTE ADÈLE VERHELST, geb. Malang (Pasoeroean) 1 okt. 1898 en erk. ald. 1900/1901, overl. Soerabaja 15 maart 1954,⁴⁶ tr. Modjokerto (Soerabaja) 22 jan. 1918 FRANÇOIS WILHELM EDUARD REINEKE VAN STUWE, geb.⁴⁷ werkzaam in de cultures, overl., mogelijk een erkende zn. van Eduard Henri Willem [Reineke/Reyneke] van Stuwe⁴⁸ en N.N. (inlandse vrouw?).

Loopbaangegevens F.W.E. Reineke van Stuwe: employé suikeronderneming Gempolkrep bij Modjokerto 1917-1923, boekhouder suikeronderneming Dinojo bij Modjokerto 1923-1924, buiten emplooi, wonende te Modjokerto 1924-1929, employé suikeronderneming Koning Willem II bij Modjosari (Soerabaja) 1929-(1930), buiten emplooi, wonende te Modjosari (1932) en Modjokerto (1934).⁴⁹

2. LOUIS VERHELST, geb. onderneming Poerwodadie 26 april 1900 en erk. Malang (Pasoeroean) 1900/1901, employé onderneming Bandoeardjo 1922-(1941),⁵⁰ ten tijde van de Japanse aanval op Java gemobiliseerd als landstormsoldaat (stamboeknr. 62600), krijgsge-

vangen gemaakt 9 maart 1942,⁵¹ overl., tr. CORNELIE BRUST, geb. 11 jan. 1903 en aangeg. en erk. Pasoeroean tussen verm. omstr. 12 juli en omstr. 1 aug. 1904,⁵² overl., verm. dr. van Johannes Carolis Brust⁵³ en N.N. (inlandse vrouw?).

Uit het eerste huwelijk:

3. HENRICUS FRANCISCUS VERHELST, geb. Pasoeroean 16 febr. 1907,⁵⁴ employé onderneming Bandoeardjo (1932),⁵⁵ ten tijde van de Japanse aanval op Java gemobiliseerd als landstroomsoldaat te Malang (stamboeknr. 74407), krijgsgevangen gemaakt 9 maart 1942, als slaaf tewerkgesteld bij de aanleg van de Birmaspoorweg, overl. aan de gevolgen van dysenterie 30 mei 1944, begr. Ronsi, Birma en herbegr. Thanbyuzayat War Cemetery.⁵⁶
4. MARIE ROSALIE VERHELST, geb. Pasoeroean 12 april 1908,⁵⁷ overl. Roermond 14 dec. 2003, tr. 1e Soerabaja 22 jan. 1931 JACOB DIRK DOUW VAN DER KRAP, geb. Soerabaja 28 april 1905 en erk. ald. 1907,⁵⁸ employé onderneming Wonokerso bij Modjoagoeg (Soerabaja) 1929- (1941),⁵⁹ vermoord (gefusilleerd) door de Japanners Malang 23 mei 1942 en herbegr. Nederlands ereveld Kembang Kuning te Surabaya 31 maart 1948, mog. zn. van Leendert Marinus Douw van der Krap en inlandse vrouw Alima;⁶⁰ tr. 2e Loemadjang (Pasoeroean) 6 april 1949 (haar oom) ALBERTUS HENRICUS VERHELST (generatie II, 6).⁶¹
5. ANNA WILHELMINA (WIL) VERHELST, geb. Malang 9 dec. 1909, komende uit Ambon met haar man en kinderen ingeschr. te Kerkrade 11 nov. 1965, genaturaliseerd bij Wet van 30 nov. 1966 (Stb., nr. 517), overl. Roermond 9 aug. 1988, tr. Bandoeng 25 jan. 1947 PIERRE PETRUS HENRI (PIERRE) PATTIPEILOHY, geb. Probolinggo 5 mei 1908, boekhouder, genaturaliseerd bij Wet van 30 nov. 1966, Stb., nr. 517, overl. Roermond 22 okt. 1993, zn. van Eduard Pieter Patti-peilohy en Caroline De Walick.⁶²
6. JOHANNA THEODORA VERHELST, geb. Malang 19 maart 1911, overl. Malang 5 mei 1911.
7. ANTON VERHELST, geb. onderneming Bandoeardjo 5 mei 1912 (aangeg. Malang 6 mei d.a.v.), ten tijde van de Japanse aanval op Java gemobiliseerd als militiesoldaat infanterie 2e klasse te Magelang (stamboeknr. 100512), te Bandoeng krijgsgevangen gemaakt 8(?) maart 1942,⁶³ komende uit Indonesië ingeschr. te Heeswijk 18 dec. 1957, los arbeider, overl. Oosterhout 8 febr. 1964, tr. Surabaya 5 febr. 1955 JOHANNA SMITH, geb. Soerabaja 21 sept. 1933, overl. Oosterhout 15 sept. 2010, dr. van Carl Wilhelm Smith en inlandse vrouw Mariatoen. Uit dit huwelijk twee zoons (geb. 1956 en 1958).⁶⁴ Hij had uit zijn relatie met inlandse vrouw NGETMINAG een zoon.⁶⁵

Uit het tweede huwelijk:

8. PAULINE GERARDINE VERHELST, geb. Malang 1 sept. 1914, overl. (U.S.A.) 15 aug. 1979 (begr. 's-Gravenhage),⁶⁶ tr. Malang 12 febr. 1937⁶⁷ WILLEM GABRIEL THEODOOR VAN IJZEREN, geb. Medan (Oostkust van Sumatra) 20 mei 1906, employé ondernemingen Kali Kadjar (1930...1938) en Kali Djeroek (1941), beide bij Randoeagoeng (Pasoeroean),⁶⁸ overl. Sandy (Salt Lake County, Utah, U.S.A.) 27 jan. 1981 (begr. 's-Gravenhage),⁶⁹ waarsch. zn. van Johannes van IJzeren en⁷⁰ Hendrika van der Linden, wed. Engel.⁷¹

Bruiloft Willem Gabriel Theodoor van IJzeren en Pauline Gerardine Verhelst (part. coll.).

Willem Gabriel Theodoor van IJzeren en Pauline Gerardine Verhelst (part. coll.).

IIIb. LOUIS VERHELST, geb. Salatiga 13 juli 1913 (*ex matre*), overl. Jakarta 23 sept. 1974, tr. DINA APONNO, geb. 1919/1920, overl. 2000 (80 jaar oud).

Uit dit huwelijk:

1. TRUUSJE ERLINA VERHELST, geb. Djokjakarta 1943.
2. HENDRIKUS HARRY VERHELST, geb. Djokjakarra 1945, overl. Jember (Jawa Timur (Oost-Java), Indonesië) 2017.
3. FRANS VERHELST, geb. Soerabaja 1946, overl. Soerabaja 1949 (drie jaar oud).
4. PAULINE VERHELST, geb. Soerabaja 23 sept. 1948, woont te Surabaya.
5. LUBERTUS VERHELST, geb. Denpasar (Bali, Indonesië) 1950.
6. JOHANNES, volgt IV.

7. JOSEPH JOSARETH VERHELST, geb. Bondowoso 1956.
8. MARIA MAGDALENA VERHELST, geb. Bondowoso 1958.
9. VERONICA EMILIA CLARA VERHELST, geb. Bondowoso 1960.

Louis Verhelst en familie (part. coll.).

Johannes Verhelst en zijn gezin (part. coll.).

IV. JOHANNES VERHELST, geb. Denpaser 1953, woont de Jakarta, tr. NAHENDA KARTINI, geb. 21 april 1960, dr. van en Tjitjih Poerwasih.

Uit dit huwelijk:

1. [ANTONIUS] REZA ADE CHRISTIAN VERHELST, geb. Jakarta 13 juni 1987, behaalde in 2011 een bachelors degree in internationaal recht (Bachelor of Law) aan de Universitas Indonesia, Faculteit Rechtsgeleerdheid, op een scriptie, getiteld *Agresi Militer Belanda I dan II (Periode 1947-1949)*.
2. DANIEL YANUARDY VERHELST, geb. Jakarta 27 april 1998.
3. KAREL APRIMIKHA VERHELST, geb. Jakarta 27 april 1998 (tweeling met de voorgaande).

¹ De gegevens over deze tak zijn verstrekt door Johannes Verhelst (generatie IV).

² Zie bron, genoemd in noot 5. Jacobus Ludovicus Verhelst, geb. 1763/1764 (bij overlijden 53 jaar oud) (zn. van Georgius Verhelst en Cornelia Cammaert), woonde zonder vermelding van beroep te Oostende (4 jan. 1811) en Terneuzen (20 febr. 1811), *cultivateur* (landbouwer) te Vogelschorre (d.w.z. de Vogelschorpolder, gelegen tussen het Mauritsfort bij Hoek (in het noorden), Sluiskil (in het oosten), Sas van Gent (in het zuiden) en Philippine (in het westen)) (26 febr. 1811), landbouwer, wonende te Sas van Gent in de Sint Albertpolder (28 jan. 1817), particulier, wonende ald. (16 aug. 1817), overl. Sas van Gent 16 aug. 1817 (BS Sas van Gent, Overlijdensregister 1817, aktenr. 17, d.d. 17-08-1817).

Uit het huwelijk Verhelst-Verbrugg[h]e:

- a. Hendrikus Jacobus Verhelst, geb. Sas van Gent, Sint Albertpolder okt. 1788 (bij zijn 1e/2e trouwen 22 jaar en 4 maanden/28 jaar oud), woonde te Vogelschorre (26 febr. 1811), *negociant*, wonende te Westdorpe (28 jan. 1817), tr. 1e Westdorpe 26 febr. 1811 (BS Westdorpe, Trouwregister 1811, aktenr. 3, d.d. 26-02-1811) Petronella Henrica Verbiest, geb. Westdorpe jan. 1787 (bij haar trouwen 24 jaar en een maand oud), dr. van Dominicus Verbiest en Isabella Petronella Callens; tr. 2e Westdorpe 28 jan. 1817 (BS Westdorpe, Trouwregister 1817, aktenr. 2, d.d. 28-01-1817) Coleta Slock, geb. Westdorpe 1790/1791 (bij haar trouwen 26 jaar oud), dr. van Jacobus Bonaventura Slock en Petronilla Pateer.
- b. Jean Bernard (Johannes Bernardus) Verhelst, geb. Assenede 1890 (bij zijn trouwen 23 jaar oud), *journalier* (4 jan. 1814), tr. Westdorpe 4 jan. 1814 (BS Westdorpe, Trouwregister 1814, aktenr. 1, d.d. 04-01-1814) Seraphine de Mul, geb. Westdorpe 1792 (bij haar trouwen 22 jaar oud), dr. van Laurent de Mul en Jeanne Marie Anthonisse.

- c. Marianne Caroline Verhelst, geb. Assenede 1791/1792 (bij haar touwen 19 jaar oud), tr. Terneuzen 20 febr. 1811 (BS Terneuzen, Trouwregister 1811, aktenr. 2, d.d. 20-02-1811) Joseph Jean (Josephus Johannes) de Rijcke, geb. Overslag 1787 (bij zijn trouwen 24 jaar oud), *cultivateur* (20 febr. 1811), zn. van Pierre Jean de Rijcke en Birgette Hacke.
- d. Maria Theresia Verhelst, geb. Assenede 1801 (bij haar trouwen 26 jaar oud), dienstmeid (4 jan. 1828), tr. Westdorpe 4 jan. 1828 (BS Westdorpe, Trouwregister 1828, aktenr. 1, d.d. 04-01-1828) Jacobus Cattoir, geb. Watervliet 1796 (bij trouwen 31 jaar oud), timmerman (4 jan. 1828), zn. van Joannes Cattoir en Maria Jacoba de Rijcke en wedr. van Sophia Theresia de Causmaker.
- ³ BS Brussel, Geboorteregister 1823, aktenr. 2617, d.d. 23-10-1823.
- ⁴ Zeeuws Archief, Bevolkingsregister Westdorpe, 1826, inv.nr. 1114 (scan 24).
- ⁵ Stamboekinschrijving Petrus Franciscus Verhelst, Suppletiefolio's, inv.nr. 102, fol. 3245 (scans 4-5).
- ⁶ *Javasche Courant*, 13-12-1828; *Nederlandsch-Indisch Handelsblad*, 31-12-1828.
- ⁷ Zie bron genoemd in noot 5.
- ⁸ B.J. van Es, 'The Families Alexander, Aronds and Londt living in Padang in the 19th Century. Part IV – Londt Family' (revision November 2017), pag. 173 (met een weergave van hun trouwakte). Deze publicatie is te downloaden via <https://www.hogenda.nl>.
- ⁹ Opgaven BS in: *Almanak*, 1835, pag. 200 (vermeld met voornamen Heinrich Christoph). Bij zijn trouwen 25 jaar oud.
- ¹⁰ Blijkens de trouwakte van hun zoon (zie noot 8).
- ¹¹ Stamboekinschrijving J.H.G. Schultze, Burgerlijke ambtenaren, inv.nr. 907, fol. 25 (scan 16).
- ¹² Bevolkingsregister Amsterdam, 1874-1893, Gezinskaart Henricus Franciscus Verhelst. Zijn geboorte in de opgaven BS (www.roosjeroos.nl) niet aangetroffen.
- ¹³ Zie ook zijn overlijdensbericht in: *De Locomotief*, 22-03-1920 (ondertekening door wed. M. Derksen (ten rechte Dirksen)-Verhelst (Salatiga), H.F. Verhelst en A. Verhelst-van Daalen en kinderen (Bandoe Ardjo Estate), H. Numans-Dirksen en I.C. Numans en kinderen (Malang), A. Dessauvagie (Soerabaja)).
- ¹⁴ Opgaven BS in: *Almanak*, 1861, pag. 9 (huwelijk ingeschreven in het bijregister). Zie echter trouwbericht in: *Padangsch Nieuws- en Advertentie-Blad*, 29-09-1860, waarin Semarang als plaats van trouwen werd vermeld.
- ¹⁵ Opgaven BS in: *Almanak*, 1845, pag. 280. Haar geboorteplaats blijkt uit het bevolkingsregister van Amsterdam, 1874-1893 (gezinskaart Henricus Franciscus Verhelst). Gelijk met haar werd erkend Clara Schornack, geb. 29 jan. 1837.
- ¹⁶ Overlijdensbericht in: *Bataviaasch Nieuwsblad*, 10-01-1906.
- ¹⁷ Stamboekinschrijving Henricus Franciscus Verhelst, Burgerlijke ambtenaren, inv. nr. 907, fol. 348 (scan 180).
- ¹⁸ Geboorteberichten kinderen 1-3 in resp.: *Padangsch Nieuws- en Advertentie-Blad*, 28-09-1861; *Sumatra-Courant*, 10-10-1863; *Algemeen Handelsblad*, 07-05-1866. Zie voor kinderen 4-5: Bevolkingsregister Amsterdam, 1874-1893, Gezinskaart Henricus Franciscus.
- ¹⁹ BS Bandoeng, Overlijdensregister 1933, aktenr. 86 (geb. Padang, 51 jaar oud) (LDS-filmnr. 1208769/www.roosjeroos.nl).
- ²⁰ BS 's-Gravenhage, Geboorteregister 1850, aktenr. 1428, d.d. 29-07-1850.
- ²¹ Zie ook overlijdensbericht in: *De Locomotief*, 07-09-1911.
- ²² Zie de geboorteakte van zijn zoon.
- ²³ Stamboekinschrijving Julius Cornelius Dirksen, Burgerlijke ambtenaren, inv.nr. 911, fol. 296 (scan 154); *RA-II*, 1896, pag. 235 (benoeming 1893); *RA-II*, 1899, pag. 237 (benoeming in 1896) en pag. xxx (=30) (eervol ontslag uit 's lands dienst).
- ²⁴ Opgaven BS in: *Naamlijst*, 1884, pag. 341. Overlijdensbericht in: *Delftsche Courant*, 01-04-1883.
- ²⁵ R.S. Ravestijn, 'Kwartierstaat van Johnny Ravestijn', *DIN*, 2018, pag. 218-220, ald. pag. 219; Zie voor de nakomelingen van het echtpaar Dessauvagie-Verhelst: P.J.C. Martens en R.S. Ravestijn, *Een Engelsman op Java. Francis Ord Marshall en zijn voor- en nageslacht* ('s-Gravenhage 2019) 93-108. N.B.: deze publicatie is deel 1 in de reeks monografieën van de Indische Genealogische Vereniging en kwam tot stand onder redactie van R. Mostert, R.G. de Neve (tevens eindredactie) en R.S. Ravestijn. Zie voor de twee dochters uit het huwelijk Dessauvagie-Verhelst: Ria Dessauvagie-ten Have en D. van Duijn, 'Genealogie van de Indische familie Desauvagie', *DIN*, 1991, pag. 99-111, ald. pag. 101. N.B.: deze publicatie bevat helaas geen bronvermeldingen.

- ²⁶ Geboortebericht in: *De Locomotief*, 09-10-1867. Zijn geboorte in de opgaven BS (www.roosjeroos.nl) niet aangetroffen.
- ²⁷ RA-II, 1894, pag. 184-185 (eerste vermelding); RA-II, 1896, pag. 187-188 (laatste vermelding).
- ²⁸ Opgaven BS in: *Adresboek*, 1910, pag. 66; *DIN*, 1997, pag. 128.
- ²⁹ Persoonskaart Albertus Henricus Verhelst (met vermelding van de inlandse vrouw Kasiëm, als zijnde zijn moeder, en de geboorteplaats en -datum – niet in de index BS (www.roosjeroos.nl) aangetroffen – van zijn eerste echtgenote); Persoonslijst Marie Rosalie Verhelst.
- ³⁰ *Adresboek*, 1930...1941.
- ³¹ Geb. Salatiga 1892, dr. van inlandse vrouw Sari. Bronnen: SAA, Archiefkaart Sastro Pawiro; SAA, Gezinskaart Sastro Pawiro.
De biologische vader van beide kinderen was Willem Oltmans (geb. Semarang 20 okt. 1870, overl. Amsterdam 1955), grootvader van journalist en schrijver Willem Oltmans. Hij kon de kinderen echter niet erkennen omdat hij getrouwd was (sinds 2 okt. 1893 met Jacoba Cornelia Klink). Blijkens hun archiefkaarten (SAA) woonden hij en Sastro Pawiro (op haar archiefkaart vermeld als hulp in de huishouding) sinds 11 mei 1936 te Amsterdam op het adres Hendrik Jacobszstraat 34 en daarvoor op 'div[erse] adresssen' in die stad. Oltmans stond te Amsterdam ingeschreven sinds 29 mei 1925, de moeder van zijn kinderen sinds 26 juli 1917.
- ³² *Bataviaasch Nieuwsblad*, 20-07-1937.
- ³³ Interneringskaart Denis Johannes Franciscus Hermens.
- ³⁴ *Het Vaderland*, 21-10-1955.
- ³⁵ BS Amsterdam, Trouwregister 1935, inv.nr. 6310 (deel 5), aktenr. 16, d.d. 16-01-1935 (scan 11). Een van de huwelijksgetuigen was Antonie Cornelis Oltmans, advocaat en procureur, wonende te Zeist, vader van journalist en schrijver Willem Oltmans; Persoonslijst Cornelia Verhelst; Persoonskaart Denis Johannes Franciscus Hermens.
- ³⁶ *Ledenregister van de Nationaal-Socialistische Beweging te Amsterdam, uitgegeven door den Politieken Opsporingsdienst te Amsterdam* (nov. 1945), pag. 213. Zij woonde Lomanstraat 95hs. Haar echtgenoot Willem Verhelst op het zelfde adres woonachtig, komt niet in het genoemde ledenregister voor.
- ³⁷ BS Amsterdam, Trouwregister 1940, inv.nr. 6618 (deel. 26), fol. 16vo., aktenr. 31, d.d. 05-06-1940 (scan 18); Persoonskaart Willem Verhelst; SAA, Archiefkaart Johanna Wilhelmina de Jong.
- ³⁸ *De Indische Courant*, 08-04-1936; *Soerabaiasch-Handelsblad*, 06-04-1938.
- ³⁹ BS Malang, Overlijdensregister 1938, aktenr. 41, d.d. -- (geb. Pontianak, 62 jaar oud, vermelding namen vader en overleden echtgenote) (LDS-filmnr. 1721286/www.roosjeroos.nl).
- ⁴⁰ Opgaven BS in: *Naamlijst*, 1888, pag. 286.
- ⁴¹ Zij tr. Pasoeroean 6 maart 1875.
- ⁴² Opgaven BS in: *Naamlijst*, 1893, pag. 347. Gelijktijdig werden erkend Josephine Wilhelmina van Daalen, geb. 30 sept. 1882, en Barend Wilhelmus Gerardus van Daalen, geb. 13 aug. 1890. De bron genoemd in noot 44 vermeldt als haar geboorteplaats Malang en als haar geboortedatum 23 (niet 24) maart 1886 (niet 1887).
- ⁴³ Overlijdensbericht in: *Soerabaiasch-Handelsblad*, 23-10-1936 (echtgenote, moeder, behuwd moeder en grootmoeder van H.F. Verhelst, P.G. Verhelst, J.W. David van Franquemont en Jopie). In het overlijdensbericht zijn als voornamen opgegeven Aleida Jacoba.
- ⁴⁴ E.A.F. Blokhuis, *Het Brakel-Harderwijk'sche geslacht Van Daalen* ('s-Gravenhage 1925) 39.
- ⁴⁵ *Adresboek*, 1899...1901; 1903-1904; 1905-1909; 1910 en 1913; 1911-1912; 1914; 1915-1918; 1919...1934.
- ⁴⁶ BS Soerabaja, Overlijdensregister 1954, aktenr. 21, d.d. -- (geb. Malang, 52! jaar oud) (LDS-filmnr. 1357672/www.roosjeroos.nl).
- ⁴⁷ Zijn geboorte in de opgaven BS (www.roosjeroos.nl) niet aangetroffen.
- ⁴⁸ Zie voor hem: Rens Wiegeraad, 'De familie Reijneke van Stuwe. Het verhaal van een illusie', *DNL*, 2022, pag. 1-14, ald. pag.14. *Adresboek*, 1918...1941: E.H.W. Reyneke van Stuwe – oud-employé sf. Kemanglen – Tegal (L. de Leur). Eduard Henri Willem van Stuwe (sic!), tr. Tegal (Pekalongan) 9 nov. 1907 Louisa Charlotte Sophia van de Leur.
- ⁴⁹ *Adresboek*, 1918-1923; 1924; 1925...1929; 1930; 1932; 1934; *Soerabaiasch-Handelsblad*, 02-10-1931 (onder de kop 'Mutaties in de suikerindustrie': vertrokken van de suikerfabriek Koning Willem II de tijdelijk weegbrugemployé F.W.E. Reineke van Stuwe).

- ⁵⁰ *Adresboek*, 1923...1941.
- ⁵¹ Interneringskaart Louis Verhelst. Hierop vadersnaam niet ingevuld. Moeder heette Marinten.
- ⁵² Opgaven BS in: *Adresboek*, 1905, pag. 62.
- ⁵³ Johannis Carolis Brust, geb. Pasoeroean 30 dec. 1856 (zn. van Johan Jacob Brust en Andrietha Staats), overl. Pasoeroean 6 juni 1927 (BS Pasoeroean, Overlijdensregister 1927, aktenr. -- (geb. Pasoeroean, 70 jaar oud, vermelding namen ouders) (LDS-filmnr. 1357958/www.roosjeroos.nl). Van hem in de opgaven BS (www.roosjeroos.nl) geen huwelijk aangetroffen. Afgaande op www.roosjeroos.nl was hij de enige mannelijke Brust die zowel de vader als erkenner van Cornelia kan zijn geweest. Andere potentiële vaders/erkenners, geboren in de periode tot 1890, waren te jong om haar biologische vader te kunnen zijn (Johan Frederik), of getrouwd toen zij werd erkend (Johan Gelis/Geb), of reeds overleden ver voor haar geboorte (Johan Jacob en Pieter) of erkend (Johan Leonard en Willem Nicolaas).
- ⁵⁴ Geboortebericht in: *Soerabaiasch-Handelsblad*, 18-02-1907.
- ⁵⁵ *Adresboek*, 1932.
- ⁵⁶ Interneringskaart Henri Verhelst; OGS.
- ⁵⁷ Geboortebericht in: *Soerabaiasch-Handelsblad*, 18-04-1908.
- ⁵⁸ Opgaven BS in: *Adresboek*, 1908, pag. 59 (1e bijregister 1907).
- ⁵⁹ *Adresboek*, 1930...1941.
- ⁶⁰ Leendert Marinus Douw van der Krap, tr. Soerabaja 28 aug. 1912 inlandse vrouw Alima.
- ⁶¹ BS Soerabaja, Trouwregister 1931, aktenr. 16, d.d. -- (LDS-filmnr. 1357838/www.roosjeroos.nl); BS Batavia, Bijzonder register van overlijden 1948, aktenr. 1751, d.d. -- (geb. Soerabaja) (LDS-filmnr. 1603556/www.roosjeroos.nl); OGS; OGS-PD, Persoonsdossier Jacob Dirk Douw van der Krap; Persoonslijst Marie Rosalie Verhelst.
- ⁶² Persoonskaarten Anna Wilhelmina Verhelst en Pierre Petrus Henri Pattipeilohy.
- ⁶³ Interneringskaart Anton Verhelst.
- ⁶⁴ Persoonskaart Anton Verhelst (tweede voornaam van zijn moeder ten onrechte gespeld als Helena); Persoonslijst Johanna Smith.
- ⁶⁵ Anton Verhelst, geb. Kepandjen (Malang) 1937/1938 (bij zijn overlijden zes jaar oud), overl. Malang 18 juni 1944 (BS Malang, Overlijdensregister 1944, aktenr. 76) (LDS-filmnr. 1721286/www.roosjeroos.nl); *BRP* 20, pag. 81. Met de verblijfplaats van de ouders was de aangever, een inlandse employé van de begrafenisonderneming, niet bekend.
- ⁶⁶ www.online-begraafplaatsen.nl.
- ⁶⁷ Bericht van ondertrouw (Malang 22 jan. 1937) met aankondiging huwelijksdatum in: *Soerabaiasch-Handelsblad*, 25-01-1937. Dankbetuiging voor de belangstelling bij hun huwelijk in: *Bataviaasch Nieuwsblad*, 24-02-1937. De jong gehuwden woonden op de cultuuronderneming Kali Djeroek bij Randoeagoeng (Pasoeroean).
- ⁶⁸ *Adresboek*, 1930...1941..
- ⁶⁹ CBG, Collectie familieadvertenties (*sub voce* Van IJzeren); www.online-begraafplaatsen.nl.
- ⁷⁰ Zij tr. Medan (Oostkust van Sumatra) 5 sept. 1900 (echtsch. ingeschr. Soekaboemi (Preanger Regentschappen) 9 jan. 1917). Zie trouwbericht in: *De Sumatra Post*, 06-09-1900 (J. van Yzeren met wed. Engel-van der Linden). Dit huwelijk werd blijkens de opgaven BS in *Adresboek*, 1903 ingeschr. Boven Langkat (Oostkust van Sumatra) 12 sept. 1901 met de aantekening 'huwelijk buitenslands gesloten'. Johannes van IJzeren, assistent ondernemingen Namoe Oekoer bij Bindjei (Oostkust van Sumatra) (1901, 1903-1905), Paja Bakong bij Bindjei (1906), Polonia bij Medan (1907-1908) en Soengei Bedjangkar bij Laboeanroekoe (Tebingtinggi, Oostkust van Sumatra) (1909), administrateur onderneming Soengei Bedjangkar (1910-1911), oud hoofdadministrateur (sic!, RdN), wonende te Soekaboemim (1912), tr. 2e Batavia 24 jan. 1917 Johanna Cornelia Catharina Giezelkamp. Uit het huwelijk Van IJzeren-van der Linden werden geboren: a. Johannes, geb. Namoe Oekoer 6 (aangifdatedatum?) dec. 1901 (aangev. Boven Langkat) ('Trouw-, geboorte- en doodberichten uit de Indische bladen tot 4 (sic!, RdN) dec.' in: *Haagsche Courant*, 07-01-1902); b. Arend, geb. 's-Gravenhage 21 febr. 1904 (zie ook geboortebericht in: *Het Vaderland*, 24-02-1904); c. Quinta Beata, geb. Paja Bakong 19 jan. 1905 (aangev. Medan) (Geboortebericht in: *De Sumatra Post*, 21-01-1905); d? Willem Gabriel Theodoor, geb. 20 mei 1906 (aangev. Medan); e? Elisabeth Gabrielle van IJzeren, geb. Laboean Roekoe 8 febr. 1911 (aangev. ald.).
- ⁷¹ Johannes Mattheus Engel, tweede luitenant infanterie O.I.L., overl. Palembang 1 maart 1898, tr. Nijmegen 16 maart 1897 (BS Nijmegen, Trouwregister 1897, aktenr. 54, d.d. 16-03-1897) Hendrika van der Linden, dr. van Josephus van der Linden en inlandse vrouw Saridja.

Genealogie Camerik

Roel de Neve

I. SIMON GERARDUS CAMERIK, geb. Lisse 31 aug. 1796 (zn. van Abel Camerik, chirurgijn-majoor, en Catharina Bernard), chirurgijn 2e klasse O.I.L., overl. Zutphen 29 april 1844.¹

Loopbaangegevens S.G. Camerik: chirurgijn 3e klasse 'met rang van 2e klasse' 2 aug. 1824, vertrok 22 jan. 1825 a/b schip "Jonge Anthonij" vanuit Hellevoetsluis naar Nederlandsch-Indië, chirurgijn 2e klasse in het hospitaal te Weltevreden 25 juli 1825 (bevestigd bij K.B. van 3 mei 1826, nr. 162), overgeplaatst naar Muntok (Banka) 7 febr. 1826 (bevestigd bij K.B. van 27 okt. 1826, nr. 98), op verzoek wegens lichaamsgebreken gepensioneerd 12 maart 1831 (bevestigd bij K.B. van 24 april 1832, nr. 22), a/b schip "Decima" gerepatriëerd, aankomst in het Nieuwe Diep 5 aug. 1838.²

Zijn erkende zoon (*ex matre* Chinese vrouw ANGIEM):

II. SIMON WILLEM CAMERIK, geb. Banka 23 jan. 1830, bij het Oost-Indisch leger 1852-, laatst sergeant-majoor-tekenmeester -1859, drager Bronzen Medaille, overl. Semarang 13 aug. 1897,³ tr. 1e Zutphen 19 okt. 1849⁴ JOHANNA WILLEMINA MARIA ELISABETH SIEVERDINK, geb. Zutphen 21 aug. 1828,⁵ overl. Semarang 5 juni 1873, dr. van Jan Willem Sieverdink en Geziena Vrijheid; tr. 2e Semarang 15 nov. 1873⁶ WILHELMINA MARIA CHRISTINA BREEM, geb. 1853, overl. Semarang 18 jan. 1879,⁷ dr. van; tr. 3e Semarang 30 mei 1879⁸ CAROLINA JOHANNA DE LANGE, geb. Semarang 1850/1851,⁹ overl. Semarang 18 juni 1899,¹⁰ dr. van Michel Marinus Adrianus de Lange en Helena Salet.

Loopbaangegevens S.W. Camerik: winkelier te Zutphen (19 okt. 1849) en Amsterdam (5 juni 1850), banketbakker te Amsterdam (10 febr. 1852), met toestemming echtgenote m.i.v. de dag van inscheping vrijwillig in dienst gegaan van het O.I.L. voor de tijd van zes jaar zonder handgeld 24 sept. 1852, korporaal 16 jan. 1853, vertrok 8 juli 1853 a/b schip "Schelde" vanuit Hellevoetsluis naar Nederlandsch-Indië, laatst sergeant-majoor-tekenmeester, paspoort in Nederlandsch-Indië toegestaan 1 aug. 1859, te Poerworedjo (Bagelen) afgegaan 6 sept. 1859,¹¹ op de inwonerslijst van Batavia 1862-1873¹² en Djokjakarta 1862-1870,¹³ tweede luitenant bij de schutterij te Djokjakarta 16 sept. 1865,¹⁴ op verzoek wegens vertrek eervol ontslagen met vergunning het aan zijn rang verbonden activiteitsuniform te dragen 1870.¹⁵

Uit het eerste huwelijk:

1. MARIA GESINA CAMERIK, geb. Amsterdam 5 juni 1850,¹⁶ overl.
2. SIMON WILLEM, volgt IIIa.

Uit het tweede huwelijk:

3. LOUISA CHARLOTTA CAMERIK, geb. Semarang 30 juli 1874,¹⁷ overl. Semarang 19 nov. 1882.
4. SIMONETTE GERARDINE JOHANNA CAMERIK, geb. Semarang 8 aug. 1875, overl. Oengaran (Ambarawa, Semarang) 9 juni 1899.
5. ELISABETH AGNES CAMERIK, geb. Grobogan (Semarang) 5 sept. 1876,¹⁸ overl., tr. Semarang 26 aug. 1903 ANTHONIUS VAN HAAS-
TERT, geb. Semarang 7 juli 1870, dos-à-dosverhuurder, wonende te Semarang 1903-1915,¹⁹ overl. Semarang 15 nov. 1915,²⁰ zn. van Siegfried van Haastert en Hendrieka Wilhelmina Ihnken.
6. Levenloos kind, geb. Grobogan 19 jan. 1878.
7. Levenloze zoon, geb. Semarang 10 jan. 1879.

Uit het derde huwelijk:

8. HENRIETTA WILHELMINA (JET) CAMERIK, geb. Semarang 4 febr. 1880,²¹ overl. Batavia 21 maart 1922,²² tr. 1e Semarang 3 jan. 1899 (echtsch. ingeschr. Semarang 21 okt. 1909) HENDRIK BOUWMEESTER, geb. 16 okt. 1875 en aangeg. en erk. Salatiga (Semarang) 1879/1880,²³ Oost-Indisch ambtenaar <1897-, laatst commies 3e klasse Post- en Telegraafdienst 1897-1905, daarna handelsgeëmployeerde, overl., zn. van Hermanus Bouwmeester en inlandse vrouw Samio, hij hertr. Semarang 30 jan. 1914²⁴ Bertha Poestkoke, wed. of gesch. echtg. van Fredrik Mathurin Sander Joseph Bernaards; tr. 2e Djombang (Soerabaja) 20 aug. 1910 WIJNAND THEODORE KEIJSER, geb. Djokjakarta 25 juli 1887, boekhouder baggerwezen, wonende te Batavia 1922-1923, met verlof 1923-1925, wonende te Semarang 1925-(1932), boekhouder havenwerken, met verlof (1934),²⁵ overl. Tilburg 3 mei 1952,²⁶ zn. van Pieter Leonardus Keijser en Caroline Augustine Lazare, hij hertr. Batavia 1 juni 1923²⁷ Annie Hermine Schönherr.

Loopbaangegevens H. Bouwmeester: ambtenaar Post- en Telegraafdienst, klerk -1897, commies 3e klasse op 150 gulden per maand 21 april 1897, achtereenvolgens werkzaam te Oleh-leh (Atjeh en Onderhorigheden) 1894-1901, Batavia-Weltevreden 1901-1901, Semarang 1901-1902, Rembang 1902-1903 en Salatiga (Semarang) 1903-1905, m.i.v. 12 jan. 1905 op verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst 20 jan. 1905,²⁸ achtereenvolgens employé fa. Erdman & Sielcken, wonende te Semarang 1907-1922, fa. Wellenstein, Krause & Co, wonende ald. 1922-1930, Hollandsche Beton Maatschappij, wonende te Rangkasbetoeng (Bantam) (1932, 1934).²⁹

9. GERARDUS ADRIANUS CAMERIK, geb. Semarang 10 okt. 1881,³⁰ overl. Semarang 1 aug. 1902.³¹
10. JOHAN, volgt IIIb.
11. ALBERT BERNARD CAMERIK, geb. Semarang 12 juli 1885,³² overl. Semarang 12 april 1887.
12. HELENA CAMERIK, geb. Semarang 1 sept. 1886,³³ overl. Meester Cornelis 28 okt. 1918,³⁴ tr. Semarang 21 mei 1904³⁵ JACOBUS GERARDUS BOUWMEESTER, geb. Salatiga (Semarang) 10 april 1878 en erk. ald. 8 nov. 1880,³⁶ Oost-Indisch ambtenaar <1911-, laatst kantoorhoofd politieschool te Soekaboemi (West-Priangan) 1929-1933, overl. Soekaboemi 28 sept. 1937, zn. van Hermanus Bouwmeester en inlandse vrouw Samio, hij hertr. Batavia 10 nov. 1920 Leliana Margaretha Doeve.³⁷

Loopbaangegevens J.G. Bouwmeester: eerste klerk 's lands algemene pakhuisen te Semarang -1911, tijd. derde commies idem te Batavia op 150 gulden per maand 20 juli 1911, derde commies idem te Semarang 17 april 1913, tijd. wnd. administrateur van kleding, wapening en uitrusting algemene politie te Semarang 1913, m.i.v. 1 april 1914 commies hoofdbureau van politie ald. op 200 gulden per maand 28 maart 1914, commies gewestelijk kantoor te Pasoeroean (Pasoeroean) 1917, administrateur van kleding en wapening algemene politie te Batavia en Meester Cornelis 1917, commies hoofdkantoor algemene politie te Batavia 1919, administrateur opleidingsdepot voor de veldpolitie te Buitenzorg 1921, wegens langdurige dienst een jaar Europees verlof 18 juni 1922, m.i.v. 30 juni 1923 administrateur opleidingsdepot te Buitenzorg 1923, hoofdcommies opleidingsschool voor de politie te Soekaboemi 1925, wnd. kantoorhoofd idem 1929, kantoorhoofd idem 1929, wegens zevenjarige dienst negen maanden Europees verlof 1930, herbenoemd tot kantoorhoofd a.v. 1932, op verzoek m.i.v. 31 mei 1933 eervol ontslag uit 's lands dienst 13 febr. 1933.³⁸

IIIa. SIMON WILLEM CAMERIK (R.O.N.), geb. Amsterdam 10 febr. 1852,³⁹ ambtenaar Post- en Telegraafdienst 1861-1908, laatst hoofdkantoorchef te Soerabaja 1899-1908, overl. Malang (Malang) 29 jan. 1935,⁴⁰ tr. Semarang 9 mei 1874 WILHELMINA MARIA CHRISTINA MULLER, geb. Semarang 28 maart 1857, overl. Malang (Pasoeroean) 5 mei 1918, dr. van

Loopbaangegevens S.W. Camerik: ambtenaar Post- en Telegraafdienst, leerling-telegrafist 1861, overgeplaatst van het post- en telegraafkantoor te Djokjakarta naar dat te Semarang 1870,⁴¹ telegrafist 3e klasse 1871,⁴² commies 3e klasse op 150 gulden per maand 22 nov. 1873, commies 2e klasse op 220 gulden per maand 20 juni 1875, overgeplaatst van het post- en telegraafkantoor te Semarang naar dat te Soerakarta 1875,⁴³ kantoorchef 4e klasse 1876-1882, commies 1e klasse op 300 gulden per maand 6 febr. 1882 en geplaatst op het post- en telegraafkantoor te Batavia-Weltevreden, vandaar overgeplaatst naar Semarang 1883,⁴⁴ vertrok met echtgenote en vijf kinderen a/b Nederlandsch-Indisch s.s. "Koningin Sophia" van Batavia naar Semarang 1883,⁴⁵ kantoorchef 3e klasse 1885,⁴⁶ kantoorchef 2e klasse op 350 gulden per maand 1890,⁴⁷ kantoorchef 1e klasse op 450 gulden per maand 14 febr. 1893, als kantoorchef belast met het beheer van achtereenvolgens de kantoren te Ngawi (Madioen) 1876-1877, Ambarawa (Semarang) 1877-1879, Salatiga (Semarang) 1879-1882, Madioen 1885-1894, Makasser 1894-1897 en Buitenzorg 1897-1899, m.i.v. 4 mei 1899 hoofdkantoorchef op 600 gulden per maand 23 april 1899 en belast met het beheer van het kantoor te Soerabaja 1899-1908, m.i.v. 17 mei 1908 op verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst 1 april 1908, toegekend een pensioen van 2813 gulden per jaar 6 juni 1908, tijd. ter beschikking van de directeur van Gouvernementsbedrijven om te worden geplaatst op het hoofdbureau van de P.T.T. op een toelage van 350 gulden per maand bovenop zijn pensioen 27 sept. 1910, m.i.v. 2 juli 1913 hiervan ontheven 11 juni 1913, tijd. ter beschikking van de chef van de Dienst der Pestbestrijding op een toelage van 200 gulden per maand bovenop zijn pensioen om werkzaam te zijn op het hoofdbureau van die dienst 17 aug. 1915-1918.⁴⁸

Uit dit huwelijk:

1. JOHANNA WILHELMINA MARIA ELISABETH CAMERIK, geb. Semarang 21 mei 1875,⁴⁹ overl. a/b m.s. "Johan van Oldenbarnevelt" varende op de Indische Oceaan 7°, 25' NB en 71°, 30' OL 9 sept. 1956.⁵⁰
2. GERARDA MARGARETHA CHRISTINA CAMERIK, geb. Semarang 23 nov. 1876,⁵¹ overl. Malang (Pasoeroean) 22 nov. 1915, tr. Soerabaja 8 sept. 1903 PIETER HENDRIK VOGELZANG, geb. Soerabaja 14 maart 1858, ambtenaar post- en telegraafdienst <1878-, laatst kantoorchef 1e klasse te Malang 1907-1914, overl. Batavia 13 sept. 1945,⁵² zn. van Willem Frans Vogelzang en Maria Alida ten Cate en wedr. van Johanna Cornelia du Bois († 1897).

Loopbaangegevens P.H. Vogelzang: ambtenaar post- en telegraafdienst, adjunct-commies -1878, tijd. commies 3e klasse/commies 3e klasse op 150 gulden per maand 16/23 febr. 1878, wegens ziekte twee jaar Europees verlof 12 sept. 1878, commies 3e klasse 30 aug. 1881 (herbenoeming) en geplaatst te Soerakarta, tijd. commies 2e klasse/commies 2e klasse op 220 gulden per maand 22 juli/7 okt. 1882, kantoorchef 4e klasse 1883 en belast met het beheer van het kantoor te Ngawi 1883-1885, overgeplaatst naar Soerakarta 1885, kantoorchef 4e klasse 1887 en belast met het beheer van het kantoor te Soemedang (Preanger Regentschappen) 1887-1890, wegens ziekte eervol ontheven van de betrekking van kantoorchef 4e klasse en overgeplaatst naar Soerabaja 1890, kantoorchef 4e klasse 1890 en belast met het beheer van achtereenvolgens de kantoren te Ngawi (Madioen) 1890-1892 en Toeban (Rembang) 1893-1895, commies 1e klasse op 300 gulden per maand 26 maart 1895, m.i.v. 4 mei 1896 wegens langdurige dienst een jaar Europees verlof 24 maart 1896, commies 1e klasse 1897 (herbenoeming) en geplaatst te Semarang, overgeplaatst naar Padang 1897, kantoorchef 3e klasse en 1898 belast met het beheer van het kantoor te Kota Radja (Atjeh en Onderhorigheden) 1898-1899, eervol daarvan ontheven en overgeplaatst naar

Padang 1899, kantoorchef 1e klasse en belast met het beheer van het kantoor te Benkoelen 1900, m.i.v. 3 juni 1902 hoofdcommies op 350 gulden per maand 1 juni 1902 en blijft belast met het beheer van het kantoor te Benkoelen 1902, wegens intrekking van de betrekking van hoofdcommies m.i.v. 1 aug. 1902 commies 1e klasse met persoonlijke titel van hoofdcommies 27 aug. 1902,⁵³ kantoorchef 2e klasse 1902,⁵⁴ achtereenvolgens belast met het beheer van de kantoren te Djember 1902⁵⁵ en Malang 1905, kantoorchef 1e klasse op 475 gulden per maand 26 juli 1907, blijft belast met het beheer van het kantoor te Malang 1907,⁵⁶ eervol daarvan ontheven en overgeplaatst naar Makassar 1907,⁵⁷ wegens volbrachte dienstdienst eervol ontslag uit 's lands dienst 19 mei 1914, toegekend een pensioen van 2138 gulden per jaar 12 okt. 1914.⁵⁸

3. SIMON WILLEM FREDERIK, volgt IVa.
4. MARGARETHA CHRISTINA CAMERIK, geb. Salatiga (Semarang) 6 dec. 1880,⁵⁹ woonde als weduwe te Bandoeng (mei 1941),⁶⁰ komende vandaar ingeschr. te Rotterdam 9 sept. 1946, aldaar uitgeschr. naar Mataram op Lombok (Bali en Lombok) 26 mei 1948, ingeschr. te 's-Gravenhage 24 jan. 1955, overl. 's-Gravenhage 30 nov. 1960,⁶¹ tr. Soerabaja 22 jan. 1904⁶² MAURITS WILLEM GOLDBACH, geb. Batavia 2 mei 1877,⁶³ chemiker suikeronderneming Soember Kareng (Probolingo) (1901)-1903, chemiker buiten emplooi, wonende te Soerabaja 1903-1905, woonde ald. 1911-1926 en te Bandoeng 1926-†,⁶⁴ overl. Bandoeng 15 febr. 1939,⁶⁵ zn. van Maurits Willem Goldbach en Jeannetta Maria Antonia van den Berg.
5. MARTHIN GERARDUS, volgt IVb.
6. JOHAN FREDERIK, volgt IVc.
7. KAREL LODEWIJK, volgt IVd.
8. ANNA DORINA/ANNA DORINE CAMERIK, geb. Madioen 12 dec. 1887,⁶⁶ komende uit indonesië ingeschr. te Beverwijk 13 aug. 1955, overl. 's-Gravenhage 4 dec. 1966,⁶⁷ tr. Malang (Pasoeroean) 16 nov. 1916 JOHAN CHRISTIAAN AVELING, geb. Semarang 11 sept. 1887, militair O.I.L. 1904-, laatst sergeant infanterie 1906-1912, daarna achtereenvolgens handelsgeëmployeerde en werkzaam volkscredietwezen, laatst beheerder plaatselijk kantoor te Langsa (Atjeh en Onderhorigheden) Algemeene Volkscredietbank, overl. Batavia, Tjikiniziekenhuis 15 nov. 1945 en herbegr. Nederlands ereveld Menteng Pulo te Jakarta,⁶⁸ zn. van Christiaan Wilhelmus Aveling en Henriette Antoinette ten Cate.

Loopbaangegevens J.Ch. Aveling: te Breda m.i.v. 1 juni 1904 vrijwillig geëngageerd als soldaat [infanterie] voor negen jaar bij de koloniale troepen zonder handgeld 31 mei 1904, korporaaltit. 20 febr. 1905, korporaaltit. 13 mei 1905, sergeant 22 sept. 1906, vertrok a/b s.s. "Rembrandt" vanuit Amsterdam naar Nederlandsch-Indië 9 febr. 1907, aankomst te Batavia 18 maart 1907, paspoort met certificaat van goed gedrag in Nederlandsch-Indië toegestaan 25 mei 1912, te Batavia afgegaan 28 mei 1912,⁶⁹ employé fa. Schnitzler & Co., wonende te Batavia 1912-1914 en Klaten (Soerakarta) 1914-1915, daarna werkzaam volkscredietwezen, adjunct-administrateur (Malangse) Afdelingsbank, wonende te Batoe bij Malang (Pasoeroean) 1916-1922,⁷⁰ administrateur Japarase Afdelingsbank,⁷¹ wnd. administrateur⁷² en administrateur Bangilse Afdelingsbank te Bangil (Pasoeroean),⁷³ idem Regentschapsbank ald.,⁷⁴ idem Volksbank te Sibolga (Tapanoeli),⁷⁵ idem Volkscredietbank te Pangkalpinang (Banka),⁷⁶ beheerder plaatselijk kantoor te Langsa (Atjeh en Onderhorigheden) Algemeene Volkscredietbank.⁷⁷

IVa. SIMON WILLEM FREDERIK CAMERIK, geb. Semarang 10 juli 1878,⁷⁸ ambtenaar inkomende en uitgaande rechten en accijnzen 1900-, laatst tijd. wnd. hoofdcontroleur 2e klasse 1923-1926, lid gemeenteraad Medan (Oostkust van Sumatra), overl. a/b schip "Jan Pieterszoon Coen" op

reis naar Nederland ter hoogte van Aden 16 juni 1926,⁷⁹ tr. Soerabaja 26 mei 1906 LOUISE VAN NAERSSSEN, geb. Batavia 22 febr. 1883, vertrok met vijf kinderen a/b s.s. "Tambora" (kapt. N. Huisman) van Rotterdam naar Batavia 11 aug. 1926,⁸⁰ komende uit Indonesië ingeschr. te 's-Gravenhage 31 aug. 1955, overl. Zwollerkerspel (thans gemeente Zwolle) 4 mei 1961, dr. van Frederik van Naerssen en Elisabeth Samuel.⁸¹

Loopbaangegevens S.W.F. Camerik: ambtenaar inkomende en uitgaande rechten en accijnzen, opziener 15 juni 1900-, ambtenaar op 150 gulden per maand 9 okt. 1902, achtereenvolgens commies ter controle te Soerabaja 1902,⁸² verificateur 1905 en ontvanger te Ampenan (Bali en Lombok) 1907,⁸³ alles op 150 gulden per maand, ambtenaar 4e klasse op 175 gulden per maand 22 maart 1908, wegens langdurige dienst m.i.v. 3 april 1911 een jaar Europees verlof 14 jan. 1911, ambtenaar 4e klasse 1912 (herbenoeming) en tewerkgesteld als verificateur te Batavia, overgeplaatst naar Padang (Sumatra's Westkust) 1913, tijd. wnd. ambtenaar 3e klasse op 400 gulden per maand 18 juli 1913, tewerkgesteld als hoofdverificateur en blijft geplaatst te Padang 1913, als hoofdverificateur overgeplaatst naar Belawan (Oostkust van Sumatra) 20 okt. 1913,⁸⁴ m.i.v. 7 april 1914 ambtenaar 3e klasse op 400 gulden per maand 7 april 1914 en tewerkgesteld als hoofdverificateur en blijft geplaatst te Belawan, ontvanger ald. 15 mei 1916,⁸⁵ hoofdverificateur te Soerabaja 23 aug. 1917,⁸⁶ ambtenaar 2e klasse 30 mei 1919,⁸⁷ adjunct-controleur te Soerabaja 1 juli 1919,⁸⁸ controleur ald. 29 sept. 1920,⁸⁹ tijd. wnd. ambtenaar 1e klasse op 900 gulden per maand 19 okt. 1919, tijd. wnd. hoofdcontroleur 2e klasse te Belawan 19 okt. 1923 en 1 febr. 1925,⁹⁰ wegens langdurige dienst m.i.v. 2 juni 1926 een jaar Europees verlof 1925,⁹¹ lid gemeenteraad van Medan, kerkenraadslid Protestantse kerk ald. (bevestigd) 5 juli 1925.⁹²

Uit dit huwelijk:

1. GERARDINE LOUISE CAMERIK, geb. Soerabaja 23 aug. 1907,⁹³ overl. Zeist 28 okt. 2011,⁹⁴ tr. Soerabaja 1 okt. 1929⁹⁵ JOHANNES FRISO FRANCISCUS ROORDA, geb. Utrecht 19 nov. 1892,⁹⁶ particulier -1922, wnd. gezaghebber binnenslands bestuur in het gouvernement Celebes en onderhorigheden, m.i.v. 15 sept. 1926 op verzoek van die betrekking ontheven 1926,⁹⁷ hoofd passerbedrijf,⁹⁸ overl. Tjimahi 29 aug. 1945 en herbegr. Nederlands ereveld Leuwigajah te Cimahi,⁹⁹ zn. van Jan Elizeus Roorda en Johanna Maria Wilhelmina Itzig Heine en gesch. echtg. van Pauline Carolina Elisabeth Stufkens.¹⁰⁰
2. CHRISTINE ELISABETH CAMERIK, geb. Soerabaja 10 dec. 1909, overl. Alkmaar 15 febr. 2007,¹⁰¹ tr. Soerabaja 10 juli 1934¹⁰² JAN GODERT DIBBETS, geb. 's-Gravenhage 28 maart 1904,¹⁰³ ten tijde van de Japanse aanval op Nederlandsch-Indië tweede stuurman Koninklijke Paketvaart Maatschappij, krijgsgevangen gemaakt 14 juli 1944,¹⁰⁴ overl., zn. van Jan Dibbets en Margo van Gaasbeek.
3. WILLEM FREDERIK CAMERIK, geb. Batavia 15 aug. 1912, ten tijde van de Japanse aanval op Nederlandsch-Indië gemobiliseerd als sergeant 2e klasse te Soerabaja, krijgsgevangen gemaakt 22 april 1942, hoofdboekhouder, belastingconsulent, assistent-accountant, komende uit Soerabaja ingeschr. te Zeist 15 jan. 1959, overl. Amsterdam 21 aug. 1988, tr. 1e Soerabaja 19 nov. 1935 (echtsch. ingeschr. 's-Gravenhage 22 jan. 1948)¹⁰⁵ HÉLÈNE GISILLA VARDON, geb. Soerabaja 14 dec. 1913, overl., dr. van, zij hertr. Doeter; tr. 2e Surabaya 1 sept. 1952 HELENE ANGELIEKE VREE, geb. Pekalongan 19 april 1925, overl. Zaanstad 16 juni 1993, dr. van Jacobus Christiaan Herman Vree en Charlotte Hendrika Hes en gesch. echtg. van Victor Albert Beyer.¹⁰⁶ Uit het tweede huwelijk een dochter (geb. 1954).
4. LOUIS CAMERIK, geb. Soerabaja 1 nov. 1920, medisch student, ten tijde van de Japanse aanval op Nederlandsch-Indië gemobiliseerd als militie soldaat der infanterie te Bandoeng (stamboeknr. 18420),

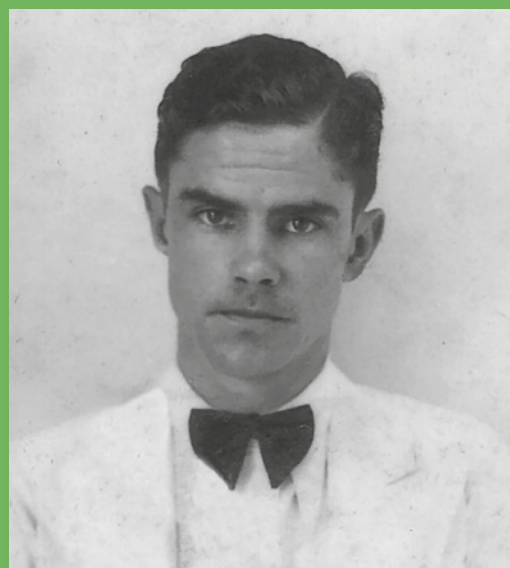
krijgsgevangen gemaakt 8 maart 1942, overl. Fukuoka (Japan), kamp 14 9 juni 1944 (zijn urn bijgezet in het columbarium van het Nederlands ereveld Menteng Pulo te Jakarta.¹⁰⁷

[5]. ERICH CAMERIK, geb. Soerabaja 10 febr. 1922, overl.

IVb. MARTHIN GERARDUS CAMERIK, geb. Batavia 13 okt. 1882,¹⁰⁸ employé suikeronderneming Pohdjedjer bij Modjokerto (Soerabaja) 1903-1906, machinist suikerondernemingen Soekodhono bij Loemadjang (Pasoeroean) 1906-1911 en Sempalwadak bij Malang (Pasoeroean) 1911-1922, employé N.V. de Kawi, Holvast & Co., wonende te Malang (1934, 1938, 1941),¹⁰⁹ komende uit Indonesië ingeschr. te 's-Gravenhage 1 aug. 1951, overl. Zwollerkerspel (thans gem. Zwolle) 20 nov. 1966, tr. Soerabaja 21 maart 1908 ANNA HAIGHTON, geb. Rembang 25 jan. 1889, overl. Zwolle 10 dec. 1970, dr. van Ernst Wilhelm Christian Haighton en Louise Dorothea Christina Veenstra.¹¹⁰

Uit dit huwelijk:

1. SIMON WILLEM CAMERIK, geb. Loemadjang 24 mei 1909 (aangev. 26 mei), komende uit Bandoeng ingeschr. te Sneek 22 jan. 1955, electro-monteur, assistent-leraar technische school, overl. Hengelo 8 aug. 1968, tr. Bandoeng 11 juni 1941 HELENA VAN AALTEN, geb. Semarang 17 mei 1919,¹¹¹ overl. Hengelo 8 dec. 2013, dr. van Abraham van Aalten en inlandse vrouw Siaja en gesch. echtg. van Oscar Christiaan Diephuis.¹¹² Uit dit huwelijk drie zoons en een dochter (geb. 1940-1949).
2. ERNST WILHELM CHRISTIAAN CAMERIK, geb. Malang (Pasoeroean) 31 jan. 1912, ten tijde van de Japanse aanval op Nederlandsch-Indië gemobiliseerd als matroos 1e klasse Marine Geneeskundige Dienst, krijgsgevangen gemaakt 9 maart 1942, verdronken of door de Japanners vermoord na de torpedering van het Japans krijgsgevangenentransport-schip "Suez Maru" bij het eiland Kangean ten oosten van Madoera 29 nov. 1943 (hij rust in een zeemansgraf),¹¹³ tr. MARIE GEORGINE DE RUIJTER DE WILDT, geb. Malang (Pasoeroean) 9 okt. 1914, overl. Amsterdam 21 april 1950, dr. van Jacobus George de Ruyter de Wildt en Jeanne Marie Dahmen, zij hertr. Batavia 16 sept. 1946 René Henri du Bus de Valempré.¹¹⁴ Uit dit huwelijk voor zover bekend een dochter.
3. ANNA GERARDA CAMERIK, geb. Malang 19 april 1914, overl., tr. 's-Gravenhage 3 aug. 1956 IJ.B. VAN DER MEULEN.
4. TADDY CAMERIK, geb. Malang 26 sept. 1916, ten tijde van de Japanse aanval op Nederlandsch-Indië gemobiliseerd als soldaat 1e klasse G.B. (garnizoensbataljon) Oostkust van Sumatra en A.&O. (Atjeh en Onderhorigheden) (stamboeknr. 104616), krijgsgevangen gemaakt 1 april 1942, komende uit Indonesië ingeschr. te Zandvoort 12 sept. 1952, overl. Voorschoten 13 sept. 1992, tr. 1e Medan (Oostkust

Ernst Wilhelm Christiaan Camerik (Bron: OGS).

van Sumatra) 7 jan. 1942 MOINA ELEONORE STADELMANN, geb. Penang (Straits Settlements) 25 dec. 1917, overl. 's-Gravenhage 24 maart 1964,¹¹⁵ dr. van Paul Stadelmann en Blanche Stadelmann; tr. 2e 's-Gravenhage 24 mei 1966 PEGGIJ DE BRUIN, geb. Batavia 8 jan. 1923,¹¹⁶ overl., dr. van en wed./gesch. echtg. van Halewijn.

IVc. JOHAN FREDERIK CAMERIK, geb. Semarang 27 april 1884,¹¹⁷ ambtenaar staatsspoorwegen, laatst hoofdopzichter 1925-1931, overl. Soerabaja 14 aug. 1940,¹¹⁸ tr. Klaten (Soerakarta) 14 juli 1911 CATHARINA AMALIA LAURA VON WINCKELMANN, geb. Klaten (Soerakarta) 2 febr. 1888,¹¹⁹ komende uit Indonesië ingeschr. te 's-Gravenhage 27 mei 1950, overl. 's-Gravenhage 14 sept. 1957, dr. van Frans Eduard Theodoor von Winkelmann en Charlotta Paulina Portier.¹²⁰

Loopbaangegevens J.F. Camerik: ambtenaar staatsspoorwegen op Java en Madoera, werkbaas -1906, onderopzichter 3e klasse 1906,¹²¹ onderopzichter 2e klasse 25 april 1907,¹²² onderopzichter 1e klasse 24 febr. 1914,¹²³ hoofdopzichter 1 febr. 1925,¹²⁴ m.i.v. 28 dec. 1931¹²⁵ op verzoek wegens volbrachte diensttijd eervol ontslag uit 's lands dienst 1931, woonde te Madioen 1904-1906, Grompol (Soerakarta) 1906-1907, Ngoenoet (Kediri) 1907-1908, Taloen bij Wlingi (Kediri) 1908-1911, Kertosono (Kediri) 1911-1912, Malang (Pasoeroean) 1912-1913, Batavia 1913-1914, Rangkasbetoeng (Bantam) 1914-1916, Padalarang (Preanger Regentschappen) 1916-1919, Tjiandjoer (Preanger Regentschappen) 1919-1922, Tasikmelaja (Preanger Regentschappen) 1922-1923, Meester Cornelis 1923-(1934) en Batavia (1938).¹²⁶

Uit dit huwelijk:¹²⁷

1. WALTER IDO CAMERIK, geb. Malang 3 (aangev. 4) juli 1912, ten tijde van de Japanse aanval op Nederlandsch-Indië gemobiliseerd als sergeant 1e klasse-apothekersassistent militaire apotheek te Bandoeng (stamboeknr. 96513), krijgsgevangen gemaakt 8 maart 1942,¹²⁸ overl. 's-Gravenhage 17 maart 2007, tr. 1e Djokjakarta 15 april 1941 (echtsch. ingeschr. Balikpapan (Zuider- en Oosterafdeling van Borneo) 29 mei 1947) HELENA AUGUSTINA BURGEMEESTRE, geb. Pekalongan 13 dec. 1918, overl. Rijswijk (ZH) 8 nov. 2012, dr. van Charles Luciën Burgemeestre en Mathilde Metzelaar, zij hertr. Bandoeng 8 april 1948 Louis Ferdinand Seijdel;¹²⁹ tr. 2e Paramaribo 17 juli 1956 ASTRID CAROLINE ADOLPHINE MARIA JANSEN,¹³⁰ geb. Palembang 3 jan. 1933,¹³¹ dr. van Adolf Henri Victor Jansen en Carolina Wilhelmina ten Voorden. Uit het eerste huwelijk een dochter. Uit het tweede huwelijk (ten minste) twee dochters.
2. HUGO EDO CAMERIK, geb. Soerabaja 10 aug. 1913, ambtenaar 4e klasse (1938) en ambtenaar 3e klasse (1941) in- en uitvoerrechten en accijnzen, wonende te Makassar (Celebes en Onderhorigheden),¹³² ten tijde van de Japanse aanval op Nederlandsch-Indië gemobiliseerd als militiesoldaat, vermeld op de Erelijst van gevallen 1940-1945, drager Mobilisatie-Oorlogskruis,¹³³ gesneuveld in de Tjambastelling bij Mario (Zuid-Celebes) 28 febr. 1942 en herbegr. Nederlands ereveld Candi te Semarang.¹³⁴
3. JOHAN EDUARD WILHELM CAMERIK, geb. Rangkasbetoeng Bantam 6 aug. 1915,¹³⁵ werktuigkundige, ten tijde van de Japanse aanval op Nederlandsch-Indië gemobiliseerd als militiesoldaat 2e klasse der militair diergeneeskundige dienst te Tjimahi, krijgsgevangen gemaakt 8 maart 1942,¹³⁶ overl. Leidschendam-Voorburg 18 dec. 2004, tr. 1e Morotai (Molukken) 20 maart 1946 (echtsch. ingeschr. 's-Gravenhage 16 mei 1962) SOPHIA JACOBA BARTELS, geb. Kotaradja (Atjeh en Onderhorigheden) 9 nov. 1926, overl., dr. van

Lodewijk Alexander Bartels en Maria Cato Tumbel; tr. 2e Curaçao (Nederlandse Antillen) 3 aug. 1962 REGINA ALEIDA TER LAAG, geb. Pladjoe 19 juli 1929, overl., dr. van Johan Constant ter Laag en Wilhelmina Carolina Juliana Koning. Uit het eerste huwelijk een dochter (geb. 1947) en twee zonen (geb. 1949 en 1953).¹³⁷

4. EDITH FEDORINE CAMERIK, geb. Padalarang (Preanger Regentschap-
pen) 14 nov. 1918, overl.

IVd. KAREL LODEWIJK CAMERIK, geb. Semarang 27 juli 1885,¹³⁸ ambte-
naar in- en uitvoerrechten in Nederlandsch-Indië <1907-1933, laatst
hoofdcontroleur 1e klasse 1933-1933, komende uit Nederlandsch-Indië
ingeschr. te Zeist 20 juni 1934, ambtenaar Centraal Bureau voor de
Statistiek, overl. 's-Gravenhage 16 april 1953, tr. Leiden 23 jan. 1922
JANSJE WILHELMINA VAN WELZEN, geb. Leiden 11 sept. 1891, overl. (na
haar echtgenoot), dr. van Johannes van Welzen en Martha Teske.¹³⁹

Loopbaangegevens K.L. Camerik: ambtenaar in- en uitvoerrechten en accijnzen, op-
ziener op 75 gulden per maand -1907, idem op 90 gulden per maand en overgeplaatst
van Semarang naar Ratah Totok (Menado) 1907, tijd. wnd. tijd. ambtenaar 4e klasse
op 175 gulden per maand 11 juni 1910, ontvanger achtereenvolgens te Donggala op
de noordwestkust van Celebes aan de baai van Paloe (Menado) 1910-1913 en Pa-
kanbaroe (Oostkust van Sumatra) 1913-1915, verificateur te Belawan (Oostkust van
Sumatra) 1915, ambtenaar 4e klasse op 175 gulden per maand 23 juni 1916 en blijft
verificateur te Belawan, commies op het hoofdkantoor 1917-1919,¹⁴⁰ verificateur te
Soerabaja 1919-1919, tijd. wnd. tijdelijk ambtenaar 3e klasse en [m.i.v. 1 juli 1919]¹⁴¹
tewerkgesteld als hoofdverificateur en blijft te Soerabaja geplaatst 30 mei 1919, amb-
tenaar 3e klasse 12 aug. 1919, wegens langdurige dienst een jaar Europees verlof 23
aug. 1920, hoofdverificateur te Makasser (Celebes en Onderhorigheden) 1922-1924,
overgeplaatst naar Bandjermasin 1924, m.i.v. 4 aug. 1926 tijd. wnd. ambtenaar 1e
klasse op 800 gulden per maand 2 juli 1926, controleur te Soerabaja 1926-1928, m.i.v.
2 juli 1928 wegens zesjarige dienst acht maanden Europees verlof 1928, (tijdens zijn
verlof benoemd tot) ambtenaar 1e klasse 1928, wegens ziekte zijn verlof vier maal ver-
lengd met resp. drie, zes, zes en zes maanden, controleur te Soerabaja 1931-, m.i.v. 3
juni 1932 hoofdcontroleur op 925 gulden per maand 7 mei 1932 en tewerkgesteld als
eeraanwezend ambtenaar, tevens hoofd afdeling VI te Palembang 1932, m.i.v. 29
mei 1933 wnd. hoofdcontroleur 1e klasse op 1100 gulden per maand 10 mei 1933 en
tewerkgesteld als eeraanwezend ambtenaar, tevens hoofd afdeling IX te Makasser
26 mei 1933, hoofdcontroleur 1e klasse 20 juli 1933, m.i.v. 30 nov. 1933 op verzoek
eervol ontslag uit 's lands dienst 8 nov. 1933.¹⁴²

Uit dit huwelijk:

1. WILHELMINE MARIE LOUISE CAMERIK, geb. Makasser 29 aug. 1922,
overl.
2. ELSE MARTHA CAMERIK, geb. Makasser 13 juni 1924, komende uit
Nederlandsch-Indië ingeschr. te Zeist 20 juni 1934, overl. Cortona
(Arezzo, Toscane, Italië) 22 april 1987, tr. 's-Gravenhage 17 juli
1953 (echtsch. ingeschr. ald. 11 aug. 1961) FRANS JOSEPH DOVEREN,
geb. Schaesberg 29 nov. 1917, overl. Tilburg 20 juli 1987, zn. van
Johan Joseph Doveren en Anna Barbara Vreuls, hij hertr. Maria
Antonia Bakker.¹⁴³

IIIb. JOHAN CAMERIK, geb. Semarang 17 okt. 1883, chauffeur (13 nov.
1919), overl. Semarang 12 mei 1939, tr. Semarang 27 dec. 1934¹⁴⁴
inlandse vrouw JOHANNA KAWI.

Zijn erkende zoon (ex *matre* inlandse vrouw KARIJEM):

1. ALBERT CAMERIK, geb. 22 maart 1913 en aangeg. en erk. Sema-
rang 13 nov. 1919,¹⁴⁵ overl.

- ¹ BS Zutphen, Overlijdensregister 1844, aktenr. 126, d.d. 30-04-1844.
- ² Stamboekinschrijving Simon Gerardus Camerik, Controleboeken officieren, inv. nr. 2, fol. 528 (scan 254). NB: zijn geboorteplaats en -datum en de namen van zijn ouders zijn eveneens aan deze bron ontleend.
- ³ BS Semarang, Overlijdensregister 1897, aktenr. 60, d.d. -- (LDS-filmnr. 1357802) (<https://www.genealogieonline.nl/indische-genealogie/l27578.php>) (met inhoudsweergave van de akte; gezien 04-12-2022).
- ⁴ BS Zutphen, Trouwregister 1849, aktenr. 77. Vader van de bruidegom overleden en de moeder 'afwezend'. De bruidegom geassisteerd door zijn voogd Bernardus Johannes Hiddink, grutter, en toeziend voogd Albert Addink, kantoorbediende, beiden wonende te Zutphen en in hun hoedanigheden benoemd bij vonnis van de kantonrechter te Zutphen, d.d. 28-05-1844.
- ⁵ BS Zutphen, Geboorteregister 1828, aktenr. 247, d.d. 23-08-1828.
- ⁶ Zie ook trouwbericht in: *De Locomotief*, 18-11-1873.
- ⁷ Zie ook overlijdensbericht in: *De Locomotief*, 21-01-1879 (25 jaar oud).
- ⁸ BS Semarang, Trouwregister 1879, aktenr. 17, d.d. -- (LDS-filmnr. 1357800) (<https://www.genealogieonline.nl/indische-genealogie/l27578.php>) (gezien 04-12-2022). Zie ook trouwbericht in: *De Locomotief*, 31-05-1879.
- ⁹ Haar geboorte in de opgaven BS (www.roosjeroos.nl) niet aangetroffen.
- ¹⁰ BS Semarang, Overlijdensregister 1899, aktenr. 48, d.d. -- (LDS-filmnr. 1357802) (<https://www.genealogieonline.nl/indische-genealogie/l19717.php>) (gezien 04-12-2022). Zie ook overlijdensbericht in: *De Locomotief*, 26-06-1899 (48 jaar oud).
- ¹¹ Stamboekinschrijving Simon Willem Camerik, Suppletiefolio's, inv.nr. 128, fol. 8137 (scan 60). NB: zijn geboorteplaats en -datum zijn eveneens aan deze bron ontleend.
- ¹² *Naamlijst*, 1863-1873.
- ¹³ *Naamlijst*, 1863-1870.
- ¹⁴ *RA*, 1870, pag. 209.
- ¹⁵ *Javasche Courant*, 10-05-1870. Twee nieuwe tweede luitenants aldaar benoemd op 7 mei 1870 (zie: *RA*, 1871, pag. 231).
- ¹⁶ BS Amsterdam, Geboorteregister 1850, deel 3, aktenr. --, d.d. 05-06-1850, fol. 181 (scan 184).
- ¹⁷ Zie ook de opgaven van geboorten in: *De Locomotief*, 14-08-1874.
- ¹⁸ Zie ook geboortebericht in: *De Locomotief*, 06-09-1876.
- ¹⁹ *Adresboek*, 1904-1915.
- ²⁰ BS Semarang, Trouwregister 1903, aktenr. 47, d.d. -- (LDS-filmnr. --); BS Semarang, Overlijdensregister 1915, aktenr. 102, d.d. -- (LDS-filmnr. 1357809). (<https://www.genealogieonline.nl/en/indische-genealogie/l26361.php>) (gezien 27-08-2022).
- ²¹ BS Semarang, Geboorteregister 1880, aktenr. 17, d.d. 04-02-1880 (LDS-filmnr. 1357798) (<https://www.genealogieonline.nl/indische-genealogie/l19715.php>) (met inhoudsweergave van de akte; gezien 04-12-2022),
- ²² Overlijdensbericht in: *Het Nieuws van den Dag voor Nederlandsch-Indië*, 22-03-1922 (Jet Camerik, vrouw en moeder van W.Th. Keijser en kinderen). Het overlijdensbericht vermeldt dat zij 'gisterenavond om 9 uur' overleed en is gedagtekend Kwitang 16, 22 maart 1922.
Op <https://www.genealogieonline.nl/indische-genealogie/l19715.php> wordt onder dankzegging aan Yolanda Breunesse opgegeven dat zij overleed te Batavia op 3 maart 1922 (gezien 04-12-2022).
- ²³ Opgaven BS in: *Naamlijst*, 1881, pag. 255. Tegelijk werd erkend Jacobus Bouwmeester, geb. 10 april 1878.
- ²⁴ BS Semarang, Trouwregister 1914, aktenr. 10, d.d. -- (LDS-filmnr. 1357781) (<https://www.genealogieonline.nl/indische-genealogie/l7985.php>) (inhoud akte niet weergegeven; gezien 04-12-2022).
- ²⁵ *Adresboek*, 1923; 1924-1925; 1926...1932; 1934.
- ²⁶ BS Tilburg, Overlijdensregister 1952; Persoonskaart Wijnand Theodore Keijser.
- ²⁷ Bericht van ondertrouw met aankondiging huwelijksdatum in: *Het Nieuws van den Dag voor Nederlandsch-Indië*, 28-05-1923.
- ²⁸ Stamboekinschrijving H. Bouwmeester, Burgerlijke ambtenaren, inv.nr. 926, fol. 352 (scan 179).
- ²⁹ *Adresboek*, 1908-1922; 1923...1930; 1932, 1934.
- ³⁰ Zie ook de opgaven van de burgerlijke stand te Semarang over de periode 30 sept. t/m 10 okt. 1881 in: *De Locomotief*, 12-10-1881.
- ³¹ Opgaven BS in: *Adresboek*, 1904, pag. 113 (eerste bijregister; voornaam Gerard);

- BS Semarang, Bijregister van overlijden (overledenen in het militair hospitaal) 1902, aktenr. 15, d.d. -- (voornamen Gerard Adrianus) (LDS-filmnr. 1357808) (<https://www.genealogieonline.nl/indische-genealogie/l32099.php>) (gezien 04-12-2022). Zie ook de opgaven van de burgerlijke stand te Semarang van 28 juli tot en met 3 augustus 1902 in: *De Locomotief*, 04-08-1902 (G. Camerik – m, oud 21 jaar).
- 32 Zie ook de opgaven van de burgerlijke stand te Semarang over de periode 10 t/m 16 juli 1885 in: *De Locomotief*, 17 juli 1885.
- 33 Ged. ald. (r.k.) 3 jan. 1898. Bron: Doopregister 1898 St. Josephkerk te Semarang (<https://www.genealogieonline.nl/indische-genealogie/l22507.php>) (gezien 04-12-2022).
- 34 Overlijdensbericht in: *De Locomotief*, 04-11-1918. Haar overlijden in de opgaven BS (www.roosjeroos.nl) niet aangetroffen.
- 35 BS Semarang, Trouwregister 1904, aktenr. 34, d.d. -- (LDS-filmnr. 1357803) (<https://www.genealogieonline.nl/indische-genealogie/l22507.php>) (gezien 04-12-2022).
- 36 Bron, genoemd in de volgende noot (voor de erkenningsdatum geen bronvermelding opgenomen). Zijn geboorte/erkenning in: *Naamlijst*, 1881, pag. 255 (met voornaam Jacobus, echter zonder vermelding erkenningsdatum).
- 37 L.M. van der Hoeven m.m.v. Mr. A. Doeve, 'Het Indische geslacht Doeve en Drog-nat Doeve', *DIN*, 2003, pag. 49-102, ald. pag. 54.
- 38 Stamboekinschrijving Jacobus Gerardus Bouwmeester, Burgerlijke ambtenaren, inv.nr. 936, fol. 341 (scan 173) en fol. 814 (scan 403). NB: zijn overlijdensplaats en -datum eveneens aan deze bron ontleend.
- 39 BS Amsterdam, Geboorteregister 1852 (deel 1), aktenr. --, d.d. 11-02-1852, fol. 163 (scan 166). Zie ook zijn grafschrift in: *GHG* 3, pag. 305.
- 40 BS Malang, Overlijdensregister 1935, aktenr. 13, d.d. -- (geb. Amsterdam, 83 jaar oud) (LDS-filmnr. 1357951/www.roosjeroos.nl).
- 41 *De Locomotief*, 12-04-1870.
- 42 Zie ook: *Java-Bode*, 04-03-1871.
- 43 *De Locomotief*, 03-08-1875.
- 44 *De Locomotief*, 26-07-1883.
- 45 *Java-Bode*, 30-07-1883.
- 46 Zie ook: *Bataviaasch Handelsblad*, 15-10-1885.
- 47 Zie ook: *Java-Bode*, 03-10-1890.
- 48 Stamboekinschrijving S.W. Camerik, Burgerlijke ambtenaren, inv.nr. 907, fol. 76 (scan 43) en inv.nr. 927, fol. 639 (scan 329). Zijn tewerkstelling op het hoofdbureau van de Dienst der Pestbestrijding voor het laatst vermeld in *RA-II*, 1918, pag. 394. Zijn stamboekinschrijving (inv.nr. 907) begint met de aantekening dat hij blijkens de *Javasche Courant*, 1861, nr. 10 werd benoemd tot leerling-telegrafist. Hij was toen 9 jaar! oud, wat toch wel erg jong is. Mogelijk heeft deze aantekening betrekking op een andere S.W. Camerik. Maar op wie dan?
- 49 Zie ook de trouw-, geboorte- en sterfteberichten in: *De Locomotief*, 29-05-1875.
- 50 BS 's-Gravenhage, Overlijdensregister 1956, aktenr. B2031, d.d. 09-10-1956.
- 51 Geboortebericht in: *De Locomotief*, 25-11-1876. Haar geboorte in de opgaven BS (www.roosjeroos.nl) niet aangetroffen.
- 52 Geboortebericht in: *Java-Bode*, 20-03-1858; BS Batavia, Bijzonder register van overlijden 1946, akte 624, d.d. -- (87 jaar oud) (LDS-filmnr. 1603554/www.roosjeroos.nl).
- 53 Zie ook: *Bataviaasch Nieuwsblad*, 28-08-1902.
- 54 Zie ook: *Bataviaasch Nieuwsblad*, 30-10-1902.
- 55 *Bataviaasch Nieuwsblad*, 04-12-1902.
- 56 *De Locomotief*, 10-10-1907.
- 57 *De Locomotief*, 14-10-1907.
- 58 Stamboekinschrijving P.H. Vogelzang, Burgerlijke ambtenaren, inv.nr. 916, fol. 76 en 536 (scans 42 en 278).
- 59 Geboortebericht in: *De Locomotief*, 07-12-1880.
- 60 *Adresboek van Bandoeng*, mei 1941 (zij woonde Nijlandweg 048) (<https://www.indopedia.nl/articles.php?lng=nl&pg=8154&tconfig=%7C0>).
- 61 BS 's-Gravenhage, Overlijdensregister 1960, aktenr. A2420, d.d. 02-12-1960; Persoonskaart Margaretha Christina Camerik, met vermelding van huwelijksplaats en -datum Soerabaja 25 jan. 1903.
- 62 Opgaven BS in: *Adresboek*, 1905, pag. 14.
- 63 Zie ook: 'Trouw-, Geboorte- en Doodberichten van 2 t/m 7 mei 1877' in: *Bataviaasch Handelsblad*, 07-05-1877.
- 64 *Adresboek*, 1901...1903; 1904-1905; 1912-1926; 1927...1938.

65 Persoonskaart Margaretha Christina Camerik.
66 Zie ook de Indische familieberichten in: *Sumatra-Courant*, 31-12-1887.
67 BS 's-Gravenhage, Overlijdensregister 1966, aktenr. A2680, d.d. 05-12-1966.
68 OGS; OGS-PD, Persoonsdossier Johan Christiaan Aveling.
69 Stamboekinschrijving Johan Christiaan Aveling, Suppletiefolio's, inv.nr. 268, folio-
nr. 42053 (scan 64).
70 *Adresboek*, 1913-1914; 1915; 1917-1922.
71 RA-II, 1923, pag. 317.
72 RA-II, 1924, pag. 332; 1925, pag. 333; 1926, pag. 334.
73 RA-II, 1927, pag. 409; 1928, pag. 421; 1929, pag. 425.
74 RA-II, 1930, pag. 449.
75 RA-II, 1932, pag. 474.
76 RA-II, 1934, pag. 447.
77 RA-II, 1936, pag. 309; 1937, pag. 310.
78 Geboortebericht in: *De Locomotief*, 12-07-1878.
79 Bron genoemd in noot 91; Persoonskaart echtgenote.
80 *De Indische Courant*, 08-09-1926. De passagierslijst vermeldde: 'Mevrouw Camerik en 3 k[inderen], Mej. Camerik, Mejuffr. Camerik.' De beide mejuffrouwen zullen de oudste twee dochters zijn geweest.
81 Persoonskaart Louise van Naerssen.
82 Zie ook: *Het Nieuws van den Dag voor Nederlandsch-Indië*, 20-10-1902.
83 Zie ook: *De Locomotief*, 29-07-1907 (vermelding dat zijn bezoldiging 200 gulden per maand bedroeg).
84 RA-II, 1916, pag. 685.
85 RA-II, 1917, pag. 705.
86 RA-II, 1919, pag. 734.
87 RA-II, 1920, pag. 771.
88 RA-II, 1920, pag. 765.
89 RA-II, 1923, pag. 760.
90 RA-II, 1926, pag. 762.
91 Stamboekinschrijving S.W.F. Camerik, Burgerlijke ambtenaren, inv.nr. 929, fol. 11 (scan 7).
92 *De Sumatra Post*, 03-07-1925.
93 Geboortebericht in: *Soerabaiasch-Handelsblad*, 24-08-1907.
94 www.online-familieberichten.nl.
95 BS Soerabaja, Trouwregister 1929, aktenr. 206, d.d. -- (geen vermelding ouders of andere info) (LDS-filmnr. 1357838/www.roosjeroos.nl).
96 BS Utrecht, Geboorteregister 1892, aktenr. 2735, d.d. 21-11-1892.
97 Stamkaart Johannes Friso Franciscus Roorda.
98 OGS.
99 Ibidem.
100 Zij hertr. Batavia 11 april 1927 (BS Batavia, Trouwregister 1927, aktenr. --, d.d. -- (LDS-filmnr. 1208811/www.roosjeroos.nl) Thomas Teffer.
101 www.online-familieberichten.nl.
102 BS Soerabaja, Trouwregister 1934, aktenr. 139, d.d. -- (geen vermelding namen ouders) (LDS-filmnr. 1357838/www.roosjeroos.nl).
103 BS 's-Gravenhage, Geboorteregister 1904, aktenr. 1626, d.d. 29-03-1904.
104 Interneringskaart Jan Godert Dibbets.
105 Persoonskaart Willem Frederik Camerik; Interneringskaart Willem Frederik Camerik; BS Soerabaja, Trouwregister 1935, aktenr. 264, d.d. 19-11-1935 (namen ouders niet vermeld) (LDS-filmnr. 1357838/www.roosjeroos.nl).
106 Persoonskaarten Willem Frederik Camerik en Helene Angelieke Vree.
107 Interneringskaart Louis Camerik; BS Batavia, Bijzonder register van overlijden 1949, aktenr. 1168, d.d. -- (LDS-filmnr. 1603556/www.roosjeroos.nl); OGS.
108 Geboortebericht in: *De Locomotief*, 16-10-1882.
109 *Adresboek*, 1904-1906; 1907-1911; 1912-1922; 1934...1941.
110 Persoonskaarten Marthin Gerardus Camerik en Anna Haighton.
111 Persoonskaart Simon Willem Camerik.
112 Oscar Christiaan Diephuis, tr. [Bandoeng] 23 okt. 1935 Helena van Aalten (BS van Bandoeng van 14 t/m 24 okt. in: *Bataviaasch Nieuwsblad*, 26-10-1935; Bericht van ondertrouw met aankondiging huwelijksdatum in: *Algemeen Handelsblad voor Nederlandsch-Indië*, 14-10-1935). Zij gingen in ondertrouw te Soekamiskin/Indisch Bronbeek (twee wijken van Bandoeng). Hij hertr. Louisa Martens (blijkens zijn overlijdensakte te 's-Gravenhage).

- 113 Interneringskaart Ernst Wilhelm Camerik; OGS; zie verder: <https://www.japansekwijdsgevangenkampen.nl/Suez%20Maru.htm>
- 114 Persoonskaart Marie Georgine de Ruyter de Wildt; Trouwbericht in: *Het Dagblad*, 17-09-1946; BS 's-Gravenhage, Overlijdensregister 1950, aktenr. A841, d.d. 28 april 1950 (in deze akte werd opgetekend dat uit het overlijdensregister van Amsterdam blijkt dat zij aldaar was overleden op 21 april 1950).
- 115 BS 's-Gravenhage, Overlijdensregister 1964, aktenr. A721, d.d. 26-03-1964.
- 116 Persoonskaarten Taddy Camerik en Moina Eleonore Stadelmann; Interneringskaart Taddy Camerik. Geboorte Taddy Camerik niet vermeld in de opgaven BS (www.roosjeroos.nl).
- 117 Zie ook geboortebericht in: *De Locomotief*, 29-04-1884.
- 118 BS Soerabaja, Overlijdensregister 1940, aktenr. 143, d.d. -- (56 jaar oud, vermelding namen ouders en echtgenote) (LDS-filmnr. 1357859/www.roosjeroos.nl).
- 119 *Naamlijst*, 1889, pag. 327 (Catharina Amalia Laura).
- 120 Roel de Neve, 'De Indische familie Von Winckelmann', *DIN*, 2013, pag. 85-116, ald. pag. 97.
- 121 *Soerabaiasch-Handelsblad*, 21-02-1906.
- 122 *RA-II*, 1909, pag. 588.
- 123 *RA-II*, 1928, pag. 649; in de adresboeken vermeld als onderopzichter 2e klasse (1908-1911), onderopzichter (1912) en onderopzichter 1e klasse (1913-1927, 1929-1930); er is van hem geen stamkaart.
- 124 *RA-II*, 1928, pag. 649.
- 125 *De Indische Courant*, 19-11-1931.
- 126 *Adresboek*, 1905-1906; 1907; 1908; 1909-1911; 1912; 1913; 1914; 1915-1916; 1917-1919; 1920-1922; 1923; 1924...1934; 1938.
- 127 Gezinskaart Johan Frederik Camerik, Bevolkingsregister 's-Gravenhage 1913-1939 (met vermelding van kinderen 1-4).
- 128 Interneringskaart Walter Indo Camerik.
- 129 R.G. de Neve, 'Genealogie van de familie Burgemeestre (jongste staak)', *DIN*, 2016, pag. 7-97, ald. pag. 77-78.
- 130 Ibidem.
- 131 CBG, Collectie familieadvertenties (*sub voce* Jansen).
- 132 *Adresboek*, 1938, 1941.
- 133 OGS.
- 134 Ibidem. Hij was vermoedelijk ongehuwd.
- 135 Opgaven BS in: *Adresboek*, 1916, pag. 205; Interneringskaart Johan Eduard Wilhelm Camerik. Bron genoemd in noot 127 vermeldt echter als zijn geboortedatum 4 juli 1915.
- 136 Interneringskaart Johan Eduard Wilhelm Camerik.
- 137 Persoonslijst Johan Eduard Wilhelm Camerik; Bevolkingsregister 's-Gravenhage, Gezinskaart Lodewijk Alexander Bartels; Idem, Gezinskaart Johan Constant ter Laag.
- 138 Zie ook de opgaven van de burgerlijke stand te Semarang over de periode 24 t/m 30 juli 1885 in: *De Locomotief*, 31-07-1885.
- 139 BS 's-Gravenhage, Overlijdensregister 1953, aktenr. B881, d.d. 18-04-1953; BS Leiden, Trouwregister 1922, aktenr. 28, d.d. 23-01-1922; BS Leiden, Geboorteregister 1891, aktenr. 1074, d.d. 12-09-1891; Persoonskaart Karel Lodewijk Camerik.
- 140 *RA-II*, 1918, pag. 669 (eerste vermelding); *RA-II*, 1919, pag. 699 (laatste vermelding).
- 141 *RA-II*, 1920, pag. 765.
- 142 Stamboekinschrijving K.L. Camerik, Burgerlijke ambtenaren, inv.nr. 931, fol. 701 (scan 359) en (vervolg op) fol. 372 (scan 189).
- 143 Persoonskaart Else Martha Camerik; CBG, Collectie familieadvertenties (*sub voce* Doveren); www.online-begraafplaatsen.nl.
- 144 BS Semarang, Geboorteregister 1883, aktenr. 126, d.d. 17-10-1883 (LDS-filmnr. 1357798) (met inhoudsweergave van de akte); Overlijdensregister 1939, aktenr. 59, d.d. -- (LDS-filmnr. 1357783); en Trouwregister 1934, aktenr. 111, d.d. -- (LDS-filmnr. --) (<https://www.genealogieonline.nl/indische-genealogie/120561.php>) (gezien 04-12-2022); SAA, Archiefkaart Johanna Kawi.
- 145 BS Semarang, Geboorteregister 1919, aktenr. 7, d.d. 13-11-1919 (LDS-filmnr. --) (<https://www.genealogieonline.nl/indische-genealogie/127787.php>) (met inhoudsweergave van de geboorteakte; gezien 28-08-2022). De moeder heette Karijem. Op dezelfde pagina wordt echter ook inlandse vrouw Kawi als moeder genoemd. Johan Camerik zou met Kawi, behalve Albert, nog twee kinderen hebben gehad, waarvan de namen om privacyredenen niet zijn genoemd.

DNA en oude migraties naar Australië en Indonesië

Wim Penninx

Y-dna onderzoek in Zuidoost-Azië

Het menselijk DNA heeft ruim drie miljard posities en is voor vrijwel iedereen gelijk. Per generatie doen zich op zo'n zestig willekeurige plaatsen op het DNA wijzigingen (mutaties) voor. Elke ouder geeft de helft van zijn/haar DNA door aan zijn/haar kinderen. Zo zijn mutaties die bijvoorbeeld 50.000 jaar geleden bij een voorouder plaatsvonden, terug te vinden in het DNA van hedendaagse afstammelingen.

Via het Y-chromosoom dat vaders doorgeven aan hun zonen valt de mannelijke afstammingslijn te reconstrueren. Dit wordt gedaan door de eigenschappen van de huidige bewoners (DNA met mutaties en woonplaatsen) te vergelijken met elkaar en met de eigenschappen van oude menselijke resten (DNA met mutaties, ouderdom en vindplaatsen) die de tijd goed hebben doorstaan.

In 2021 en 2022 verschenen de resultaten van diverse DNA-onderzoeken waarin de mutaties van een groot aantal bewoners uit de regio Australië-Indonesië nauwkeurig zijn gemeten. Hierdoor is nu meer bekend geworden over de geschiedenis van de vroege en latere bewoners van dit gebied en over de migratieroutes in de prehistorie. Natuurlijk zijn er ook nog onzekerheden, maar komende jaren zal verder onderzoek hopelijk meer duidelijkheid verschaffen.

De oudste bewoners

De mensen die Zuidoost-Azië (Indonesië en Australië) als eersten bevolkten, arriveerden ongeveer 50.000 jaar geleden vanuit Afrika via Azië. Het zeewaterniveau lag toen ongeveer 100 meter lager dan nu. Nieuw-Guinea en Australië vormden daardoor een aaneengesloten gebied (wetenschappers noemen deze landmassa Sahul). Ook Java, Borneo, Sumatra en Maleisië waren nog niet door water van elkaar gescheiden en vormden een groot subcontinent (wetenschappelijke naam Sunda). De eenvoudigste route om vanuit Azië via Sunda in Sahul terecht te komen, liep via Celebes en de Molukse eilanden.

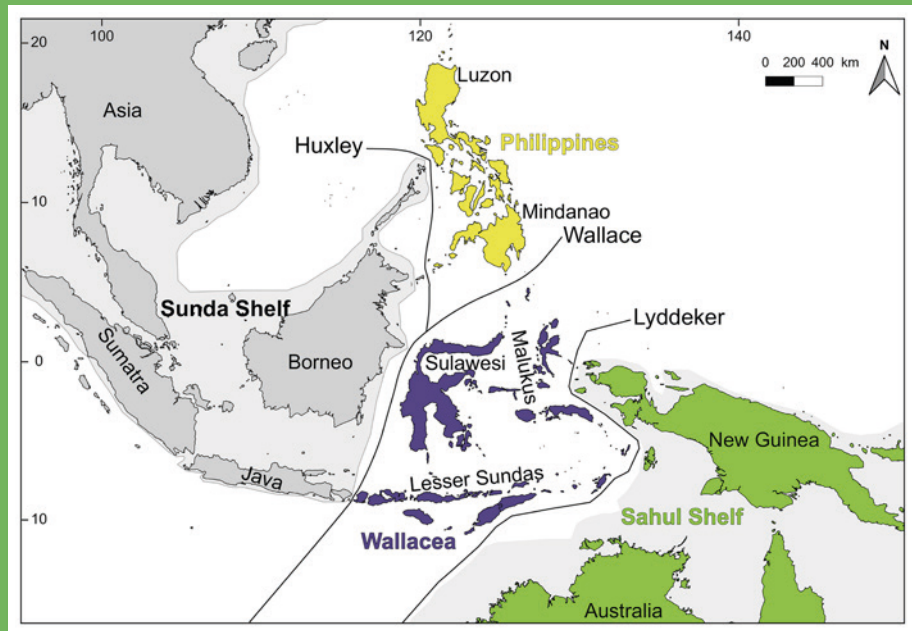

Een tekening, voorstellende een jachtafereel, gevonden in een grot op Borneo en waarvan wetenschappers schatten dat zij 43.900 jaar geleden werd gemaakt. Dit prehistorische kunstwerk is daarmee een van de oudste grottekeningen ter wereld.

Door de zeespiegelstijging na de laatste ijstijd (die ongeveer 14.000 jaar geleden eindigde) werden landmassa's en bewoners uiteindelijk van elkaar gescheiden. Hierdoor kregen de verschillende geïsoleerd geraakte bevolkingsgroepen als gevolg van DNA-mutaties elk hun eigen specifieke DNA-kenmerken.

DNA-regio's

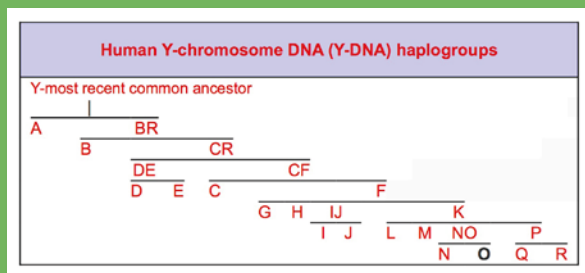
Wetenschappers onderscheiden met betrekking tot de oude bewoners van Zuidoost-Azië en Australië drie 'DNA-regio's'. Genoemd werden al de landmassa's Sunda en Sahul. De derde regio wordt gevormd door het tussenliggende eilandengebied dat men in het Engels aanduidt als de Wallacean Islands. Het betreft met name Celebes, de Molukse eilanden en de oostelijk van Java gelegen eilanden, waaronder Flores, Soemba en Timor.

Kaart met Sunda, de Wallacean Islands en Sahul.

Een grote familie

Feitelijk zijn alle mensen via het Y-chromosoom met elkaar verbonden en is elk mens een afstammeling van de Y-chromosomale Adam (onze meest recentelijke gezamenlijke voorvader). Zijn nakomelingen zijn verdeeld over haplogroepen (de oudste afstammingslijnen, in Engelstalige literatuur vaak aangeduid als major branches), die enorm grote gebieden en populaties bestrijken. Haplogroepen vertakten zich steeds verder en naarmate het heden dichterbij komt, ontstaan er vertakkingen die zich steeds specifieker op een bepaald gebied of populatie toespitsen. Haplogroepen en takken onderscheiden zich van elkaar, bijvoorbeeld door geografische herkomst, ouderdom, verspreiding, aantal afstammelingen, e.d.

De afstamming van haplogroep O uit de Y-chromosomale Adam.

Door iemands Y-DNA-profiel nauwkeurig vast te leggen en dit te vergelijken met andere profielen, kunnen verwantschappen worden vast-

gesteld en kan op basis daarvan iemands Y-DNA-spoor terug in het verleden worden nagegaan. De mate waarin en de momenten waarop de wereldfamilie zich genetisch vertakte, werd bepaald door onder meer bevolkingsgroei, klimaat(verandering), geografie, migratiepatronen en veroveringsoorlogen. De afgelopen 10.000 jaar groeide de wereldbevolking sterk en verbeterden de transportmogelijkheden. Dit zien we terug in een toename in splitsingen en geografische spreiding. Toename in kennis en lagere kosten zorgen er voor dat we steeds beter de splitsingen en hun eigenschappen (ouderdom en regio) kunnen bepalen.

De oude takken in Sunda, Wallacean Islands en Sahul ,

Tot de oude bewoners van Sunda hoorden de afstammelingen van C-B68. Op de Wallacean Islands vinden we de afstammelingen van de takken C-FT71648 ('zoon' van tak C-M38) en C-B67. Op Sahul vinden we de afstammelingen van de takken C-Y25191 ('zoon' van tak C-M38), C-MY1088, M-M106, M-MY113, M-MY62, S-P202, S-FGC38729, S-PR495, S-SK1807.

Van de oude takken S-Z41926, S-B275, S-MY68 en S-MY69 werd tot nu toe maar één afstamming gevonden. Daardoor is het lastig te zeggen of, hoe en wanneer deze vier takken naar het huidige Indonesië zijn gemigreerd. Het betreft een persoon in Sahul (S-Z41926) en drie op Celebes (Wallacean Islands) (S-B275, S-MY68 en S-MY69).

Late Austronesische migratie

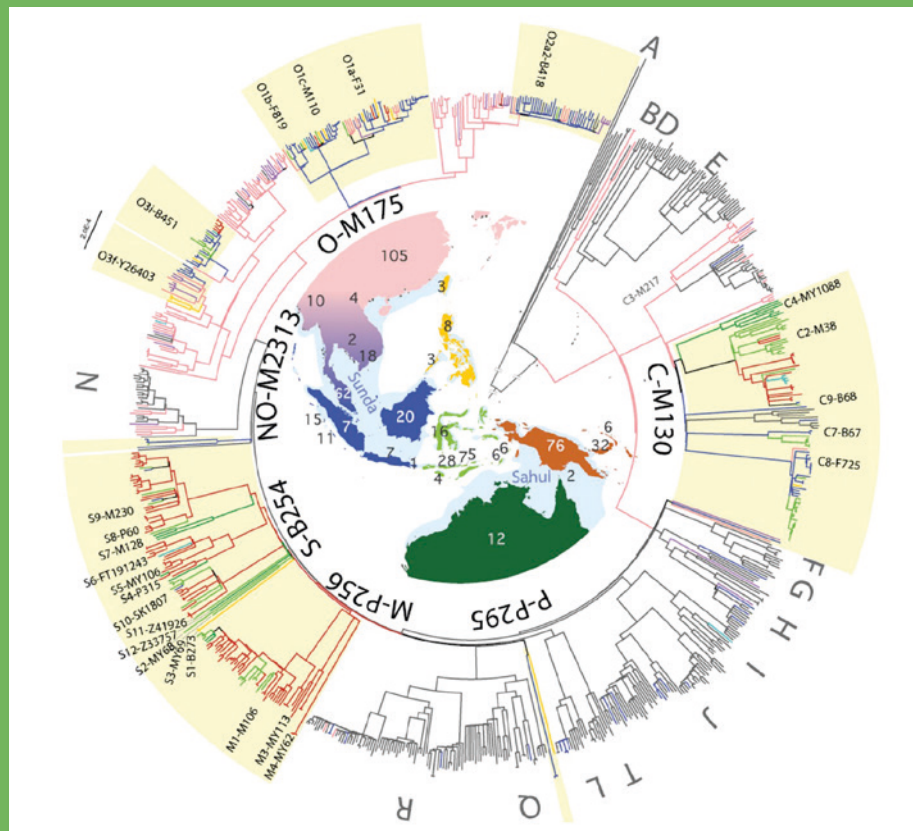
Tussen ongeveer 6000-3500 jaar geleden volgde vanuit Taiwan en Filipijnen een migratie in zuidelijke richting naar gebieden die nu onder Indonesië horen. Dit noemen we de Austronesische migratie, naar de taalfamilie waartoe deze afstammelingen behoorden. Het DNA van deze migranten is te herkennen als een aantal DNA-takken. Deze zijn genoemd naar hun DNA-kenmerken. De nieuwkomers behoorden voornamelijk tot takken die onder de haplogroep O vallen: takken O-B418, O-B451, O-Y26403, O-F819, O-M110 en O-F31; ook de tak C-F725 is waarschijnlijk in deze migratie in Indonesië gekomen.

Het grootste deel van de huidige bevolking van Sunda en Celebes stamt van deze migranten af. De meeste inwoners van de andere delen van de Wallacean Islands en Sahul zijn afstammelingen van de mensen die zo'n 50.000 jaar geleden in het gebied neerstreken.

Herkomst afstammelingen in Toegoe Dataset

Uit de dataset van de inwoners van Toegoe (zie het vorige nummer van *Sige Magazine*) heeft het grootste deel een Y-DNA met een herkomst uit Austronesische migratie en behoren vooral tot haplogroep O. Enkele Toegoenezen hebben een recente Europese herkomst met onder meer haplogroepen I1 en R1b. De familie Tomasouw met een genealogische herkomst uit de Molukken heeft een voorvader uit de eerder genoemde C-F725 tak. De verre voorvader van de familie Sopaheluwakan met eveneens een genealogische herkomst uit de Molukken, behoorde tot de oude afstammingslijnen uit de Wallacean Islands en waarschijnlijk dus tot een lijn die al sinds 50.000 jaar in de regio aanwezig is. Het DNA van de familie Latumanuwu en een Cornelies-lijn uit een geadopteerde zoon waren getest bij MyHeritage en bleken haplogroep C te zijn. Doordat de test niet specifiek voor details van het Y-DNA is gemaakt, kan hieraan niet met zekerheid een conclu-

sie worden verbonden. Gezien de DNA-eigenschappen is er een grote kans dat de twee voorvaders (met een genealogische herkomst uit de Molukken) waarschijnlijk ook zo'n 50.000 jaar in de regio aanwezig zijn. Een specifieke Y-DNA-test is nodig om duidelijkheid te scheppen.

De verschillende Y-DNA takken, zoals zij werden aangetroffen in Sunda, de Wallacean Islands en Sahul. Bron: Karmin et al. (2022).

Bronnen

- Monika Karmin, et al., 'Episodes of Diversification and Isolation in Island South-east Asian and Near Oceanian Male Lineages', *Molecular Biology and Evolution* 39(3) (2022). [doi:10.1093/molbev/msac045].
- Shimona Kealy, et al., 'Least-cost pathway models indicate northern human dispersal from Sunda to Sahul', *Journal of Human Evolution* 125 (2018) 59-70. [doi:10.1016/j.jhevol.2018.10.003].
- Corey J.A. Bradshaw, et al., 'Stochastic models support rapid peopling of Late Pleistocene Sahul', *Nature Communications* 12 (2021) (artikelnr. 2440) [doi:10.1038/s41467-021-21551-3].
- Sandra Oliveira, et al. 2022, 'Ancient genomes from the last three millennia support multiple human dispersals into Wallacea', *Nature Ecology & Evolution* 6 (2022) 1024–1034. [doi:10.1038/s41559-022-01775-2].

Tragiek binnen de familie Joppart

Roel de Neve

Het ongeval dat spoorwegambtenaar Joppart in de namiddag van 12 april 1899 te Melangbong (Preanger Regentschappen) overkwam, was zonder meer tragisch. De *Preangerbode* van 14 april 1899 deed van die gebeurtenis uitgebreid verslag (zie afbeelding hiernaast). Hartverscheurend was het, te lezen hoe drie van zijn kinderen met de trein van Tjitjalengka waar zij naar school gingen, naar huis komende, moesten horen dat hun vader was overleden. Het slachtoffer heette Ferdinand Joseph Joppart, te Batavia geboren op 1 november 1847 als zoon van inlandse vrouw Laima en (vermoedelijk in 1848) erkend door François Joseph Joppart. Zijn vader was geboren in Brussel in 1811 en kwam in dienst van het Oost-Indisch leger in 1844 naar Nederlandsch-Indië. Hij overleed in 1862 en was toen ziekenoppasser. Ferdinand Joseph trad op 3 september 1867 als fuselier in dienst van het Oost-Indisch leger om plaatsvervangend te dienen voor de sergeant-majoor-schrijver Langenhoff en dit voor een periode van drie jaar, acht maanden en een dag. Op 4 mei 1871 liep die termijn af. Nog dezelfde dag tekende hij voor nog eens zes jaar bij en ontving daarvoor een handgeld van 200 gulden. Hij werd als fuselier geplaatst bij het 5e bataljon infanterie. Bij gouvernementsbesluit van 16 maart 1877 werd hij als sergeant-majoor der infanterie met 563 gulden per jaar gegageerd, waarna hij te Buitenzorg op 29 april afzwaaide. Zijn pensioen bedroeg nog net geen 47 gulden per maand, vergelijkbaar met een klerkensalaris. Over zijn militaire leven is bekend dat hij in 1874-1876 in Atjeh vocht en tijdens een verkenningstocht ten zuiden van de versterking Lamjong op 14 september 1876 een groot aantal 'houwonden' opliep, drie op de schedel, twee op de linker voorarm, drie op het linkerschouderblad en een op de rechteropperarm. Zijn fysieke gesteldheid was daardoor zodanig aangetast dat hem zes maanden later pensioen werd verleend wegens voortdurende ongeschiktheid voor de dienst door opgelopen verwondingen in de strijd. Daarna woonde hij te Buitenzorg (Batavia) (1879-1890) en te Garoet (1891, 1898-1899) en Tasikmalaja (1893-1895) in de Preanger Regentschappen. Vermoedelijk werkte hij, afgaande op zijn woonplaatsen, vanaf begin jaren 1890 bij de westerlijnen van de staatsspoorwegen. Mogelijk begon hij in de rang van onderopzichter 3e klasse, aangezien hij op 22 december 1896 vanuit die rang werd bevorderd tot onderopzichter 2e klasse. Wellicht dat hij vanaf (de tweede helft van) de jaren 1870 samenleefde

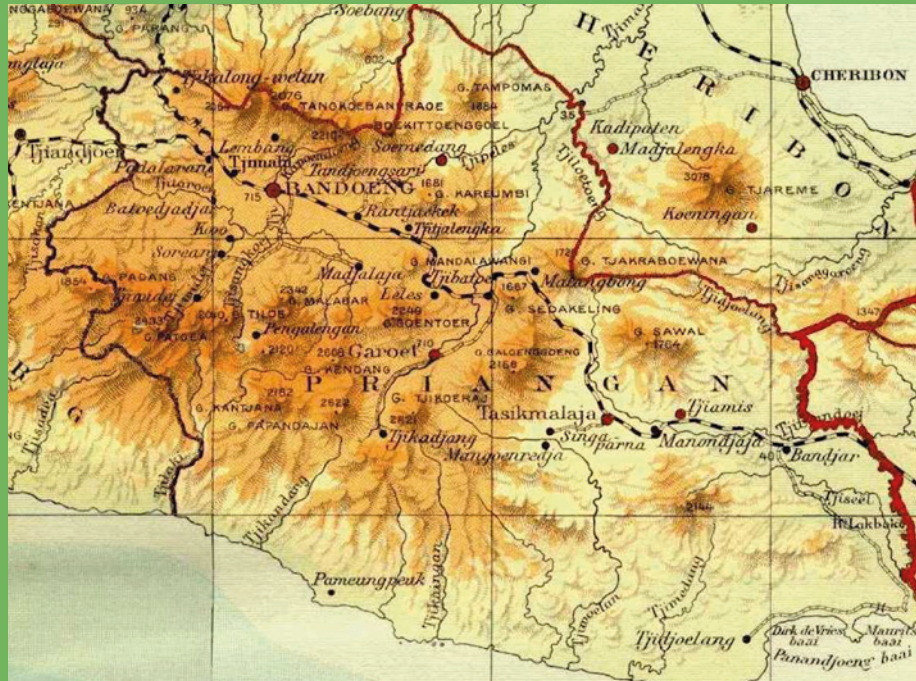
In den namiddag wederom de herinnering aan een droevig ongeluk.

De heer Joppart, onder-opzichter bij den Staatsspoor en geplaatst te Melangbong, bevond zich met 6 inlandsche beambten en werklieden op een »lorrie», baladen met dwarsleggers. Onvoorzigtiglijk schijnt men het zwaartepunt te veel naar voren te hebben laten schuiven; de lorrie met groote snelheid van eene helling afrijdende, kapte voorover en niet alleen dat de heer Joppart eruit gesmakt werd, maar hij kreeg de zware leggers boven op zich. Hij werd nog naar zijne woning gebracht, maar was door den schok als woest en delireerde, zoodat het den heer Brender à Brandis en anderen moeite kostte hem vast te houden; hij overleed spoedig daarna. De Inlanders zijn min of meer ernstig gewond en gedeeltelijk naar de ziekenzaal te Garoet gevoerd, waar zij eergister avond met den laatsten trein aankwamen onder geleide van dr. Bolsius. Een groote menigte, die reeds van het ongeval gehoord had, wachtte hen aan den trein op. Ook de heer ingenieur Radersma was direct toegesnel om zich op de hoogte der zaken te brengen.

Aandoenlijk was het dat drie kinderen, van de school te Tjitjalengka komende, in den trein al weeklagende den dood moesten vernemen van hunnen vader, die dol veel van zijne kinderen hield en voor hen — er zijn er vijf — trouw zorgde.

Gisteren namiddag werd hij hier begraven en sprak de predikant van Bandoeng een ernstig en roerend woord tot de vrienden en kameraden van den overledene, daarbij den wensch uitsprekende, dat de arme hulpbehoevende kinderen op hun verderen levensweg veel liefde en barmhartigheid mogen ondervinden.

Residentie Priangan, gevormd in 1931 en bestaande uit het centrale en oostelijke deel van de oude residentie Preanger Regentschappen. Te zien zijn onder andere de plaatsen Tasikmalaja, Garoet, Tjibatoe (waar de kinderen werden ondergebracht), Melangbong (waar het ongeval plaatsvond) en Tjitjalengka (waar de kinderen naar school gingen).

Spoorlijn in de Preanger.

Station van Melangbong, foto, door verm. H. Salzwedel te Bandoeng, coll. KITLV, Leiden.

met de Chinese vrouw Tjoe Kat Nio. Bij haar verwekte hij in elk geval vijf kinderen, die werden geboren in de periode 1880-1887. De oudste drie kinderen erkende hij te Buitenzorg in 1885, de twee jongsten veel later te Garoet in 1897 of 1898. Tot een wettig huwelijk met de moeder van zijn kinderen kwam het echter nooit, waardoor zij en haar kinderen geen recht hadden op een weduwen- en wezenpensioen. Dit betekende dat zij, als er geen wonder zou gebeuren, na zijn overlijden in diepe armoede zouden moeten leven. Een geheel andere situatie dus als we hiervoor zagen bij de familie Hillebrandt.

Gelukkig voor de weduwe en haar kinderen gebeurde het wonder waarop was gehoopt. Al kort na het ongeluk was een intekenlijst gestuurd naar 'alle ambtenaren en beambten van de S.S.' en deelde de hoofdredacteur van het *Soerabaiasch-Handelsblad* H.G. Bartelds mee bereid te zijn giften te ontvangen en door te sturen naar Dr. W. van Lingen, predikant te Bandoeng die de begrafenisdienst had geleid.¹ Ook de redactie van *De Preangerbode* verklaarde zich bereid giften in ontvangst te nemen.² Tien dagen na het eerste bericht in *De Preangerbode* (zie afbeelding) deelde Dr. van Lingen mee dat de drie jongste kinderen (geboren 1883, 1886 en 1887) tegen een 'matig kostgeld' in huis zullen worden opgenomen door de familie Van der Schriek (lees: familie R.A.J. van der Schrieck) te Tjibatoe (bij Garoet). Van der Schrieck was daar stationschef en een vriend van hun vader.

Station Tjibatoe in 1918, foto, door Lonkhuyzen, coll. Tropenmuseum.

Hij had de kinderen graag om niet opgevangen, maar het ontbrak hem daarvoor aan middelen. De twee oudsten (geboren 1880 en 1882) zullen 'trachten hun brood te verdienen en nog wat voor de anderen af te zonderen'. Ten slotte deelde Van Lingen mee dat te Garoet inmiddels 75 gulden was opgehaald en van drie particulieren en een Bandoengse firma samen 65 gulden was ontvangen.³ In totaal dus een bedrag van 140 gulden. Het *Soerabaiasch-Handelsblad* meldde op 24 april de ontvangst van 67 gulden en 50 cent; *De Preangerbode* op 8 mei een totaal van 60 gulden; *De Nieuwe Vorstenlanden* op 9 juni een totaal van 390 gulden en 75 cent. Daarna bleef de teller stil staan.

Ook was er ten bate van de kinderen een soirée in sociëteit Galoeng-goeng te Bandoeng met 'comische stukjes' die door de drie organisatoren – allen beambten van de S.S. – 'aardig werden voorgedragen'. Na afloop van de voorstelling was er gelegenheid om te dansen. De

opbrengst van de avond was 'buiten verwachting' doordat er voor 'flinke bedragen' was ingetekend.⁴

In september kwam er nog meer goed nieuws. Bij gouvernementsbesluit van 14 september, nr. 14 werd namelijk machtiging verleend om aan de kinderen eenmalig een bedrag van 125 gulden uit te keren,

Een Chinese vrouw, foto door J.A. Meessen, coll. KITLV, Leiden.

zijnde het laatst genoten maandsalaris van hun vader. Daarnaast kregen de drie jongste kinderen – Maria Magdalena, Katharina Maria en August Julius – met ingang van 1 juni 1899 gedurende een jaar een onderstand van 210 gulden per maand. Al met al zal de liefdadigheid van de ingezetenen, gecombineerd met de barmhartigheid van de Indische regering het financiële leed voor de kinderen enigszins hebben verzacht.

Opvallend is natuurlijk dat de moeder van de kinderen vanaf het overlijden van Ferdinand Joseph in het hele verhaal niet meer voorkomt. Tjoe Kat Nio verdwijnt als het ware in het niets. Maar eigenlijk was dit ook niet bijzonder, want door toe te stemmen in de erkenning van haar kinderen door een Europeaan deden vrouwen als zij feitelijk afstand van hun kinderen. Hiervoor bleek al dat de drie jongsten 'uit huis waren geplaatst' en waren ondergebracht bij een pleeggezin. Interessante vraag is natuurlijk hoe het hen en hun moeder verder is vergaan. De hiernavolgende fragmentgenealogie geeft daarvan wat de kinderen betreft enig idee. De foto van een onbekende Chinese vrouw hiernaast, is geplaatst om hun moeder toch een gezicht te geven

Fragmentgenealogie Joppart

I. FERDINAND JOSEPH JOPPART, geb. Rijswijk (Batavia) 1 nov. 1847 en erk. Batavia (verm. 1848) (zn. van François Joseph Joppart⁵ en inlandse vrouw Laima), militair O.I.L. 1867-, laatst sergeant-majoor infanterie 1876-1877, daarna tijd. onderopzichter 2e klasse staatsspoorwegen 1896-†, overl. a.g.v. een spoorwegongeluk te Melangbong bij Garoet (Preanger Regentschappen) 12 april 1899 en aangeg. Tasikmelaja (Preanger Regentschappen).

Loopbaangegevens F.J. Joppart: te Batavia geëngageerd als plaatsvervanger voor drie jaar, acht maanden en een dag, zijnde de nog on vervulde diensttijd van de sergeant-majoor-schrijver Langenhoff en geplaatst als fuselier bij het 3e bataljon infanterie 3 sept. 1867, overgeplaatst naar het 5e bataljon infanterie 22 febr. 1869, gepaspoort 4 mei 1871, te Willem I (Semarang) vrijwillig geëngageerd voor zes jaar met 200 gulden handgeld en geplaatst als fuselier bij het 5e bataljon infanterie 4 mei 1871, korporaal 5 mei 1871, fourier 2 maart 1873, Bronzen Medaille 29 okt. 1873, overgeplaatst naar het 9e bataljon infanterie 26 juli 1874, sergeant 17 dec. 1875, sergeant-majoor 4 aug. 1876, liep tijdens een verkenningstocht zuidwaarts van de versterking Lamjong op 14 sept. 1876 een groot aantal 'houwwonden' op, drie op de schedel, twee op de linker voorarm, drie op het linkerschouderblad en een op de rechteropperarm, wegens voortdurende ongeschiktheid ontstaan door verwoningen in de strijd opgelopen gepensioneerd met 563 gulden per jaar 16 maart 1877, te Buitenzorg afgegaan 29

april 1877, nam deel aan de krijgsverrichtingen in Atjeh in 1874, 1875 en 1876, drager Atjeh-Medaille 1873-1874 en het Ereteken voor bijgewoonde belangrijke krijgsbedrijven 1873-1876 Atjeh,⁶ tijd. onderopzichter 2e klasse staatsspoorwegen 1896-†.⁷

Zijn erkende kinderen (*ex matre* Chinese vrouw TJOE KAT NIO):⁸

1. FRANÇOIS JOSEPH JOPPART, geb. 15 nov. 1880 en erk. Buitenzorg (Batavia) 12 jan. 1885, overl.

Loopbaangegevens F.J. Joppart: werkmán (1899)-1903, werkbaas 1903-1906,⁹ onderopzichter 3e klasse 1907-1909,¹⁰ onderopzichter 1909-1919,¹¹ opzichter 1919-(1932) en gepensioneerd opzichter (1934-1941)¹² staatsspoorwegen, woonde te Bandoeng (1899)-1903, Batavia 1903-1907, Bekasi (Batavia) 1907-1911, Kawoengganten bij Maos (Banjoemas) 1911-1913, Bandoeng 1913-1914, Tjilame (Preanger Regentschappen) 1914-1917, Krawang (Batavia, later Krawang) 1917-(1932) en Meester Cornelis (Batavia) (1934...1941).¹³

2. MARIA ELISABETH JOHANNA HENRIETH JOPPART, geb. Radjamandala (Preanger Regentschappen) 29 april 1882 en erk. Buitenzorg 12 jan. 1885, komende uit Soerabaja ingeschr. te Haarlem 2 sept. 1955, overl. Beverwijk 7 maart 1956, tr. Pasoeroean 4 april 1912 CHARLES JULES ENGELENBURG, geb. suikeronderneming Phaiton bij Kraksaän (Probolingo) 1 okt. 1891 en aangeg. Kraksaän 2 okt. d.a.v., werkzaam particuliere bedrijfsleven, overl. Malang, in de gevangenis 18 mei 1944 (hij rust in een onbekend graf), zn. van Willem Jacob Engelenburg en Geertrude Josephine Müller.¹⁴

Loopbaangegevens Ch.J. Engelenburg: employé K.P.M. 1916-1919 en 1e employé fa. Pownall 1919-1922,¹⁵ wonende te Banjoewangi (Besoeki) 1916-1922,¹⁶ procuratiehouder G. Mullers Veehandel 1922-1926 en chef N.V. Melk- en Veehandel De Landbouw 1926-(1930),¹⁷ wonende te Soerabaja 1922-(1930),¹⁸ beheerder Toko Jenne (1932) en agent van ondernemingen (1934...1941),¹⁹ wonende te Talok ten zuiden van Toeren (Pasoeroean) (1932...1941).²⁰

3. MARIA MAGDALENA JOPPART, geb. Batavia 28 okt. 1883 en erk. Buitenzorg 12 jan. 1885, komende uit Indonesië ingeschr. te Drunen 9 juni 1951, overl. Tilburg 23 jan. 1959, tr. Batavia 20 jan. 1904 EVERARDUS AUGUSTINUS VAN DER HEIJDEN, geb. Amsterdam 24 sept. 1878, militair O.I.L. 1896-, bij de Topografische Dienst 1897-, laatst sergeant-majoor-tekenaar 1903-1908, burgerlijk ambtenaar-tekenaar Topografische Dienst 1920-, overl. Tilburg 6 sept. 1957, zn. van Carolus Aloijsius van der Heijden en Chinese vrouw Lien Bo Seng.²¹

Loopbaangegevens E.A. van der Heijden: pupil Korps Pupillen 1 maart 1888, bij het Oost-Indisch leger ingedeeld voor zes jaar en geplaatst als fuselier bij het subsistentenkader te Batavia 1 jan. 1896, overgegaan naar de Topografische Dienst, élève-tekenaar ald. 13 juli 1897, korporaal-tekenaar 3 aug. 1898, sergeant-tekenaar 23 sept. 1899, gereëngageerd voor zes jaar met 300 gulden premie 8 jan. 1902, Bronzen Medaille 14 okt. 1902, sergeant-majoor-tekenaar 29 aug. 1903, Zilveren Medaille 5 dec. 1907, wegens volbrachte diensttijd gepensioneerd met 290 gulden per jaar 6 jan. 1908, met certificaat van goed gedrag te Batavia afgegaan 11 jan. d.a.v., ald. vrijwillig ge(re)ëngageerd voor drie jaar zonder premie en ingedeeld als sergeant-majoor bij de Topografische Dienst 13 jan. 1908, hem onder nadere goedkeuring van de Koning toegestaan het gelijktijdige genot van zijn gagement (pensioen) en het aan zijn rang verbonden traktement met dien verstande dat zijn gagement wordt uitgekeerd aan zijn echtgenote en zijn minderjarige kinderen 2 febr. 1908, wegens volbrachte diensttijd gepensioneerd met 526 gulden per jaar 4 jan. 1911, te Batavia afgegaan 13 jan. 1911, burgerlijk ambtenaar-tekenaar Topografische Dienst 7 dec. 1920.²²

4. KATHARINA MARIA JOPPART, geb. Batoetoelis bij Buitenzorg (Batavia) 25 maart 1886 en aangeg. en erk. Garoet (Preanger Regentschapen) 1897/1898, overl., tr. Batavia 18 jan. 1911 FRIEDRICH WILHELM MÜLLER, geb Radeberg (Saksen, thans Landkreis Bautzen, Saksen, Duitsland) 24 maart 1881, adjudant-onderofficier-instrumentmaker Topografische Dienst, daarna ambtenaar staatsspoorwegen, laatst instrumentmaker 1e klasse, overl. Madioen 17 nov. 1936,²³ zn. van Heinrich Oswald Müller en Anna Marie Roch. Uit dit huwelijk twee zoons.

Loopbaangegevens F.W. Müller: in Duitse militaire dienst bij het 3e infanterieregiment nr. 102 16 okt. 1903-25 sept. 1905, m.i.v. 8 juni 1907 vrijwillig verbonden als soldaat voor zes jaar bij de koloniale troepen met 200 gulden handgeld 24 febr. 1907, te Rotterdam geëmbarkeerd a/b s.s. "Rindjani" 22 juni 1907, gedebarkeerd te Batavia en geplaatst bij het 1e depotbataljon 26 juli 1907, over naar het subsistentenkader te Batavia 30 aug. 1907, helper-instrumentmaker Topografische Dienst 1 juni 1908, korporaal-helper-instrumentmaker 2 juni 1908, sergeant-3e helper-instrumentmaker 29 dec. 1908, sergeant-majoor-3e helper-instrumentmaker 3 mei 1910, adjudant-onderofficier-2e helper-instrumentmaker 15 jan. 1913, paspoort in Nederlandsch-Indië toegestaan 2 juni 1913, Bronzen Medaille (met 12 gulden gratificatie) 5 juni 1913, met certificaat van goed gedrag te Batavia afgegaan 9 juni d.a.v., te Batavia gereëngageerd als plaatsvervanger voor de Europese fuselier Christiaan Marie Krop m.i.v. de dag volgend op diens pasportering tot 18 maart 1918 en ingedeeld als adjudant-onderofficier-instrumentmaker Topografische Dienst en geplaatst bij het subsistentenkader te Batavia 10 juni 1913, paspoort in Nederlandsch-Indië toegestaan 9 maart 1918, met certificaat van goed gedrag te Bandoeng afgegaan 18 maart d.a.v.,²⁴ woonde na zijn pensionering als adjudant-onderofficier te Batavia 1918-²⁵ maandgelder staatsspoorwegen -1924, instrumentmaker 2e klasse idem 1924, tijd. wnd. instrumentmaker 1e klasse 1927, instrumentmaker 1e klasse 1927, m.i.v. 21 juli 1928 wegens langdurige dienst een jaar Europees verlof 1927,²⁶ woonde, vermeld als instrumentmaker 1e klasse S.S., te Meester Cornelis (Batavia) (1927) en Bandoeng (1930) en in laatstgenoemde plaats als gepensioneerd instrumentmaker 1e klasse (1932, 1934).²⁷

5. AUGUSTUS JULIUS JOPPART, geb. Batoetoelis 29 aug. 1887 en aangeg. en erk. Garoet 1897/1898, militair O.I.L. 1904-, laatst korporaalschrijver -1912, daarna diverse werkkringen, laatst eerste klerk met persoonlijke titel van commies Dienst voor Waterkracht en Elektriciteit 1932-1934, komende uit Indonesië ingeschr. te De Bilt 8 febr. 1958, overl. Rucphen 28 juli 1962,²⁸ tr. 1e inlandse vrouw PATMAH, geb. Buitenzorg omstr. 1911 (schatting op grond van geschatte leeftijd bij overlijden), overl. Dajeuhkolot bij Bandoeng 15 dec. 1933;²⁹ tr. 2e Bandoeng 22 juli 1948 inlandse vrouw ONENG/*Nji Mas* ONING, geb. Dajekolot (lees: Dajeuhkolot) dec. 1913 (schatting).³⁰ Of hij kinderen had, kon vooralsnog niet worden vastgesteld.

Loopbaangegevens A.J. Joppart: te Batavia vrijwillig geëngageerd voor zes jaar als soldaat-schrijver artillerie O.I.L. met 200 gulden premie 30 mei 1904, korporaalschrijver, wegens lichaamsgebreken gepensioneerd met 220 gulden per jaar 5 juli 1912, te Bandoeng afgegaan 18 juli 1912,³¹ monteur P.T.T., wonende te Batavia 1913-1918, employé Technisch Bureau Soenda, wonende te Bandoeng 1918-(1932),³² eerste klerk met persoonlijke titel van commies Dienst voor Waterkracht en Elektriciteit, overgeplaatst naar Dajeuh-Kolot bij Bandoeng 1932,³³ woonde te Bandoeng (1934),³⁴ op verzoek m.i.v. ultimo sept. 1934 eervol ontslag,³⁵ woonde na zijn pensionering te Bandoeng (1938, 1941).³⁶

- 1 *De Preangerbode*, 17-04-1899; *Soerabaiasch-Handelsblad*, 17-04-1899.
- 2 *De Preangerbode*, 21-04-1899.
- 3 *De Preangerbode*, 24-04-1899.
- 4 *De Preangerbode*, 05-06-1899
- 5 François Joseph Joppart, geb. Brussel 17 april 1811 (zn. van Antonie Joseph Joppart en Amelie Mathy), in Belgische militaire dienst 1830-1843, nam deel aan de veldtochten tegen 'Holland' 1830, 1831, 1832 en 1833, in Nederlandse dienst (O.I.L.) 1844-, vertrok 11 aug. 1844 a/b schip "Admiraal Jan Evertsen" vanuit het Nieuwe Diep naar Nederlandsch-Indië, laatst ziekenoppasser, overl. Buitenzorg 3 jan. 1862. Hij erkende van de inlandse vrouw Lahijma (lees: Laima) ook Betsie Joppart, overl. (vijf jaar oud) Batavia 4 dec. 1847. Bron: Stamboekinschrijving van François Joseph Joppart, Suppletiefolio's, inv.nr. 118, fol. 6504, nr. 778 (scan 92).
- 6 Stamboekinschrijving F.J. Joppart, Oost-Indisch Boek, inv.nr. 358, fol. 5966 (scan 321); KNIL-militairen, SAIP, serie 2, inv.nr. 301, fol. 251 (scan 19).
- 7 *RA-II*, 1899, pag. 502; *Bataviaasch Nieuwsblad*, 23-12-1896.
- 8 Kinderen 1-3 werden te Buitenzorg (Batavia) gelijktijdig erkend. Zie opgaven BS in: *Naamlijst*, 1886, pag. 260, nogmaals vermeld in: *Naamlijst*, 1887, pag. 254. Op basis van *Naamlijst*, 1886 mag worden geconcludeerd dat zij werden erkend tussen omstr. 4 en omstr. 14 jan. 1885. Dit spoort met de werkelijke datum 12 jan. 1885, vermeld op de persoonskaart van Maria Elisabeth Johanna Henrieth Joppart (kind 2). Kinderen 4-5 werden veel later (in 1897 of 1898, de exacte erkenningsdatum is onbekend) te Garoet (Preanger Regentschappen) erkend. Zie opgaven BS in: *Naamlijst*, 1899, pag. 360.
- 9 *Adresboek*, 1899...1903; 1904-1906.
- 10 *Het Nieuws van den Dag voor Nederlandsch-Indië*, 14-09-1907.
- 11 *Het Nieuws van den Dag voor Nederlandsch-Indië*, 17-07-1909 (herbenoeming op de voet van *Ind. Stb.*, 1909, nr. 258). Laatst als zodanig in: *Adresboek*, 1919.
- 12 *Adresboek*, 1920...1932; 1934...1941.
- 13 *Adresboek*, 1899...1903; 1904-1907; 1908-1911; 1912-1913; 1914; 1915-1917; 1918...1932; 1934...1941.
- 14 BS Beverwijk, Overlijdensregister 1956, aktenr. 59, d.d. 09-03-1956; BS Malang, Overlijdensregister 1944, aktenr. 65, d.d. -- (LDS-filmnr. 1721286/www.roosjeroos.nl); OGS (Engelenburg); Persoonskaart Maria Elisabeth Johanna Henrieth Joppart (met vermelding van haar geboorteplaats en -datum en geboortedatum echtgenoot 1 okt. 1891); Opgaven BS in: *Naamlijst*, 1893, pag. 346 (geboorte Ch.J. Engelenburg met vermelding van geboortedatum 2 okt. 1891, wat de aangifte datum zal zijn geweest); *NP*, 1957, pag. 123-124 (genealogie Engelenburg, met eveneens vermelding van geboortedatum 2 okt. 1891).
- 15 *Adresboek*, 1917-1919; 1920-1922.
- 16 *Adresboek*, 1917-1922.
- 17 *Adresboek*, 1923-1926; 1927...1930.
- 18 *Adresboek*, 1923...1930.
- 19 *Adresboek*, 1932; 1934...1941.
- 20 *Adresboek*, 1932...1941.
- 21 BS Tilburg, Overlijdensregister 1959, aktenr. 78, d.d. 24-01-1959; BS Tilburg, Overlijdensregister 1957, aktenr. 684, d.d. 07-09-1957; Persoonskaart Maria Magdalena Joppart; Bron genoemd in de volgende noot.
- 22 Stamboekinschrijving Everardus Augustinus van der Heijden, Oost-Indisch Boek, inv.nrs. 375, fol. 10508 (scan 42); 386, fol. 13529 (scan 207); 392, fol. 14782 (scan 31).
- 23 Bron genoemd noot 26.
- 24 Stamboekinschrijving Friedrich Wilhelm Müller, Suppletiefolio's, inv.nr. 268, fol. 42132 (scan 162); Idem, Oost-Indisch Boek, inv.nr. 394, fol. 15463 (scan 271); Idem, KNIL-militairen, SAIP, Serie 2, inv.nr. 432, fol. 34258 (scan 333). In de laatste twee bronnen werd tevens zijn huwelijk vermeld en in de laatstgenoemde bron ook zijn beide zoons.
- 25 *Adresboek*, 1918-. NB: als zodanig met echtgenote vermeld t/m *Adresboek*, 1932, wat niet strookte met de werkelijkheid.
- 26 Stamkaart Friedrich Wilhelm Müller, waarop is aangetekend dat hij was gehuwd met Katharina Maria Joppart.
- 27 *Adresboek*, 1927...1934 (steeds zonder vermelding van zijn echtgenote). In *Adresboek*, 1929 vermeld als zijnde met verlof.
- 28 BS Rucphen, Overlijdensregister 1962, aktenr. 27, d.d. 30-07-1962; Persoonskaart Augustus Julius Joppart.

- ²⁹ BS Bandoeng, Overlijdensregister 1933, aktenr. 104, d.d. -- (geb. Buitenzorg, 22 jaar oud, wat een schatting zal zijn geweest) (LDS-filmnr. 1208769/www.roosje-roos.nl); *Bataviaasch Nieuwsblad*, 29-12-1933 (BS Bandoeng 18-27 dec.: 'A. Joppart, geb. Patmah, v., 22 jaar').
- ³⁰ Persoonskaart Augustus Julius Joppart. Hierop werd de tweede echtgenote vermeld als Oneng. In zijn overlijdensakte werd zij vermeld als Njimas (vermoedelijk te lezen als: *Nji Mas*) Oning. NB: *Nji* (of *Niah*) *Mas* was een inheemse beleefdheidstitel. Hier mogelijk bedoeld om de inheemse echtgenote wat meer cachet te geven.
- ³¹ Stamboekinschrijving A.J. Joppart, Oost-Indisch Boek, inv.nr. 382, fol. 12435 (scan 131).
- ³² *Adresboek*, 1914-1918; 1919...1932.
- ³³ *De Locomotief*, 12-04-1932.
- ³⁴ *Adresboek*, 1934.
- ³⁵ *Bataviaasch Nieuwsblad*, 25-07-1934.
- ³⁶ *Adresboek*, 1938, 1941.

De Afrikaans fuselier Osankje en zijn afstammelingen

Mark Berkhout

I. OSANKJE (Afrikaan, ouders onbekend, mogelijk na zijn doop genaamd JACOB OSANKJE), geb. 'Marraboe' (Afrika) in 1818 (was ongetwijfeld een schatting), fuselier O.I.L. 1838-1859, overl. Semarang 11 nov. 1870, tr. Batavia 15 febr. 1867² inlandse vrouw TEMA, bij de doop genaamd MINA, overl. Semarang 10 aug. 1881.³

Loopbaangegevens [Jacob] Osankje: 'vrijwillig' geëngageerd als soldaat voor onbepaalde tijd bij het leger in Oost-Indië met 20 gulden handgeld 22 febr. 1838, kocht zich vrij blijkens akte van manumissie, gepasseerd te Elmina op de zelfde dag, tegen betaling van 96,50 gulden (dit bedrag ontving hij als voorschot op zijn gage), te St. George d'Elmina geëmbarkeerd a/b schip "Princes Marianne" (kapt. J.R. Schilt) 20 jan. 1839, gedebarreerd te Batavia 18 april 1839 en geplaatst bij het 1e bataljon infanterie, gegageerd met 108 gulden per jaar, te Batavia betaalbaar gesteld 16 dec. 1859, ald. afgegaan 27 dec. 1859, Bronzen Medaille (nr. 12439), Bronzen Medaille voor Moed en Trouw voor zijn inzet bij de krijgsverrichtingen in het Palembangse in 1858 en 1859 (K.B. 13-04-1860, nr. 79/G.B. 09-07-1860, nr. 4).⁴

EXTRACT uit het Stamboek van onder-officieren en verdere manschappen van mindere Graden van het
1. *Bataillon Infanterie*

Namen en Toenames.	Nr. op het Stamboek, bij den Staat.	Namen der ouders, datum van Geboorte, Geboorteplaats, laatste Woonplaats en signalement.	Wanneer en op welke wijze bij het corps gekomen en omschrijving van zijn aangaan accoord.	Van te voren gedient, waar en hoe lang op welke wijze daarvan afgegaan.	Bevordering bij het corps tot den grad van officier.	Gedane veldtogten, behouwen wonden, onderscheidde daden.	Wanneer en op welke wijze afgegaan.
<i>N 1551</i> <i>Osankje Jacob</i>		Vader Moeder Geboren te <i>Marraboe</i> Den Laatst gewoond te <i>Alton</i> Aangezicht Voetschoof Oogen Neus Mond Kin Haar Werkdraaiven Merkbare teekenen Lang	<i>Indien te Semarang 1838 20 gulden</i> <i>manumissie akte van de Oost Indische Compagnie</i> <i>in de Oost Indische Compagnie</i> <i>zijn vrijheid gekocht van zijn</i> <i>meester, te Batavia op 22 febr.</i> <i>1838 tegen betaling van 96,50</i> <i>gulden</i>	<i>Indien te Semarang 1838 20 gulden</i> <i>manumissie akte van de Oost Indische Compagnie</i> <i>in de Oost Indische Compagnie</i> <i>zijn vrijheid gekocht van zijn</i> <i>meester, te Batavia op 22 febr.</i> <i>1838 tegen betaling van 96,50</i> <i>gulden</i>	<i>Sersant</i>	<i>Wegf. de Princes Marianne d'Elmina 1839</i>	

Conform het Stamboek bij den Generaal Staf bevestigd
19. c. Major van den Generaal Staf

Stamboekinschrijving Osankje, Oost Indisch Boek, inv.nr. 342, nr. 1551 (scan 119).

Zijn zoon (ex *matre* Javaanse vrouw DJARA):

1. JACOBUS, volgt IIa.

Zijn dochter (ex *matre* inlandse vrouw MINA, gewettigd door het huwelijk):

2. MARIA WILHELMINA, volgt IIb.

Zijn dochters (ex *matre* N.N.):

3. HERMINA CORNELIA, volgt IIb.
4. LOUISA, volgt IIc.

— Burgerlijke Stand.
 In de afdeling Bandoeng zijn gedurende Augustus in het huwelijk getreden: H. A. van Beek en A. J. E. T. Schultz; C. de Koning en de amb. christenvrouw J. Tatuhej.
 Geboren werden: C. van Daalen (z); H. A. A. Hartman (d); C. F. Schultz (d); J. L. Nienkemper (z); G. Jans (d); N. L. M. graaf van Limburg Stirum (d); C. J. Biekart (d); H. J. ter Haar (d); J. H. G. Sijthoff (z); en E. C. Lambertus (d).
 Overleden: J. Osangkje (m); J. E. H. R. Bisschop (m); J. H. Hillebrandt (m); A. P. Boomsma (m); W. L. A. Guldenaar (m); J. E. van Woosik (k).

De Preangerbode,
 11-09-1907.

1875, 2e bataljon infanterie 11 maart 1876 en 1e bataljon infanterie 29 nov. 1879, gereëngageerd voor zes jaar met 120 gulden premie 3 maart 1880, Bronzen Medaille (voor 12 jaar trouwe dienst) met 12 gulden gratificatie 25 april 1881, afgekeurd voor de dienst te velde 1 aug. 1881, ziekenoppasser bij de geneeskundige hospitaaldienst 18 aug. 1881, daarna nog vijf maal gereëngageerd voor resp. twee jaar (40 gulden premie), een jaar (20 gulden premie), een jaar (20 gulden premie), zes jaar (120 gulden premie) en twee jaar (40 gulden premie), resp. 28 maart 1886, 28 maart 1888, 3 maart 1889, 3 maart 1890 en 3 maart 1896, Zilveren Medaille (voor 24 jaar trouwe dienst) 9 mei 1892, deelname aan de krijgsverrichtingen tegen Atjeh in de jaren 1874-1879, 1890-1891, Atjeh-Medaille 1873-1874, Ereteken voor belangrijke krijgsbedrijven met de gesp Atjeh 1873-1876, wegens ongeschiktheid voor alle militaire diensten, niet ontstaan in en door den dienst gegageerd met 200 gulden per jaar 6 maart 1897, te Kedong Kebo afgegaan (d.w.z. de militaire dienst verlaten) 20 maart d.a.v.⁷

Zijn kinderen (*ex matre*: Afrikaanse vrouw MARIA ANNA):⁸

1. ALEXANDER OSANGKJE/OSANKJE, geb. Poerworedjo (Kedoe) 7 sept. 1900 en aangeg. en erk. Bandoeng 1903,⁹ fuselier O.I.L., overl. Soerakarta 9 mei 1926.¹⁰

Loopbaangegevens A. Osankje: aangenomen bij het Korps Pupillen te Gombong 5 dec. 1907 – hij was dus net zeven jaar oud – en nog dezelfde dag bij het protestants weeshuis te Semarang aangekomen, uit het pupillenkorp ontslagen 8 juni 1909, daarin opnieuw aangenomen 14 sept. 1911, in het rooms-katholieke gesticht van de Heilige Vincentius á Paulo te Buitenzorg (Batavia) aangekomen 29 sept. d.a.v.,¹¹ m.i.v. 1 juli 1912 definitief beschouwd als gouvernementpupil 13 juli 1912,¹² te Poerworedjo vrijwillig geëngageerd bij het O.I.L. voor zes jaar met 450 gulden premie en als fuselier geplaatst bij het rechter half 2e depotbataljon 18 jan. 1917,¹³ was een getalenteerde voetballer, speler van Go Ahead te Semarang, kwam later voor Velocitas uit (samen met o.a. Ebiën Pesa, ook een nakomeling van een Afrikaanse K.N.I.L.-soldaat).

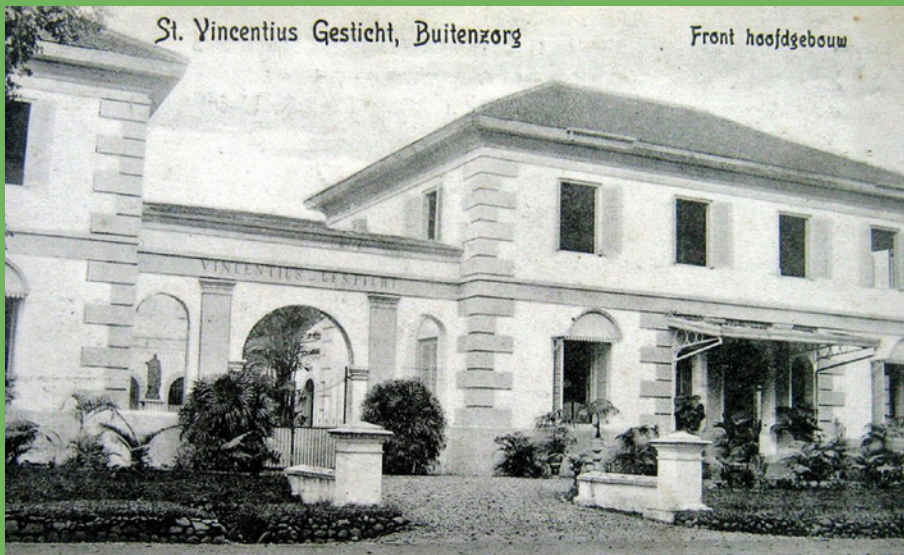
Tragisch.
 Gisterenmorgen is dood op zijn krib gevonden de Heer Osanki, een soldaat, bekend voetballer zoowel hier te Solo als te Semarang, waar hij uitkwam voor Go Ahead.
 Het tragische van het geval is dat Zaterdagmiddag de Heer O. nog op het voetbal - veld kwam, en des avonds nog de bioscope bezocht. Hij was toen even vrolijk als anders.
 Toen des ochtends zijn kameraden hem kwamen wekken bleek O. reeds overleden, Hartverlamming vermoedelijk!
 Het lijk werd naar het militair hospitaal overgebracht.

Links: De Nieuwe Vorstenlanden, 10-05-1926;
 rechts: De Locomotief, 03-07-1918.

Ila. JACOBUS OSANGKJE, geb. Meester Cornelis (Batavia) 1851,⁵ militair O.I.L. 1868-, laatst Afrikaans ziekenoppasser 'geneeskundigen hospitaaldienst' 1881-1897, overl. in de afdeling Bandoeng (Preanger Regentschappen) aug. 1907.⁶

Loopbaangegevens J. Osangkje: te Batavia vrijwillig geëngageerd voor zes jaar met 60 gulden premie en geplaatst bij het 8e bataljon infanterie 3 maart 1868, achtereenvolgens geplaatst bij het 4e bataljon infanterie 1 sept. 1870 en 1e bataljon infanterie 8 febr. 1874, gereëngageerd voor zes jaar met 120 gulden premie 3 maart 1874, achtereenvolgens geplaatst bij het 2e bataljon infanterie 26 aug. 1874, 1e bataljon infanterie 11 sept.

Elftal-opgaven voor de maand Juli 1918.
 N. I. S. 1e elftal: A. Daerden; P. Gerritse; G. Prommenschenkel; F. G. Walpot; Bijslag; H. Baldinger; F. Delhaye; K. Baldinger; L. Neyndorf; W. Valk; E. Borlé.
 Go-ahead-1e elftal: G. Rufi; A. Seeman; H. van Eersel; H. Keilman; J. Basslé; F. van Maurik; J. Pöttger; F. Jorissen; D. Haighton; Ph. Trebels; H. v. Zuylen.
 't Vijfde-1e elftal, Rijken; van Leeuwen; Sousay; Spruyt; Gronemeier; Nata; Karia; Rossknecht; Nooteboom; Ebiën Pesa; Osankje.

Sint Vincentius Gesticht te Buitenzorg.

2. LOUIS OSANGKJE, geb. 27 jan. 1903 en aangeg. en erk. Bandoeng 1903,¹⁴ overl. Bandoeng 21 jan. 1905.

IIb. MARIA WILHELMINA OSANKJE, geb. [Batavia] 12 aug. 1853 en erk. ald. 1866/1867,¹⁵ overl. Batavia 13 mei 1910,¹⁶ moeder van kinderen die werden erkend door¹⁷ WILLEM FREDERIK ABRAHAMS, geb. Batavia 8 nov. 1838 en aangeg. en erk. ald. 1839/1840,¹⁸ te Meester Cornelis voor twee jaar aangenomen bij het O.I.L. en geplaatst bij het 7e bataljon infanterie 21 nov. 1853, laatst tamboer, bestemd om met paspoort het leger te verlaten 9 juli 1862, op 11 juli d.a.v. afgegaan,¹⁹ overl. Batavia 11 juni 1891, zn. van Christiaan Heijer Abrahams en²⁰ inlandse vrouw Saniedja.

Haar door WILLEM FREDERIK ABRAHAMS erkende kinderen:

1. CHRISTIAAN HEIJER ABRAHAMS, geb. Batavia 9 dec. 1860,²¹ te Batavia op 28 aug. 1878 in dienst van het O.I.L. gekomen als plaatsvervanger voor Th. R. Eheleben voor een periode lopende vanaf de dag volgend op diens pasportering tot 15 dec. 1883 en geplaatst als kanonnier 2e klasse, paspoort in Nederlandsch-Indië toegestaan 25 okt. 1883, met certificaat van goed gedrag te Batavia afgegaan 15 dec. d.a.v., ald. op 14 maart 1884 vrijwillig gereëngageerd voor zes jaar met 300 gulden premie en opnieuw geplaatst als kanonnier 2e klasse, gegageerd met 100 gulden per maand 8 nov. 1886 en te Batavia 17 nov. d.a.v. afgegaan,²² overl. Batavia 4 febr. 1926.²³
2. MARIA LOUISA, volgt IIIa.

De Sumatra Post,
11-07-1941.

IIIa. MARIA LOUISA ABRAHAMS, geb. Batavia 31 juli 1867,²⁴ overl. Medan (Oostkust van Sumatra) 10 juli 1941,²⁵ tr. Batavia 9 febr. 1884²⁶ JOHANNES JOSEPHUS ENKOROMA COFFIE, geb. Tebing Tinggi (Palembang) 17 aug. of 1 okt. of 27 okt. 1858,²⁷ overl. Medan 1 aug. 1942,²⁸ zn. van Enkoroma Coffie, Afrikaans K.N.I.L.-militair, en inlandse vrouw Oerip.

Loopbaangegevens J.J. Enkoroma Coffie: burgerlijk schrijver 3e klasse, wonende te Batavia (9 febr. 1884), klerk assistent-residentiekantoor te Riouw -1888, deurwaarder [bij de Raad van Justitie te Batavia voor de afdeling Lingga en] bij de landraad te Tandjong Pinang (Banka en Onderhorigheden) 1888,²⁹ eervol van die functie ontheven 1890,³⁰ klerk residentiekantoor te Riouw 1890,³¹ klerk op 100 gulden per maand te Serdang (Oostkust van Sumatra) 1898,³² goedgekeurd zijn door de landraad te Medan (Oostkust van Sumatra) wegens vertrek verleend eervol ontslag als bg. subst.-griffier buiten bezwaar van de lande bij die rechtbank 1899,³³ als ex-eerste klerk ter griffie landraden te Medan en Bindjei (Oostkust van Sumatra) op verzoek wegens volbrachte diensttijd eervol uit 's-lands dienst ontslagen 1906,³⁴ woonde als gepensioneerd eerste klerk te Medan 1906-1910 en Tebing Tinggie (Deli, Oostkust van Sumatra) 1910...(1941),³⁵ tevens ald. agent weeskamer te 1910...(1932).³⁶

Uit dit huwelijk:

1. JOACHIM AMASUS LUCIUS ENKOROMA COFFIE, geb. Batavia 9 febr. 1884,³⁷ slaagde voor het klein-ambtenaarsexamen 10 febr. 1900,³⁸ ambtenaar Deli Spoorweg Maatschappij, overl. 's-Gravenhage 15 juni 1964,³⁹ tr. Penang (Straits Settlements) 16 nov. 1914 en ingeschr. Medan 27 nov. 1915⁴⁰ SOPHIA JACOB A VAN ROSMALEN, geb. Batavia 24 juli 1886, overl. 's-Gravenhage 11 jan. 1959,⁴¹ dr. van Johannes Antonius van Rosmalen en Maria Jacoba van Blommestein.

Een jubileum.

Het 25-jarig jubileum van den heer J. A. L. Enkoroma Coffie, hoofdcommies bij de D. S. M. is Zaterdag officieel gevierd. 's Ochtends om half twaalf werd de jubilaris in de vergaderzaal ijan het groote kantoorgebouw toegesproken door ir. Smits, die zijn verdiensten schetste en hem 'namens de directie een gesloten enveloppe overhandigde.

's Avonds was er ten huize van den jubilaris een groot feest. Met muziek voorop trok men er heen. De wnd. chef van Tractie ir. Prins Visser sprak den heer Coffie nog toe namens het personeel en overhandigde hem een gouden horloge met inscriptie en gouden ketting. De avond en de nacht werden op zeer geanimeerde wijze doorgebracht. De laatste gasten gingen den volgenden morgen om 8 uur eerst weg, verzekert men ons.

Boven: Deli Courant, 01-03-1926;

rechtsboven: Deli Courant, 16-11-1914;

rechtsonder: Deli Courant, 09-03-1926.

2. ALARDUS JOSEPHUS ENKOROMA COFFIE, geb. Tandjong Boeton (Riouw en Onderhorigheden) 7 sept. 1885,⁴² overl. Medan (Oostkust van Sumatra) 21 aug. 1952,⁴³ tr. Medan 9 febr. 1907 (echtsch. ingeschr. Loeboek Pakam, Oostkust van Sumatra) 21 april 1917) Chinese vrouw KHOE SIN Nio.

Loopbaan gegevens A.J. Enkoroma Coffie: werkzaam bij de Deli Spoorweg Maatschappij (1903)-, leerling-instrumentmaker, wonende te Medan (1903)-1906, onderopzichter telefoon, wonende te Medan 1906-1909, Tebing Tinggi (Oostkust van Sumatra) 1909-1912, Loeboek Pakam 1912-1914 en Medan 1914-1916, onderopzichter, wonende Siantar (Oostkust van Sumatra) 1916-1918, opzichter, wonende te Loeboek Pakam 1918-1924, woonde buiten emplooi ald. 1912...(1932), opzichter lokale werken, wonende te Kisaran (Oostkust van Sumatra) (1934...1941),⁴⁴ employé N.V. Deli Spoorweg Maatschappij te Medan -†,

Uit dit huwelijk:

- a. Levenloos kind, geb. Medan 15 april 1907.
 - b? DAVID DANIEL ENKOROMA COFFIE, geb., overl. Loeboek Pakam 19 juni 1913.
3. MARINUS JOHANNES ENKOROMA COFFIE, geb. Tandjong Boeton 24 nov. 1886, leerling-bankwerker Deli Spoorweg Maatschappij, overl. (verdrongen) Medan 15 okt. 1905.⁴⁵

Getrouwd :

JOACHIM A. L. ENKOROMA COFFIE

en

SOPHIA J. VAN ROSMALEN:

Penang, 16 November 1914.

Zilveren jubileum.

Zaterdagmiddag heeft een deputatie van het Inlandsche personeel van Tractie der Delispoor den heer Enkoroma Coffie met zijn zilveren jubileum gelukgewenscht. Zij bood den jubilaris een leeren portefeuille aan benevens een zilveren couvert, waarbij een, der vertegenwoordigers de gevoelens van het Inlandsche personeel vertolkte. Daarna bleef men nog eenigen tijd ten huize van den jubilaris gezellig bijeen.

Heden overleed tot onze grote droefheid in de ouderdom van 66 jaar

ALARDUS JOSEPHUS ENKOROMA COFFIE,
in leven employé bij de N.V. Deli Spoorweg Maatschappij te Medan.

Namens de Familie :
Mevr. de Wed. S. N. Enkoroma
Coffie - Khoe.

Medan, 21 Augustus 1952.

Met leedwezen geven wij kennis van het overlijden van onze collega de Heer

A. J. ENKOROMA COFFIE
in de leeftijd van 66 jaren.

Medan, 21 Augustus 1952.

De Vereniging van Europeesch
Personeel in Dienst der
N.V. DELI SPOORWEG MAATSCHAPPIJ

Het Nieuwsblad voor
Sumatra, 22-08-1952.

Droevig ongeluk.

De familie Enkoroma Coffie alhier werd gisteren door een droeg ongeluk getroffen.

Een der zoons was op jacht gegaan en kwam gistermorgen terug. Beladen als hij was, durfde hij niet de rivier over te steken, waarop zijn breer, een 18 jarige knaap, aan den overkant staande, waar ook het huis der familie is gelegen, zich gereed maakte over te zwemmen en het overbrengen van het geweer op zich te nemen.

Niettegenstaande zijn moeder, angstig voor een ongeluk, het hem dringend afried, sprong hij toch in het water, met het gevolg dat hij, ongeveer in het midden der kali gekomen, door den sterken stroom werd meegesleurd.

Men kan zich den toestand der ouders indenken, die onder hun oogen, zonder iets te kunnen doen, hun kind zagen verdrinken.

Het gelukte den jongen nog een tak te grijpen, maar het hout brak af en hij verdween in de diepte.

Tengevolge van de vele regens was de rivier sterk gezwollen en stond het water zeker verscheidene voeten boven gewoon peil, zoodat aan redding niet te denken viel.

Tot dusver werd, in spijt van alle geruchten dienaangaande, het lijk nog niet gevonden.

De Sumatra Post, 16-10-1905.

Het lijk gevonden.

Het lijk van den Zondagmorgen verdrinken jongeling Marinus Enkoroma Coffie werd gistermiddag tegen 6 uur gevonden, niet ver van de plaats waar hij te water was gegaan.

Een baboe, die op die plek aan het baden was, wilde wat zand opdiepen, doch greep het haar van den drenkeling. Men kan zich haar schrik voorstellen toen zij de vlokjes haar in de hand hield.

Onmiddellijk werd de familie kennis gegeven en door duiken gelukte het aan de zoons den drenkeling, die voor een gedeelte onder de modder was geraakt, boven water te brengen en naar het huis te vervoeren.

Het moet een deerniswaardig tafereel zijn geweest toen de treurige stoet de woning naderde. Het lijk verkeerde reeds in vergevorderden staat van ontbinding en gaf een walgelijke lucht af. De moeder heeft zich het geval zoo aangetrokken, dat het storend werkt op haar geestvermogens.

Zoo goed en zoo kwaad als het ging werd het deerlijk verwrongen lijk gekist en bedenmorgen op het kerkhof ter aarde besteld.

Verscheiden rijtuigen met belangstellenden volgden de baar, die geheel met bloemen en kransen was bedekt.

Aan het graf werd door den heer Gramberg een kort woord van deernis gesproken.

De Sumatra Post, 18-10-1905.

4. ERIK JOSEPH, volgt IVa.
5. DINA CATHARINA, volgt IVb.
6. JOHAN FREDERIK ENKOROMA COFFIE (R.O.N.), geb. Tandjong Pinang (Riouw en Onderhorigheden) 12 jan. 1893,⁴⁶ overl., tr. Medan 8 okt. 1926⁴⁷ inlandse vrouw ISAH, zich noemende Si PIET, geb. Loebok Pakam (Oostkust van Sumatra) omstr. 1895,⁴⁸ overl. Medan 5 jan. 1959.⁴⁹

Loopbaangegevens J.F. Enkoroma Coffie: belastingambtenaar 1911-⁵⁰ wnd. ondercommies te Medan -1919, ondercommies ald. 1919,⁵¹ commies ald. 1919,⁵² ambtenaar ter beschikking 22 juli 1920 en geplaatst op het belastingkantoor ald. op 300 gulden per maand 1920,⁵³ tijd. adjunct-controleur 1922,⁵⁴ wegens langdurige dienst m.i.v. een nader te bepalen dag in mei of juni 1927 een jaar Europees verlof 1926,⁵⁵ zal op 2 juni 1927 zijn betrekking neerleggen 1926,⁵⁶ als adjunct-controleur geplaatst op het inspectiekantoor te Medan 1928,⁵⁷ als controleur geplaatst op het inspectiekantoor te Padang (Sumatra's Westkust) 2 okt. 1928,⁵⁸ op verzoek die plaatsing ingetrokken 1928,⁵⁹ m.i.v. 2 sept. 1930 wnd. controleur te Medan 1930,⁶⁰ blijft geplaatst ald. 1930,⁶¹ controleur [ald.] 1931,⁶² als zodanig benoemd te Batavia 1938,⁶³ als zodanig weer benoemd te Medan 1940,⁶⁴ eervol ontslagen juli 1950,⁶⁵ woonde in juni 1971 nog in Indonesië.⁶⁶

Promotie.

De bekende voetballer J. F. Enkoroma Coffie, commies voor de belastingen alhier is benoemd tot ambtenaar ter beschikking van den hoofdinspecteur van financiën.

De Sumatra Post, 27-07-1920.

Een huldinging bij den Belastingdienst.

—o—

VAN DEN HEER J. F. ENKOROMA COFFIE.

Het was het vorige jaar vijf en twintig jaar geleden, dat de heer J. F. Enkoroma Coffie, controleur der Belastingen, in Gouvernementsdienst trad.

De heer Coffie, een even bescheiden mensch als een integre en toegewijd werker, heeft zich toen, naar ons bekend is, „met hand en tand” verzet tegen een eenigszins openbare viering van dit feit, met de daaraan verbonden huldinging. Hij moest niets van dit aan den weg timmeeren hebben, ging het liefst eenvoudig en rustig zijn gang.....

Zijn talrijke vrienden in en buiten den dienst hebben dat niet prettig gevonden. De heer Coffie is namelijk een dier weinigen, dien men van ganscher harte kán huldigen, juist mede door zijn eenvoud en bescheidenheid.

En het „huldigings-onweer” bleef broeien boven den spiegelgladden schedel van den controleur der belastingen, dien beroemden schedel, die in vroeger jaren zoo menig staaltje van keurig „koppen” op het voetbalveld heeft doen zien.

En vanmorgen was het zes en twintig jaar geleden, dat de heer Coffie in Gouvernementsdienst trad, en nu was dan werkelijk „het kwaad ten volle over hem besloten”.

Men heeft hem „bij verrassing genomen”.

Het geviel vanmorgen, dat hij op een uur, waarop „Financiën” gemeenlijk noest aan den arbeid is en zulks ook behoort te zijn, het geheele personeel zoo in groepjes naar een bepaald lokaal zag slenteren. Misschien is de gedachte bij hem opgekomen aan een „sitdown-staking” (arme Sijmen, is het niet om van te watertanden, een stakende belastingdienst?); in ieder geval was hij erg verbaasd en informeerde bezorgd en vaderlijk waarom men eigenlijk niet aan het werk was...

Men was niet aan het werk omdat men den heer Enkoroma Coffie ging huldigen, dat was alles.

En zoo stond het „slachtoffer”, dat in December den dienst met pensioen verlaat (men heeft dus de laatste kans willen waarnemen), even later temidden van het geheele personeel van de Inspectie van Financiën, van hoog tot laag, en had een zeer hartelijke toespraak van het Hoofd der Inspectie, den inspecteur van Financiën eerste klasse H. F. Beekkerk van Ruth, aan te hooren — die daarin 's heeren Coffie's ijver en plichtsbetrachting aan allen ten voorbeeld stelde —, en een mooi cadeau: een staande klok, van het gansche personeel in ontvangst te nemen.

Het was een spontane eenvoudige, huldinging waarvan allen, die, op welk gebied dan ook, wel eens met den heer Enkoroma Coffie in aanraking zijn geweest, met instemming zullen kennis nemen!

J.F. ENKOROMA COFFIE

Contrôleur der Belastingen hedenmorgen hartelijk gehuldigd.

Hedenmorgen is de contrôleur der Belastingen de heer J. F. Enkoroma Coffie in verband met zijn zes-en-twintig-jarig dienstjubileum op het Belastingkantoor hartelijk gehuldigd.

Zes-en-twintig is „eigenlijk” geen jubileumgetal. Maar men greep deze gelegenheid aan om den heer Enkoroma Coffie te vertellen hoe men over hem denkt, omdat deze bekende en algemeen geachte ambtenaar over enkele maanden den dienst met pensioen verlaten zal. En nu heeft men den heer Enkoroma Coffie eens gezegd, hoe noode men hem aanstonds missen zal. Want niet alleen het publiek, dat met hem in aanraking kwam, weet hem als een man van zeer correct optreden en een onuitputtelijke vraagbaak op belastinggebied te waardeeren, dat is ook het geval met alle ambtenaren, van hoog tot laag, die aan de Belastinginspectie alhier verbonden zijn.

De heer Enkoroma Coffie weet alles, doet alles en blijft altijd dezelfde opgewekte, correcte figuur die het bijna aangenaam weet te maken dat men zijn belasting betaalt.

De ambtenaren der inspectie hebben spontaan geld bij elkander gebracht om den heer Enkoroma Coffie heden met een fraai geschenk te verrassen. Het is hem overhandigd door den heer H. F. Beekkerk van Ruth, hoofd der inspectie, die in welgekozen bevoordingen heeft getuigd van de gevoelens van waardeering, die men den heer Enkoroma Coffie om zijn persoon en zijn werk toedraagt.

De heer Enkoroma Coffie is de beste belastingcontrôleur die hier ooit werkzaam was. Het feit trouwens, dat deze goede Oostkustenaar bijna zijn geheelen dienstitjd, dat is dus meer dan een kwart eeuw, op het belastingkantoor in Medan werkte, deed hem tot in de puntjes van alles op de hoogte zijn. Hij werd tot een onmisbare kracht, die men onganarne den dienst ziet verlaten.

In de 26 jaar van zijn verblijf ter kust is de heer Enkoroma Coffie dit gewest slechts enkele maanden ontrouw geweest, namelijk toen hij voor eene zeer korte periode naar Java ging.

De gehuldigde ambtenaar heeft, na den toespraak door den heer Beekkerk van Ruth, uiting gegeven aan zijn groote dankbaarheid voor deze verrassing op den dag, dat hij zijn zes-en-twintigste dienstjaar afsluit en aanstonds eveneens zijn ambtelijke loopbaan.

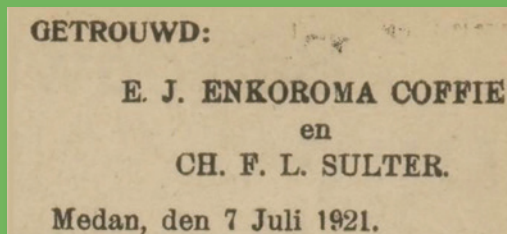

Bron: OGS.

7. RENÉ BENJAMIN ENKOROMA COFFIE, geb. Tandjong Pinang (Riouw en Onderhorigheden) 23 juni 1898, tijdens de Japanse aanval op Nederlandsch-Indië gemobiliseerd als soldaat 2e klasse infanterie K.N.I.L. (stamboeknr. 97898), krijgsgevangen gemaakt 29 maart 1942, overl. Pratchapkirikan (Thailand) 15 aug. 1944 en herbegr. Kanchanaburi War Cemetery.⁶⁷ Hij was vermoedelijk ongehuwd. Van hem geen erkende kinderen bekend.

Loopbaangegevens R.B. Enkoroma Coffie: werkzaam bij de Post-, Telegraaf- en Telefoon dienst 1916-, assistent, wonende te Medan 1916-1917 en surnumerair, wonende te Batavia 1917-1922,⁶⁸ daarna werkzaam bij de Deli Spoorweg Maatschappij 1922-, klerk 1922...(1934) en ex-commies 2e klasse (1938), wonende te Medan, employé Levensverzekeringsmaatschappij Arnhem, wonende ald. (1941).⁶⁹

8. ADEE HENRIETTE, volgt IVc.
 9. JOHANNES JOSEPHUS ENKOROMA COFFIE, geb. Medan 27 mei 1903, overl. Medan 4 juni 1903.⁷⁰
 10. EUGENIUS CAROLUS ENKOROMA COFFIE, geb. Medan 12 juni 1904 (aangeg. 13 juni), overl. Medan 25 juli 1904.⁷¹
 11. FERDINAND BATAKUS AMADEUS ENKOROMA COFFIE, geb. Medan 13 jan. 1908, belastingambtenaar, eerste klerk te Medan (1934),⁷² wnd. commies ald. 1935,⁷³ commies, wonende ald. (1938...1941),⁷⁴ overl. 's-Gravenhage 3 febr. 1990, tr. 's-Gravenhage 5 aug. 1953⁷⁵ ANNIE DOROTHEA/ANNIE DORATHEA COPPENRATH, geb. Soerabaja 23 juni 1915, erk. ald. 1915/1916 (wellicht bij het huwelijk van haar ouders)⁷⁶ en gewettigd door het huwelijk van haar ouders, overl., dr. van Julius August Coppenrath en⁷⁷ inlandse vrouw Satinem.

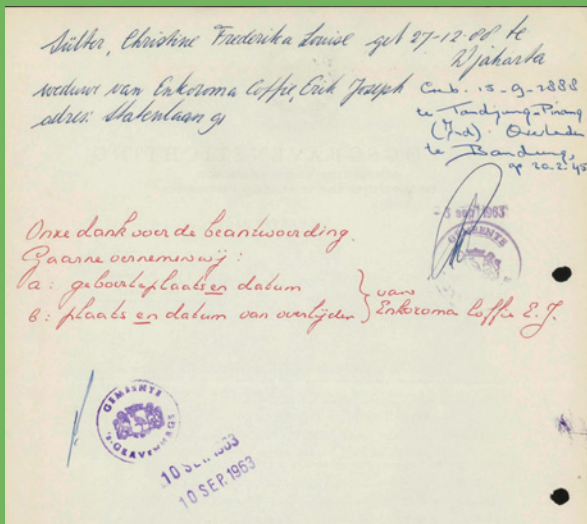

Deli Courant, 02-07-1921.

IVa. ERIK JOSEPH ENKOROMA COFFIE, geb. Tandjong Pinang (Riouw en Onderhorigheden) 15 sept. 1888,⁷⁸ Oost-Indisch ambtenaar <1915-, laatst kantoorhoofd gewestelijk kantoor te Kota Radja (Atjeh en Onderhorigheden), overl. Bandoeng, Soekamisingevangenis 20 febr. 1945 en begr. Bandoeng, begraafplaats Pandu,⁷⁹ tr. Medan 7 juli 1921⁸⁰ CHRISTINE FREDERIKA LOUISE SÜLTER, geb. Batavia 27 dec.

1888,⁸¹ overl. 's-Gravenhage 21 jan. 1975, dr. van Fredrich Ferdinand Adolph Sülter en⁸² Mathilde Catherine Elise Louise Emma Schrijver.⁸³

Loopbaangegevens E.J. Enkoroma Coffie: eerste klerk gewestelijk bureau te Medan -1915, commies ald. op 200 gulden per maand 27 febr. 1915, eerste commies ald. op 300 gulden per maand 2 juli 1920, tijd. hoofdcommies ald. 1925,⁸⁴ wegens langdurige dienst m.i.v. 2 juli 1926 een jaar Europees verlof 1926, vertrok met echtgenote en een kind a/b s.s. "Slamat" (kapt. W. Adam) van Rotterdam naar Batavia 18 mei 1927,⁸⁵ tijd. hoofdcommies te Medan (herbenoeming na terugkeer van verlof) 1927,⁸⁶ adjunct-gewestelijk secretaris te Padang 1929,⁸⁷ m.i.v. 2 juni 1930 kantoorhoofd gewestelijk kantoor te Kota Radja (Atjeh en Onderhorigheden) 1930, wegens volbrachte dienstdienst m.i.v. 28 dec. 1933 eervol ontslag uit 's lands dienst 11 jan. 1934,⁸⁸ bestuurslid afd. Medan van het I.E.V. 12 febr. 1929-.⁸⁹

Overplaatsing
 Naar wij vernemen is de heer E.J. Enkoroma Coffie, thans tijdelijk hoofdcommies ten kantore van Agrarische Zaken, benoemd tot adj.-Gewestelijk secretaris te Padang.
 De heer Enkoroma Coffie, die reeds 31 jaar ter Oostkust woont, heeft zich in verschillende functies doen kennen als een bekwaam en plichtsgetrouw ambtenaar.

Deli Courant, 26-10-1929.

Formulier in het Persoonsdossier van Erik Joseph Enkoroma Coffie, waaruit zijn geboorteplaats en -datum blijkt.

Uit dit huwelijk (voor zover bekend):

MAXIMILIAAN ENKOROMA COFFIE, geb. [Medan] juli 1922,⁹⁰ machinist Billiton Maatschappij te Tandjong Pandan, overl. Wildschönau (Kufstein, Oostenrijk) 23 dec. 1978,⁹¹ tr. Batavia 17 dec. 1947 CONSTANCE EMELIE ADELLE VAN MUNSTER, geb. Batavia 14 dec. 1928, overl., dr. van Paul Adriaan Marinus van Munster en Emelie Diks. Uit dit huwelijk een dochter (geb. 1959) en een zoon (geb. 1961).⁹²

IVb. DINA CATHARINA ENKOROMA COFFIE, geb. 25 dec. 1890, overl., tr. Tebing Tinggi (Deli, Oostkust van Sumatra) 11 april 1915 (echtsch. ingeschr. ald. 9 aug. 1918) JOHAN THEODOR MORITZ NAGEL, geb. Muntok (Banka) 21 aug. 1887, assistent te Deli, daarna technisch ambtenaar P.T.T. en ten slotte werkzaam in het gevangeniswezen, laatst als administrateur 2e klasse, overl. Bandoeng, Soekamiskingevangenis 25 juli 1944, zn. van Johann Theodor Rudolf Nagel en Maria Bertrand, hij hertr. Sibolga (Tapanoeli 14 sept. 1920 Anna Christina Brands, hij tr. 3e Salatiga (Semarang) 4 sept. 1940 Martha Leonora Pieters.

Loopbaangegevens J.Th.M. Nagel: klerk Nederlandse Handel Maatschappij, wonende te Medan 1905-1907, klerk Deli Spoorweg Maatschappij, wonende ald. 1907-1911, assistent Galia Estate bij Bangoen Poerba, Deli 1911-1912, assistent onderneming Bahilang bij Tebing Tinggi, Deli 1912-1918, assistent onderneming Deli Moeda bij Perbaengan, Deli 1918-1922, technisch ambtenaar Post-, Telefoon- en Telegraafdienst, wonende te Padang Sidempoean (Tapanoeli) 1922...(1941),⁹³ opzichter gestraften 1926...(1929) en cipier 1e klasse (1930...1932),⁹⁴ wonende te Medan (1927...1930) en Laboelandeli, Deli (1932),⁹⁵ administrateur 3e klasse (1934...1938) en administrateur 2e klasse (1941) gevangeniswezen, wonende te Ambarawa (Semarang).⁹⁶

Uit dit huwelijk:

1. NAPOLEON UMBERTO RINALDO NAGEL, geb. Tebing Tinggi (Deli, Oostkust van Sumatra) 4 april 1912 en erk. ald. 26 juni 1915,⁹⁷ handelsge-employeerde, ten tijde van de Japanse aanval op Nederlandsch-Indië gemobiliseerd als soldaat 2e klasse 1e garnizoensbataljon van Atjeh en Onderhorigheden, krijgsgevangen gemaakt 29 maart 1942, als slaaf tewerk gesteld aan de Birma Spoorweg, komende uit Medan met zijn gezin ingeschr. te Dordrecht 24 jan. 1959, kantoorbediende, overl. Amsterdam 5 maart 1991, tr. Medan 5 april 1951 JETJE KRIJGSMAN, geb. Padang (Sumatra) 17 maart 1921, overl., dr. van Gustaaf Krijgsman en inlandse vrouw Meliatie en wed.

van Franciscus Johann Nagel († 1944). Uit dit huwelijk twee zoons en een dochter.⁹⁸

2. RUDOLF EDWARD GERRIT LOUIS NAGEL, geb. Bahilang Estate te Tebing Tinggi 14 aug. 1913 en erk. a.v., hoofdagent van politie 2e klasse, door de Japanners geëxecuteerd te Talok Blanda bij Pakan Baroe eind 1943.⁹⁹

001 217

CENTRAAL INFORMATIE BUREAU
VAN HET ROODE KRUIS
Nieuwplein Eerstekeer 2 - Batavia-C.
Telegraaf: Centinform.

ALLE INLICHTINGEN
No. *18/216/B*

Verzoek om brieven aan
om volledig te documenteren
aan bovenstaand adres.

Verzoek bij verdere
corresp. te ref. aan
bovenstaand nummer.

Batavia-C. 19 Juli 1947

Aan
Den Heer E.U.R. NAGEL
Mil. sld. Stbno. 41412,
p/a K.W.G./L.A.D.
Koningsplein West 13,
BATAVIA-C.

Gesachte Heer,

Uw brief van 11 Juni '47 gericht aan de NEFIS, werd ons door dit bureau ter verdere behandeling doorgezonden, met het verzoek U rechtstreeks in te lichten.

Naar aanleiding daarvan delen wij U onderlopend mede, wat onze zusterinstantie tot wien wij ons om nadere inlichtingen terzake hebben gewend, ons berichtte.

Volgens de ons ten dienste gegevens zou de Heer Rudolf Edward Gerrit Louis NAGEL begin Spt. 1943 in de M.P.-cellen te Pakan Baroe zijn opgesloten veroordeeld tot 15 jaar wegens spionage. Hij zou eind 1943 door de Japanners zijn afgemaakt en begraven zijn bij Talok Blanda in de omgeving van Pakan Baroe.

Hij verkregen deze gegevens door mededelingen van verschillende personen.

Daar in verband met de huidige politieke toestand contact met het binnenland niet mogelijk is, kan deze aangelegenheid niet ter plaatse onderzocht worden, waardoor mogelijk nadere bijzonderheden aan het licht zouden komen.

Hopende U hiermede naar genoegen te hebben ingelicht,

Hoogachtend,
C. E. Roskott
(Mevr. C. E. Roskott)

Agno. 142/6
dd. 25-6-'47
ER/SL

017 28/8 47

DEPARTEMENT VAN BINNENLANDS BESTUUR
Dienst der Algemeene Politie

BATAVIA, 23 AUGUSTUS 1947.-

No. Pol. 4868.-
Rijl.: -

A a n
de Heer E.U.R. NAGEL
Mil. sld. Stbno. 41412
p/a K.W.G./L.A.D.
Koningsplein West 13
Batavia-Centrum.

Worèt, in antwoord op zijn schrijven, gedagtekend Batavia 11 Juni 1947, medegedeeld, dat zijn broeder, de heer Rudolf Edward Gerrit Louis NAGEL - 466r de oorlog hoofdagent (Hoofdrechercheur) van politie 2de Klasse - volgens van het Centraal Informatie Bureau van het Rode Kruis hier ter stede verkregen inlichtingen, begin September 1943 in de M.P.-cellen te Pakan Baroe (Riouw) sou zijn opgesloten, in verband met zijn veroordeling tot 15 jaar gevangenisstraf "wegens spionage".

Vervolgens sou betrokkene ongeveer eind 1943 door de Japanners zijn geëxecuteerd en begraven bij Talok Blanda in de omgeving van Pakan Baroe.

Positieve berichten hieromtrent zijn thans echter nog niet te verkrijgen.-

Departement van Binnenlands Bestuur,
Afdeling Politie,
C. E. Roskott

Documenten betreffende het overlijden van Rudolf Edward Gerrit Louis Nagel (Bron: OGS-PD, Persoonsdossier Rudolf Edward Gerrit Louis Nagel).

IVc. ADEE HENRIETTE ENKOROMA COFFIE, geb. Medan (Oostkust van Sumatra) 28 febr. 1901, overl. Diepenveen 15 aug. 1978,¹⁰⁰ tr. Penang (Straits Settlements) 5 jan. 1921¹⁰¹ PIETER JACOBUS (KRUL, na erkenning door de vader) KROESE, geb. 's-Gravenhage 5 dec. 1891 en erk. en gewettigd bij en door het huwelijk van zijn ouders,¹⁰² sergeant infanterie O.I.L., daarna onderofficier-administrateur 2e klasse gewapende politie 1919, overl. Batavia 22 febr. 1949 (hij rust in een onbekend graf),¹⁰³ zn. van Petrus Johannes Kroese en Louisa Wilhelmina Krul.

Loopbaangegevens P.J. Kroese: m.i.v. 29 dec. 1910 verbonden als soldaat bij het O.I.L. voor zes jaar met 225 gulden premie 29 dec. 1910, te Amsterdam geëmbarkeerd a/b s.s. "Koning Willem II" 1 april 1911, te Batavia gedebarkerd en geplaatst bij het 1e depotbataljon 7 mei 1911, na plaatsing bij diverse bataljons geplaatst bij de kaderschool te Tjimahi 1 mei 1916, korporaal-tit. 29 aug. 1916, korporaal 1 sept. 1916, gereëngageerd bij de koloniale troepen voor zes jaar met 450 gulden premie 29 dec. 1916, over naar het 15e bataljon infanterie 30 dec. 1916, sergeant-tit. 30 dec. 1916, sergeant 3 maart 1917, bij het 2e garnizoensbataljon van Atjeh en Onderhorigheden 4 april 1917 en 16 sept. 1918 en 3e garnizoensbataljon van idem 22 mei 1917, Bronzen Medaille met 12 gulden gratificatie 18 febr. 1918, wegens ongeschiktheid voor de verdere waarneming van de militaire dienst niet ontstaan in en door de dienst gepensioneerd met 260 gulden per jaar 5 maart 1919, met certificaat van goed gedrag te Medan afgegaan 14 april d.a.v.,¹⁰⁴ wnd. onderofficier-administrateur 2e klasse gewapende politie te Medan 1919,¹⁰⁵ medewerker Rode Kruis te Batavia -†.

Wegens vertrek **VENDUTIE**

op **WOENSDAG 23 Nov. 1921**

des namiddags te 6^{1/2} uur ten huize van den WelEdelen Heer

P. J. KROESE,
Jullanastraat No. 24, Medan

van een zeer netten Inboedel, w.o. een geheel in stijl bekleed, Rottan-zitje v. Voorgalerij, Legkasten 2 IJzeren Ledikanten, Servies, Glaswerk, Keukengerei, enz. enz., benevens een z.g. als nieuwe EDISON Gramfoon met platen (groot model).

Met opdrachten belasten zich de Heeren G.A. Annink, Medan, Telef. No. 751 Encoroma Coffie en Herman A. Lefèbre Medan. Telef. No. 271. 3594

Een woesteling.

Door een beschonken Europeesch soldaat werd gister middag omstreeks 1 uur kabaal geschopt in de Djalan Huttenbach, Djalan Khoo Teng Khoo.

Na eerst tegen de deuren der woningen, bewoond door den huisbaas Khoo Tjen Tek, en de krani van Seng Hap gestormd en deze beschadigd te hebben, liep hij het huis binnen, bewoond door het echtpaar Enkoroma Coffie, waar hij om jenever vroeg en de huisvrouw, die in hoogst zwangeren toestand verkeert, dreigde met een mes zoo zij hem geen jenever wilde geven.

Inmiddels was een der kinderen naar de hoofdwacht geloopt om hulp, waarna een patrouille het schoolje inrekende en naar de provoost bracht.

Daar het vrij dikwijls voorkomt dat beschonken militairen door die straat slenterende daar schandaal maken en de rust verstoren, kan het zijn nut hebben, dat hiervan telkens melding wordt gemaakt in de nieuwsbladen, opdat er door gestrengte bestraffing aan die dingen een einde kome.

Nader vernemen wij dat de woesteling achter slot en grendel zit. Hij was hier pas in garnizoen en heeft zich die gewoonten zeker in een Java garnizoen, waar zoo iets meer voorkomt, eigen gemaakt.

Wij vervullen de treurige plicht, kennis te geven van het plotselinge heengaan op 22 Februari van onze vertegenwoordiger te Tangerang, de Heer

P. J. KROESE

in de ouderdom van 57 jaar. De nagedachtenis aan deze trouwe medewerker, die een „Roode Kruis-man“ in de volle betekenis van het woord was, zal bij ons in hoge ere blijven.

Het „ROODE KRUIS BATAVIA“.

Mevr. de Wed. **A. H. KROESE-
Enkoroma Coffie**

Niet in staat geweest persoonlijk van allen afscheid te nemen groet hierbij vrienden en kennissen.

a/b m.s. „KOTA GEDE“

Medan, 11 Augustus 1954.

Linksboven: Deli Courant, 22-11-1921; rechtsboven: Deli Courant, 08-12-1900. Het incident met een dronken Europese soldaat waarover in dit krantenartikel werd bericht, overkwam de moeder van Adeë, toen zij hoogzwanger van haar was; linksonder: Het Dagblad, 23-02-1949; rechtsonder: Het Nieuws voor Sumatra, 11-08-1954.

Uit dit huwelijk:

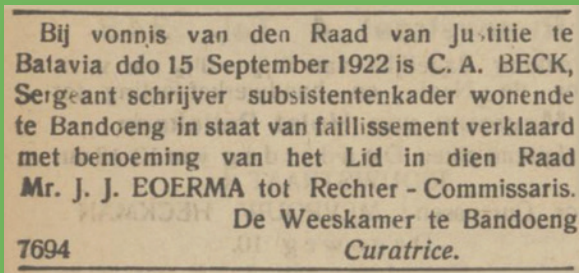
1. JOACHIM JOHAN KROESE, geb. Medan maart 1921 (aangeg. 7-21 maart),¹⁰⁶ emigreerde in 1960 naar de Verenigde Staten, overl. (vermeld als Hans J. Kroese) Concord, Contra Costa County, Californië, U.S.A. 29 april 1992.¹⁰⁷
2. LOUISE JOHANNA THEODORA KROESE, geb. Medan 14 aug. 1922,¹⁰⁸ tr. P.M. DE JONG.¹⁰⁹

IIc. HERMINA CORNELIA OSANKJE, geb. Semarang 1863/1864, overl. Djokjakarta febr. 1935,¹¹⁰ moeder van kinderen die werden erkend door JOHAN ADRIAAN BECK, geb. Soerakarta 13 sep. 1861, korporaal infanterie O.I.L., overl. Djokjakarta 18 aug. 1928,¹¹¹ zn. van David Joannes Frits Fredrik Beck en inlandse vrouw Kiemso.

Loopbaangegevens J.A. Beck: aangenomen bij het korps pupillen 25 juli 1870, ingedeeld bij het O.I.L. voor tien jaar en geplaatst als fuselier 18e bataljon infanterie 18 mei 1879, deelname aan de krijgsverrichtingen tegen Atjeh in 1884 en 1885, achtereenvolgens bij het 4e depotbataljon 25 jan. 1885, 16e bataljon infanterie 21 maart 1885 en 4e depotbataljon 21 april 1885, Bronzen Medaille met 12 gulden gratificatie 27 okt. 1885, korporaal 11 april 1886, achtereenvolgens bij het subsistentenkader te Padang 1 mei 1886 en 17e bataljon infanterie 19 jan. 1887, deelname aan de krijgsverrichtingen in het landschap Troemon, en in Toba en Si Liendoeng (Sumatra's Westkust) in 1887, gereëngageerd voor zes jaar met 300 gulden premie 18 mei 1889, achtereenvolgens bij het 6e bataljon infanterie 11 aug. 1890, 13e bataljon infanterie 4 okt. 1893 en subsistentenkader te Soerabaja 31 jan. 1894, wegens volbrachte diensttijd gegageerd met 290 gulden per jaar 6 mei 1895, met certificaat van goed gedrag te Soerabaja afgegaan 21 mei d.a.v., drager Ereteken voor belangrijke krijgsvbedrijven met de gesp Atjeh 1873-1885.¹¹²

Haar door JOHAN ADRIAAN BECK erkende kinderen:

1. CORNELIS AUGUST BECK, geb. Padang (Sumatra's Westkust) 11 aug. 1887 en erk. ald. tussen verm. omstr. 3 en verm. omstr. 21 jan. 1888,¹¹³ sergeant 1e klasse-schrijver O.I.L., overl., tr. Bandoeng 16 maart 1922¹¹⁴ inlandse vrouw *Nji Siti* MARIJAH, geb. Bandoeng 1892 (schatting).

De Preanger-bode,
18-09-1922.

Loopbaangegevens C.A. Beck: te Djokjakarta op 26 okt. 1906 met 200 gulden premie vrijwillig geëngageerd voor zes jaar bij het O.I.L. en geplaatst als fuselier 2e depotbataljon 26 okt. 1906, korporaal 8 april 1910, korporaal-schrijver en geplaatst bij het subsistentenkader te Batavia 12 juni 1911, te Batavia op 26 okt. 1912 met 200 gulden premie gereëngageerd voor vier jaar 26 okt. 1912, Bronzen Medaille met 12 gulden gratificatie 16 jan. 1913, sergeant-schrijver 9 mei 1914, te Batavia op 26 okt. 1916 met 200 gulden premie gereëngageerd voor vier jaar, Zilveren Medaille 27 jan. 1919, te Bandoeng op 26 okt. 1920 met 50 gulden premie gereëngageerd voor een jaar, bij reorganisatie sergeant 1e klasse-schrijver 1 juni 1921, wegens volbrachte diensttijd gepensioneerd met 840 gulden per jaar 4 okt. 1921, te Bandoeng met certificaat van goed gedrag afgegaan 26 okt. d.a.v., ald. vrijwillig gereëngageerd voor twee jaar en geplaatst als sergeant 1e klasse-schrijver bij het subsistentenkader te Bandoeng 28 okt. 1921, hem toegestaan zonder verband door te dienen 14 juni 1923, Zilveren Gesp 13 jan. 1925, wegens volbrachte diensttijd gepensioneerd met 1134 gulden per jaar 2 febr. 1925, te Djokjakarta op 23 febr. d.a.v. afgegaan.¹¹⁵

2. ANTHOON BECK, geb. Magelang (Kedoe) 22 mei 1892 en aangeg. en erk. ald. tussen verm. omstr. 24 juni en verm. omstr. 28 juli 1892,¹¹⁶ overl.

Loopbaangegevens A. Beck: te Djokjakarta op 12 nov. 1909 met 200 gulden premie vrijwillig geëngageerd voor zes jaar bij het O.I.L. en geplaatst als fuselier linker half 2e depotbataljon, bij het 5e bataljon infanterie 19 nov. 1910, overgegaan naar de bergartillerie als kanonnier 2e klasse 3 april 1913, overgegaan bij de veldartillerie 4 sept. 1913, geplaatst in de 2e klasse van de militaire discipline 28 jan. 1914, daaruit ontslagen 28 mei 1914 en daarin weer geplaatst 4 nov. 1914, m.i.v. 4 maart 1915 daaruit opnieuw ontslagen 10 april 1915, paspoort in Nederlandsch-Indië toegestaan 11 mei 1916, op 17 juli d.a.v. te Djokjakarta afgegaan, zijnde hem het certificaat van goed gedrag onthouden met de aantekening: 'zou wegens slecht gedrag een reëngagement zijn geweigerd'.¹¹⁷

3. DORUS GUSTAAF BECK, geb. Djokjakarta 13 dec. 1897 en aangeg. en erk. ald. 14 febr. 1898,¹¹⁸ sergeant-majoor-schrijver O.I.L.-1932, daarna bouwondernemer te Magelang,¹¹⁹ ten tijde van de Japanse aanval op Nederlandsch-Indië gemobiliseerd als landstorm-sergeant-majoor-schrijver militaire krijgsraad te Magelang (stamboeknr. 121297), krijgsgevangen gemaakt 7 maart 1942 als slaaf te werk gesteld aan de Pakanbaroespoorlijn en ald. bevrijd tussen 15 okt. en 6 dec. 1945,¹²⁰ opteerde voor de Indonesische nationaliteit, overl., tr. FATMA ROSA, geb., overl. (in Nederlandsch-Indië vóór 6 april 1950), dr. van

收容所 Camp	爪哇 馬末 No. 1748 35 II	番 號 No.	馬末 2069 馬 I
姓 名 Name	Beck, Dorus Gustaaf. ベック ドルス ゴスタフ	生 年 月 日 Date of Birth	1897-12-13
國 籍 Nationality	蘭	所 屬 部 隊 Unit	No. 131297 Mil. Krijgsraad Magelang.
階 級 身 分 Rank	Let. 中 隊 長 auditor. 中 隊 長	捕 獲 年 月 日 Date of Capture	昭和 17 年 3 月 7 日
捕 獲 場 所 Place of Capture	爪哇	父 の 名 Father's Name	母 の 名 Mother's Name
本 籍 地 Place of Origin	Java, Djokjakarta.	職 業 Occupation	Bouwondernemer Magelang. 入 上
通 報 先 Destination of Report	Mevr. Beck-Fatma Rosa, Kaecman 93 Magelang.	特 記 事 項 Remark	1811

Interneringskaart Dorus Gustaaf Beck.

Loopbaangegevens D.G. Beck: te Djokjakarta op 6 febr. 1917 met 450 gulden premie vrijwillig geëngageerd voor zes jaar bij het O.I.L. en geplaatst als fuselier rechter half 2e depotbataljon, korporaal-tit. 31 dec. 1918, korporaal 6 jan. 1919, bij reorganisatie brigadier 1 juni 1921, sergeant 1e klasse-tit. 24 dec. 1921, m.i.v. 6 febr. 1923 te Banjoebiroe met 37,50 gulden premie gereëngageerd voor een jaar 13 febr. 1923, Bronzen Medaille met 12 gulden gratificatie 24 mei 1923, wegens langdurige dienst met verlof 13 juli 1923, van verlof terug 11 sept. 1923, bij reorganisatie brigadier-sergeant 1e klasse-tit. 1 mei 1923, te Magelang met 37,50 gulden premie gereëngageerd voor een jaar 12 sept. 1924, bij reorganisatie brigadier-sergeant-tit. 1 febr. 1925, sergeant 13 juni 1925, te Magelang gereëngageerd voor een jaar 12 sept. 1925, ald. m.i.v. 12 sept. 1926 hervorbonden voor zes jaar 13 sept. 1926, overgegaan als sergeant-schrijver 7 febr. 1928, Zilveren Medaille 12 juni 1929, sergeant-majoor-schrijver 27 okt. 1930, eervol ontslag in Nederlandsch-Indië onder toekenning van pensioen 7 mei 1932, hem op 10 mei 1932 toegestaan tot 27 okt. 1932 zonder verband door te dienen, wegens volbrachte diensttijd gepensioneerd met 1029 gulden per jaar 10 okt. 1932, te Magelang uit de militaire dienst ontslagen 27 okt. 1932.¹²¹

4/2

No. 13 / 1950.-

SURAT - T J A T A N :

Jang bertanda tangan dibawah ini, saja Ketua Pengadilan Negeri di Palembang, menerangkan, bahwa pada hari KEMIS tanggal 6 April 1950, datang pada saja seorang laki-laki

DORUS GUSTAAF BECK,

pekerjaan Pemimpin pada Pemsanggungan Roti, tempat tinggal di Palembang, jang dengan lisan dihadapan saja, untuk ia sendiri, menjatakan keterangan tentang

memilih kebangsaan Indonesia.

Orang jang memilih kebangsaan Indonesia itu adalah: pada tanggal 27 Desember 1949 berkebangsaan Belanda, lahir di Djokjakarta pada tanggal 13 Desember 1897; pada tanggal 27 Desember 1949 bertempat tinggal Palembang, sodjak lama talu, mempunjai satu anak jang sah, bernama Maurits Jean, belum berumur 18 tahun penuh, dan belum kawin, dilahirkan di Tjimahi (Bandung) pada tanggal 17 Mei 1932.-

Diperbuat di Palembang, pada tanggal 6 April 1950.-

Tanda tangan orang jang menjatakan keterangan,

Ketua Pengadilan Negeri di Palembang,

(Mr. H. M. van Haselen)

BERICHTDIEN NEGERI
PALEMBANG

Document waaruit blijkt dat Dorus Gustaaf Beck, geboren Djokjakarta 13 december 1897, broodbakker, wonende te Palembang, op 27 december 1949 in het bezit van de Nederlandse nationaliteit, op 6 april 1950 voor de rechtbank te Palembang verscheen en verklaarde voor de Indonesische nationaliteit te kiezen. Hij maakte die keuze tevens voor zijn enige wettige kind Maurits Jean, geboren te Tjimahi (Bandung) op 17 mei 1932 en dus nog geen 18 jaar oud, nooit getrouwd geweest. Bron: FamilySearch (zoeken in <https://www.familysearch.org/search/catalog> op Nationaliteitsbewijzen Nederlands-Indië). De mededeling van de Oorlogsgravenstichting dat hij in 1945 was omgekomen en in een onbekend graf rust is dus onjuist.

Uit dit huwelijk:

MAURITS JEAN BECK, geb. Tjimahi 17 mei 1932.

Ild. LOUISA OSANKJE, geb., overl., moeder van kinderen die werden erkend door ANTONIUS FIEVET/FIVET, geb. Rucphen 11 sept. 1862,¹²²

overl. Semarang 28 dec. 1902,¹²³ zn. van Johannes Hubertus Fivet en Jacoba Timmermans.

Loopbaangegevens A. Fivet: in Nederlandse militaire dienst, vrijwillig geëngageerd voor zes jaar en overgegaan bij de divisie marechaussee van Noord-Brabant en Zeeland 11 sept. 1884, overgeplaatst naar het 4e regiment vestingartillerie 1 juni 1885, m.i.v. de dag van inscheping naar de overzeese bezittingen vrijwillig geëngageerd bij de koloniale troepen voor zes jaar met 300 gulden gratificatie 16 juli 1886 en als kanonnier overgenomen van het 4e regiment vestingartillerie 19 juli 1886, te Rotterdam geëmbarkeerd a/b s.s. "Noord-Brabant" 11 sept. 1886, te Batavia gedebarkerd en geplaatst bij het wapen der artillerie 27 okt. 1886, kanonnier 1e klasse 28 febr. 1888, kruitmaker 29 juni 1889, Bronzen Medaille zonder gratificatie 21 febr. 1891, gereëngageerd voor twee jaar met 100 gulden premie 11 sept. 1892, m.i.v. het aflopen van zijn huidige verbintenis gereëngageerd voor twee jaar 2 okt. 1893, vuurwerker 3e klasse 13 okt. 1893, met verbreking van zijn huidige verbintenis gereëngageerd voor vier jaar bij de koloniale troepen met 200 gulden premie 11 sept. 1894, vuurwerker 2e klasse 23 dec. 1895, Zilveren Medaille 27 febr. 1897, wegens voortdurende ongeschiktheid voor alle militaire diensten niet ontstaan in en door de dienst gegageerd met 290 gulden per jaar 5 maart 1898, te Soerabaja met certificaat van goed gedrag afgegaan 22 maart d.a.v., terugkeer naar Nederland a/b schip "Koningin-Regentes" en te Amsterdam aangekomen 31 mei 1899.¹²⁴

Haar door ANTONIUS FIVET erkende kinderen:

1. JOHANNES HUBERTUS, volgt IIIb.
2. MARIA, volgt IIIc.
3. THEODORUS FIVET, geb. Semarang 25 jan. 1900, erk. ald. 1900 en ged. ald. (r.k.) 26 jan. 1900,¹²⁵ opzichter-machinist Semarang-Joana Stoomtrammaatschappij, wonende te Semarang 1922-1923 en Poerwodadi (Semarang) 1923-1924, idem Semarang-Cheribon Stoomtrammaatschappij, wonende te Semarang 1924-1926, woonde buiten emplooi ald. 1926-1927,¹²⁶ overl.

Johannes Hubertus Fivet en Dora Mendel. Uitsnede van een foto gepubliceerd in: Griselda Molemans, Zwarte huid, Oranje hart. Afrikaanse KNIL-nazaten in de diaspora (2007).

IIIb. JOHANNES HUBERTUS FIVET,¹²⁷ geb. Semarang 23 nov. 1889 en erk. ald. 1892,¹²⁸ sergeant K.N.I.L., overl. Arnhem 21 jan. 1958,¹²⁹ tr. Semarang 17 jan. 1917¹³⁰ DORA MENDEL, geb. Soerakarta 25 aug. 1890,¹³¹ overl. Semarang nov. 1924,¹³² dr. van Franciscus Mendel en Johanna (Adjoa) Gort.¹³³

Loopbaangegevens J.H. Fivet: te Magelang vrijwillig geëngageerd bij de koloniale troepen voor zes jaar met 200 gulden premie en geplaatst bij het linker half 2e depotbataljon 13 mei 1908, achtereenvolgens bij het 8e bataljon infanterie 21 nov. 1908, 7e bataljon infanterie 6 nov. 1909, de kaderschool te Magelang 1 dec. 1911, het 10e bataljon infanterie 30 aug. 1911 en het garnizoensbataljon Westerafdeling van Borneo 20 april 1913, deelname aan de krijgsvaardigheden in de Westerafdeling van Borneo in 1912 en 1913, Bronzen Medaille met 12 gulden gratificatie 19 maart 1914, te Semarang gereëngageerd voor twee, resp. vier jaar 6 juli 1914 en 13 mei 1916 met resp. 100 en 200 gulden premie, over naar het 19e bataljon infanterie 17 okt. 1916, infanterist 1e klasse 3 mei 1917, achtereenvolgens bij de kaderschool te Magelang 29 juni 1917 en het 11e bataljon infanterie 2 jan. 1918, korporaal-tit. 11 sept. 1918, korporaal 9 jan. 1919, te Meester Cornelis gereëngageerd voor drie jaar met 150 gulden premie 13 mei 1930, over naar het 20e bataljon infanterie 6 juli 1920, Zilveren Medaille 9 aug. 1920, bij reorganisatie brigadier 1 juni 1921, wegens volbrachte diensttijd gepensioneerd met 588 gulden per jaar, met certificaat van goed gedrag te Batavia afgegaan 14 juli 1923,¹³⁴ opzichter (1932) en ex-opzichter (1934...1941) gevangeniswezen, wonende te Semarang,¹³⁵ gemilitariseerd als sergeant M.L. (militaire luchtvaart) 2 nov. 1948, over naar het subsistentenkader te Semarang 23 maart 1950, i.v.m. reorganisatie van het K.N.I.L. m.i.v. een nog te bepalen datum met groot verlof 28 juni 1950, te Semarang gedemilitariseerd 22 juli 1950.¹³⁶

Zijn erkende en door het huwelijk gewettigde dochter (*ex matre* DORA MENDEL):¹³⁷

1. ELIA (MENDEL na erkenning) FIVET, geb. Semarang 24 maart 1916 en erk. 15 febr. 1917,¹³⁸ verbleef na het overlijden van haar moeder in het weeshuis van Pa van der Steur te Magelang (Kedoe),¹³⁹ overl. Magelang, in het hospitaal 31 okt. 1925 (aan hoge koorts en stui-
pen)¹⁴⁰ en begr. Magelang, Nieuwe Begraafplaats.¹⁴¹

Uit het huwelijk:¹⁴²

2. HUBERTUS FIVET, geb. Meester Cornelis (Batavia) 18 febr. 1919, verbleef na het overlijden van zijn moeder korte tijd in het weeshuis van Pa van der Steur en vervolgens bij zijn vader, werd daarna door zijn vader naar het rooms-katholieke weeshuis te Semarang (wijk Tjandi) gestuurd, waar hij de lagere school afrondde,¹⁴³ matroos 2e klasse Koninklijke Marine, overl. a/b Hr. Ms. "Piet Hein" tijdens de slag om de Java Zee in Straat Badoeng 19 febr. 1942 (hij rust in een zeemansgraf).¹⁴⁴
3. ANTONIUS (ANTON) FIVET, geb. Batavia 17 sept. 1920, verliet toen hij veertien jaar oud was het weeshuis van Pa van der Steur en was daarna korte tijd leerling van de ambachtsschool, werkte vervolgens in een glasfabriek, als bg. dienstplichtige opgeroepen 3 okt. 1941, na de Japanse aanval op Pearl Harbour geplaatst bij de kustartillerie te Soerabaja, krijgsgevangen gemaakt op het eilandje Menari voor de kust bij Soerabaja, via Batavia en Singapore op transport gesteld en als slaaf ingezet bij de aanleg van de Birma-spoorweg, na zijn bevrijding weer in K.N.I.L.-dienst gekomen en geplaatst (tot aan de opheffing van dit bataljon in januari 1948) bij het 10e bataljon infanterie, bijgenaamd Gadjah Merah (Rode Olifant), deelname aan de acties op Bali in maart 1946 en (in het kader van de eerste politionele actie, operatie Product) de gevechten op Sumatra in 1947, vertrok in juni 1950 naar Nederland, daarna in dienst Koninklijke Landmacht, gepensioneerd als sergeant-majoor-tandartsassistent, vestigde zich na zijn pensionering met zijn gezin in Ede,¹⁴⁵ overl., tr. Had kinderen.
4. JOHANNA FIVET, geb. Batavia 16 maart 1923,¹⁴⁶ overl.

Anton Fivet. Uitsnede van een foto gepubliceerd in: Griselda Molemans, Zwarte huid, Oranje hart. Afrikaanse KNIL-nazaten in de diaspora (2007).

IIIc. MARIA FIVET, geb. Semarang 1 aug. 1891, erk. ald. 1892 en ged. ald. (r.k.) 14 sept. 1892,¹⁴⁷ overl. Dieren 6 febr. 1988, tr. HERMAN HOLTZER, geb. Szegedin (Szeged in het Hongaars) (Hongarije) 21 aug. 1882,¹⁴⁸ fourier K.N.I.L., daarna o.a. werkzaam Billiton Maatschappij en de cultures, overl. Malang 18 nov. 1932,¹⁴⁹ zn. Mihály Holtzer en Klara Kohn.

Loopbaangegevens H. Holtzer: onderofficier infanterieregiment nr. 46 Oostenrijkse dienst 5 sept. 1900-20 dec. 1903, bij het koloniaal werfdepot m.i.v. 29 dec. 1904 vrijwillig geëngageerd als soldaat voor zes jaar met 200 gulden premie 18 nov. 1904, geëmbarkeerd te Rotterdam a/b s.s. "Lawoe" 21 jan. 1905, te Batavia gedebarkeerd en geplaatst bij het 2e depotbataljon 3 maart 1905, achtereenvolgens bij het 5e bataljon infanterie 28 juni 1905, 2e depotbataljon 18 mei 1906, 5e bataljon infanterie 1 aug. 1906, 2e depotbataljon 3 mei 1907, korporaal 1 sept. 1907, naar de kaderschool te Magelang 1 nov. 1907, over naar het subsistentenkader te Semarang 4 jan. 1908, sergeant 17 juni 1908, over naar het 5e bataljon infanterie 30 juni 1908, fourier 8 okt. 1909, Bronzen Medaille zonder gratificatie 13 okt. 1910, paspoort in Nederlandsch-Indië toegestaan 13 okt. 1910, met certificaat van goed gedrag te Semarang afgegaan 29 dec. 1910,¹⁵⁰ woonde buiten emplooi te Tegal 1911-1912, employé Handelsvereniging Java, wonende ald. 1912-1913, employé 1913-1916 en magazijnmeester 1916-1922 Billiton Maatschappij, wonende te Tandjong Pandan (Billiton),¹⁵¹ vertrok met echtgenote en vier kinderen a/b s.s. "Tabanan" (kapt. H.G. Ruhaak) van Batavia

Graf Maria Fivet te Dieren.

naar Rotterdam 19 jan. 1921, vetrok met echtgenote en vier kinderen a/b s.s. "Prinses Juliana" van Amsterdam naar Batavia 15 okt. 1921,¹⁵² woonde buiten emplooi te Pontianak (Westerafdeling van Borneo) 1922-1925, employé suikeronderneming Pakkis bij Tajoe (Semarang) 1925-1926, employé onderneming Krebet bij Boeloelawang (Malang) 1926...(1932).¹⁵³

Uit dit huwelijk:¹⁵⁴

Urn G.A.O. Ockerse in de urnentuin van begraafplaats Rusthof te Leusden.

1. CECILIA HOLTZER, geb. Tandjong Pandan (Billiton) 18 nov. 1914, met haar echtgenoot komende uit Djakarta ingeschr. te Rotterdam 31 mei 1950, met haar echtgenoot te Amsterdam uitgeschr. naar Djakarta 28 maart 1952, overl. (in Indonesië?), tr. Semarang 4 mei 1938¹⁵⁵ GERARD ADRIAEN OCKER OCKERSE, geb. Samarinda (Zuidereen Oosterafdeling van Borneo) 15 jan. 1911, chef instrumentmaker Geneeskundige Hoge School te Batavia, ten tijde van de Japanse aanval op Nederlandsch-Indië gemobiliseerd als militie soldaat 2e klasse-telefonist te Tjimahi (stamboeknr. 76111), krijgsgevangen gemaakt 8 maart 1942, geïnterneerd te Sendai (Japan), kamp 1B,¹⁵⁶ na de oorlog fung. chef instrumentmaker medische faculteit te Batavia, wegens langdurige dienst twaalf maanden Europees verlof 15 sept. 1949, overl. Utrecht 27 juni 1993 (zijn urn geplaatst in de urnentuin van begraafplaats Rusthof te Leusden), zn. Gerard Ockerse en¹⁵⁷ inlandse Christin Chatarina Carolina/Catharina Carolina Souhoka, hij hertr. Fijt van Buren.¹⁵⁸
2. HUBERTUS HOLTZER, geb. Tandjong Pandan (Billiton (Banka) 2 nov. 1916, maandgelder (1938) en ex-maandgelder (1941) Departement van Marine,¹⁵⁹ wonende te Batavia, na aankomst in Nederland assistent afdeling inkoop K.L.M.,¹⁶⁰ drager van de gouden medaille verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau,¹⁶¹ overl. Amstelveen 28 juni 2000.
3. ELISABETH HOLTZER, geb. Tandjong Pandan 1 nov. 1918, overl.
4. N.N.

¹ Opgaven BS in *Naamlijst*, 1872, pag. 272 (Osonkje, voornamen onbekend, ingeschreven in het 1e bijregister).

² Idem in: *Naamlijst*, 1868, pag. 2 (hij genaamd Jacob Osankje).

³ Idem in: *Naamlijst*, 1882, pag. 311 (genaamd Mina Osankje).

⁴ *Verzameling van dagorders uitgevaardigd in het leger van Nederlandsch Oost-Indië van 1853-1860 met eene alphabetische naamlijst daarin* (Breda 1863) 120; *Verzameling van dagorders betrekking hebbende op toegekende beloningen aan hen, die zich onderscheidden bij krijgsverrichtingen van het Koninklijk Nederlandsch-Indische leger van 1818 t/m heden, met alphabetisch naamregister* (Batavia 1939) 190.

⁵ Blijkens zijn stamboekinschrijvingen (zie noot 7).

⁶ 'Burgerlijke stand [afd. Bandoeng, maand augustus]' in: *De Preangerbode*, 11-09-1907

⁷ Stamboekinschrijving Jacobus Osankje, Oost-Indisch Boek, inv.nr. 357, fol. 5361 (scan 4); Idem, KNIL-militairen, SAIP, Serie 2, inv.nr. 365, fol. 17354 (scan 174).

⁸ Hoe lang zij hebben samengeleefd en wie haar ouders waren, valt niet te zeggen. Haar vader was vermoedelijk ook een Afrikaanse K.N.I.L.-militair.

⁹ Opgaven BS in: *Adresboek*, 1904, pag. 44. Tegelijk werd erkend Louis Osankje.

¹⁰ Zie bron genoemd in noot 13.

¹¹ In genoemde instellingen werden wezen en door de ouders verlaten en onverzorgd achtergebleven kinderen opgevangen en opgevoed. Een deel van de beschikbare plaatsen was gereserveerd voor de militaire pupillen.

¹² Dit had tot consequentie dat het gouvernement bleef betalen voor zijn opvoeding. Genoemd besluit zal verband hebben gehouden met het feit dat de pupillenschool te Gombong en daarmee het korps pupillen dat jaar werd opgeheven.

- ¹³ Stamboekinschrijving Alexander Osankje, Oost-Indisch Boek, inv.nr. 401, fol. 16987 (scan 118).
- ¹⁴ Opgaven BS in: *Adresboek*, 1904, pag. 44. Tegelijk werd erkend Alexander Osankje.
- ¹⁵ Opgaven BS in: *Naamlijst*, 1868, pag. 26 (Maria Wilhelmina Osankje).
- ¹⁶ Opgaven BS in: *Adresboek*, 1911, pag. 100 ('Afrikaansche Christenvrouw' Maria Osankje).
- ¹⁷ Een huwelijk van Willem Frederik Abrahams en Maria Wilhelmina/Maria Osankje werd in de opgaven BS (www.roosjeroos.nl) niet aangetroffen.
- ¹⁸ Opgaven BS in: *Almanak*, 1841, pag. 250.
- ¹⁹ Stamboekinschrijving Willem Frederik Abrahams, Oost-Indisch Boek, inv.nr. 350, fol. 3538 (scan 230).
- ²⁰ Van hen geen huwelijk gevonden.
- ²¹ Blijkens zijn stamboekinschrijvingen. Zijn geboorte in de opgaven BS (www.roosjeroos.nl) niet aangetroffen. Aangenomen mag worden dat hij net als zijn zuster een erkend kind was (zie noot 26).
- ²² Stamboekinschrijving Christiaan Heijer Abrahams, Oost-Indisch Boek, inv.nrs. 363, fol. 7293 (scan 78); en 365, fol. 8079 (scan 239). Zijn moeder Maria Osankje werd aangeduid als Afrikaanse vrouw.
- ²³ Zie de tweede in de vorige noot genoemde bron. Van hem in de opgaven BS (www.roosjeroos.nl) geen huwelijk aangetroffen. Evenmin zijn er kinderen van hem bekend
- ²⁴ P.A. Christiaans. 'Het Indo-Afrikaanse geslacht Enkoroma Coffie', *DIN*, 2005, pag. 56-58, ald. pag. 57 (geen bronvermelding).
- ²⁵ Overlijdensbericht in: *De Sumatra Post*, 11-07-1941.
- ²⁶ BS Batavia, Trouwregister 1884, aktenr. 17, d.d. 9 febr. 1884. Zie: Christiaans. 'Enkoroma Coffie', pag. 57, waar als volgt uit de trouwakte werd geciteerd: 'ten huize van de bruidegom op kampong Bengoer wegens ziekte van de bruid. Johannes Josephus Enkoroma Coffie, geboren te Tebing Tinggi, oud 25 jaar, burgerlijk schrijver 3e kl[asse], wonende te Batavia, zoon van de inlandse vrouw Oerip, wonende te Batavia, en erkend door Enkoroma Coffie, overleden; met Maria Louisa Abrahams, geboren te Batavia, oud 16 jaar, wonende te Batavia, dochter van de Afrikaanse vrouw Maria Osongkee (Osankje), en erkend door Willem Frederik Abrahams, beiden wonende te Batavia.' NB: de bruid was hoogzwanger en beviel dezelfde dag van zoon Joachim Amasus Lucius. Bruid en bruidegom waren beiden dus erkende kinderen.
- ²⁷ Opgaven BS in: *Naamlijst*, 1870, pag. 200 (bijregister), waar vermeld staan Johannes Josephus Coffie, Johannes Coffie en Joseph Coffie, met geboortedatum resp. 17 aug. 1858, 17 aug. 1856 en 17 aug. 1851 en erkend te Batavia. Zie verder: Christiaans, 'Enkoroma Coffie', pag. 57, waar de inhoud van de trouwakte van zijn ouders werd weergegeven, waaruit blijkt dat hij, Johannes en Joseph bij het huwelijk van hun ouders (Batavia 22 april 1863) werden gewettigd en waren geboren resp. Palembang 1 okt. 1858, Palembang 1 jan. 1856 en Soerabaja 17 aug. 1851; *Ibidem*, pag. 58 (n. 7), waarin cryptisch werd meegedeeld dat uit gegevens van SAIP blijkt dat hij was geboren op 27 oktober 1858. De auteur verzuimde aan te geven om wat voor gegevens het precies gaat en waar zij kunnen worden gevonden.
- ²⁸ Christiaans, 'Enkoroma Coffie', pag. 57 (geen bronvermelding).
- ²⁹ *De Locomotief*, 07-09-1888.
- ³⁰ *Bataviaasch Nieuwsblad*, 23-05-1890.
- ³¹ *Bataviaasch Nieuwsblad*, 08-04-1890. Hij was klerk assistent-residentiekantoor te Lingga.
- ³² *Deli Courant*, 13-08-1898.
- ³³ *De Locomotief*, 15-05-1899.
- ³⁴ *Het Nieuws van den Dag voor Nederlandsch-Indië*, 16-08-1906; *Bataviaasch Nieuwsblad*, 17-08-1906.
- ³⁵ *Adresboek*, 1907-1910; 1911...1941.
- ³⁶ *Adresboek*, 1911...1932. J.J. Enkoroma Coffie benoemd tot agent te Padang en Bedagei van de weeskamer [te Batavia] op 1200 gulden per jaar (*Het Nieuws van den Dag voor Nederlandsch-Indië*, 17-06-1911).
- ³⁷ Gezinskaart Joachim Amasus Lucius Enkoroma Coffie, Bevolkingsregister 's-Gravenhage, 1913-1939. Zijn geboorte niet in de opgaven BS (www.roosjeroos.nl) aangetroffen.
- ³⁸ *Deli Courant*, 14-02-1900.

- 39 BS 's-Gravenhage, Overlijdensregister 1964, aktenr. B1328, d.d. 19-06-1964.
- 40 Opgaven BS in: *Adresboek*, 1916, pag. 134.
- 41 BS 's-Gravenhage, Overlijdensregister 1959, aktenr. A97, d.d. 13-01-1959.
- 42 OGS. Zijn geboorte in de opgaven BS (www.roosjeroos.nl) niet aangetroffen.
- 43 *Het nieuwsblad voor Sumatra*, 22-08-1952; OGS.
- 44 *Adresboek*, 1903-1906; 1907-1909; 1910-1912; 1913-1914; 1915-1916; 1917-1918; 1919-1924; 1925...1932; 1934...1941.
- 45 [BS Medan, Overlijdensregister 1905, aktenr. --, d.d.] 18 okt. 1905. Zie: Christiaans. 'Enkoroma Coffie', pag. 57, waar als volgt uit de overlijdensakte werd geciteerd: 'verklaren Johannes Josephus Enkoroma Coffie, vader van de overledene, oud 46 jaar, klerk op wachtgeld, laatstelijk eerste klerk bij de Landraden te Medan en Bindjei, wonende te Medan, en John Eduard Rodrigus, oud 44 jaar, hoofdconductor bij de Deli Spoorweg Maatschappij, wonende te Medan, dat te Medan 15 okt. 1905 is overleden Marinus Johannes Enkoroma Coffie, oud ruim 18 jaar, geboren te Tandjong Boeton, Lingga, leerling-bankwerker bij de Deli Spoorweg Maatschappij, laatst gewoond hebbende te Medan, zoon van de eerste aangever, en Maria Louisa Abrahams, beiden wonende te Medan.'
- 46 Zie ook: Gezinskaart Johan Frederik Enkoroma Coffie, Bevolkingsregister 's-Gravenhage, 1913-1939.
- 47 Christiaans. 'Enkoroma Coffie', pag. 57 (geen bronvermelding).
- 48 Gezinskaart Johan Frederik Enkoroma Coffie, Bevolkingsregister 's-Gravenhage, 1913-1939.
- 49 Christiaans, 'Enkoroma Coffie', pag. 57 (geen bronvermelding).
- 50 Hij was in 1936 25 jaar in dienst. Zie: *De Sumatra Post*, 26-06-1937 onder de kop 'Een huldiging bij den Belastingdienst van den heer J.F. Enkoroma Coffie'. Het artikel begint met: 'Het was het vorige jaar vijf en twintig jaar geleden, dat de heer J.F. Enkoroma Coffie, controleur der belastingen, in gouvernementdienst trad.' Zie ook: *Deli Courant*, 26-06-1937 onder de kop 'J.F. Enkoroma Coffie, controleur der belastingen hedenmorgen hartelijk gehuldigd',
- 51 *De Locomotief*, 24-03-1919; *De Sumatra Post*, 25-03-1919.
- 52 *De Sumatra Post*, 26-04-1919.
- 53 Stamkaart J.F. Enkoroma Coffie; *De Sumatra Post*, 27-07-1920; *De Preangerbode*, 25 en 29-07-1920; *Bataviaasch Nieuwsblad*, 28-07-1920.
- 54 *De Sumatra Post*, 15-03-1922.
- 55 *De Sumatra Post*, 09-11-1926; *Bataviaasch Nieuwsblad*, 03-11-1926.
- 56 Stamkaart J.F. Enkoroma Coffie.
- 57 *De Sumatra Post*, 21-03-1928.
- 58 *Het Nieuws van den Dag voor Nederlandsch-Indië*, 10-10-1928; *Deli Courant*, 19-10-1928.
- 59 *Deli Courant*, 19-10-1928.
- 60 *De Sumatra Post*, 03-09-1930.
- 61 Ibidem.
- 62 *Bataviaasch Nieuwsblad*, 13-10-1931; *Deli Courant*, 20-10-1931.
- 63 *Het Nieuws van den Dag voor Nederlandsch-Indië*, 04-06-1938.
- 64 *Bataviaasch Nieuwsblad*, 01-02-1940.
- 65 Christiaans, 'Enkoroma Coffie', pag. 57 (geen bronvermelding).
- 66 Ibidem (idem).
- 67 Interneringskaart R.B. Enkoroma Coffie; OGS.
- 68 *Adresboek*, 1917; 1918-1922.
- 69 *Adresboek*, 1923...1934; 1938; 1941.
- 70 BS Medan, Overlijdensregister 1903, aktenr., d.d. 08-06-1903: 'verklaren Johannes Josephus Enkoroma Coffie, vader van de overledene, oud 44 jaar, eerste klerk ter griffie van de Landraad te Medan en Bindjei, en Pieter Leonardus Bastiaans, oud 34 jaar, ambtenaar ter beschikking van de president van de Landraden te Medan en Bindjei, beiden wonende te Medan, dat te Medan [op] 6 juni 1903 is overleden Johannes Josephus Enkoroma Coffie, oud 10 dagen, geboren te Medan, zoon van de eerste aangever en Maria Louisa Abrahams, beiden wonende te Medan. Bron: Christiaans, 'Enkoroma Coffie', pag. 58.
- 71 BS Medan, Overlijdensregister 1904, aktenr., d.d. 27-07-1904: 'verklaren Johannes Josephus Enkoroma Coffie, vader van de overledene, oud 45 jaar, eerste klerk ter griffie van de Landraden te Medan en Bindjei, en Louis Joseph Brodett, oud 43 jaar, klerk op het residentiekantoor te Medan, beiden wonende te Medan, dat te Medan [op] 25 juli 1904 is overleden Eunenius Carolus Enkoroma Coffie, oud 1 maand en 11 dagen, geboren te Medan, zoon van de eerste aangever en

- Maria Louisa Abrahams, beiden wonende te Medan. Bron: Christiaans, 'Enkoroma Coffie', pag. 58.
- 72 *Adresboek*, 1934.
- 73 *Bataviaasch Nieuwsblad*, 05-09-1935. Hij was daarvoor wnd. klerk te Medan, wat niet strookt met de opgave in *Adresboek*, 1934 (zie vorige noot).
- 74 *Adresboek*, 1938...1941.
- 75 Zie voor zijn overlijdens- en trouwplaats en -datum: Christiaans, 'Enkoroma Coffie', pag. 58 (geen bronvermelding, maar vermoedelijk ontleend aan zijn persoonskaart).
- 76 Opgaven BS in: *Adresboek*, 1917, pag. 232 (1e bijregister van geboorte).
- 77 Zij tr. Soerabaja 11 mei 1916.
- 78 Blijkens een opgave van de gemeente 's-Gravenhage in zijn persoonsdossier (OGS-PD), d.d. 10-09-1963. Zijn geboorte in de opgaven BS (www.roosjeroos.nl) niet aangetroffen. Christiaans, 'Geslacht Enkoroma Coffie', pag. 58 vermeldt zonder bronopgave Tandjong Boeton als geboorteplaats.
- 79 BS Batavia, Bijzonder register van overlijden 1946, aktenr. 7185, d.d. -- (geb. Tandjong Pinang, 56 jaar oud, geen vermelding namen ouders of echtgenote) (LDS-filmnr. 1603553/www.roosjeroos.nl); OGS (met vermelding geboorteplaats Tandjoeng Pinang); OGS-PD, Persoonsdossier Erik Joseph Enkoroma Coffie. OGS vermeldt dat hij in een onbekend graf rust (Buiten Erevelden).
- 80 Trouwbericht in: *Deli Courant*, 07-07-1921.
- 81 Geboortebericht in: *Java-Bode*, 28-12-1888.
- 82 Zij tr. Batavia 5 jan. 1888. Christiaans, 'Enkoroma Coffie', pag. 58 vermeldt als zijn voornamen Ferdinand Friedrich Adolf.
- 83 Christiaans, 'Enkoroma Coffie', pag. 58 (geen bronvermelding, maar vermoedelijk ontleend aan haar persoonskaart).
- 84 *De Sumatra Post*, 01-10-1925 (benoemd tot hoofdcommies); *Bataviaasch Nieuwsblad*, 03-10-1925 (benoemd tot tijd. hoofdcommies, wat conform zijn stamboekinschrijving was).
- 85 *De Locomotief*, 15-06-1927.
- 86 *Het Nieuws van den Dag voor Nederlandsch-Indië*, 11-06-1927.
- 87 *Deli Courant*, 26-10-1929; *De Sumatra Post*, 28-10-1929.
- 88 Stamboekinschrijving E.J. Enkoroma Coffie, Burgerlijke ambtenaren, inv.nr. 943, fol. 38 (scan 23).
- 89 *De Sumatra Post*, 13-02-1929.
- 90 'Burgerlijke stand [van Medan] van 9 tot en met 15 juli [19]22' in: *De Sumatra Post*, 15-07-1922. Christiaans, 'Enkoroma Coffie', pag. 58 geeft zonder bronopgave als geboorteplaats en -datum Medan 12 sept. 1922.
- 91 CBG, Collectie familieadvertenties (*sub voce* Enkoroma Coffie).
- 92 Zie voor het echtpaar Enkoroma Coffie-van Munster en hun kinderen: Christiaans, 'Enkoroma Coffie', pag. 58 (geen bronvermeldingen, maar gegevens waarschijnlijk ontleend aan de persoonskaart van Maximiliaan Enkoroma Coffie).
- 93 *Adresboek*, 1906-1907; 1908-1911; 1912; 1913-1918; 1919-1922; 1923...(1941).
- 94 *Adresboek*, 1927...1929; 1930...1932.
- 95 *Adresboek*, 1927...1932.
- 96 *Adresboek*, 1934...1941.
- 97 Opgaven BS in: *Adresboek*, 1916, pag. 226.
- 98 SAA, Archiefkaart Napoleon Umberto Rinaldo Nagel; SAA, Persoonskaart Napoleon Umberto Rinaldo Nagel; SAA, Persoonskaart Jetje Krijgsman; OGS-PD, Persoonsdossier Rudolf Edward Gerrit Louis Nagel; Interneringskaart N.U.R. Nagel.
- 99 Opgaven BS in: *Adresboek*, 1916, pag. 226; BS Batavia, Bijzonder register van overlijden 1948, aktenr. 3651, d.d. -- (LDS-filmnr. 1603556/www.roosjeroos.nl); Persoonsdossier Rudolf Edward Gerrit Louis Nagel, OGS-PD (met o.a. een uittreksel uit genoemd overlijdensregister, gedagtekend Batavia 18-12-1948).
- 100 Christiaans, 'Enkoroma Coffie', pag. 59 (geen bronvermelding, maar vermoedelijk ontleend aan haar persoonskaart).
- 101 Trouwbericht in: *Deli Courant*, 05-01-1921.
- 102 BS 's-Gravenhage, Geboorteregister 1891, aktenr. 5128, d.d. 05-12-1891; Idem, Trouwregister 1896, aktenr. 1097, d.d. 09-09-1896.
- 103 OGS.
- 104 Stamboekinschrijving Pieter Jacobus Kroese, Suppletiefolio's, inv.nr. 276, fol. 43772 (scan 201); Idem, KNIL-militairen, SAIP, serie 2, inv.nr. 457, fol. 40285 (scans 46-47).

- ¹⁰⁵ *De Preangerbode*, 06-06-1919.
- ¹⁰⁶ 'Burgerlijke stand [Medan] 7-21 maart' in: *Deli Courant*, 24-03-1921.
- ¹⁰⁷ FamilySearch, Database United States Social Security Death Index; Idem, Database California Death Index, 1940-1997. In beide bronnen vermeld met geboortedatum 1 dec. 1923. Zie ook: MyHeritage.
- ¹⁰⁸ Geboortebericht in: *Bataviaasch Nieuwsblad*, 15-08-1922.
- ¹⁰⁹ OGS-PD, Persoonsdossier Petrus Jacobus Kroese.
- ¹¹⁰ 'Burgerlijke stand Djokjakarta van 16 t/m 28 februari 1935' in: *De Locomotief*, 09-03-1935 (zij was 71 jaar oud).
- ¹¹¹ BS Djokjakarta, Overlijdensregister 1928, aktenr. 35, d.d. -- (66 jaar oud) (LDS-filmnr. 1357869/www.roosjeroos.nl).
- ¹¹² Stamboekinschrijving Johan Adriaan Beck, Oost-Indisch Boek, inv.nr. 363, fol. 7406 (scan 196): idem, KNIL-militairen, SAIP, serie 2, inv.nr. 359, fol. 15985 (scan 284).
- ¹¹³ Opgaven BS in: *Naamlijst*, 1890, pag. 332.
- ¹¹⁴ Zie de tweede in de volgende noot genoemde bron. Aldaar het huwelijk vermeld, maar kinderen werden niet genoemd.
- ¹¹⁵ Stamboekinschrijving Cornelis August Beck, Oost-Indisch Boek, inv.nr. 384, fol. 13086 (scan 288): Idem, KNIL-militairen, SAIP, serie 2, inv.nr. 486, fol. 47590 (scan 144). Zijn moeder Hermina Cornelia Osangké werd aangeduid als Afrikaanse Christenvrouw.
- ¹¹⁶ Opgaven BS in: *Naamlijst*, 1893, pag. 352 (met geslachtsnaam Bick).
- ¹¹⁷ Stamboekinschrijving Anthoon Beck, Oost-Indisch Boek, inv.nr. 390, fol. 14278 (scan 12): idem, KNIL-militairen, SAIP, serie 2, inv.nr. 488, fol. 38150 (scan 227). Zijn moeder Hermina Osangké werd aangeduid als Afrikaanse vrouw.
- ¹¹⁸ Opgaven BS in: *Naamlijst*, 1899, pag. 397.
- ¹¹⁹ Bron genoemd in de volgende noot.
- ¹²⁰ Interneringskaart Dorus Gustaaf Beck.
- ¹²¹ Stamboekinschrijving Dorus Gustaaf Beck, Oost-Indisch Boek, inv.nr. 401, fol. 17012 (scan 145); idem, KNIL-militairen, SAIP, serie 2, inv.nr. 513, fol. 54194 (scan 327-328). Zijn moeder Hermina Cornelia Osangke werd aangeduid als inlandse Christenvrouw.
- ¹²² BS Rucphen, Geboorteregister 1862, aktenr. 62, d.d. 11-09-1862.
- ¹²³ BS Semarang, 1e Bijregister van overlijden 1902, aktenr. 44, d.d. -- (LDS-filmnr. 1357808). Zie: <https://www.genealogieonline.nl/indische-genealogie/l28617.php> (gezien 07-12-2022).
- ¹²⁴ Stamboekinschrijving Antonius Fivet, Suppletiefolio's, inv.nr. 217, fol. 31575 (scan 100); Idem, KNIL-militairen, SAIP, serie 2, inv.nr. 369, fol. 18336 (scan 160).
- ¹²⁵ Opgaven BS in: *Naamlijst*, 1901, pag. 397. Zie voor zijn doop: <https://www.genealogieonline.nl/indische-genealogie/l45249.php> (gezien: 07-12-2022). Zijn moeder was de inlandse Christin Louise Osangke.
- ¹²⁶ *Adresboek*, 1923; 1924; 1925-1926; 1927.
- ¹²⁷ Grieselda Molemans schreef op pagina 44 van haar boek *Zwarte huid, Oranje hart* (2007) dat Johannes Fivet eigenlijk een nazaat Beelt (Afrikaans K.N.I.L.-militair) was en werd geadopteerd door K.N.I.L.-militair Johan Fivet uit Rucphen. Mocht dit eventueel kloppen, dan zijn de kinderen van Johannes Hubertus Fivet geen nazaten van Louisa Osankje. Zijn vader zou dan Hendrik Beelt zijn, geboren Mossie (Afrika) 1845, K.N.I.L.-sergeant, en zijn moeder vermoedelijk Maria Klink, een Indo-Afrikaanse vrouw. DNA-onderzoek zou hier opheldering kunnen geven.
- ¹²⁸ Opgaven BS in: *Naamlijst*, 1894, pag. 342. Gelijktijdig werd aangegeven en erkend Maria Fivet.
- ¹²⁹ BS Arnhem, Overlijdensregister 1958, aktenr. 55, d.d. 22-01-1958.
- ¹³⁰ BS Semarang, Trouwregister 1917, aktenr. 9, d.d. -- (LDS-filmnr. 1357781). Bron: <https://www.genealogieonline.nl/indische-genealogie/l28615.php> (gezien 07-12-2022). Volgens de zelfde bron had hij ook een kind met inlandse vrouw Marsini en een kind met Chinese vrouw Tan Hop Nio. Gegevens over deze kinderen zijn i.v.m. privacyregelgeving niet vermeld. Uit het huwelijk met Dora Mendel wordt alleen Elia genoemd.
- ¹³¹ Blijkens de tweede in noot 134 genoemde bron. Haar geboorte in de opgaven BS (www.roosjeroos.nl) niet aangetroffen.
- ¹³² 'Opgave van den burgerlijken stand te Semarang van 24 t/m 29 november 1924' in: *Algemeen Handelsblad voor Nederlandsch-Indië*, 02-12-1924 (34 jaar en 3 maanden oud).

- ¹³³ De families Mendel en Gort zijn eveneens Afrikaans. De Afrikaanse naam van Johanna Gort luidde Adjoa (meisje geboren op maandag). Zij was een buitenechtelijke dochter van de Afrikaanse K.N.I.L.-militair Jan Gort en een niet met name genoemde vrouw. Zie: Molemans, *Zwarte huid, Oranje hart*, pag. 27 en 44. Franciscus Mendel was blijkens zijn stamboekinschrijvingen eveneens militair en geboren te Ambarawa (Semarang) 10 dec. 1856 als zoon van Adam Mendel en inlandse vrouw Mande. Dat Dora Mendel een (wettig erkende) dochter was van Franciscus Mendel en Johanna Gort blijkt uit de overlijdensakte van Franciscus (BS Semarang, Tweede bijregister van overlijden 1900, aktenr. 2; LDS-filmnr. 1357808) te vinden op <https://www.genealogieonline.nl/indische-genealogie/l28619.php> (gezien 07-12-2022).
- ¹³⁴ Stamboekinschrijving Johannes Hubertus Fivet, Oost-Indisch Boek, inv.nr. 387, fol. 13661 (scan 91); Idem, KNIL-militairen, SAIP, serie 2, inv.nr. 481, fol. 46327 (scan 112). In zijn stamboekinschrijvingen werd zijn moeder Louisa Osangke een 'inlandse Christenvrouw' genoemd.
- ¹³⁵ *Adresboek*, 1932...1941.
- ¹³⁶ Zie bronnen genoemd in noot 134.
- ¹³⁷ Zie de tweede in noot 134 genoemde bron.
- ¹³⁸ BS Semarang, Geboorteregister 1916, aktenr. 69, d.d. 25-03-1916 (LDS-filmnr. 1357781). In de marge was vermeld dat zij blijkens huwelijksakte, d.d. 17-01-1917 op 15 febr. 1917 werd erkend door Johannes Hubertus Fivet. Zie: <https://www.genealogieonline.nl/indische-genealogie/l29606.php> (gezien 07-12-2022).
- ¹³⁹ Molemans, *Zwarte huid, Oranje hart*, pag. 208.
- ¹⁴⁰ Ibidem.
- ¹⁴¹ *GHG 4*, pag. 203.
- ¹⁴² Zie de tweede in noot 134 genoemde bron.
- ¹⁴³ Molemans, *Zwarte huid, Oranje hart*, pag. 208.
- ¹⁴⁴ BS Batavia, Bijzonder register van overlijden 1948, aktenr. 423, d.d. -- (LDS-filmnr. 1603556/www.roosjeroos.nl); OGS. Hr. Ms. "Piet Hein" (een Nederlandse torpedobootjager in de Admiralenklasse, vernoemd naar de zeventiende-eeuwse zeevaarder Piet Hein) kreeg op 19 dec. 1942 om 22:40 uur een voltreffer van een Long Lance-torpedo van de Japanse jager "Asashio" en verging onmiddellijk. Tweeenzestig opvarenden kwamen hierbij om het leven.
- ¹⁴⁵ Molemans, *Zwarte huid, Oranje hart*, pag. 44, 48, 50, 53-54.
- ¹⁴⁶ Zie de tweede in noot 134 genoemde bron.
- ¹⁴⁷ Opgaven BS in: *Naamlijst*, 1894, pag. 342. Gelijktijdig werd aangegeven en erkend Johannes Hubertus Fivet. Zie voor haar doop <https://www.genealogieonline.nl/indische-genealogie/l40224.php> (gezien 05-12-2022). Haar moeder was de inlandse Christin Louise Osangke.
- ¹⁴⁸ Zijn stamboekinschrijvingen vermelden H.H. Vasárhely in Hongarije als geboorteplaats.
- ¹⁴⁹ BS Malang, Overlijdensregister 1932, aktenr. 101, d.d. -- (geb. Szegedin, Hongarije, 50 jaar oud) (LDS-filmnr. 1357951/www.roosjeroos.nl).
- ¹⁵⁰ Stamboekinschrijving Herman Holtzer, Oost-Indisch Boek, inv.nr. 265, fol. 41571 (scan 199); Idem, KNIL-militairen, SAIP, serie 2, inv.nr. 420, fol. 31185 (scan 255).
- ¹⁵¹ *Adresboek*, 1912; 1913; 1914-1916; 1917-1922.
- ¹⁵² *Bataviaasch Nieuwsblad*, 18-01-1921; *De Preangerbode*, 09-11-1921.
- ¹⁵³ *Adresboek*, 1923-1925; 1926; 1927...1932.
- ¹⁵⁴ Zie noot 152. Blijkens de gepubliceerde passagierslijsten in genoemde kranten waren er vier kinderen.
- ¹⁵⁵ BS Semarang, Trouwregister 1938, aktenr. 42, d.d. -- (LDS-filmnr. 1357782). Zie: <https://www.genealogieonline.nl/indische-genealogie/l1984.php>; Zie ook bericht van ondertrouw met aankondiging trouwdatum in: *De Locomotief*, 16-04-1938. <https://www.japansekrijgsgevangenkampen.nl/Somlijst%20Japan%20MZ.htm>.
- ¹⁵⁶ Zij tr. Ternate 30 mei 1906.
- ¹⁵⁷ SAA, Archiefkaart Cecilia Holtzer; SAA, Archiefkaart Gerard Adriaen Ocker Ockerse; Interneringskaart Gerard Adriaen Ocker Ockerse; Stamkaart G.A.O. Ockerse; Overlijdensbericht Gerard Adriaen Ocker Ockerse, CBG, Collectie familieadvertenties (*sub voce* Ockerse); www.online-begraafplaatsen.nl.
- ¹⁵⁸ *Adresboek*, 1938, 1941.
- ¹⁵⁹ Nat. Archief, Archief Kanselarij der Nederlandse Orden, Index gedecoreerden, 1815-1994, Bestand 00070987.PDF.
- ¹⁶⁰ Ibidem.
- ¹⁶¹ Ibidem.

Een pleidooi voor goede Indische genealogiebeoefening

Roel de Neve

Inleiding

De publicatie van een Indische genealogie is altijd goed nieuws. Hoe meer Indische genealogieën er worden gepubliceerd, hoe beter. De digitalisering gedurende de afgelopen decennia bracht voor de Indische genealogiebeoefening veel goeds, maar leidde ook tot kwaliteitsverlies. In dit artikel wordt geschetst hoe het zover kon komen en wordt een pleidooi gehouden om het tij te keren. Daarbij is het overigens geenszins de bedoeling anderen de maat te nemen.

Mijlpaal

De Indische genealogiebeoefening is een tak van sport die inmiddels door velen wordt beoefend en ook mij al decennia lang in haar greep heeft. Een mijlpaal voor wat betreft het recente verleden was in 1988 de oprichting van de Indische Genealogische Vereniging (IGV). Het onderzoek naar de Europese families in Nederlandsch-Indië kreeg daardoor een sterke impuls. De vele genealogieën die werden gepubliceerd in het kwartaalblad, later jaarboek *De Indische Navorscher* (DIN) en de reeks bronnenpublicaties van de IGV zijn daarvan het tastbare bewijs. Zelf heb ik het geluk gehad daaraan voor wat DIN betreft een bijdrage te mogen leveren.

Bij de redactie van DIN stond kwaliteit altijd voorop. Dit betekende dus het vermelden van correcte filiaties en burgerlijke standgegevens (het geraamte), het zo volledig mogelijke uitwerken van loopbaangegevens (het vlees op het bot c.q. smaakmaker) en het opnemen van bronvermeldingen met adequate informatie over aard (en daarmee relevantie) en vindplaats van de geraadpleegde bronnen (kwaliteitswaarborg). Niet meer, maar zeker ook niet minder.

Het digitale tijdperk

De digitalisering van openbare archiefbronnen – denk bijvoorbeeld aan de koloniale bronnen bij het Nationaal Archief en de registers van de (Nederlandse) burgerlijke stand – maakten het onderzoek voor genealogen een stuk gemakkelijker. Daaraan dragen nog steeds in hoge mate ook bij websites als ‘Roosje Roos’ van Maarten en Willy Etmans (digitale index op de opgaven van de burgerlijke stand in de Indische almanakken, naamlijsten en adresboeken), ‘Krancher dot com’ van de familie Krancher (rooms-katholiek doopregister Soerabaja), ‘Indische genealogie’ van Ron van der Wal (burgerlijke stand van Semarang en het doopregister van de rooms-katholieke Sint Josephkerk aldaar) en ‘Open Archieven’ van Bob Coret (portal en aggregator van open historische persoonsgegevens in onder meer Nederlandse en Belgische archieven). Verder noem ik in dit verband nog de collectie Oost-Indische bonnen van het Centraal Bureau voor Genealogie (CBG) die eveneens digitaal kan worden geraadpleegd. Het zou natuurlijk mooi zijn als dit ook nog eens zou kunnen worden gezegd van de eveneens bij het CBG berustende Collectie Lach de Bère.

Het voor Indisch genealogisch onderzoek belangrijke Oud-Paspoortarchief 1950-1959 (eigendom van het Ministerie van Buitenlandse zaken, in beheer bij het CBG) en de Optieverklaringen (eigendom Ministerie

van Justitie, eveneens in beheer bij het CBG) zullen in verband met de privacywetgeving voorlopig nog wel een digitale *no go area* blijven. Er vallen natuurlijk nog veel meer digitale initiatieven te noemen die het werk van de Indische genealoog veraangenamen. Die allemaal langs laten komen, zou dit artikel echter te lang(dradig) maken. Misschien een troost, hier niet genoemd worden, betekent zeker niet minder gewaardeerd worden.

Achteruithollende kwaliteit

Helaas worden er de laatste jaren veel genealogieën gepubliceerd die niet aan de hiervoor geschetste kwaliteitstandaard voldoen, de goeden natuurlijk niet te na gesproken. Dit brengt ons bij de keerzijde van de digitale medaille. De digitalisering gedurende de laatste decennia maakt het namelijk niet alleen gemakkelijker om onderzoek te doen, maar ook om te publiceren. Dit kan op een eigen website of op platforms als Genealogie Online, Geneanet en My Heritage, waar onderzoekers worden uitgenodigd met zinnen als 'Zoek naar uw voorouders en publiceer uw stamboom' (Genealogie Online), 'Start uw stamboom (het is gratis!)' (Geneanet) en 'Maak uw eigen online stamboom' (My Heritage). Het klinkt aantrekkelijk en dat blijkt het voor veel onderzoekers ook te zijn. Wil je als onderzoeker-auteur een genealogie gepubliceerd krijgen in een in druk verschijnend tijdschrift of jaarboek dan gelden er namelijk soms lange wachttijden. Door te publiceren op je eigen website of bij een van de hiervoor genoemde platforms heb je daar geen last van.

Een ander 'voordeel' is dat je niet te maken krijgt met de 'lastige' commentaren van deskundige en kritische redacties. Je bent door digitaal te publiceren immers je eigen redactie. Het resultaat is er dan ook naar. Zoals hiervoor al gezegd, laat de kwaliteit van het gebodene op internet vaak nog het nodige te wensen over. Daarbij komt dat het internet een uitstekende plek blijkt te zijn om 'genealogisch te shoppen'. Te vaak moet worden geconstateerd dat men, meestal zonder bronvermelding, klakkeloos van elkaar overschrijft. Fouten gaan hierdoor een eigen leven leiden.

Teneinde enig tegenwicht te bieden passeren hierna enkele aspecten de revue die verband houden met het publiceren van een genealogie in de hoop dat dit op internet en in gedrukte publicaties tot kwalitatief betere Indische genealogieën zal leiden.

Bronvermeldingen

Het vermelden van bronnen is een absolute *must*. Bronvermeldingen stellen de lezers in staat de gegevens die de auteur presenteert op juistheid te controleren. Genealogische informatie is feitelijk non-informatie als zij niet controleerbaar is. Het belangrijkste is dat de lezers op basis van bronvermeldingen kunnen zien dat de auteur de door hem aangenomen filiaties, i.e. verwantschapsrelaties, overtuigend heeft aangetoond of op zijn minst aannemelijk heeft gemaakt. Het aantonen van filiaties is het kerndoel van elk genealogisch onderzoek en uitgerekend hier ontmoeten Indische familieonderzoekers door relatieve bronnenschaarste de nodige problemen. Een belangrijke reden om bij het opstellen van een Indische genealogie extra alert, zorgvuldig en transparant te zijn. Geen eenvoudige opdracht en een waarmee iedereen die zich intensief met familieonderzoek in Nederlandsch-Indië bezig houdt regelmatig worstelt.

Belangrijk is ook de lezers zo veel mogelijk zekerheid te bieden over de juistheid van de opgegeven plaatsen en data van geboorte, huwelijk en overlijden. Hoewel sommigen dit overbodig vinden, is het daarom aan te bevelen ook Nederlandse burgerlijke standgegevens te annoteren. Lezers hoeven er daardoor niet aan te twifelen dat een opgegeven datum daadwerkelijk betrekking heeft op de desbetreffende gebeurtenis en niet de akte datum is.

Een goed gedocumenteerde genealogie kan tot een groot aantal noten leiden die veel ruimte in beslag neemt. En als er moet worden gewoerd met de beschikbare hoeveelheid pagina's is dit laatste een weinig aantrekkelijk perspectief. Het opnemen van verzamelnoten kan soms soelaas bieden. Het weglaten van noten als oplossing mag natuurlijk nooit een optie zijn. Toch kwalificeren sommigen binnen de Indische genealogiebeoefening het waarde hechten aan een goede en uitgebreide annotatie als 'notenwaanzin' of 'academisch geneuzel'. Is hier sprake van domheid, onwetendheid of slordigheid? Ik weet het niet en kan alleen maar zeggen laat je als onderzoeker door dit soort praat niet van de wijs brengen.

Tot slot van deze paragraaf het volgende. Vaak wordt voor Indische burgerlijke standgegevens verwezen naar de regeringsalmanak (RA). Dit is niet correct. In RA – verschenen vanaf 1865 tot en met 1942 en vanaf 1882 gesplitst in een eerste en tweede gedeelte (RA-I en RA-II) – zijn nooit burgerlijke standgegevens gepubliceerd. Wel in *Almanak [en naamregister] van Nederlandsch-Indië* (-1864); *Naamlijst der Europe[e]sche inwoners [van het mannelijk geslacht] van/in Nederlandsch-Indië en opgaven omtrent hun burgerlijken stand* (1865-1902); en *Nieuw Adresboek van geheel Nederlandsch-Indië* (1903-1923, met in 1915-1923 een apart deel of aanhangsel voor de opgaven BS). Korthedshalve kan men beter verwijzen naar respectievelijk *Almanak*, *Naamlijst* en *Adresboek*.

Loopbaangegevens

Hoe uitgebreid je moet zijn met het uitwerken van loopbaangegevens is voor discussie vatbaar. Vaak speelt daarbij een rol de (begrijpelijke) overweging dat uitgebreide loopbaangegevens de leesbaarheid van een genealogie niet ten goede komt. De mate van uitgebreidheid hangt over het algemeen nauw samen met aard en doel van de publicatie. In een familieboek zullen loopbaangegevens uitgebreider zijn dan in bijvoorbeeld *Nederland's Patriciaat*. In zijn algemeenheid geldt echter dat het correct en op een begrijpelijke manier vermelden van dergelijke gegevens altijd essentieel is.

Bij het publiceren van een Indische genealogie is het zinvol binnen bepaalde grenzen met de detaillering niet al te zuinig te zijn. Goed en volledig uitgewerkte loopbaanbeschrijvingen bieden immers een beter inzicht in de plaats die individuele familieleden en de familie als geheel binnen de Europese samenleving innamen, het verloop van Indische carrières en - in combinatie met genealogische gegevens - de factoren die daarop van invloed kunnen zijn geweest. Men mag hierbij bedenken dat de Europese samenleving in Nederlandsch-Indië van rangen en standen vergeven was en dat Indische genealogieën er aan kunnen bijdragen dit zichtbaar te maken.

Gemengde relaties

Gemengde relaties – huwelijken en Indisch concubinaat – vormen een wezenskenmerk van Indische familiegeschiedenissen. Elke Indische genealoog krijgt er vroeg of laat mee te maken en het is de kunst dit fenomeen op een goede manier genealogisch vorm te geven. Dit speelt met name wanneer een ongehuwde Europese man kinderen verwekte bij een Aziatische vrouw met wie hij samenleefde (het Indische concubinaat). In Indische genealogieën wordt in zulke gevallen vaak gesproken over een ‘relatie’ met een inlandse vrouw. In mijn ogen een minder juiste term omdat zij een gelijkwaardigheid suggereert die er niet was. De inheemse concubine, in het dagelijks taalgebruik aangeduid als ‘huishoudster’ of *njai*, kon immers op elk moment worden ‘afgedankt’ zonder enig recht te kunnen laten gelden en deed afstand van haar kinderen op het moment dat zij (met haar toestemming) werden erkend door hun biologische vader. Bovendien was zij in alles (ook op seksueel gebied) de ondergeschikte van haar *toean*. Men kan daarom in plaats van ‘had een relatie met de inlandse vrouw X’ beter schrijven ‘leefde ongehuwd samen met de inlandse vrouw X’. Bij het vermelden van de geboorten van erkende kinderen wordt vaak niet duidelijk aangegeven dat het om erkenningen gaat en wordt de plaats waar een geboorteaangifte en gelijktijdige erkenning in de BS-registers werd ingeschreven automatisch als geboorteplaats vermeld. Dit geeft een onjuist beeld van de historische werkelijkheid. De afbeelding hieronder laat zien dat het gevaarlijk is de plaats waar blijkens de opgaven BS een kind werd erkend ook automatisch als zijn geboorteplaats te vermelden. Een voorbeeld van hoe hiermee kan worden gaan, is de genealogie Joppart die elders in dit magazine is gepubliceerd.

1880 Nov. 15 Francois Joseph Joppart (erkenning).	
1882 April 29 Maria Elisabeth Johanna Henrieth Joppart (erkenning).	
1883 Oct. 28 Maria Magdalena Joppart (erkenning).	

Naamlijst, 1886, pag. 260: erkenningen Buitenzorg.

1886 Maart 25 Kotharina Maria Joppart	(id.)
1887 Aug. 29 Augustus Julius Joppart	(id.)

Naamlijst, 1899, pag. 360: erkenningen Limbangan (Garoet).

Vader Ferdinand Joseph	
Moeder J. v. Hal Nio [Chinaman]	
Geboren te Malakalis [Batavia]	
Den 29 Augustus 1887.	
Laatst gewoond te Batavia	
Aangezicht [Batavia]	

Joppart--	29 April 1882
Maria Elisabeth Johanna	Radjasmadala
Henrieth--	Nederlandsch-Indië
	Ned art 5 wet 92
	als vak 131

Joppart--	28 October 1883
Maria Magdalena--	Batavia
	Nederlandsch-Indië
	Ned

Joppart--	29 augustus 1887
Augustus Julius--	Bogor
	Nederlandsch Indië
	Ned

Uitsnede persoonskaarten.

Uitsnede stamboekinschrijving Augustus Julius Joppart.

Goede gebruiken

Voor het goed ‘lezen’ van een genealogie is het belangrijk bepaalde algemeen geldende afspraken te maken. Zo is het een goed genealogisch gebruik in loopbaanbeschrijvingen jaartallen en data tussen haakjes te zetten als zij betrekking hebben op vermeldingen. Jaartallen en data met betrekking tot een bepaald besluit daarentegen worden niet tussen haakjes geplaatst. Het lijkt maar een detail, maar de kwaliteit van een genealogie zit hem niet zelden ook in de details.

Eveneens gebruikelijk is het om in het geval van een echtscheiding de plaats en datum te vermelden van de inschrijving in de registers van de burgerlijke stand en als dit niet bekend is de datum op te geven van het gerechtelijke vonnis waarbij de echtscheiding werd uitgesproken

met vermelding van de naam van de vonnis wijzende instantie. Is dit laatste ook niet bekend, dan wordt achter de huwelijksplaats- en datum tussen haakjes geschreven 'door echtsch. ontb.'. Overigens betreffen de echtscheidingsdata in de opgaven BS in de Indische almanakken, naamlijsten en adresboeken de data van inschrijving in de registers van de burgerlijke stand.

Verder wordt meer duidelijkheid geschapen als uit een genealogie ook expliciet blijkt dat een bepaald gegeven niet gevonden is. Denk bijvoorbeeld aan plaatsen en data van overlijden of erkenning of de namen van de ouders van aangehuwden. Door simpelweg te schrijven 'overl.', erk.' en 'zn./dr. van', eventueel voorzien van een verklarende noot, zien de lezers dat de auteur (zonder succes) heeft geprobeerd de ontbrekende informatie te achterhalen. Laat de auteur dit achterwege, dan zouden zijn lezers kunnen gaan twijfelen en misschien denken dat hij een en ander domweg over het hoofd heeft gezien.

Ten slotte nog een detail. Het is gebruikelijk in een Indische genealogie achter plaatsnamen tussen haakjes de naam van de residentie te vermelden. Overigens hoeft de residentienaam niet steeds te worden herhaald als een bepaalde plaatsnaam kort achter elkaar meerdere keren voorkomt.

Besluit

Stichting Indisch Genealogisch Erfgoed maakt zich onder meer via SIGE-Magazine hard voor een kwalitatief goede Indische genealogie-beoefening, vandaar ook dit artikel. Met het voorgaande is de vraag wat onder een goed gepubliceerde genealogie moet worden verstaan natuurlijk niet definitief beantwoord. Eerder beoogt dit artikel aan te zetten tot nadenken. Wie zou willen reageren op het voorgaande kan dit doen via info@indischgenealogischerfgoed.nl.

Overzicht verkorte weergave gebruikte bronnen

Opmerking vooraf: BS-gegevens die zijn gepubliceerd in de Indische almanakken, naamlijsten en adresboeken (een digitale index te vinden op www.roosjeroos.nl) zijn niet van een bronvermelding voorzien.

Indische almanakken, naamlijsten en adresboeken

Adresboek = *Adresboek van geheel Nederlandsch-Indië* (verschenen voor de jaren 1899, 1901, 1903-1927, 1929-1930, 1932, 1934, 1938, 1941).

Almanak = *Almanak [en naamregister] van Nederlandsch-Indië* (verschenen voor de jaren 1816-1864).

Naamlijst = *Naamlijst der Europesche inwoners van Nederlandsch-Indie en opgaven omtrent hun burgerlijken stand* (verschenen voor de jaren 1865-1902).

RA = *Regeringsalmanak van Nederlandsch-Indië* (verschenen voor de jaren 1865-1881).

RA-I = *Regeringsalmanak van Nederlandsch-Indië. Eerste gedeelte. Grondgebied, bevolking en inrigting van het bestuur van Nederlandsch-Indië* (verschenen voor de jaren 1882-1942).

RA-II = *Regeringsalmanak voor Nederlandsch-Indië. Tweede gedeelte. Kalender en Personalia* (verschenen voor de jaren 1882-1942).

Genealogische seriewerken

DIN = *De Indische Navorscher*.

DNL = *De Nederlandsche Leeuw*.

NA = *Nederland's Adelsboek*.

NP = *Nederland's Patriciaat*.

Gedrukte, ongedrukte en digitaal raadpleegbare bronnen

BRP = *Bronnenpublicaties van de Indische Genealogische Vereniging*. In dit nummer gebruikt: deel 2: *Genealogische bronnen betreffende Europeanen te Cheribon* (P.A. Christiaans); deel 3: *Het gereconstrueerde huwelijksregister van Djokjakarta 1817-1905* (P.A. Christiaans); deel 4: *Het hervormde doopregister van Semarang 1849-1864* (E.M. de Bruijn-ter Denge †); deel 6: *Grafschriften van Europeanen in Nederlandsch-Indië naar de originele aantekeningen van P.C. Bloys van Treslong Prins* (E.J.C. Boutmy de Katzmann); deel 9: *Huwelijksregister van Banda [1813]1818-1920[1938], akten en reconstructies* (M.D. Etmans); deel 20: *De burgerlijke stand van Malang III. Overlijdensregisters 1942-1945* (R. Melger); deel 21: *De burgerlijke stand van Soerabaja. Geboorteregisters 1896-1897 (hoofd- en bijregisters). Geboorteregisters 1898-1899 (bijregisters)* (R. Melger); deel 25: *De burgerlijke stand van Soerabaja IV. Huwelijksregisters 1893, 1894, 1897-1900* (R. Melger, L.M. Janssen) [gedrukt].

BvTP = Collectie Bloys van Treslong Prins. NB: vroeger onderdeel van de CBG-collecties, maar nu alleen nog (op afspraak) te raadplegen bij het Family History Centre van de Mormomen te Leeuwarden.

CBG-OIB = CBG, Collectie Oost-Indische bronnen [digitaal raadpleegbaar].

GHG 1-4 = P.C. Bloys van Treslong Prins, *Genealogische en heraldische gedenkwaardigheden betreffende Europeanen op Java*, 4 dln. (Batavia 1934-1939) [gedrukt].

Interneringskaart = Nationaal Archief, Japanse interneringskaarten K.N.I.L. [digitaal raadpleegbaar].

OGS = Slachtofferregister Oorlogsgravenstichting [digitaal raadpleegbaar].

OGS-PD = Oorlogsgravenstichting, Collectie persoonsdossiers [digitaal raadpleegbaar].

Register 1819 = Register van het Europese personeel op Java en Madoera, alsmede van hun mannelijke afstammelingen boven de 16 jaren. Opgemaakt 1 januari 1819, Nat. Archief, Archief Ministerie van Koloniën 1814-1849 (toegang 2.10.01), inv.nrs. 3106-3125 [digitaal raadpleegbaar].

Register 1823 = Register van het Europese personeel op Java en Madoera, alsmede van hun mannelijke afstammelingen boven de 16 jaren. 1823, Nat. Archief, Archief Ministerie van Koloniën 1814-1849 (toegang 2.10.01), inv.nrs. 3128-3145 [digitaal raadpleegbaar].

Stamboekinschrijvingen en pensioenregisters van ambtenaren

[digitaal raadpleegbaar]

Burgerlijke ambtenaren = Nat. Archief, Archief Ministerie van Koloniën, Stamboeken burgerlijke ambtenaren in Nederlandsch-Indië en de gouvernementmarine, 1836-1940 (toegang 2.10.36.22).

Oost-Indisch ambtenaren = Nat. Archief, Archief Ministerie van Koloniën, Stamboeken Oost-Indisch ambtenaren, 1814-1836 (toegang 2.10.01).

Pensioenregisters = Nat. Archief, Archief Administratie Indische Pensioenen, Pensioenregisters, 1815-1940 (toegang 2.10.09).

Stamkaart = Nat. Archief, Archief Ministerie van Koloniën, Stamkaarten Oost-Indisch ambtenaren 1917-1949 (toegang 2.10.36.21).

Stamboekinschrijvingen en pensioenregisters van militairen

[digitaal raadpleegbaar]

Controleboeken officieren = Nat. Archief, Archief Ministerie van Koloniën, Stamboeken en pensioenregisters van militairen in Oost- en West-Indië, 1815-1949 (toegang 2.10.50), Controleboeken Europese en daarmee gelijkgestelde officieren, geworven in Nederland en Oost-Indië, 1815-1949 (inv.nrs. 1-37).

KNIL-militairen, SAIP, Serie 2 = Nat. Archief, Archief Stichting Administratie Indische Pensioenen (SAIP) (toegang 2.10.50.02), Stamboekgegevens KNIL-militairen, ca. 1852-1951, Serie 2, Extracten uit de stamboeken van defensie en binnenlandse zaken van KNIL-militairen beneden de rang van officier (inv.nrs 300-630).

Officieren KNIL = Nat. Archief, Diensstaten en stamboeken van officieren Koninklijke Landmacht en koloniale troepen in Nederland, 1814-1940 (toegang 2.13.04), Oost-Indische troepen, 1814-1820 (inv.nrs. 26-33, 123), Algemeen depot landmacht nr. 33/ koloniaal werfdepot (inv.nrs. 250-257), Oost-Indisch leger, 1830-1910 (inv.nrs. 383-415 en 614-695) en Aanvulling stamboeken, c. 1836-1940 (inv.nrs. 614-695) [digitale index Oost-Indië: Stamboeken Officieren KNIL].

Oost-Indisch boek = Nat. Archief, Archief Ministerie van Koloniën, Stamboeken en pensioenregisters van militairen in Oost- en West-Indië (toegang 2.10.50), Oost-Indisch boek (inv.nrs. 334-443).

Suppletiefolio's = Nat. Archief, Archief Ministerie van Koloniën, Stamboeken en pensioenregisters van militairen in Oost- en West-Indië (toegang 2.10.50), Suppletiefolio's (inv.nrs. 87-317A).

Organisaties

CBG = Centraal Bureau voor Genealogie | Centrum voor familiegeschiedenis te 's-Gravenhage.

LDS = The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints (Mormonen).

SAA = Stadsarchief Amsterdam

Baboe met Kind.

Java.

Sabang 29 februari. af H.M. Utrecht. Beste Jan A.
Panthart. veruk gewond met de kerstelijke
albersteris en mijn beste wenschen voor de kleine!
Wij maken hier nu een baie tijd door, liggen enkel
gevechtloos, want dat is comfort aan bord, toch al
niet bijta groot, nogel onder licht, en mag niemand van
officieren of equipage naar den wal, dan van dienst.
Nu adieu, west hartelijk veruot van de meening van
G. C. T. van Dierp & Co.